Agentúra MVK
Prieskum trhu, médií a verejnej mienky

Výskum nálady malých a stredných podnikateľov voči opatreniam vlády SR, VÚC a miest na podporu podnikania na Slovensku

výsledky kvantitatívneho výskumu

Bratislava, december 2008

Identifikačné údaje

Klient:	Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
Realizátor zberu informácií:	Agentúra MVK s.r.o.
Typ výskumu:	kvantitatívny prostredníctvom dotazníka
Obdobie zberu informácií:	november 2008
Metóda zberu informácií:	osobné rozhovory
Cieľová skupina:	firmy vybraných segmentov
Vzorka:	celkom 363 úplných rozhovorov
Metóda výberu vzorky:	pravdepodobnostný stratifikovaný výber
Databáza pre výber vzorky:	Register organizácií SR (Infostat, Štatistický úrad SR)
Stratifikačné kritériá:	odvetvie činnosti (podľa číselníka OKEČ) a regióny
Návratnosť:	72.6%

1. Spokojnosť s celkovými podmienkami podnikania na Slovensku

1.1. Spokojnosť so súčasným stavom podmienok podnikania

Spokojnosť s aktuálnymi podmienkami podnikania v SR vyslovili skoro 2/5 (38.6%) oslovených podnikateľských subjektov. Nespokojných je viac ako 1/4 (28.6%), zvyšní vyjadrili svoje hodnotenie v strede intervalu (spokojní/nespokojní tak napoly).

Vyjadrite prosím Vašu celkovú spokojnosť so súčasným stavom podmienok podnikania v SR!

1.1%	maximálna spokojnosť
13.8%	spokojnosť
23.7%	skôr spokojnosť
32.8%	tak napoly
19.0%	skôr nespokojnosť
6.6%	nespokojnosť
3.0%	maximálna nespokojnosť

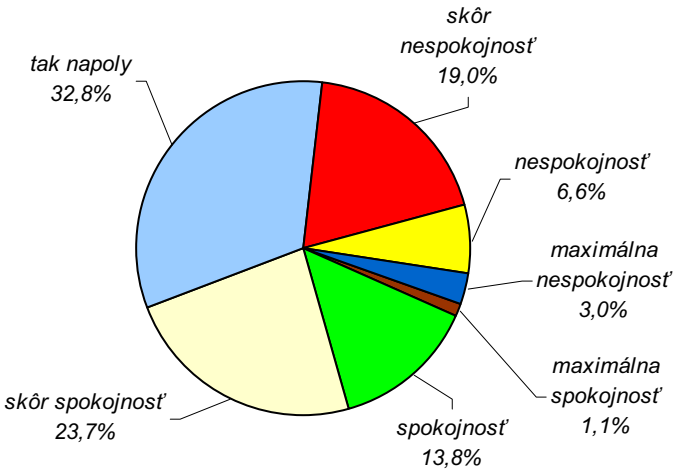

Vyjadrite celkovú spokojnosť so súčasným stavom podmienok podnikania v SR:	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
maximálna spokojnosť	0.9	2.3	2.0	4.2	0.0	0.0	0.0	1.1
spokojnosť	13.8	18.6	10.0	12.5	4.3	15.1	19.0	13.8
skôr spokojnosť	27.6	18.6	34.0	16.7	21.7	19.8	14.3	23.7
tak napoly	28.4	34.9	22.0	45.8	47.8	33.7	42.9	32.8
skôr nespokojnosť	17.2	18.6	26.0	16.7	13.0	19.8	19.0	19.0
nespokojnosť	8.6	4.7	2.0	4.2	4.3	9.3	4.8	6.6
maximálna nespokojnosť	3.4	2.3	4.0	0.0	8.7	2.3	0.0	3.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť so súčasným stavom podmienok podnikania v SR:	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
maximálna spokojnosť	0.7	1.3	2.1	0.0	0.0	0.0	2.5	1.9	0.0	1.1
spokojnosť	15.7	10.6	18.8	9.1	12.5	18.1	8.9	12.3	19.4	13.8
skôr spokojnosť	22.2	28.5	18.8	0.0	27.1	22.3	21.5	24.5	25.0	23.7
tak napoly	34.6	29.8	35.4	36.4	41.7	26.6	39.2	29.2	33.3	32.8
skôr nespokojnosť	16.3	21.2	18.8	27.3	14.6	17.0	24.1	20.8	13.9	19.0
nespokojnosť	7.8	5.3	6.3	9.1	4.2	11.7	3.8	5.7	5.6	6.6
maximálna nespokojnosť	2.6	3.3	0.0	18.2	0.0	4.3	0.0	5.7	2.8	3.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť so súčasným stavom podmienok podnikania v SR:	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
maximálna spokojnosť	0.0	0.0	0.0	1.6	6.3	3.8	0.0	1.1
spokojnosť	12.8	17.0	15.0	6.3	18.8	15.4	25.0	13.8
skôr spokojnosť	21.1	26.1	22.5	20.3	31.3	30.8	0.0	23.7
tak napoly	34.9	33.0	32.5	34.4	21.9	30.8	50.0	32.8
skôr nespokojnosť	21.1	13.6	20.0	25.0	15.6	15.4	25.0	19.0
nespokojnosť	8.3	6.8	5.0	6.3	6.3	3.8	0.0	6.6
maximálna nespokojnosť	1.8	3.4	5.0	6.3	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť so súčasným stavom podmienok podnikania v SR:	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
maximálna spokojnosť	1.2	0.0	3.1	0.0	0.0	3.3	0.8	0.0	1.2	1.1
spokojnosť	16.7	9.1	9.4	9.5	3.1	13.1	13.0	15.6	13.6	13.8
skôr spokojnosť	22.0	24.2	31.3	23.8	28.1	16.4	29.0	25.6	18.5	23.7
tak napoly	31.8	24.2	28.1	47.6	43.8	34.4	32.8	30.0	34.6	32.8
skôr nespokojnosť	18.8	27.3	18.8	19.0	12.5	11.5	17.6	21.1	24.7	19.0
nespokojnosť	6.1	12.1	6.3	0.0	9.4	14.8	4.6	4.4	6.2	6.6
maximálna nespokojnosť	3.3	3.0	3.1	0.0	3.1	6.6	2.3	3.3	1.2	3.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť so súčasným stavom podmienok podnikania v SR:	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
maximálna spokojnosť	5.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	1.1
spokojnosť	16.9	12.5	12.8	15.2	7.1	16.2	9.4	17.6	13.8
skôr spokojnosť	33.9	25.0	25.5	21.2	28.6	16.2	20.8	17.6	23.7
tak napoly	28.8	37.5	23.4	33.3	33.3	45.9	28.3	36.8	32.8
skôr nespokojnosť	13.6	0.0	29.8	21.2	19.0	10.8	24.5	22.1	19.0
nespokojnosť	1.7	20.8	4.3	9.1	7.1	10.8	7.5	2.9	6.6
maximálna nespokojnosť	0.0	4.2	4.3	0.0	4.8	0.0	9.4	1.5	3.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

1.2. Spokojnosť s vývojom podmienok podnikania počas posledných 3 rokov

Viac ako 1/3 (34.2%) respondentov vyjadrila v prieskume spokojnosť s tým, ako sa menili v SR podmienky na podnikanie v priebehu posledných 3 rokov. Prakticky pre identicky veľkú skupina podnikateľov (34.1%) vyvolal tento vývoja naopak celkovú nespokojnosť a do tretice podobne rozsiahla (31.7%) je skupina so stredným hodnotením - spokojnosť/nespokojnosť tak napoly.

Vyjadrite prosím Vašu celkovú spokojnosť s tým, ako sa menili podmienky podnikania v SR počas posledných 3 rokov!

1.1%	maximálna spokojnosť
8.3%	spokojnosť
24.8%	skôr spokojnosť
31.7%	tak napoly
21.2%	skôr nespokojnosť
9.9%	nespokojnosť
3.0%	maximálna nespokojnosť

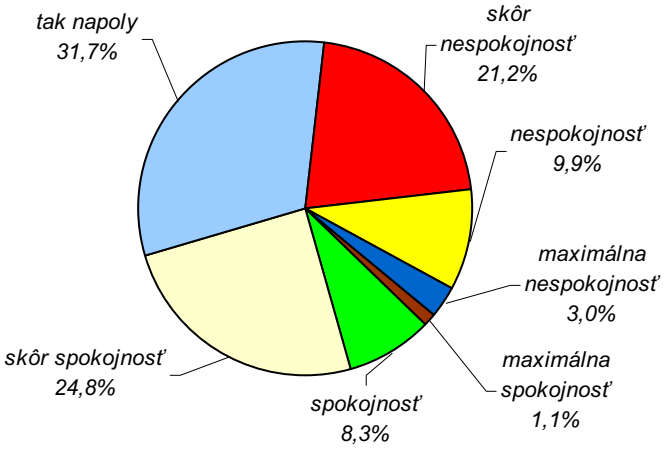

Vyjadrite celkovú spokojnosť s tým, ako sa menili podmienky podnikania počas posledných 3 rokov:	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
maximálna spokojnosť	1.7	0.0	2.0	4.2	0.0	0.0	0.0	1.1
spokojnosť	6.0	14.0	8.0	8.3	4.3	7.0	19.0	8.3
skôr spokojnosť	26.7	25.6	22.0	41.7	17.4	22.1	19.0	24.8
tak napoly	29.3	23.3	38.0	25.0	34.8	34.9	38.1	31.7
skôr nespokojnosť	22.4	23.3	16.0	20.8	26.1	19.8	23.8	21.2
nespokojnosť	10.3	14.0	10.0	0.0	8.7	12.8	0.0	9.9
maximálna nespokojnosť	3.4	0.0	4.0	0.0	8.7	3.5	0.0	3.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť s tým, ako sa menili podmienky podnikania počas posledných 3 rokov:	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
maximálna spokojnosť	0.7	1.3	2.1	0.0	2.1	0.0	0.0	2.8	0.0	1.1
spokojnosť	8.5	7.3	8.3	18.2	4.2	11.7	10.1	5.7	8.3	8.3
skôr spokojnosť	20.3	28.5	33.3	0.0	25.0	18.1	25.3	27.4	33.3	24.8
tak napoly	38.6	29.1	20.8	18.2	35.4	36.2	34.2	22.6	36.1	31.7
skôr nespokojnosť	17.6	21.9	29.2	27.3	22.9	14.9	24.1	25.5	16.7	21.2
nespokojnosť	11.1	9.3	6.3	18.2	4.2	17.0	6.3	11.3	2.8	9.9
maximálna nespokojnosť	3.3	2.6	0.0	18.2	6.3	2.1	0.0	4.7	2.8	3.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť s tým, ako sa menili podmienky podnikania počas posledných 3 rokov:	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
maximálna spokojnosť	0.9	1.1	0.0	0.0	3.1	3.8	0.0	1.1
spokojnosť	7.3	8.0	7.5	12.5	3.1	11.5	0.0	8.3
skôr spokojnosť	23.9	22.7	27.5	18.8	40.6	30.8	0.0	24.8
tak napoly	33.0	37.5	40.0	18.8	25.0	26.9	75.0	31.7
skôr nespokojnosť	21.1	20.5	15.0	31.3	18.8	15.4	0.0	21.2
nespokojnosť	9.2	8.0	7.5	14.1	9.4	11.5	25.0	9.9
maximálna nespokojnosť	4.6	2.3	2.5	4.7	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť s tým, ako sa menili podmienky podnikania počas posledných 3 rokov:	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
maximálna spokojnosť	1.2	0.0	3.1	0.0	0.0	3.3	0.0	1.1	1.2	1.1
spokojnosť	10.6	3.0	3.1	0.0	6.3	8.2	6.1	11.1	8.6	8.3
skôr spokojnosť	23.7	15.2	31.3	33.3	31.3	24.6	26.0	22.2	25.9	24.8
tak napoly	31.4	36.4	25.0	38.1	31.3	31.1	28.2	32.2	37.0	31.7
skôr nespokojnosť	18.8	27.3	31.3	23.8	21.9	16.4	24.4	20.0	21.0	21.2
nespokojnosť	11.0	15.2	3.1	4.8	6.3	9.8	13.7	7.8	6.2	9.9
maximálna nespokojnosť	3.3	3.0	3.1	0.0	3.1	6.6	1.5	5.6	0.0	3.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vyjadrite celkovú spokojnosť s tým, ako sa menili podmienky podnikania počas posledných 3 rokov:	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
maximálna spokojnosť	3.4	0.0	2.1	0.0	2.4	0.0	0.0	0.0	1.1
spokojnosť	13.6	4.2	6.4	3.0	14.3	5.4	5.7	8.8	8.3
skôr spokojnosť	27.1	37.5	19.1	27.3	19.0	18.9	28.3	25.0	24.8
tak napoly	33.9	25.0	36.2	39.4	33.3	43.2	20.8	26.5	31.7
skôr nespokojnosť	16.9	12.5	25.5	18.2	19.0	21.6	22.6	26.5	21.2
nespokojnosť	5.1	12.5	6.4	12.1	9.5	10.8	15.1	10.3	9.9
maximálna nespokojnosť	0.0	8.3	4.3	0.0	2.4	0.0	7.5	2.9	3.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2. Prekážky pre fungovanie a rast podnikania

2.1. Pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Problémy okolo vlastníckeho vysporiadania pôdy označila ako prekážku svojho podnikania necelá 1/5 (18.2%) účastníkov výskumu. Naopak, za žiadnu alebo len miernu prekážku ju pokladá viac ako 3/5 (62.5%) respondentov. Uvedené čísla zaraďujú problematiku vysporiadania pôdy medzi najmenej závažné prekážky podnikania.

Nakoľko je pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

41.6%	nie je to žiadna prekážka
20.9%	je to len mierna prekážka
13.5%	je to vážna prekážka
4.7%	je to rozhodujúca prekážka
19.3%	neviem posúdiť

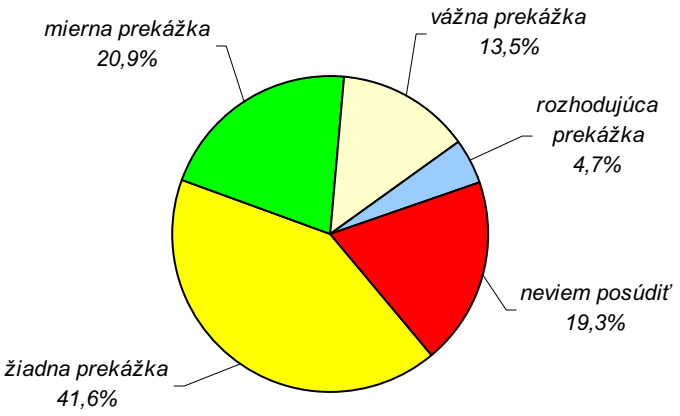

Nakoľko je pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	37.9	46.5	52.0	37.5	30.4	41.9	42.9	41.6
len mierna prekážka	24.1	11.6	20.0	25.0	17.4	22.1	19.0	20.9
vážna prekážka	16.4	14.0	8.0	16.7	21.7	7.0	23.8	13.5
rozhodujúca prekážka	5.2	2.3	4.0	4.2	4.3	5.8	4.8	4.7
nevie posúdiť	16.4	25.6	16.0	16.7	26.1	23.3	9.5	19.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	50.3	37.7	20.8	63.6	45.8	50.0	46.8	31.1	33.3	41.6
len mierna prekážka	13.7	23.2	37.5	18.2	8.3	13.8	25.3	27.4	27.8	20.9
vážna prekážka	7.2	16.6	25.0	9.1	6.3	7.4	6.3	23.6	25.0	13.5
rozhodujúca prekážka	5.9	3.3	6.3	0.0	6.3	6.4	5.1	1.9	5.6	4.7
nevie posúdiť	22.9	19.2	10.4	9.1	33.3	22.3	16.5	16.0	8.3	19.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	50.5	44.3	47.5	29.7	28.1	30.8	50.0	41.6
len mierna prekážka	9.2	22.7	22.5	26.6	25.0	42.3	25.0	20.9
vážna prekážka	6.4	9.1	20.0	23.4	31.3	3.8	0.0	13.5
rozhodujúca prekážka	6.4	3.4	2.5	6.3	0.0	7.7	0.0	4.7
nevie posúdiť	27.5	20.5	7.5	14.1	15.6	15.4	25.0	19.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	47.3	33.3	21.9	23.8	37.5	44.3	42.0	40.0	40.7	41.6
len mierna prekážka	18.4	24.2	18.8	42.9	25.0	21.3	24.4	20.0	16.0	20.9
vážna prekážka	9.4	21.2	28.1	14.3	21.9	19.7	11.5	10.0	16.0	13.5
rozhodujúca prekážka	4.1	3.0	12.5	0.0	6.3	1.6	3.8	5.6	7.4	4.7
nevie posúdiť	20.8	18.2	18.8	19.0	9.4	13.1	18.3	24.4	19.8	19.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	44.1	29.2	48.9	39.4	31.0	40.5	50.9	39.7	41.6
len mierna prekážka	25.4	12.5	19.1	15.2	33.3	13.5	15.1	25.0	20.9
vážna prekážka	20.3	16.7	12.8	9.1	19.0	8.1	18.9	4.4	13.5
rozhodujúca prekážka	3.4	4.2	2.1	3.0	7.1	8.1	3.8	5.9	4.7
nevie posúdiť	6.8	37.5	17.0	33.3	9.5	29.7	11.3	25.0	19.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.2. Infraštruktúra ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Podobne ako pôdu aj infraštruktúru zaradilo medzi vážne prekážky svojho podnikania menej respondentov než bolo tých, ktorým spôsobuje problémy: viac ako 3/5 (62.2%) oproti necelej 1/3 (30.3%). Takisto teda patrí medzi relatívne menej závažné prekážky v aktivitách podnikateľov na Slovensku.

Nakoľko je infraštruktúra prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

24.5%	nie je to žiadna prekážka
37.7%	je to len mierna prekážka
23.7%	je to vážna prekážka
6.6%	je to rozhodujúca prekážka
7.4%	neviem posúdiť

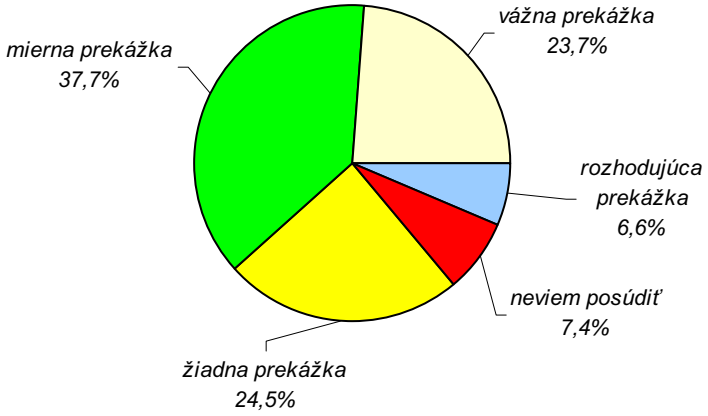

Nakoľko je infraštruktúra prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	20.7	20.9	38.0	25.0	13.0	29.1	14.3	24.5
len mierna prekážka	44.0	25.6	36.0	37.5	30.4	34.9	52.4	37.7
vážna prekážka	23.3	37.2	16.0	20.8	30.4	19.8	28.6	23.7
rozhodujúca prekážka	6.9	7.0	6.0	8.3	13.0	5.8	0.0	6.6
nevie posúdiť	5.2	9.3	4.0	8.3	13.0	10.5	4.8	7.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je infraštruktúra prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	34.0	17.2	14.6	36.4	35.4	27.7	22.8	18.9	22.2	24.5
len mierna prekážka	29.4	47.0	39.6	18.2	33.3	33.0	41.8	37.7	47.2	37.7
vážna prekážka	17.0	25.8	35.4	36.4	10.4	21.3	22.8	33.0	22.2	23.7
rozhodujúca prekážka	7.8	4.6	8.3	9.1	0.0	9.6	6.3	6.6	8.3	6.6
nevie posúdiť	11.8	5.3	2.1	0.0	20.8	8.5	6.3	3.8	0.0	7.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je infraštruktúra prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	28.4	33.0	25.0	10.9	18.8	15.4	50.0	24.5
len mierna prekážka	36.7	33.0	25.0	40.6	59.4	50.0	0.0	37.7
vážna prekážka	15.6	20.5	32.5	34.4	18.8	30.8	50.0	23.7
rozhodujúca prekážka	3.7	5.7	12.5	12.5	3.1	3.8	0.0	6.6
nevie posúdiť	15.6	8.0	5.0	1.6	0.0	0.0	0.0	7.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je infraštruktúra prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	28.6	18.2	15.6	14.3	15.6	29.5	22.1	24.4	24.7	24.5
len mierna prekážka	35.1	48.5	28.1	42.9	53.1	29.5	38.9	41.1	38.3	37.7
vážna prekážka	20.4	21.2	43.8	38.1	21.9	26.2	22.9	23.3	23.5	23.7
rozhodujúca prekážka	5.3	9.1	12.5	4.8	9.4	8.2	7.6	4.4	6.2	6.6
nevie posúdiť	10.6	3.0	0.0	0.0	0.0	6.6	8.4	6.7	7.4	7.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je infraštruktúra prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	18.6	25.0	31.9	30.3	14.3	21.6	24.5	29.4	24.5
len mierna prekážka	47.5	41.7	38.3	33.3	40.5	35.1	34.0	32.4	37.7
vážna prekážka	27.1	16.7	14.9	21.2	33.3	29.7	20.8	23.5	23.7
rozhodujúca prekážka	5.1	4.2	8.5	6.1	9.5	2.7	7.5	7.4	6.6
nevie posúdiť	1.7	12.5	6.4	9.1	2.4	10.8	13.2	7.4	7.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.3. Pracovná sila a jej kvalita ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Nedostatočná kvalita pracovnej sily je prekážkou v podnikaní takmer 1/2 (44.4%) účastníkov prieskumu. O čosi viac (53.4%) bolo tých, ktorým absencia kvalifikovaných pracovníkov nespôsobuje vážnejšie problémy.

Nakoľko je pracovná sila a jej kvalita prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

19.0%	nie je to žiadna prekážka
34.4%	je to len mierna prekážka
28.4%	je to vážna prekážka
16.0%	je to rozhodujúca prekážka
2.2%	neviem posúdiť

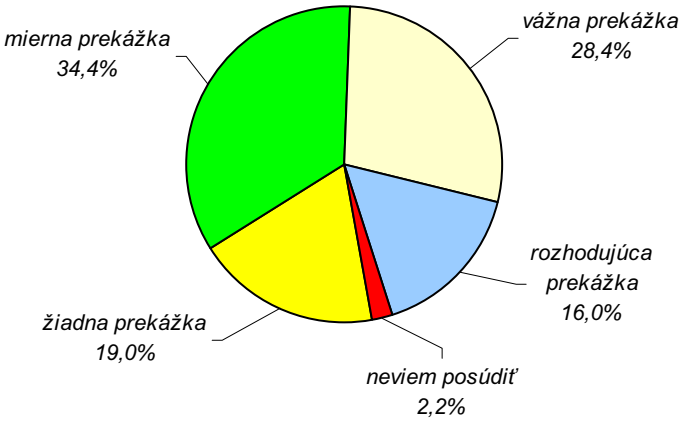

Nakoľko je pracovná sila a jej kvalita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	13.8	11.6	34.0	8.3	13.0	25.6	19.0	19.0
len mierna prekážka	34.5	30.2	30.0	37.5	30.4	40.7	28.6	34.4
vážna prekážka	33.6	39.5	16.0	25.0	21.7	25.6	28.6	28.4
rozhodujúca prekážka	17.2	16.3	16.0	29.2	30.4	7.0	14.3	16.0
nevie posúdiť	0.9	2.3	4.0	0.0	4.3	1.2	9.5	2.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je pracovná sila a jej kvalita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	27.5	13.2	10.4	18.2	45.8	23.4	11.4	13.2	5.6	19.0
len mierna prekážka	30.1	35.8	47.9	18.2	18.8	27.7	44.3	39.6	36.1	34.4
vážna prekážka	25.5	31.1	27.1	36.4	16.7	30.9	29.1	29.2	33.3	28.4
rozhodujúca prekážka	12.4	19.2	14.6	27.3	6.3	16.0	15.2	17.9	25.0	16.0
nevie posúdiť	4.6	0.7	0.0	0.0	12.5	2.1	0.0	0.0	0.0	2.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je pracovná sila a jej kvalita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	33.9	14.8	10.0	6.3	15.6	15.4	50.0	19.0
len mierna prekážka	27.5	30.7	55.0	37.5	34.4	42.3	0.0	34.4
vážna prekážka	18.3	37.5	22.5	32.8	34.4	26.9	50.0	28.4
rozhodujúca prekážka	12.8	17.0	12.5	23.4	15.6	15.4	0.0	16.0
nevie posúdiť	7.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je pracovná sila a jej kvalita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	23.7	9.1	6.3	14.3	9.4	21.3	14.5	25.6	17.3	19.0
len mierna prekážka	35.5	24.2	31.3	42.9	34.4	23.0	38.2	30.0	42.0	34.4
vážna prekážka	24.5	45.5	34.4	38.1	28.1	32.8	28.2	27.8	25.9	28.4
rozhodujúca prekážka	13.1	21.2	28.1	4.8	28.1	23.0	16.0	13.3	13.6	16.0
nevie posúdiť	3.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.1	3.3	1.2	2.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je pracovná sila a jej kvalita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	18.6	8.3	14.9	21.2	14.3	16.2	20.8	27.9	19.0
len mierna prekážka	35.6	29.2	38.3	33.3	28.6	43.2	30.2	35.3	34.4
vážna prekážka	20.3	33.3	27.7	30.3	42.9	32.4	26.4	23.5	28.4
rozhodujúca prekážka	23.7	20.8	19.1	6.1	14.3	5.4	22.6	11.8	16.0
nevie posúdiť	1.7	8.3	0.0	9.1	0.0	2.7	0.0	1.5	2.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.4. Financovanie ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Možnosti financovania svojho podnikania pociťujú ako problém takmer 3/5 (59.2%) respondentov. Pre zvyšné skoro 2/5 (39.9%) oslovených podnikateľských subjektov je získanie financií len miernou alebo dokonca žiadnou prekážkou. Vychádzajúc z uvedených zistení ho môžeme zaradiť do skupiny stredne významných faktorov vytvárajúcich bariéry v podnikaní.

Nakoľko je financovanie prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

7.7%	nie je to žiadna prekážka
32.2%	je to len mierna prekážka
40.5%	je to vážna prekážka
18.7%	je to rozhodujúca prekážka
.8%	neviem posúdiť

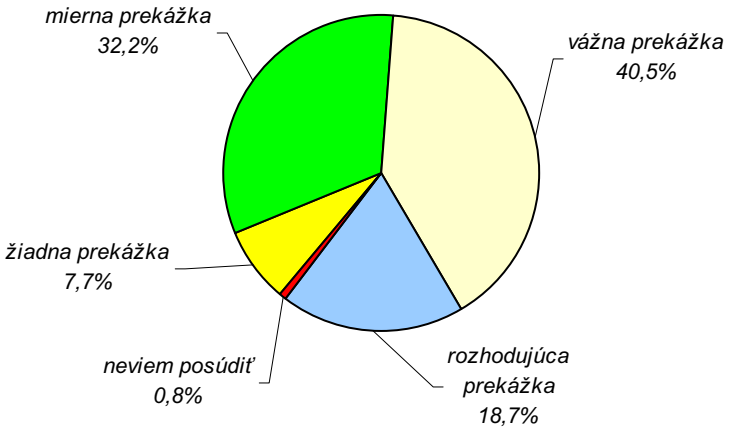

Nakoľko je financovanie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	5.2	9.3	8.0	8.3	0.0	10.5	14.3	7.7
len mierna prekážka	31.9	34.9	40.0	50.0	21.7	22.1	42.9	32.2
vážna prekážka	44.8	44.2	30.0	29.2	47.8	40.7	38.1	40.5
rozhodujúca prekážka	18.1	11.6	22.0	12.5	30.4	23.3	4.8	18.7
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.5	0.0	0.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je financovanie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	9.2	6.6	6.3	9.1	12.5	8.5	6.3	8.5	0.0	7.7
len mierna prekážka	33.3	31.8	35.4	9.1	41.7	29.8	35.4	24.5	41.7	32.2
vážna prekážka	39.2	43.7	35.4	36.4	35.4	36.2	44.3	45.3	36.1	40.5
rozhodujúca prekážka	16.3	17.9	22.9	45.5	8.3	23.4	13.9	21.7	22.2	18.7
nevie posúdiť	2.0	0.0	0.0	0.0	2.1	2.1	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je financovanie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	11.9	5.7	0.0	6.3	3.1	11.5	50.0	7.7
len mierna prekážka	33.0	35.2	30.0	23.4	31.3	50.0	0.0	32.2
vážna prekážka	34.9	37.5	45.0	48.4	56.3	26.9	50.0	40.5
rozhodujúca prekážka	19.3	19.3	25.0	21.9	9.4	11.5	0.0	18.7
nevie posúdiť	0.9	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je financovanie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	9.4	0.0	9.4	0.0	6.3	11.5	3.8	8.9	9.9	7.7
len mierna prekážka	33.5	33.3	21.9	23.8	37.5	32.8	34.4	28.9	32.1	32.2
vážna prekážka	41.6	33.3	34.4	52.4	37.5	39.3	46.6	40.0	32.1	40.5
rozhodujúca prekážka	14.3	33.3	34.4	23.8	18.8	14.8	14.5	21.1	25.9	18.7
nevie posúdiť	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.8	1.1	0.0	0.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je financovanie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	11.9	4.2	8.5	6.1	9.5	2.7	5.7	8.8	7.7
len mierna prekážka	37.3	29.2	38.3	42.4	11.9	24.3	34.0	35.3	32.2
vážna prekážka	28.8	41.7	36.2	33.3	45.2	64.9	30.2	48.5	40.5
rozhodujúca prekážka	22.0	20.8	17.0	15.2	31.0	8.1	30.2	7.4	18.7
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	3.0	2.4	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.5. Daňové zaťaženie ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Na otázku, či predstavuje daňové zaťaženie významnú prekážku v podnikaní, odpovedali pozitívne skoro 3/4 (71.9%) účastníkov výskumu, kým ostatným (28.1%) nespôsobuje vážnejšie problémy. Daňové zaťaženie zaradili respondenti medzi najdôležitejšie prekážky, s ktorými sa v podnikaní stretávajú.

Nakoľko je daňové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

3.0%	nie je to žiadna prekážka
25.1%	je to len mierna prekážka
48.5%	je to vážna prekážka
23.4%	je to rozhodujúca prekážka
0.0%	neviem posúdiť

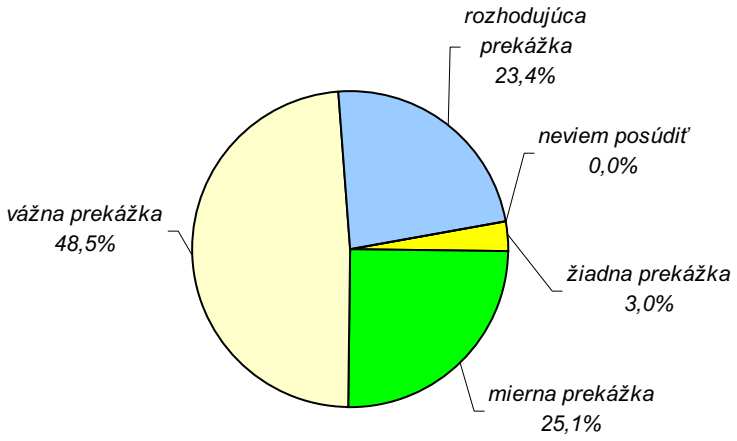

Nakoľko je daňové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	3.4	4.7	0.0	4.2	0.0	3.5	4.8	3.0
len mierna prekážka	22.4	18.6	28.0	20.8	21.7	27.9	42.9	25.1
vážna prekážka	49.1	53.5	48.0	50.0	56.5	44.2	42.9	48.5
rozhodujúca prekážka	25.0	23.3	24.0	25.0	21.7	24.4	9.5	23.4
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je daňové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	4.6	1.3	2.1	9.1	6.3	4.3	2.5	0.0	5.6	3.0
len mierna prekážka	24.8	23.8	29.2	27.3	29.2	26.6	19.0	22.6	36.1	25.1
vážna prekážka	46.4	51.7	50.0	27.3	43.8	44.7	55.7	51.9	38.9	48.5
rozhodujúca prekážka	24.2	23.2	18.8	36.4	20.8	24.5	22.8	25.5	19.4	23.4
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je daňové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	4.6	3.4	0.0	1.6	3.1	3.8	0.0	3.0
len mierna prekážka	26.6	21.6	27.5	14.1	31.3	46.2	25.0	25.1
vážna prekážka	42.2	53.4	40.0	59.4	46.9	46.2	50.0	48.5
rozhodujúca prekážka	26.6	21.6	32.5	25.0	18.8	3.8	25.0	23.4
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je daňové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	3.3	6.1	0.0	0.0	3.1	8.2	1.5	2.2	2.5	3.0
len mierna prekážka	24.9	24.2	15.6	33.3	31.3	26.2	29.0	17.8	25.9	25.1
vážna prekážka	49.0	45.5	46.9	57.1	43.8	39.3	48.1	52.2	51.9	48.5
rozhodujúca prekážka	22.9	24.2	37.5	9.5	21.9	26.2	21.4	27.8	19.8	23.4
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je daňové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	0.0	4.2	8.5	6.1	2.4	0.0	3.8	1.5	3.0
len mierna prekážka	35.6	20.8	27.7	27.3	14.3	21.6	20.8	26.5	25.1
vážna prekážka	45.8	29.2	42.6	57.6	54.8	56.8	41.5	54.4	48.5
rozhodujúca prekážka	18.6	45.8	21.3	9.1	28.6	21.6	34.0	17.6	23.4
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.6. Odvodové zaťaženie ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Odvodové zaťaženie predstavuje vážnu alebo dokonca rozhodujúcu prekážku pre viac ako 4/5 (81.3%) interviewovaných podnikateľov. Relatívne menej problémové je pre necelú 1/5 (18.2%) respondentov a tento pomer ho posúva na prvé miesto medzi aktuálnymi prekážkami podnikania.

Nakoľko je odvodové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

1.4%	nie je to žiadna prekážka
16.8%	je to len mierna prekážka
47.1%	je to vážna prekážka
34.2%	je to rozhodujúca prekážka
0.6%	neviem posúdiť

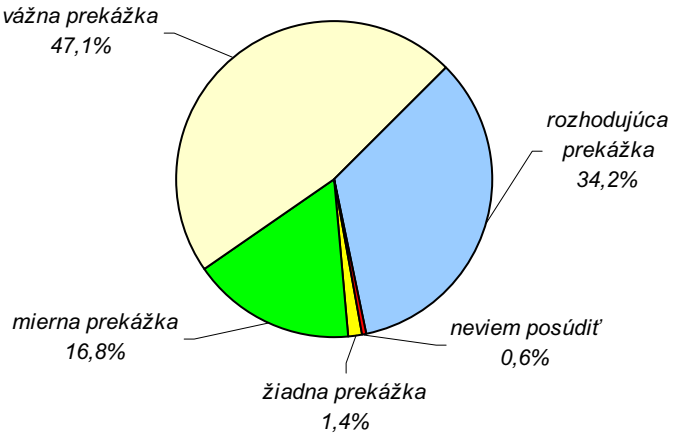

Nakoľko je odvodové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	0.9	2.3	0.0	4.2	0.0	1.2	4.8	1.4
len mierna prekážka	15.5	7.0	20.0	12.5	4.3	23.3	28.6	16.8
vážna prekážka	44.8	58.1	54.0	50.0	47.8	40.7	42.9	47.1
rozhodujúca prekážka	37.9	32.6	26.0	33.3	43.5	34.9	23.8	34.2
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	4.3	0.0	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je odvodové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	1.3	0.7	2.1	9.1	2.1	2.1	1.3	0.0	2.8	1.4
len mierna prekážka	17.0	15.2	20.8	18.2	18.8	14.9	13.9	18.9	19.4	16.8
vážna prekážka	46.4	51.7	41.7	18.2	47.9	40.4	55.7	44.3	52.8	47.1
rozhodujúca prekážka	34.6	31.8	35.4	54.5	29.2	42.6	29.1	36.8	22.2	34.2
nevie posúdiť	0.7	0.7	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	2.8	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je odvodové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	1.8	1.1	0.0	1.6	3.1	0.0	0.0	1.4
len mierna prekážka	18.3	11.4	25.0	7.8	18.8	34.6	25.0	16.8
vážna prekážka	41.3	52.3	37.5	50.0	53.1	53.8	50.0	47.1
rozhodujúca prekážka	37.6	35.2	37.5	39.1	25.0	11.5	25.0	34.2
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je odvodové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	1.6	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	1.5	0.0	1.2	1.4
len mierna prekážka	18.0	6.1	9.4	28.6	18.8	19.7	19.1	13.3	14.8	16.8
vážna prekážka	46.1	42.4	50.0	47.6	56.3	41.0	44.3	51.1	51.9	47.1
rozhodujúca prekážka	33.9	48.5	40.6	23.8	21.9	36.1	35.1	35.6	29.6	34.2
nevie posúdiť	0.4	0.0	0.0	0.0	3.1	0.0	0.0	0.0	2.5	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je odvodové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	0.0	4.2	4.3	6.1	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4
len mierna prekážka	23.7	20.8	19.1	21.2	9.5	5.4	13.2	19.1	16.8
vážna prekážka	45.8	25.0	38.3	51.5	57.1	64.9	41.5	48.5	47.1
rozhodujúca prekážka	30.5	45.8	36.2	21.2	33.3	29.7	45.3	32.4	34.2
nevie posúdiť	0.0	4.2	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.7. Poplatkové zaťaženie ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Rôzne poplatky, spojené s podnikaním, označili ako významnú prekážku viac ako 2/3 (68.0%) recipientov tohto výskumu. Necelá 1/3 (31.2%) poplatky ako vážnu prekážku nepociťuje. V tejto súvislosti sa však poplatkové zaťaženie zaradilo do skupiny najvýraznejších faktorov, znepríjemňujúcich podnikateľom ich život.

Nakoľko je poplatkové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

2.8%	nie je to žiadna prekážka
28.4%	je to len mierna prekážka
47.1%	je to vážna prekážka
20.9%	je to rozhodujúca prekážka
0.8%	neviem posúdiť

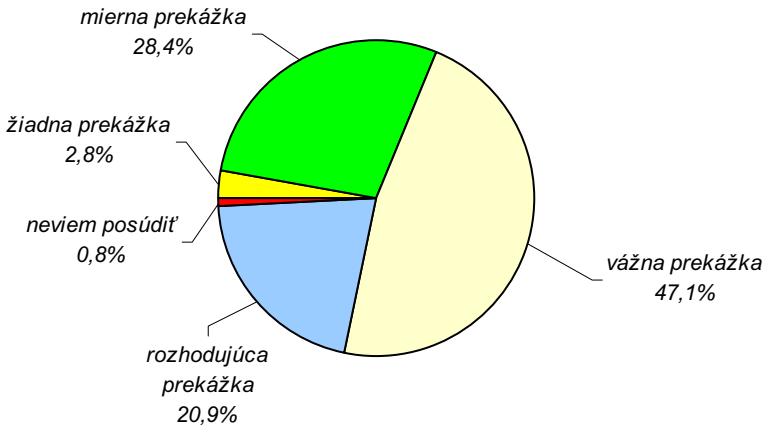

Nakoľko je poplatkové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	0.9	7.0	4.0	4.2	0.0	2.3	4.8	2.8
len mierna prekážka	22.4	23.3	40.0	25.0	8.7	36.0	38.1	28.4
vážna prekážka	51.7	48.8	32.0	54.2	73.9	38.4	52.4	47.1
rozhodujúca prekážka	24.1	18.6	24.0	16.7	17.4	22.1	4.8	20.9
nevie posúdiť	0.9	2.3	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je poplatkové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	3.3	2.6	0.0	9.1	2.1	5.3	2.5	1.9	0.0	2.8
len mierna prekážka	28.1	27.2	33.3	27.3	29.2	26.6	30.4	28.3	27.8	28.4
vážna prekážka	48.4	50.3	37.5	27.3	56.3	43.6	45.6	46.2	50.0	47.1
rozhodujúca prekážka	19.6	19.2	27.1	36.4	12.5	22.3	21.5	23.6	19.4	20.9
nevie posúdiť	0.7	0.7	2.1	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	2.8	0.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je poplatkové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	2.8	3.4	0.0	6.3	0.0	0.0	0.0	2.8
len mierna prekážka	22.9	35.2	37.5	18.8	25.0	42.3	25.0	28.4
vážna prekážka	52.3	38.6	32.5	56.3	53.1	46.2	50.0	47.1
rozhodujúca prekážka	20.2	22.7	30.0	17.2	21.9	11.5	25.0	20.9
nevie posúdiť	1.8	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je poplatkové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	3.7	0.0	3.1	0.0	0.0	6.6	0.8	1.1	4.9	2.8
len mierna prekážka	29.8	27.3	12.5	42.9	25.0	24.6	32.8	22.2	30.9	28.4
vážna prekážka	47.8	48.5	50.0	28.6	50.0	49.2	46.6	45.6	48.1	47.1
rozhodujúca prekážka	18.0	24.2	34.4	28.6	21.9	19.7	19.8	30.0	13.6	20.9
nevie posúdiť	0.8	0.0	0.0	0.0	3.1	0.0	0.0	1.1	2.5	0.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je poplatkové zaťaženie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	1.7	0.0	10.6	6.1	4.8	0.0	0.0	0.0	2.8
len mierna prekážka	37.3	20.8	29.8	36.4	23.8	8.1	28.3	32.4	28.4
vážna prekážka	35.6	37.5	44.7	51.5	54.8	59.5	43.4	51.5	47.1
rozhodujúca prekážka	25.4	37.5	14.9	6.1	16.7	29.7	26.4	16.2	20.9
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	2.7	1.9	0.0	0.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.8. Nestabilita a nejednoznačnosť zákonov ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Nestabilitu a nejednoznačnosť zákonov zaradili respondenti rovnako ako poplatky do kategórie najzávažnejších prekážok podnikania: 2/3 (67.5%) pokladá časté zmeny zákonov a ich "gumený" výklad za rozhodujúcu, resp. vážnu prekážku. Opačné skúsenosti deklarovala necelá 1/3 (29.8%) opýtaných.

Nakoľko je nestabilita a nejednoznačnosť zákonov prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

3.6%	nie je to žiadna prekážka
26.2%	je to len mierna prekážka
42.7%	je to vážna prekážka
24.8%	je to rozhodujúca prekážka
2.8%	neviem posúdiť

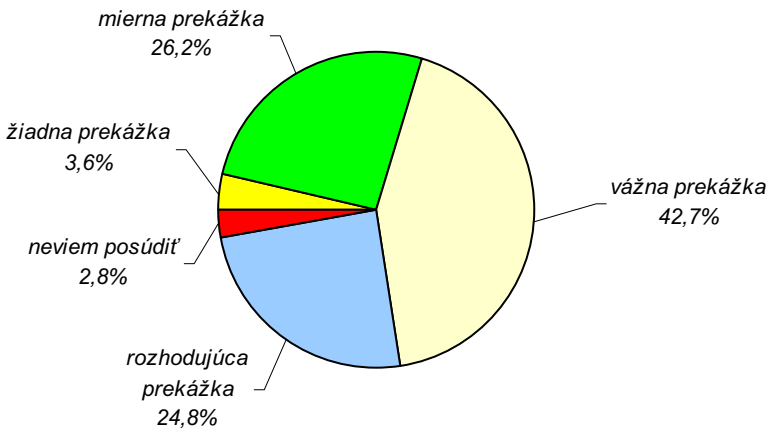

Nakoľko je nestabilita a nejednoznačnosť zákonov prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	3.4	0.0	2.0	4.2	0.0	7.0	4.8	3.6
len mierna prekážka	24.1	25.6	34.0	33.3	21.7	22.1	33.3	26.2
vážna prekážka	43.1	48.8	38.0	45.8	52.2	39.5	38.1	42.7
rozhodujúca prekážka	26.7	20.9	22.0	12.5	26.1	30.2	19.0	24.8
nevie posúdiť	2.6	4.7	4.0	4.2	0.0	1.2	4.8	2.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je nestabilita a nejednoznačnosť zákonov prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	2.6	4.0	4.2	9.1	6.3	3.2	2.5	2.8	5.6	3.6
len mierna prekážka	29.4	23.8	25.0	18.2	31.3	27.7	25.3	19.8	36.1	26.2
vážna prekážka	35.9	47.0	47.9	54.5	29.2	38.3	46.8	51.9	36.1	42.7
rozhodujúca prekážka	28.1	23.8	18.8	18.2	27.1	26.6	24.1	23.6	22.2	24.8
nevie posúdiť	3.9	1.3	4.2	0.0	6.3	4.3	1.3	1.9	0.0	2.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je nestabilita a nejednoznačnosť zákonov prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	6.4	0.0	5.0	1.6	3.1	3.8	25.0	3.6
len mierna prekážka	23.9	31.8	27.5	14.1	25.0	50.0	0.0	26.2
vážna prekážka	33.9	43.2	45.0	53.1	53.1	30.8	75.0	42.7
rozhodujúca prekážka	32.1	20.5	20.0	29.7	18.8	15.4	0.0	24.8
nevie posúdiť	3.7	4.5	2.5	1.6	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je nestabilita a nejednoznačnosť zákonov prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	4.1	3.0	3.1	0.0	3.1	3.3	6.1	1.1	2.5	3.6
len mierna prekážka	28.2	12.1	15.6	23.8	37.5	23.0	24.4	28.9	28.4	26.2
vážna prekážka	40.0	51.5	50.0	61.9	34.4	41.0	40.5	45.6	44.4	42.7
rozhodujúca prekážka	24.5	30.3	31.3	9.5	25.0	26.2	28.2	23.3	19.8	24.8
nevie posúdiť	3.3	3.0	0.0	4.8	0.0	6.6	0.8	1.1	4.9	2.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je nestabilita a nejednoznačnosť zákonov prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	6.8	4.2	0.0	12.1	0.0	2.7	3.8	1.5	3.6
len mierna prekážka	47.5	16.7	21.3	33.3	19.0	8.1	9.4	38.2	26.2
vážna prekážka	33.9	41.7	36.2	39.4	59.5	59.5	49.1	32.4	42.7
rozhodujúca prekážka	11.9	29.2	38.3	15.2	19.0	29.7	35.8	22.1	24.8
nevie posúdiť	0.0	8.3	4.3	0.0	2.4	0.0	1.9	5.9	2.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.9. Politická neistota a nestabilita ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Pohyby na politickej scéne a z nich vyplývajúca neistota a nestabilita dolieha aj na podnikateľskú sféru. Faktor nepredvídateľnosti vyvolaný politikou sa však zaraďuje na základe vyhodnotenia odpovedí respondentov medzi stredne, resp. menej významné činitele. Ako významnú prekážku ho pociťujú 2/5 (42.1%) účastníkov výskumu, kým menej závažný alebo úplne neprekážajúci je pre viac ako 1/2 (53.7%) respondentov.

Nakoľko je politická neistota, nestabilita prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

21.2%	nie je to žiadna prekážka
32.5%	je to len mierna prekážka
30.3%	je to vážna prekážka
11.8%	je to rozhodujúca prekážka
4.1%	neviem posúdiť

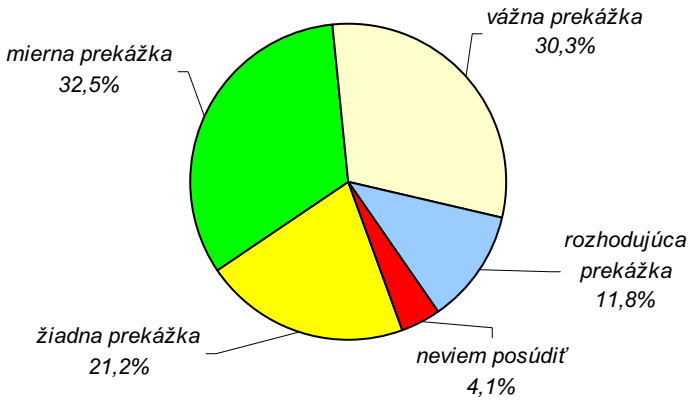

Nakoľko je politická neistota, nestabilita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	21.6	25.6	26.0	16.7	8.7	20.9	19.0	21.2
len mierna prekážka	31.0	34.9	30.0	41.7	39.1	30.2	33.3	32.5
vážna prekážka	31.0	23.3	26.0	29.2	47.8	31.4	28.6	30.3
rozhodujúca prekážka	14.7	11.6	8.0	8.3	4.3	12.8	14.3	11.8
nevie posúdiť	1.7	4.7	10.0	4.2	0.0	4.7	4.8	4.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je politická neistota, nestabilita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	25.5	19.9	14.6	9.1	35.4	28.7	11.4	16.0	19.4	21.2
len mierna prekážka	31.4	33.1	31.3	45.5	18.8	28.7	48.1	31.1	30.6	32.5
vážna prekážka	28.1	33.8	29.2	18.2	33.3	25.5	22.8	36.8	36.1	30.3
rozhodujúca prekážka	9.2	9.9	22.9	27.3	4.2	13.8	12.7	12.3	13.9	11.8
nevie posúdiť	5.9	3.3	2.1	0.0	8.3	3.2	5.1	3.8	0.0	4.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je politická neistota, nestabilita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	29.4	21.6	12.5	15.6	15.6	19.2	25.0	21.2
len mierna prekážka	25.7	34.1	47.5	29.7	28.1	46.2	25.0	32.5
vážna prekážka	28.4	26.1	22.5	40.6	37.5	26.9	50.0	30.3
rozhodujúca prekážka	11.0	11.4	12.5	14.1	15.6	7.7	0.0	11.8
nevie posúdiť	5.5	6.8	5.0	0.0	3.1	0.0	0.0	4.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je politická neistota, nestabilita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	24.1	9.1	15.6	4.8	28.1	14.8	20.6	26.7	21.0	21.2
len mierna prekážka	29.8	54.5	28.1	47.6	25.0	27.9	35.1	31.1	33.3	32.5
vážna prekážka	30.2	21.2	31.3	33.3	37.5	32.8	30.5	30.0	28.4	30.3
rozhodujúca prekážka	10.2	15.2	25.0	9.5	9.4	23.0	10.7	7.8	9.9	11.8
nevie posúdiť	5.7	0.0	0.0	4.8	0.0	1.6	3.1	4.4	7.4	4.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je politická neistota, nestabilita prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	30.5	12.5	29.8	27.3	16.7	13.5	15.1	19.1	21.2
len mierna prekážka	33.9	41.7	34.0	27.3	19.0	35.1	28.3	39.7	32.5
vážna prekážka	25.4	29.2	25.5	36.4	42.9	40.5	26.4	25.0	30.3
rozhodujúca prekážka	10.2	12.5	8.5	9.1	16.7	8.1	20.8	8.8	11.8
nevie posúdiť	0.0	4.2	2.1	0.0	4.8	2.7	9.4	7.4	4.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.10. Inflácia ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Rovnakú kategóriu závažnosti ako politické turbulencie určili recipienti výskumu faktor inflácie. Pomer tých, ktorým inflácia spôsobuje vážne problémy, a tých, ktorí ju bez väčších problémov zvládajú, je 1:1 (48.2% ku 48.2%).

Nakoľko je inflácia prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

10.7%	nie je to žiadna prekážka
37.5%	je to len mierna prekážka
36.9%	je to vážna prekážka
11.3%	je to rozhodujúca prekážka
3.6%	neviem posúdiť

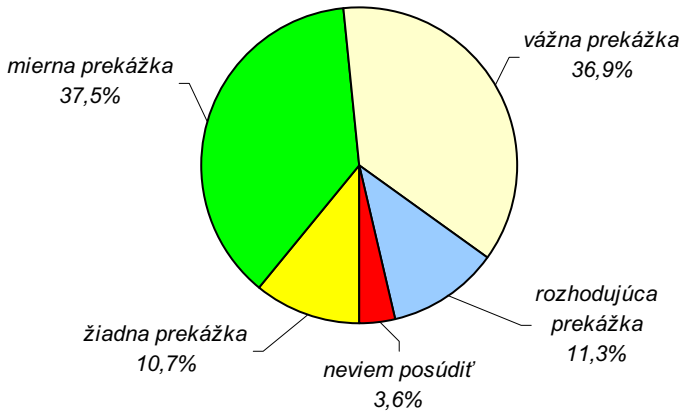

Nakoľko je inflácia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	10.3	14.0	8.0	4.2	8.7	12.8	14.3	10.7
len mierna prekážka	38.8	27.9	40.0	33.3	43.5	38.4	38.1	37.5
vážna prekážka	33.6	44.2	36.0	50.0	26.1	36.0	42.9	36.9
rozhodujúca prekážka	13.8	11.6	12.0	12.5	17.4	8.1	0.0	11.3
nevie posúdiť	3.4	2.3	4.0	0.0	4.3	4.7	4.8	3.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je inflácia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	11.1	10.6	10.4	9.1	14.6	13.8	5.1	9.4	13.9	10.7
len mierna prekážka	41.8	31.8	39.6	45.5	45.8	38.3	34.2	35.8	36.1	37.5
vážna prekážka	33.3	41.7	31.3	45.5	27.1	33.0	41.8	41.5	36.1	36.9
rozhodujúca prekážka	9.2	11.9	18.8	0.0	6.3	11.7	15.2	9.4	13.9	11.3
nevie posúdiť	4.6	4.0	0.0	0.0	6.3	3.2	3.8	3.8	0.0	3.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je inflácia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	13.8	5.7	5.0	17.2	3.1	15.4	25.0	10.7
len mierna prekážka	37.6	39.8	40.0	32.8	28.1	46.2	50.0	37.5
vážna prekážka	34.9	34.1	32.5	37.5	59.4	34.6	25.0	36.9
rozhodujúca prekážka	10.1	12.5	17.5	12.5	9.4	3.8	0.0	11.3
nevie posúdiť	3.7	8.0	5.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je inflácia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	10.6	9.1	12.5	4.8	15.6	8.2	9.9	11.1	13.6	10.7
len mierna prekážka	39.2	39.4	15.6	42.9	40.6	39.3	41.2	28.9	39.5	37.5
vážna prekážka	36.3	33.3	53.1	42.9	25.0	32.8	37.4	36.7	39.5	36.9
rozhodujúca prekážka	9.4	15.2	18.8	4.8	18.8	18.0	9.2	15.6	4.9	11.3
nevie posúdiť	4.5	3.0	0.0	4.8	0.0	1.6	2.3	7.8	2.5	3.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je inflácia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	13.6	8.3	14.9	15.2	14.3	2.7	11.3	5.9	10.7
len mierna prekážka	27.1	37.5	55.3	45.5	35.7	24.3	35.8	39.7	37.5
vážna prekážka	45.8	37.5	19.1	30.3	28.6	56.8	37.7	38.2	36.9
rozhodujúca prekážka	13.6	12.5	10.6	6.1	16.7	13.5	7.5	10.3	11.3
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	3.0	4.8	2.7	7.5	5.9	3.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.11. Výmenný kurz a jeho výkyvy ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Zber dát pre tento výskum prebiehal v období, kedy sa celé Slovensko pripravovalo na prechod k jednotnej európskej mene - euru. Slovenská koruna vykazovala pred svojim definitívnym odchodom do histórie značnú stabilitu a výsledkom je aj posúdenie vplyvu výmenného kurzu, resp. jeho stability na podnikanie. Respondenti tento faktor zaradili medzi najmenej významné: vážne prekážal necelej 1/3 (30.0%) účastníkov výskumu, kým pre viac ako 3/5 (62.5%) nepredstavoval významnejšiu prekážku pri podnikateľských aktivitách.

Nakoľko je výmenný kurz, jeho výkyvy prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

23.7%	nie je to žiadna prekážka
38.8%	je to len mierna prekážka
21.5%	je to vážna prekážka
8.5%	je to rozhodujúca prekážka
7.4%	neviem posúdiť

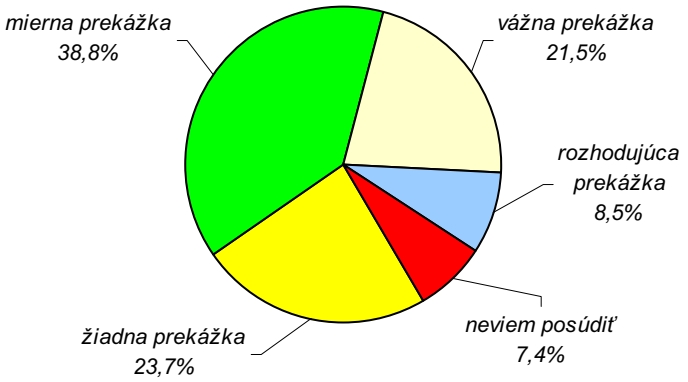

Nakoľko je výmenný kurz, jeho výkyvy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	17.2	25.6	26.0	25.0	26.1	29.1	23.8	23.7
len mierna prekážka	42.2	32.6	38.0	45.8	34.8	34.9	47.6	38.8
vážna prekážka	24.1	23.3	18.0	20.8	21.7	18.6	23.8	21.5
rozhodujúca prekážka	12.9	11.6	4.0	4.2	4.3	7.0	4.8	8.5
nevie posúdiť	3.4	7.0	14.0	4.2	13.0	10.5	0.0	7.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je výmenný kurz, jeho výkyvy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	32.0	17.2	18.8	18.2	35.4	36.2	17.7	13.2	19.4	23.7
len mierna prekážka	36.6	38.4	43.8	54.5	41.7	28.7	45.6	43.4	33.3	38.8
vážna prekážka	15.7	26.5	25.0	18.2	8.3	18.1	21.5	29.2	25.0	21.5
rozhodujúca prekážka	4.6	11.9	10.4	9.1	2.1	7.4	6.3	9.4	22.2	8.5
nevie posúdiť	11.1	6.0	2.1	0.0	12.5	9.6	8.9	4.7	0.0	7.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je výmenný kurz, jeho výkyvy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	38.5	19.3	7.5	18.8	18.8	19.2	25.0	23.7
len mierna prekážka	35.8	44.3	45.0	34.4	37.5	34.6	50.0	38.8
vážna prekážka	11.9	18.2	27.5	29.7	37.5	23.1	25.0	21.5
rozhodujúca prekážka	4.6	6.8	10.0	12.5	6.3	23.1	0.0	8.5
nevie posúdiť	9.2	11.4	10.0	4.7	0.0	0.0	0.0	7.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je výmenný kurz, jeho výkyvy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	29.4	15.2	9.4	14.3	9.4	27.9	19.1	21.1	30.9	23.7
len mierna prekážka	38.4	45.5	50.0	38.1	25.0	32.8	42.7	36.7	39.5	38.8
vážna prekážka	15.9	36.4	25.0	38.1	34.4	23.0	21.4	26.7	14.8	21.5
rozhodujúca prekážka	5.7	3.0	15.6	4.8	31.3	9.8	13.0	3.3	6.2	8.5
nevie posúdiť	10.6	0.0	0.0	4.8	0.0	6.6	3.8	12.2	8.6	7.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je výmenný kurz, jeho výkyvy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	28.8	12.5	40.4	45.5	19.0	10.8	20.8	13.2	23.7
len mierna prekážka	44.1	45.8	40.4	27.3	35.7	40.5	35.8	39.7	38.8
vážna prekážka	22.0	29.2	8.5	18.2	21.4	29.7	22.6	23.5	21.5
rozhodujúca prekážka	5.1	12.5	2.1	6.1	16.7	5.4	11.3	10.3	8.5
nevie posúdiť	0.0	0.0	8.5	3.0	7.1	13.5	9.4	13.2	7.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.12. Vymožiteľnosť práva cez súdy ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Súdne prieťahy a vymožiteľnosť práva patria dlhodobo k slabinám fungovania slovenskej ekonomiky. Neprekvapuje preto, že tento faktor ako prekážku podnikania zaradili podnikatelia interviewovaní vo výskume do kategórie najvýznamnejších. Vážnu a rozhodujúcu prekážku predstavuje pre viac ako 1/2 (55.9%) respondentov, kým necelej 1/3 (32.2%) prekáža len mierne alebo vôbec.

Nakoľko je vymožiteľnosť práva cez súdy prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

14.3%	nie je to žiadna prekážka
17.9%	je to len mierna prekážka
33.9%	je to vážna prekážka
22.0%	je to rozhodujúca prekážka
11.8%	neviem posúdiť

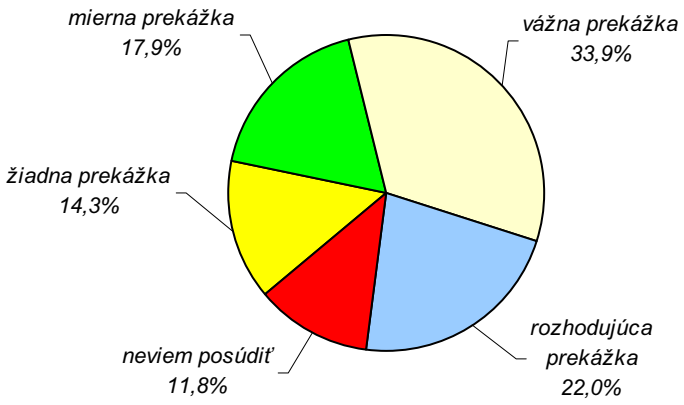

Nakoľko je vymožiteľnosť práva cez súdy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	12.1	7.0	18.0	12.5	8.7	19.8	19.0	14.3
len mierna prekážka	20.7	16.3	10.0	37.5	17.4	14.0	19.0	17.9
vážna prekážka	40.5	37.2	38.0	16.7	34.8	25.6	33.3	33.9
rozhodujúca prekážka	19.8	32.6	16.0	16.7	21.7	25.6	19.0	22.0
nevie posúdiť	6.9	7.0	18.0	16.7	17.4	15.1	9.5	11.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je vymožiteľnosť práva cez súdy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	21.6	7.3	10.4	27.3	25.0	23.4	5.1	10.4	8.3	14.3
len mierna prekážka	15.0	19.2	20.8	27.3	10.4	8.5	25.3	19.8	30.6	17.9
vážna prekážka	30.7	36.4	37.5	27.3	22.9	28.7	41.8	39.6	27.8	33.9
rozhodujúca prekážka	17.0	25.2	31.3	9.1	18.8	22.3	16.5	25.5	27.8	22.0
nevie posúdiť	15.7	11.9	0.0	9.1	22.9	17.0	11.4	4.7	5.6	11.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je vymožiteľnosť práva cez súdy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	26.6	9.1	10.0	3.1	9.4	19.2	25.0	14.3
len mierna prekážka	12.8	15.9	25.0	15.6	37.5	19.2	0.0	17.9
vážna prekážka	24.8	35.2	32.5	50.0	28.1	38.5	25.0	33.9
rozhodujúca prekážka	18.3	19.3	25.0	29.7	25.0	19.2	25.0	22.0
nevie posúdiť	17.4	20.5	7.5	1.6	0.0	3.8	25.0	11.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je vymožiteľnosť práva cez súdy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	17.1	12.1	3.1	9.5	9.4	13.1	13.0	13.3	18.5	14.3
len mierna prekážka	17.6	12.1	12.5	28.6	25.0	11.5	19.1	20.0	18.5	17.9
vážna prekážka	30.2	45.5	43.8	42.9	34.4	32.8	38.2	30.0	32.1	33.9
rozhodujúca prekážka	20.0	27.3	34.4	14.3	25.0	26.2	21.4	24.4	17.3	22.0
nevie posúdiť	15.1	3.0	6.3	4.8	6.3	16.4	8.4	12.2	13.6	11.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je vymožiteľnosť práva cez súdy prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	banskobystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	20.3	8.3	8.5	27.3	11.9	18.9	15.1	7.4	14.3
len mierna prekážka	22.0	4.2	21.3	21.2	9.5	24.3	11.3	22.1	17.9
vážna prekážka	27.1	29.2	34.0	33.3	52.4	21.6	30.2	39.7	33.9
rozhodujúca prekážka	23.7	37.5	27.7	6.1	19.0	21.6	26.4	17.6	22.0
nevie posúdiť	6.8	20.8	8.5	12.1	7.1	13.5	17.0	13.2	11.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.13. Korupcia ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Kvantitatívne vyjadrený názor podnikateľov na korupciu ako prekážku ich aktivít sa takmer zhoduje s predchádzajúcou problematikou vymožiteľnosti práva a patrí teda rovnako medzi najzávažnejšie. Úplatkárstvo je vážnou alebo rozhodujúcou prekážkou pre skoro 3/5 (59.5%) respondentov v prieskume, kým 1/3 (32.3%) ju za takú nepovažuje - prekáža im len mierne alebo vôbec.

Nakoľko je korupcia prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

12.7%	nie je to žiadna prekážka
19.6%	je to len mierna prekážka
33.9%	je to vážna prekážka
25.6%	je to rozhodujúca prekážka
8.3%	neviem posúdiť

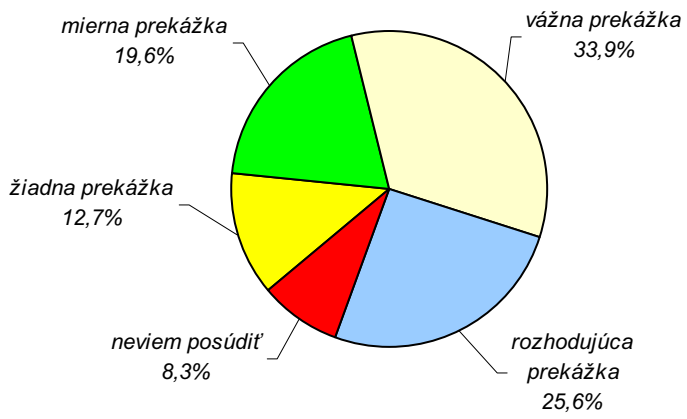

Nakoľko je korupcia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	12.1	4.7	24.0	8.3	4.3	14.0	14.3	12.7
len mierna prekážka	19.8	23.3	18.0	25.0	13.0	20.9	9.5	19.6
vážna prekážka	37.9	30.2	32.0	25.0	47.8	24.4	57.1	33.9
rozhodujúca prekážka	22.4	37.2	20.0	33.3	26.1	27.9	14.3	25.6
nevie posúdiť	7.8	4.7	6.0	8.3	8.7	12.8	4.8	8.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je korupcia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	17.6	6.6	12.5	27.3	22.9	14.9	5.1	12.3	11.1	12.7
len mierna prekážka	16.3	23.8	18.8	9.1	12.5	13.8	24.1	21.7	27.8	19.6
vážna prekážka	32.0	33.8	39.6	36.4	31.3	31.9	36.7	35.8	30.6	33.9
rozhodujúca prekážka	23.5	27.2	27.1	27.3	18.8	25.5	31.6	24.5	25.0	25.6
nevie posúdiť	10.5	8.6	2.1	0.0	14.6	13.8	2.5	5.7	5.6	8.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je korupcia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	18.3	10.2	12.5	6.3	12.5	15.4	0.0	12.7
len mierna prekážka	17.4	19.3	12.5	23.4	21.9	26.9	25.0	19.6
vážna prekážka	29.4	35.2	32.5	35.9	34.4	42.3	50.0	33.9
rozhodujúca prekážka	22.9	23.9	42.5	29.7	25.0	11.5	0.0	25.6
nevie posúdiť	11.9	11.4	0.0	4.7	6.3	3.8	25.0	8.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je korupcia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	14.3	9.1	6.3	19.0	6.3	18.0	13.7	11.1	8.6	12.7
len mierna prekážka	18.8	15.2	18.8	19.0	31.3	14.8	22.9	18.9	18.5	19.6
vážna prekážka	33.5	33.3	40.6	33.3	31.3	29.5	31.3	37.8	37.0	33.9
rozhodujúca prekážka	24.1	36.4	28.1	28.6	21.9	24.6	26.7	27.8	22.2	25.6
nevie posúdiť	9.4	6.1	6.3	0.0	9.4	13.1	5.3	4.4	13.6	8.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je korupcia prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	6.8	12.5	8.5	30.3	14.3	8.1	20.8	7.4	12.7
len mierna prekážka	25.4	12.5	14.9	18.2	14.3	18.9	17.0	26.5	19.6
vážna prekážka	37.3	29.2	36.2	33.3	33.3	40.5	24.5	35.3	33.9
rozhodujúca prekážka	27.1	33.3	34.0	9.1	31.0	24.3	22.6	23.5	25.6
nevie posúdiť	3.4	12.5	6.4	9.1	7.1	8.1	15.1	7.4	8.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.14. Organizovaný zločin, vydieranie ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Mafiánske praktiky, vydieranie a iné prejavy organizovaného zločinu sú v porovnaní s korupciou o čosi menej závažným faktorom spôsobujúcim prekážky v podnikaní. Podľa zistení prieskumu ich zaraďujeme do kategórie stredne významných - aj tak však znepríjemnili život viac ako 2/5 (43.3%) respondentov. Len o čosi menej (39.1%) opýtaných sa týmto nepríjemnostiam úspešne vyhlo, resp. neoznačilo ich ako významný problém svojho podnikania.

Nakoľko je organizovaný zločin, vydieranie prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

22.6%	nie je to žiadna prekážka
16.5%	je to len mierna prekážka
27.3%	je to vážna prekážka
16.0%	je to rozhodujúca prekážka
17.6%	neviem posúdiť

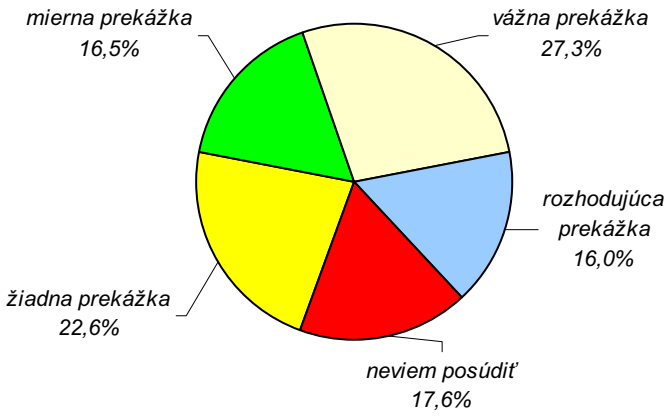

Nakoľko je organizovaný zločin, vydieranie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	18.1	16.3	38.0	20.8	4.3	25.6	33.3	22.6
len mierna prekážka	19.0	25.6	14.0	20.8	17.4	10.5	9.5	16.5
vážna prekážka	27.6	30.2	24.0	29.2	39.1	22.1	33.3	27.3
rozhodujúca prekážka	16.4	14.0	12.0	25.0	4.3	23.3	0.0	16.0
nevie posúdiť	19.0	14.0	12.0	4.2	34.8	18.6	23.8	17.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je organizovaný zločin, vydieranie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	28.1	17.9	18.8	27.3	29.2	28.7	19.0	17.9	19.4	22.6
len mierna prekážka	14.4	15.9	25.0	18.2	8.3	12.8	16.5	20.8	25.0	16.5
vážna prekážka	22.9	31.1	27.1	36.4	22.9	21.3	30.4	35.8	16.7	27.3
rozhodujúca prekážka	17.0	17.2	12.5	0.0	14.6	19.1	22.8	5.7	25.0	16.0
nevie posúdiť	17.6	17.9	16.7	18.2	25.0	18.1	11.4	19.8	13.9	17.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je organizovaný zločin, vydieranie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	28.4	21.6	15.0	23.4	12.5	26.9	0.0	22.6
len mierna prekážka	15.6	12.5	17.5	14.1	25.0	26.9	25.0	16.5
vážna prekážka	19.3	31.8	30.0	35.9	34.4	7.7	50.0	27.3
rozhodujúca prekážka	19.3	11.4	25.0	17.2	6.3	15.4	0.0	16.0
nevie posúdiť	17.4	22.7	12.5	9.4	21.9	23.1	25.0	17.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je organizovaný zločin, vydieranie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	24.5	9.1	18.8	28.6	21.9	26.2	23.7	22.2	18.5	22.6
len mierna prekážka	15.1	15.2	15.6	33.3	18.8	18.0	16.8	14.4	17.3	16.5
vážna prekážka	26.1	48.5	34.4	9.5	18.8	29.5	22.1	31.1	29.6	27.3
rozhodujúca prekážka	15.9	15.2	15.6	14.3	18.8	9.8	20.6	17.8	11.1	16.0
nevie posúdiť	18.4	12.1	15.6	14.3	21.9	16.4	16.8	14.4	23.5	17.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je organizovaný zločin, vydieranie prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	16.9	20.8	12.8	45.5	23.8	18.9	35.8	14.7	22.6
len mierna prekážka	27.1	4.2	12.8	9.1	14.3	16.2	15.1	20.6	16.5
vážna prekážka	32.2	37.5	25.5	30.3	23.8	29.7	18.9	26.5	27.3
rozhodujúca prekážka	16.9	16.7	19.1	3.0	16.7	16.2	13.2	20.6	16.0
nevie posúdiť	6.8	20.8	29.8	12.1	21.4	18.9	17.0	17.6	17.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

2.15. Obmedzovanie vstupu na trh a iné protikonkurenčné praktiky ako faktor ovplyvňujúci podnikanie

Inou formou ekonomických deviácií sú rôzne protikonkurenčné praktiky. Obmedzovanie prístupu na trh a podobné aktivity vnímajú ako významnú prekážku v svojom podnikaní 2/5 až 1/2 (44.9%) respondentov. Približne rovnaký (44.1%) je aj podiel tých, ktorí sa s obmedzovaním konkurencie takmer alebo vôbec nepotýkajú. Pomer 1:1 zaraďuje tento faktor medzi stredne významné.

Nakoľko sú obmedzovanie vstupu na trh a iné protikonkurenčné praktiky prekážkou pre fungovanie a ďalší rozvoj Vášho podnikania?

17.4% nie je to žiadna prekážka
26.7% je to len mierna prekážka
29.2% je to vážna prekážka
15.7% je to rozhodujúca prekážka
11.0% neviem posúdiť

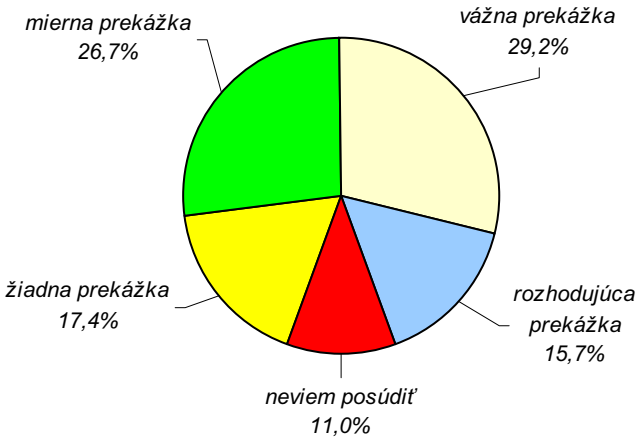

Nakoľko je obmedzovanie vstupu na trh prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	18.1	11.6	26.0	0.0	4.3	19.8	28.6	17.4
len mierna prekážka	24.1	34.9	20.0	45.8	26.1	26.7	19.0	26.7
vážna prekážka	31.9	27.9	28.0	25.0	43.5	25.6	23.8	29.2
rozhodujúca prekážka	19.0	16.3	16.0	12.5	17.4	12.8	9.5	15.7
nevie posúdiť	6.9	9.3	10.0	16.7	8.7	15.1	19.0	11.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nakoľko je obmedzovanie vstupu na trh prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	22.2	12.6	16.7	18.2	29.2	26.6	7.6	11.3	16.7	17.4
len mierna prekážka	24.2	31.1	22.9	18.2	14.6	20.2	29.1	35.8	27.8	26.7
vážna prekážka	21.6	33.1	35.4	54.5	25.0	22.3	35.4	30.2	36.1	29.2
rozhodujúca prekážka	16.3	13.9	20.8	9.1	8.3	18.1	19.0	15.1	13.9	15.7
nevie posúdiť	15.7	9.3	4.2	0.0	22.9	12.8	8.9	7.5	5.6	11.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nakoľko je obmedzovanie vstupu na trh prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	23.9	18.2	5.0	14.1	6.3	26.9	25.0	17.4
len mierna prekážka	21.1	25.0	40.0	28.1	28.1	30.8	25.0	26.7
vážna prekážka	25.7	23.9	25.0	39.1	40.6	30.8	25.0	29.2
rozhodujúca prekážka	13.8	17.0	27.5	14.1	12.5	11.5	0.0	15.7
nevie posúdiť	15.6	15.9	2.5	4.7	12.5	0.0	25.0	11.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nakoľko je obmedzovanie vstupu na trh prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	19.2	12.1	9.4	9.5	21.9	23.0	13.0	16.7	21.0	17.4
len mierna prekážka	26.9	30.3	18.8	33.3	25.0	24.6	31.3	16.7	32.1	26.7
vážna prekážka	27.3	30.3	34.4	33.3	34.4	24.6	33.6	34.4	19.8	29.2
rozhodujúca prekážka	12.7	21.2	31.3	19.0	15.6	18.0	12.2	18.9	16.0	15.7
nevie posúdiť	13.9	6.1	6.3	4.8	3.1	9.8	9.9	13.3	11.1	11.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nakoľko je obmedzovanie vstupu na trh prekážkou pre fungovanie a rast Vášho podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	22.0	8.3	12.8	30.3	21.4	13.5	20.8	10.3	17.4
len mierna prekážka	28.8	20.8	27.7	21.2	21.4	24.3	26.4	33.8	26.7
vážna prekážka	18.6	37.5	36.2	24.2	33.3	32.4	24.5	32.4	29.2
rozhodujúca prekážka	20.3	25.0	12.8	12.1	19.0	10.8	20.8	8.8	15.7
nevie posúdiť	10.2	8.3	10.6	12.1	4.8	18.9	7.5	14.7	11.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

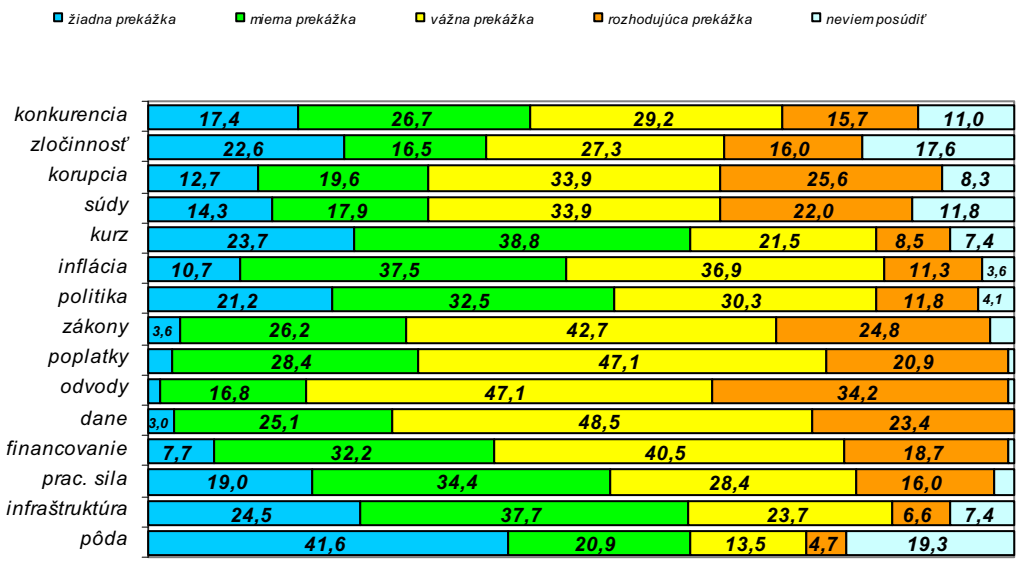
žiadna prekážka
mierna prekážka
vážna prekážka
rozhodujúca prekážka
nevie posúdiť
konkurencia 17,4 26,7 29,2 15,7 11,0
zločinnosť 22,6 16,5 27,3 16,0 17,6
korupcia 12,7 19,6 33,9 25,6 8,3
súdy 14,3 17,9 33,9 22,0 11,8
kurz 23,7 38,8 21,5 8,5 7,4
inflácia 10,7 37,5 36,9 11,3 3,6
politika 21,2 32,5 30,3 11,8 4,1
zákony 3,6 26,2 42,7 24,8
poplatky 28,4 47,1 20,9
odvody 16,8 47,1 34,2
dane 3,0 25,1 48,5 23,4
financovanie 7,7 32,2 40,5 18,7
prac. sila 19,0 34,4 28,4 16,0
infraštruktúra 24,5 37,7 23,7 6,6 7,4
pôda 41,6 20,9 13,5 4,7 19,3

3. Spokojnosť s inovačnou politikou, vytváraním prostredia a podpory pre inovácie

Významným motorom ekonomiky sú inovácie. Respondentov sme sa preto spýtali, ako vnímajú inovačnú politiku, vytváranie prostredia a podpory pre inovácie v súčasnosti na Slovensku. Z odpovedí prevažuje nespokojnosť s aktuálnym stavom. Vyjadrila sa tak viac ako 1/2 (53.8%) účastníkov výskumu. Spokojnosť v tejto oblasti deklarovala viac ako 1/3 (36.9%) opýtaných.

Ako ste Vy osobne spokojný alebo nespokojný s inovačnou politikou vlády - vytváranie prostredia a podpory pre inovácie?

1.4%	veľmi spokojný
35.5%	skôr spokojný
43.3%	skôr nespokojný
10.5%	veľmi nespokojný
9.4%	neviem posúdiť

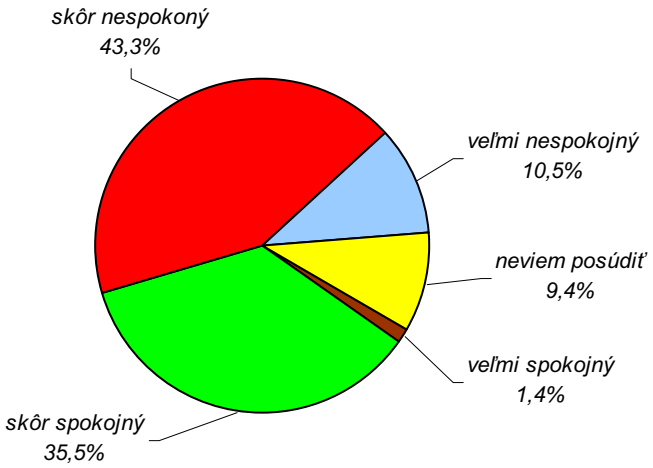

Ste spokojný/á s inovačnou politikou vlády - vytváranie prostredia a podpory pre inovácie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi spokojný/á	0.9	0.0	2.0	4.2	0.0	2.3	0.0	1.4
skôr spokojný/á	37.1	37.2	42.0	33.3	21.7	30.2	47.6	35.5
skôr nespokojný/á	44.8	34.9	34.0	62.5	43.5	44.2	47.6	43.3
veľmi nespokojný/á	10.3	18.6	10.0	0.0	13.0	11.6	0.0	10.5
nevie posúdiť	6.9	9.3	12.0	0.0	21.7	11.6	4.8	9.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ste spokojný/á s inovačnou politikou vlády - vytváranie prostredia a podpory pre inovácie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi spokojný/á	0.0	1.3	6.3	0.0	0.0	0.0	2.5	1.9	2.8	1.4
skôr spokojný/á	35.3	35.8	39.6	18.2	31.3	34.0	34.2	37.7	41.7	35.5
skôr nespokojný/á	43.1	45.0	35.4	54.5	43.8	39.4	46.8	45.3	38.9	43.3
veľmi nespokojný/á	9.8	9.3	14.6	18.2	8.3	12.8	10.1	10.4	8.3	10.5
nevie posúdiť	11.8	8.6	4.2	9.1	16.7	13.8	6.3	4.7	8.3	9.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ste spokojný/á s inovačnou politikou vlády - vytváranie prostredia a podpory pre inovácie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi spokojný/á	0.0	1.1	0.0	1.6	3.1	7.7	0.0	1.4
skôr spokojný/á	32.1	30.7	50.0	35.9	40.6	38.5	25.0	35.5
skôr nespokojný/á	42.2	48.9	32.5	46.9	40.6	34.6	75.0	43.3
veľmi nespokojný/á	11.0	9.1	10.0	10.9	9.4	15.4	0.0	10.5
nevie posúdiť	14.7	10.2	7.5	4.7	6.3	3.8	0.0	9.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ste spokojný/á s inovačnou politikou vlády - vytváranie prostredia a podpory pre inovácie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi spokojný/á	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.9	0.0	1.1	1.2	1.4
skôr spokojný/á	36.7	18.2	28.1	47.6	43.8	34.4	35.9	37.8	33.3	35.5
skôr nespokojný/á	39.6	63.6	59.4	42.9	34.4	31.1	45.0	45.6	46.9	43.3
veľmi nespokojný/á	10.6	9.1	12.5	4.8	12.5	18.0	10.7	8.9	6.2	10.5
nevie posúdiť	11.0	9.1	0.0	4.8	9.4	11.5	8.4	6.7	12.3	9.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ste spokojný/á s inovačnou politikou vlády - vytváranie prostredia a podpory pre inovácie?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	banskobystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi spokojný/á	5.1	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7	0.0	1.5	1.4
skôr spokojný/á	42.4	33.3	40.4	33.3	31.0	32.4	32.1	35.3	35.5
skôr nespokojný/á	42.4	33.3	38.3	51.5	47.6	45.9	39.6	45.6	43.3
veľmi nespokojný/á	5.1	8.3	6.4	9.1	11.9	10.8	20.8	10.3	10.5
nevie posúdiť	5.1	25.0	14.9	6.1	9.5	8.1	7.5	7.4	9.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4. Prínos inštitúcií na vytváraní priaznivých podmienok na podnikanie

4.1. Prínos Vlády SR k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Skoro 1/2 (49.8%) respondentov vyjadrilo presvedčenie, že vláda SR vytvára priaznivé podmienky pre podnikanie. Len o málo menej (46.3%) má opačný názor.

Podľa Vás, vytvára Vláda SR priaznivé podmienky na podnikanie?

11.8%	určite vytvára
38.0%	skôr vytvára
37.5%	skôr nevytvára
8.8%	určite nevytvára
3.9%	neviem posúdiť

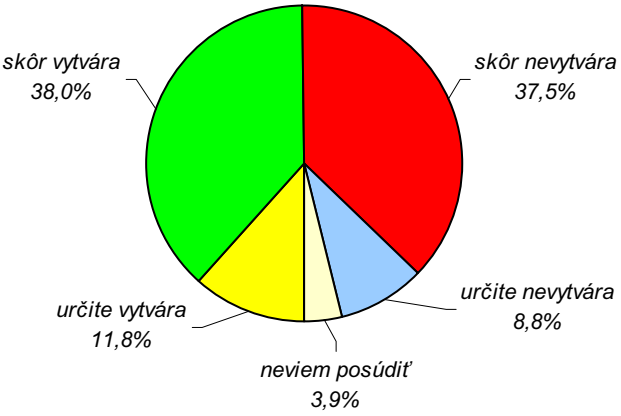

Vytvára Vláda SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvára	9.5	14.0	20.0	16.7	8.7	9.3	9.5	11.8
skôr vytvára	41.4	39.5	32.0	50.0	39.1	32.6	38.1	38.0
skôr nevytvára	37.9	32.6	36.0	25.0	34.8	41.9	47.6	37.5
určite nevytvára	8.6	11.6	10.0	4.2	17.4	8.1	0.0	8.8
nevie posúdiť	2.6	2.3	2.0	4.2	0.0	8.1	4.8	3.9
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvára Vláda SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvára	11.8	11.3	10.4	27.3	12.5	12.8	11.4	11.3	11.1	11.8
skôr vytvára	34.6	40.4	45.8	18.2	33.3	31.9	44.3	36.8	50.0	38.0
skôr nevytvára	38.6	37.1	31.3	54.5	45.8	37.2	32.9	40.6	27.8	37.5
určite nevytvára	7.8	9.3	12.5	0.0	4.2	10.6	8.9	8.5	11.1	8.8
nevie posúdiť	7.2	2.0	0.0	0.0	4.2	7.4	2.5	2.8	0.0	3.9
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvára Vláda SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvára	10.1	19.3	15.0	6.3	12.5	3.8	0.0	11.8
skôr vytvára	36.7	36.4	55.0	31.3	37.5	46.2	0.0	38.0
skôr nevytvára	40.4	29.5	25.0	53.1	37.5	30.8	50.0	37.5
určite nevytvára	8.3	9.1	2.5	7.8	9.4	19.2	25.0	8.8
nevie posúdiť	4.6	5.7	2.5	1.6	3.1	0.0	25.0	3.9
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvára Vláda SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvára	14.3	6.1	9.4	9.5	3.1	13.1	6.9	14.4	16.0	11.8
skôr vytvára	35.9	24.2	43.8	52.4	53.1	34.4	38.2	35.6	43.2	38.0
skôr nevytvára	36.3	54.5	40.6	33.3	28.1	32.8	42.7	38.9	30.9	37.5
určite nevytvára	9.0	6.1	6.3	4.8	15.6	13.1	9.9	5.6	7.4	8.8
nevie posúdiť	4.5	9.1	0.0	0.0	0.0	6.6	2.3	5.6	2.5	3.9
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvára Vláda SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvára	18.6	0.0	14.9	3.0	7.1	16.2	13.2	11.8	11.8
skôr vytvára	35.6	37.5	46.8	33.3	31.0	37.8	35.8	42.6	38.0
skôr nevytvára	35.6	54.2	27.7	51.5	50.0	32.4	28.3	35.3	37.5
určite nevytvára	10.2	4.2	6.4	9.1	9.5	5.4	15.1	7.4	8.8
nevie posúdiť	0.0	4.2	4.3	3.0	2.4	8.1	7.5	2.9	3.9
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.2. Prínos Národnej rady SR k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Postoje k prínosu národnej rady SR k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie takmer kopírujú hodnotenie vlády: podiel pozitívnych hodnotení (47.1%) je takmer rovnaký ako je podiel opačných názorov (48.2%).

Podľa Vás, vytvára Národná rada SR priaznivé podmienky na podnikanie?

8.3%	určite vytvára
38.8%	skôr vytvára
38.0%	skôr nevytvára
10.2%	určite nevytvára
4.7%	neviem posúdiť

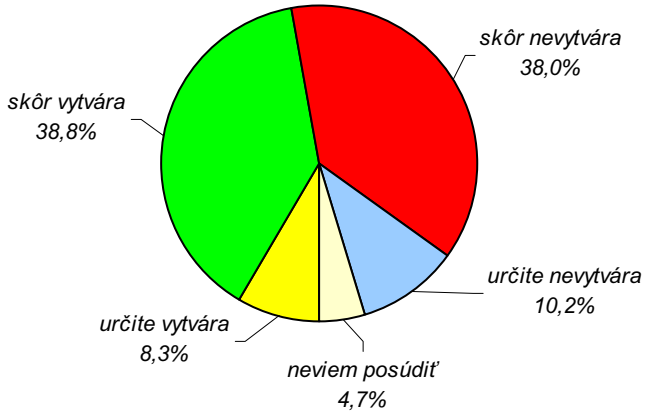

Vytvára Národná rada SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvára	5.2	9.3	14.0	12.5	8.7	8.1	4.8	8.3
skôr vytvára	43.1	34.9	38.0	50.0	47.8	30.2	38.1	38.8
skôr nevytvára	37.1	39.5	38.0	29.2	34.8	40.7	42.9	38.0
určite nevytvára	12.1	9.3	8.0	4.2	8.7	12.8	4.8	10.2
nevie posúdiť	2.6	7.0	2.0	4.2	0.0	8.1	9.5	4.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvára Národná rada SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvára	9.2	6.6	8.3	18.2	4.2	11.7	7.6	7.5	8.3	8.3
skôr vytvára	35.9	41.1	45.8	18.2	39.6	33.0	38.0	39.6	52.8	38.8
skôr nevytvára	37.9	39.1	29.2	63.6	41.7	37.2	41.8	36.8	30.6	38.0
určite nevytvára	8.5	10.6	16.7	0.0	8.3	10.6	10.1	11.3	8.3	10.2
nevie posúdiť	8.5	2.6	0.0	0.0	6.3	7.4	2.5	4.7	0.0	4.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvára Národná rada SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvára	9.2	12.5	7.5	3.1	12.5	0.0	0.0	8.3
skôr vytvára	34.9	39.8	50.0	34.4	40.6	50.0	0.0	38.8
skôr nevytvára	39.4	31.8	30.0	50.0	34.4	38.5	50.0	38.0
určite nevytvára	11.0	10.2	7.5	9.4	9.4	11.5	25.0	10.2
nevie posúdiť	5.5	5.7	5.0	3.1	3.1	0.0	25.0	4.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvára Národná rada SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvára	10.6	6.1	3.1	4.8	0.0	9.8	5.3	10.0	9.9	8.3
skôr vytvára	37.6	21.2	43.8	47.6	56.3	34.4	37.4	36.7	46.9	38.8
skôr nevytvára	37.1	54.5	40.6	33.3	28.1	34.4	43.5	37.8	32.1	38.0
určite nevytvára	9.8	9.1	9.4	9.5	15.6	13.1	10.7	10.0	7.4	10.2
nevie posúdiť	4.9	9.1	3.1	4.8	0.0	8.2	3.1	5.6	3.7	4.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvára Národná rada SR priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvára	13.6	0.0	8.5	6.1	4.8	16.2	5.7	7.4	8.3
skôr vytvára	35.6	29.2	51.1	36.4	23.8	43.2	39.6	44.1	38.8
skôr nevytvára	39.0	54.2	21.3	42.4	59.5	27.0	30.2	39.7	38.0
určite nevytvára	11.9	8.3	12.8	12.1	9.5	5.4	15.1	5.9	10.2
nevie posúdiť	0.0	8.3	6.4	3.0	2.4	8.1	9.4	2.9	4.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.3. Prínos polície k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

K inštitúciám, ktoré sa svojim špecifickým spôsobom spolupodieľajú na vytváraní podmienok pre podnikanie, patrí aj polícia. Nie všetci opýtaní si túto skutočnosť zreteľne uvedomovali (1/5 - 20.7% z nich sa nevedelo vyjadriť). Napriek tomu je viac ako 1/2 (52.4%) z celej výskumnej vzorky presvedčených o tom, že tento štátny orgán nemá pozitívny prínos pre sféru ekonomiky. Opačné hodnotenie zastáva viac ako 1/4 (27.0%) respondentov a to posúva políciu (spolu so súdmi) medzi dva najmenej proekonomicky prínosné spomedzi hodnotených inštitúcií.

Podľa Vás, vytvára polícia priaznivé podmienky na podnikanie?

4.4%	určite vytvára
22.6%	skôr vytvára
36.1%	skôr nevytvára
16.3%	určite nevytvára
20.7%	neviem posúdiť

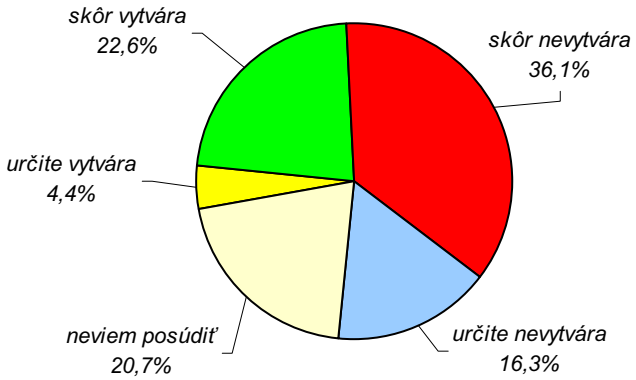

Vytvára polícia priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvára	2.6	4.7	4.0	4.2	0.0	8.1	4.8	4.4
skôr vytvára	20.7	32.6	22.0	20.8	17.4	22.1	23.8	22.6
skôr nevytvára	35.3	37.2	34.0	37.5	43.5	34.9	38.1	36.1
určite nevytvára	19.0	7.0	14.0	20.8	26.1	15.1	14.3	16.3
nevie posúdiť	22.4	18.6	26.0	16.7	13.0	19.8	19.0	20.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvára polícia priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvára	5.2	2.6	8.3	0.0	0.0	8.5	3.8	3.8	2.8	4.4
skôr vytvára	19.0	29.1	14.6	18.2	14.6	20.2	20.3	25.5	36.1	22.6
skôr nevytvára	34.6	35.8	41.7	36.4	37.5	33.0	46.8	34.9	22.2	36.1
určite nevytvára	15.0	15.9	18.8	27.3	16.7	16.0	13.9	17.9	16.7	16.3
nevie posúdiť	26.1	16.6	16.7	18.2	31.3	22.3	15.2	17.9	22.2	20.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvára polícia priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvára	3.7	6.8	5.0	1.6	9.4	0.0	0.0	4.4
skôr vytvára	11.9	28.4	25.0	32.8	28.1	15.4	0.0	22.6
skôr nevytvára	35.8	38.6	35.0	32.8	34.4	42.3	25.0	36.1
určite nevytvára	20.2	8.0	15.0	21.9	9.4	19.2	50.0	16.3
nevie posúdiť	28.4	18.2	20.0	10.9	18.8	23.1	25.0	20.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvára polícia priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvára	4.9	12.1	0.0	0.0	0.0	1.6	3.8	6.7	4.9	4.4
skôr vytvára	23.3	12.1	15.6	23.8	34.4	23.0	26.7	15.6	23.5	22.6
skôr nevytvára	34.3	48.5	46.9	38.1	25.0	34.4	35.9	35.6	38.3	36.1
určite nevytvára	14.7	9.1	25.0	19.0	25.0	16.4	14.5	21.1	13.6	16.3
nevie posúdiť	22.9	18.2	12.5	19.0	15.6	24.6	19.1	21.1	19.8	20.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvára polícia priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvára	6.8	0.0	0.0	6.1	4.8	5.4	3.8	5.9	4.4
skôr vytvára	23.7	16.7	12.8	21.2	28.6	18.9	18.9	32.4	22.6
skôr nevytvára	42.4	50.0	38.3	39.4	31.0	32.4	34.0	29.4	36.1
určite nevytvára	13.6	8.3	14.9	15.2	23.8	24.3	15.1	14.7	16.3
nevie posúdiť	13.6	25.0	34.0	18.2	11.9	18.9	28.3	17.6	20.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.4. Prínos súdov k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Pravdepodobne skúsenosti s prieťahmi pri riešení ekonomických súdnych sporov spôsobili, že súdne inštitúcie označili respondenti ako najmenej prínosné pre vytváranie priaznivých podmienok pre podnikanie. Len niečo viac ako 1/5 (22.6%) účastníkov výskumu zastávalo názor, že súdy majú pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, kým opačný názor deklarovalo viac ako 3/5 (60.6%) respondentov.

Podľa Vás, vytvárajú súdy priaznivé podmienky na podnikanie?

2.8%	určite vytvárajú
19.8%	skôr vytvárajú
35.5%	skôr nevytvárajú
25.1%	určite nevytvárajú
16.8%	neviem posúdiť

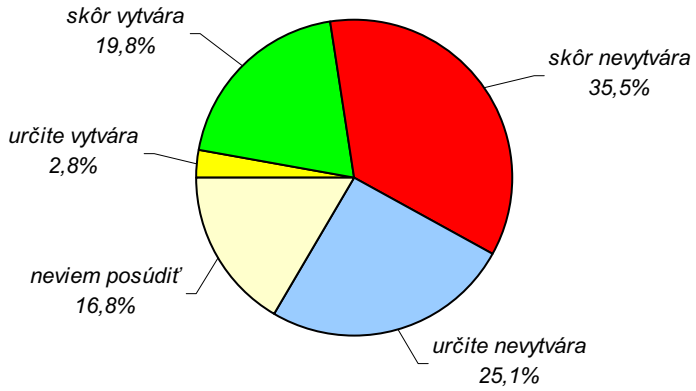

Vytvárajú súdy priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvárajú	1.7	7.0	2.0	4.2	0.0	2.3	4.8	2.8
skôr vytvárajú	20.7	18.6	22.0	16.7	17.4	18.6	23.8	19.8
skôr nevytvárajú	37.1	39.5	32.0	37.5	47.8	26.7	47.6	35.5
určite nevytvárajú	27.6	18.6	22.0	20.8	26.1	29.1	19.0	25.1
nevie posúdiť	12.9	16.3	22.0	20.8	8.7	23.3	4.8	16.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvárajú súdy priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvárajú	3.9	0.7	6.3	0.0	0.0	6.4	1.3	2.8	0.0	2.8
skôr vytvárajú	16.3	23.2	20.8	18.2	6.3	17.0	20.3	20.8	41.7	19.8
skôr nevytvárajú	35.3	34.4	41.7	27.3	39.6	31.9	40.5	33.0	36.1	35.5
určite nevytvárajú	21.6	27.8	22.9	45.5	22.9	29.8	21.5	27.4	16.7	25.1
nevie posúdiť	22.9	13.9	8.3	9.1	31.3	14.9	16.5	16.0	5.6	16.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvárajú súdy priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvárajú	1.8	5.7	0.0	1.6	6.3	0.0	0.0	2.8
skôr vytvárajú	10.1	21.6	27.5	21.9	25.0	34.6	0.0	19.8
skôr nevytvárajú	33.0	33.0	37.5	39.1	43.8	38.5	0.0	35.5
určite nevytvárajú	28.4	21.6	17.5	31.3	18.8	23.1	50.0	25.1
nevie posúdiť	26.6	18.2	17.5	6.3	6.3	3.8	50.0	16.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvárajú súdy priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvárajú	3.3	6.1	0.0	0.0	0.0	1.6	1.5	5.6	2.5	2.8
skôr vytvárajú	19.2	12.1	12.5	38.1	28.1	18.0	19.1	16.7	25.9	19.8
skôr nevytvárajú	32.2	42.4	59.4	28.6	34.4	31.1	35.9	41.1	32.1	35.5
určite nevytvárajú	24.1	27.3	25.0	23.8	31.3	31.1	28.2	17.8	23.5	25.1
nevie posúdiť	21.2	12.1	3.1	9.5	6.3	18.0	15.3	18.9	16.0	16.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvárajú súdy priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvárajú	8.5	0.0	0.0	0.0	2.4	2.7	1.9	2.9	2.8
skôr vytvárajú	27.1	12.5	10.6	15.2	21.4	13.5	17.0	29.4	19.8
skôr nevytvárajú	33.9	45.8	34.0	48.5	45.2	27.0	26.4	33.8	35.5
určite nevytvárajú	20.3	25.0	31.9	21.2	26.2	29.7	34.0	16.2	25.1
nevie posúdiť	10.2	16.7	23.4	15.2	4.8	27.0	20.8	17.6	16.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.5. Prínos miestnej štátnej správy k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Krajské a obvodné úrady ako orgány miestnej štátnej správy ocenila skoro 1/2 (49.1%) interviewovaných ako prínosné z hľadiska vytvárania podmienok pre podnikanie. Menej (44.7%) malo horšie skúsenosti a vyjadrilo ich negatívnym hodnotením týchto orgánov miestnej štátnej správy.

Podľa Vás, vytvára miestna štátna správa (krajské a obvodné úrady) priaznivé podmienky na podnikanie?

7.2%	určite vytvára
41.9%	skôr vytvára
37.5%	skôr nevytvára
7.2%	určite nevytvára
6.3%	neviem posúdiť

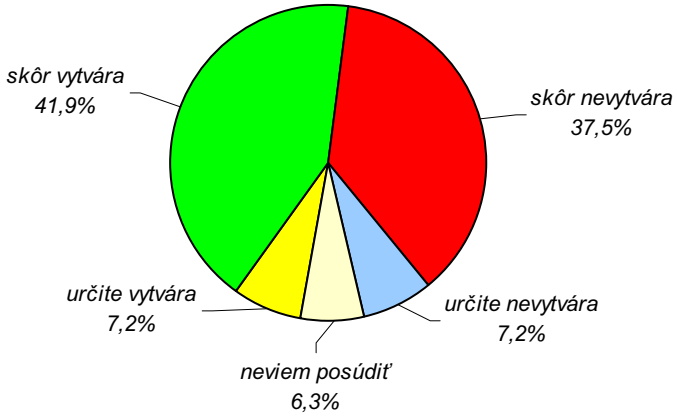

Vytvára miestna štátna správa priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvára	6.9	4.7	8.0	16.7	0.0	4.7	19.0	7.2
skôr vytvára	42.2	46.5	44.0	45.8	34.8	39.5	38.1	41.9
skôr nevytvára	37.1	32.6	32.0	37.5	47.8	40.7	38.1	37.5
určite nevytvára	6.0	11.6	8.0	0.0	8.7	8.1	4.8	7.2
nevie posúdiť	7.8	4.7	8.0	0.0	8.7	7.0	0.0	6.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvára miestna štátna správa priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvára	7.8	5.3	10.4	9.1	4.2	10.6	3.8	5.7	13.9	7.2
skôr vytvára	35.9	45.0	47.9	54.5	29.2	38.3	50.6	45.3	38.9	41.9
skôr nevytvára	40.5	37.1	29.2	36.4	45.8	40.4	32.9	33.0	41.7	37.5
určite nevytvára	7.8	7.3	6.3	0.0	4.2	8.5	8.9	7.5	2.8	7.2
nevie posúdiť	7.8	5.3	6.3	0.0	16.7	2.1	3.8	8.5	2.8	6.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvára miestna štátna správa priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvára	4.6	12.5	7.5	3.1	9.4	7.7	0.0	7.2
skôr vytvára	42.2	37.5	42.5	43.8	53.1	42.3	0.0	41.9
skôr nevytvára	37.6	39.8	35.0	39.1	28.1	38.5	50.0	37.5
určite nevytvára	8.3	3.4	7.5	10.9	6.3	3.8	25.0	7.2
nevie posúdiť	7.3	6.8	7.5	3.1	3.1	7.7	25.0	6.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvára miestna štátna správa priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvára	6.5	12.1	6.3	0.0	12.5	4.9	6.9	8.9	7.4	7.2
skôr vytvára	43.7	27.3	31.3	57.1	43.8	34.4	45.8	36.7	46.9	41.9
skôr nevytvára	33.9	45.5	53.1	38.1	40.6	42.6	33.6	42.2	34.6	37.5
určite nevytvára	8.2	12.1	0.0	4.8	3.1	9.8	6.9	5.6	7.4	7.2
nevie posúdiť	7.8	3.0	9.4	0.0	0.0	8.2	6.9	6.7	3.7	6.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvára miestna štátna správa priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvára	10.2	4.2	0.0	12.1	7.1	2.7	5.7	11.8	7.2
skôr vytvára	52.5	29.2	55.3	30.3	40.5	35.1	39.6	39.7	41.9
skôr nevytvára	27.1	62.5	29.8	42.4	42.9	43.2	39.6	32.4	37.5
určite nevytvára	6.8	4.2	8.5	9.1	2.4	5.4	9.4	8.8	7.2
nevie posúdiť	3.4	0.0	6.4	6.1	7.1	13.5	5.7	7.4	6.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.6. Prínos regionálnej samosprávy k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Úlohu orgánov vyšších územných celkov pri vytváraní podmienok pre podnikanie pokladá takmer rovnaký podiel respondentov za pozitívny (44.0%) ako sú vo vzorke zastúpení negatívne hodnotiaci recipienti (45.2%).

Podľa Vás, vytvára regionálna samospráva (VÚC) priaznivé podmienky na podnikanie?

7.4%	určite vytvára
36.6%	skôr vytvára
36.4%	skôr nevytvára
8.8%	určite nevytvára
10.7%	neviem posúdiť

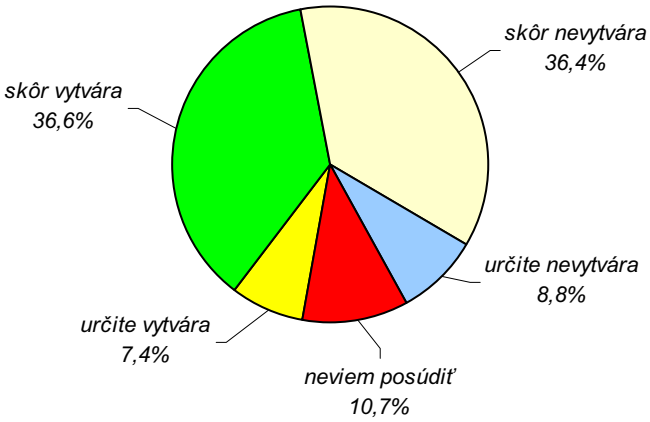

Vytvára regionálna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvára	5.2	9.3	6.0	20.8	4.3	4.7	19.0	7.4
skôr vytvára	38.8	39.5	36.0	45.8	26.1	34.9	28.6	36.6
skôr nevytvára	35.3	30.2	40.0	29.2	52.2	34.9	42.9	36.4
určite nevytvára	10.3	9.3	6.0	0.0	8.7	11.6	4.8	8.8
nevie posúdiť	10.3	11.6	12.0	4.2	8.7	14.0	4.8	10.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvára regionálna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvára	7.8	6.0	10.4	9.1	4.2	12.8	2.5	6.6	11.1	7.4
skôr vytvára	30.7	39.1	45.8	45.5	16.7	37.2	45.6	37.7	38.9	36.6
skôr nevytvára	38.6	36.4	29.2	36.4	39.6	37.2	36.7	34.9	33.3	36.4
určite nevytvára	7.8	9.3	10.4	9.1	6.3	9.6	6.3	11.3	8.3	8.8
nevie posúdiť	15.0	9.3	4.2	0.0	33.3	3.2	8.9	9.4	8.3	10.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvára regionálna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvára	4.6	14.8	7.5	1.6	9.4	7.7	0.0	7.4
skôr vytvára	39.4	28.4	47.5	29.7	50.0	42.3	0.0	36.6
skôr nevytvára	33.9	39.8	20.0	46.9	34.4	34.6	50.0	36.4
určite nevytvára	9.2	5.7	10.0	10.9	6.3	11.5	25.0	8.8
nevie posúdiť	12.8	11.4	15.0	10.9	0.0	3.8	25.0	10.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvára regionálna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvára	7.8	12.1	3.1	0.0	9.4	4.9	5.3	11.1	8.6	7.4
skôr vytvára	38.4	18.2	28.1	47.6	43.8	29.5	37.4	32.2	45.7	36.6
skôr nevytvára	32.7	48.5	56.3	38.1	31.3	47.5	35.1	40.0	25.9	36.4
určite nevytvára	9.0	15.2	0.0	9.5	9.4	6.6	9.2	8.9	9.9	8.8
nevie posúdiť	12.2	6.1	12.5	4.8	6.3	11.5	13.0	7.8	9.9	10.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvára regionálna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvára	10.2	4.2	0.0	12.1	4.8	5.4	5.7	13.2	7.4
skôr vytvára	49.2	25.0	46.8	30.3	28.6	27.0	41.5	32.4	36.6
skôr nevytvára	28.8	54.2	29.8	36.4	47.6	45.9	28.3	35.3	36.4
určite nevytvára	5.1	8.3	8.5	12.1	4.8	8.1	15.1	8.8	8.8
nevie posúdiť	6.8	8.3	14.9	9.1	14.3	13.5	9.4	10.3	10.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.7. Prínos miestnej samosprávy k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Zo všetkých orgánov a inštitúcií zahrnutých do výskumu dostala najlepšie hodnotenie z hľadiska vytvárania priaznivých podmienok pre podnikanie miestna samospráva. Skoro 3/5 (57.6%) recipientov vyjadrilo presvedčenie o pozitívnom vplyve obecných a miestnych úradov na podnikateľské prostredie. Samozrejme vyskytli sa aj opačné hodnotenia, pričom ich zastávala viac ako 1/3 (36.3%) respondentov.

Podľa Vás, vytvára miestna samospráva (obecné/mestské úrady) priaznivé podmienky na podnikanie?

13.8%	určite vytvára
43.8%	skôr vytvára
32.0%	skôr nevytvára
5.5%	určite nevytvára
5.0%	neviem posúdiť

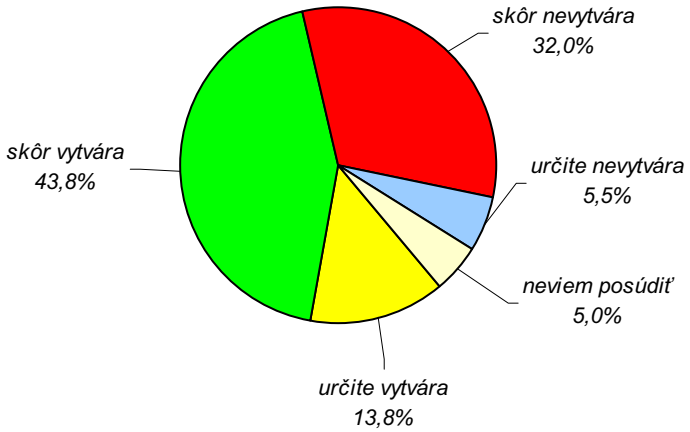

Vytvára miestna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvára	14.7	11.6	16.0	33.3	4.3	10.5	9.5	13.8
skôr vytvára	43.1	51.2	42.0	33.3	69.6	38.4	42.9	43.8
skôr nevytvára	34.5	32.6	28.0	29.2	17.4	33.7	38.1	32.0
určite nevytvára	4.3	2.3	10.0	0.0	8.7	8.1	0.0	5.5
nevie posúdiť	3.4	2.3	4.0	4.2	0.0	9.3	9.5	5.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvára miestna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvára	12.4	15.2	12.5	18.2	4.2	17.0	19.0	12.3	11.1	13.8
skôr vytvára	41.8	43.0	54.2	36.4	33.3	40.4	45.6	50.0	44.4	43.8
skôr nevytvára	32.7	31.8	27.1	45.5	39.6	33.0	26.6	30.2	36.1	32.0
určite nevytvára	7.8	4.0	4.2	0.0	6.3	6.4	6.3	4.7	2.8	5.5
nevie posúdiť	5.2	6.0	2.1	0.0	16.7	3.2	2.5	2.8	5.6	5.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvára miestna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvára	12.8	20.5	17.5	7.8	12.5	7.7	0.0	13.8
skôr vytvára	38.5	39.8	47.5	45.3	59.4	53.8	25.0	43.8
skôr nevytvára	31.2	33.0	22.5	39.1	25.0	34.6	50.0	32.0
určite nevytvára	9.2	2.3	2.5	6.3	3.1	3.8	25.0	5.5
nevie posúdiť	8.3	4.5	10.0	1.6	0.0	0.0	0.0	5.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvára miestna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvára	17.1	9.1	3.1	0.0	12.5	8.2	11.5	18.9	16.0	13.8
skôr vytvára	42.0	39.4	43.8	57.1	53.1	41.0	51.1	34.4	44.4	43.8
skôr nevytvára	29.0	36.4	50.0	38.1	28.1	41.0	30.5	31.1	28.4	32.0
určite nevytvára	6.5	6.1	0.0	4.8	3.1	6.6	4.6	5.6	6.2	5.5
nevie posúdiť	5.3	9.1	3.1	0.0	3.1	3.3	2.3	10.0	4.9	5.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvára miestna samospráva priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvára	18.6	4.2	10.6	6.1	9.5	13.5	17.0	19.1	13.8
skôr vytvára	47.5	29.2	61.7	42.4	40.5	40.5	41.5	39.7	43.8
skôr nevytvára	23.7	50.0	19.1	42.4	40.5	37.8	32.1	27.9	32.0
určite nevytvára	3.4	8.3	4.3	6.1	2.4	5.4	3.8	10.3	5.5
nevie posúdiť	6.8	8.3	4.3	3.0	7.1	2.7	5.7	2.9	5.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.8. Prínos regulačných úradov k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Prekvapujúco dobré hodnotenie z hľadiska prínosu k vytváraniu priaznivého podnikateľského prostredia dostali od podnikateľov, zúčastnených na výskume, regulačné úrady. Skoro 1/2 (49.0%) z nich označilo úrad pre reguláciu sieťových odvetví, telekomunikačný úrad a ostatných nezávislých regulátorov ako subjekty, ktoré majú pozitívny vplyv na podmienky podnikania. Je ich teda výrazne viac, ako je tých, ktorý majú opačný názor a v skúmanej vzorke predstavovali viac ako 1/3 (36.3%).

Podľa Vás, vytvárajú regulačné úrady (sieťových odvetví, telekomunikačný...) priaznivé podmienky na podnikanie?

11.8%	určite vytvárajú
37.2%	skôr vytvárajú
27.8%	skôr nevytvárajú
8.5%	určite nevytvárajú
14.6%	neviem posúdiť

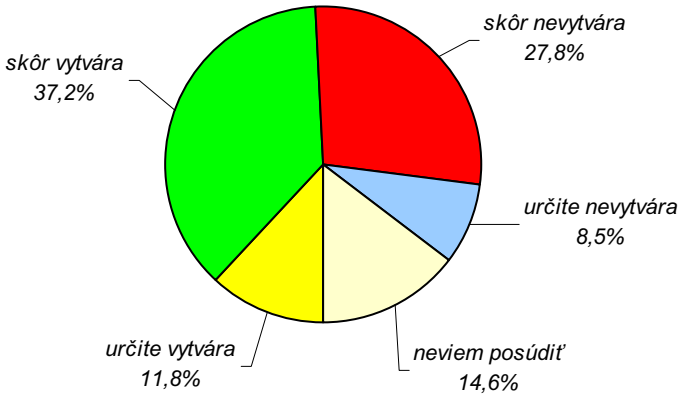

Vytvárajú regulačné úrady priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvárajú	13.8	11.6	14.0	12.5	4.3	10.5	9.5	11.8
skôr vytvárajú	38.8	39.5	38.0	41.7	34.8	31.4	42.9	37.2
skôr nevytvárajú	31.9	20.9	30.0	37.5	26.1	22.1	28.6	27.8
určite nevytvárajú	4.3	11.6	4.0	8.3	13.0	16.3	0.0	8.5
nevie posúdiť	11.2	16.3	14.0	0.0	21.7	19.8	19.0	14.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvárajú regulačné úrady priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvárajú	13.7	9.3	10.4	27.3	6.3	17.0	8.9	13.2	8.3	11.8
skôr vytvárajú	33.3	41.1	43.8	9.1	27.1	42.6	40.5	34.0	38.9	37.2
skôr nevytvárajú	26.8	28.5	29.2	27.3	22.9	23.4	29.1	30.2	36.1	27.8
určite nevytvárajú	9.8	6.0	10.4	18.2	8.3	8.5	8.9	10.4	2.8	8.5
nevie posúdiť	16.3	15.2	6.3	18.2	35.4	8.5	12.7	12.3	13.9	14.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvárajú regulačné úrady priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvárajú	13.8	15.9	10.0	3.1	18.8	7.7	0.0	11.8
skôr vytvárajú	33.0	35.2	47.5	42.2	37.5	34.6	25.0	37.2
skôr nevytvárajú	22.9	27.3	20.0	35.9	31.3	38.5	25.0	27.8
určite nevytvárajú	11.9	8.0	7.5	10.9	0.0	3.8	0.0	8.5
nevie posúdiť	18.3	13.6	15.0	7.8	12.5	15.4	50.0	14.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvárajú regulačné úrady priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvárajú	13.5	12.1	3.1	9.5	9.4	14.8	9.2	13.3	12.3	11.8
skôr vytvárajú	34.7	30.3	40.6	47.6	53.1	26.2	35.9	36.7	48.1	37.2
skôr nevytvárajú	25.3	42.4	34.4	28.6	25.0	31.1	32.8	30.0	14.8	27.8
určite nevytvárajú	9.4	6.1	12.5	9.5	0.0	11.5	6.9	7.8	9.9	8.5
nevie posúdiť	17.1	9.1	9.4	4.8	12.5	16.4	15.3	12.2	14.8	14.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvárajú regulačné úrady priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvárajú	11.9	4.2	12.8	9.1	14.3	10.8	11.3	14.7	11.8
skôr vytvárajú	30.5	25.0	51.1	30.3	23.8	37.8	43.4	44.1	37.2
skôr nevytvárajú	37.3	37.5	17.0	33.3	35.7	27.0	20.8	22.1	27.8
určite nevytvárajú	8.5	16.7	8.5	3.0	7.1	10.8	9.4	7.4	8.5
nevie posúdiť	11.9	16.7	10.6	24.2	19.0	13.5	15.1	11.8	14.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.9. Prínos profesijných komôr k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Profesijné komory sa vo výskume ukázali ako trochu tajomné inštitúcie - viac ako 1/4 (27.0%) opýtaných ich z hľadiska prínosu k vytváraniu podmienok pre podnikanie nevedelo zaradiť. Ostatní im však prisúdili z tohto hľadiska výrazne pozitívnu úlohu. Svedčí o tom skutočnosť, že kým skoro 1/2 (49.6%) z celej vzorky pokladá komory za prínosné, opačný názor má len necelá 1/4 (23.4%) respondentov.

Podľa Vás, vytvárajú profesijné komory priaznivé podmienky na podnikanie?

13.2%	určite vytvárajú
36.4%	skôr vytvárajú
17.6%	skôr nevytvárajú
5.8%	určite nevytvárajú
27.0%	neviem posúdiť

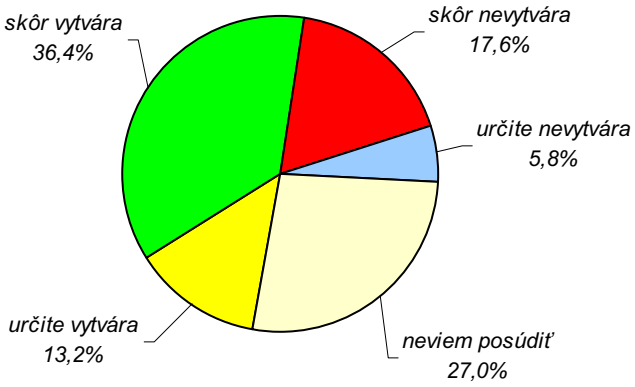

Vytvárajú profesijné komory priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvárajú	14.7	16.3	14.0	8.3	8.7	10.5	19.0	13.2
skôr vytvárajú	35.3	32.6	38.0	54.2	39.1	32.6	38.1	36.4
skôr nevytvárajú	19.8	20.9	16.0	16.7	13.0	16.3	14.3	17.6
určite nevytvárajú	5.2	4.7	2.0	0.0	8.7	10.5	4.8	5.8
nevie posúdiť	25.0	25.6	30.0	20.8	30.4	30.2	23.8	27.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvárajú profesijné komory priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvárajú	12.4	14.6	10.4	18.2	6.3	18.1	15.2	11.3	11.1	13.2
skôr vytvárajú	31.4	37.1	47.9	45.5	27.1	30.9	36.7	39.6	52.8	36.4
skôr nevytvárajú	18.3	19.2	14.6	0.0	14.6	16.0	20.3	21.7	8.3	17.6
určite nevytvárajú	8.5	3.3	6.3	0.0	6.3	9.6	2.5	4.7	5.6	5.8
nevie posúdiť	29.4	25.8	20.8	36.4	45.8	25.5	25.3	22.6	22.2	27.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvárajú profesijné komory priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvárajú	7.3	25.0	10.0	7.8	18.8	11.5	0.0	13.2
skôr vytvárajú	36.7	27.3	40.0	34.4	46.9	50.0	50.0	36.4
skôr nevytvárajú	14.7	18.2	12.5	26.6	18.8	15.4	0.0	17.6
určite nevytvárajú	8.3	4.5	2.5	7.8	3.1	3.8	0.0	5.8
nevie posúdiť	33.0	25.0	35.0	23.4	12.5	19.2	50.0	27.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvárajú profesijné komory priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvárajú	13.9	18.2	9.4	9.5	9.4	8.2	11.5	17.8	14.8	13.2
skôr vytvárajú	33.1	30.3	43.8	52.4	50.0	34.4	35.1	35.6	40.7	36.4
skôr nevytvárajú	17.1	27.3	25.0	14.3	6.3	24.6	18.3	18.9	9.9	17.6
určite nevytvárajú	6.1	6.1	3.1	9.5	3.1	6.6	4.6	5.6	7.4	5.8
nevie posúdiť	29.8	18.2	18.8	14.3	31.3	26.2	30.5	22.2	27.2	27.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvárajú profesijné komory priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvárajú	20.3	0.0	8.5	18.2	16.7	10.8	7.5	16.2	13.2
skôr vytvárajú	42.4	37.5	40.4	30.3	26.2	37.8	32.1	39.7	36.4
skôr nevytvárajú	16.9	33.3	10.6	27.3	14.3	24.3	13.2	14.7	17.6
určite nevytvárajú	3.4	4.2	4.3	0.0	16.7	2.7	3.8	8.8	5.8
nevie posúdiť	16.9	25.0	36.2	24.2	26.2	24.3	43.4	20.6	27.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

4.10. Prínos orgánov Európskej únie k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie

Hoci od vstupu SR do Európskej únie uplynulo už niekoľko rokov, stále je medzi podnikateľmi veľká skupina tých, ktorí nedokážu ohodnotiť vplyv orgánov EÚ na podmienky podnikanie. Vo výskume ich bola 1/4 (25.6%). Ostatní prejavili tendenciu skôr pozitívneho ako negatívneho hodnotenia: vyše 1/2 (51.5%) respondentov je s ovplyvňovaním podnikateľských podmienok zo strany únie spokojných, kým nespokojných je len necelá 1/4 (22.8%).

Podľa Vás, vytvárajú orgány Európskej únie priaznivé podmienky na podnikanie?

14.0%	určite vytvárajú
37.5%	skôr vytvárajú
17.6%	skôr nevytvárajú
5.2%	určite nevytvárajú
25.6%	neviem posúdiť

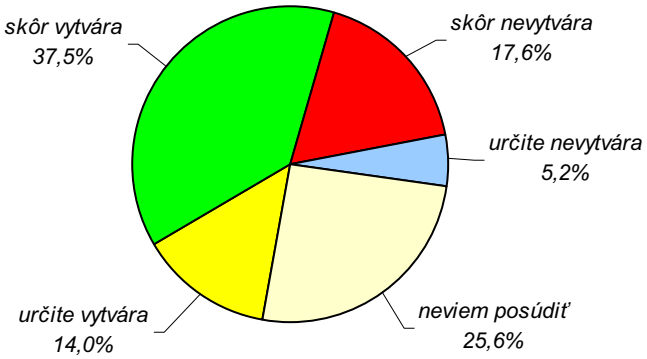

Vytvárajú orgány Európskej únie priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite vytvárajú	18.1	14.0	16.0	16.7	4.3	10.5	9.5	14.0
skôr vytvárajú	36.2	39.5	34.0	33.3	52.2	38.4	33.3	37.5
skôr nevytvárajú	19.0	16.3	20.0	20.8	17.4	12.8	23.8	17.6
určite nevytvárajú	3.4	4.7	4.0	4.2	4.3	7.0	14.3	5.2
nevie posúdiť	23.3	25.6	26.0	25.0	21.7	31.4	19.0	25.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vytvárajú orgány Európskej únie priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite vytvárajú	13.7	10.6	22.9	27.3	12.5	14.9	11.4	13.2	22.2	14.0
skôr vytvárajú	30.1	45.0	37.5	36.4	33.3	28.7	38.0	38.7	61.1	37.5
skôr nevytvárajú	20.9	15.2	14.6	18.2	10.4	18.1	22.8	19.8	8.3	17.6
určite nevytvárajú	4.6	5.3	8.3	0.0	0.0	8.5	3.8	7.5	0.0	5.2
nevie posúdiť	30.7	23.8	16.7	18.2	43.8	29.8	24.1	20.8	8.3	25.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vytvárajú orgány Európskej únie priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite vytvárajú	12.8	15.9	15.0	10.9	18.8	15.4	0.0	14.0
skôr vytvárajú	37.6	31.8	47.5	28.1	46.9	50.0	50.0	37.5
skôr nevytvárajú	14.7	17.0	12.5	28.1	15.6	19.2	0.0	17.6
určite nevytvárajú	4.6	5.7	5.0	9.4	3.1	0.0	0.0	5.2
nevie posúdiť	30.3	29.5	20.0	23.4	15.6	15.4	50.0	25.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vytvárajú orgány Európskej únie priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite vytvárajú	13.5	18.2	12.5	14.3	15.6	16.4	13.0	12.2	16.0	14.0
skôr vytvárajú	33.9	39.4	37.5	42.9	59.4	31.1	44.3	32.2	37.0	37.5
skôr nevytvárajú	17.6	12.1	31.3	19.0	9.4	13.1	17.6	22.2	16.0	17.6
určite nevytvárajú	4.9	9.1	6.3	9.5	0.0	9.8	3.1	5.6	4.9	5.2
nevie posúdiť	30.2	21.2	12.5	14.3	15.6	29.5	22.1	27.8	25.9	25.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vytvárajú orgány Európskej únie priaznivé podmienky na podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite vytvárajú	15.3	0.0	12.8	27.3	14.3	5.4	11.3	19.1	14.0
skôr vytvárajú	45.8	54.2	40.4	21.2	31.0	35.1	37.7	35.3	37.5
skôr nevytvárajú	20.3	16.7	14.9	18.2	16.7	27.0	11.3	17.6	17.6
určite nevytvárajú	5.1	4.2	4.3	0.0	4.8	10.8	1.9	8.8	5.2
nevie posúdiť	13.6	25.0	27.7	33.3	33.3	21.6	37.7	19.1	25.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

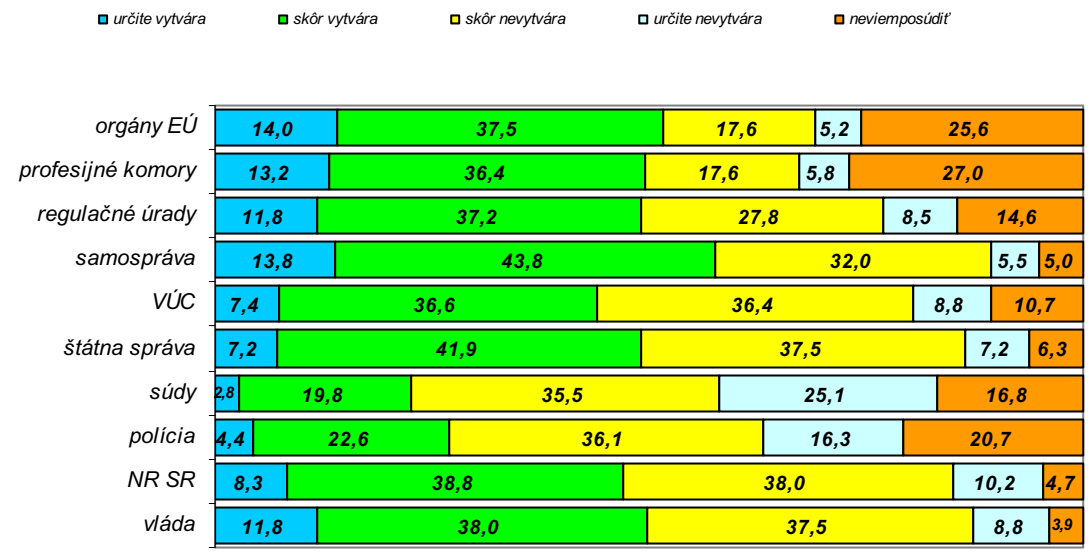

5. Tlak inštitúcií na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

5.1. Daňové úrady a ich tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Daňové úrady zaradili účastníci výskumu do trojice inštitúcií, ktoré najviac nútia podnikateľov navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie. Takúto negatívnu skúsenosť s daňovými úradmi vyjadrili skoro 3/5 (56.2%) respondentov.

Nútia daňové úrady podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

56.2% nútia
42.1% nenútia
1.7% neviem posúdiť

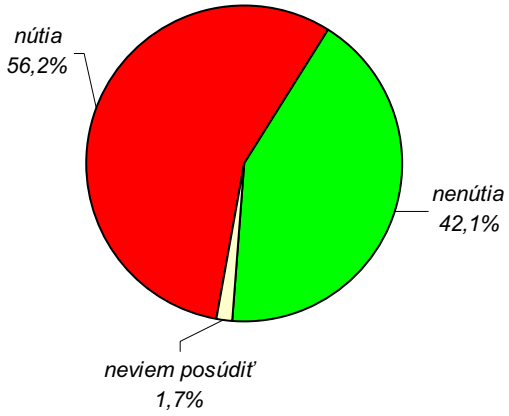

Nútia daňové úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	57.8	58.1	56.0	50.0	69.6	53.5	47.6	56.2
nenútia	40.5	41.9	42.0	50.0	26.1	44.2	52.4	42.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.0	0.0	4.3	2.3	0.0	1.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	49.0	64.2	58.3	36.4	41.7	50.0	60.8	63.2	61.1	56.2
nenútia	49.0	34.4	39.6	63.6	58.3	47.9	36.7	34.9	38.9	42.1
nevie posúdiť	2.0	1.3	2.1	0.0	0.0	2.1	2.5	1.9	0.0	1.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	52.3	45.5	82.5	64.1	59.4	50.0	25.0	56.2
nenútia	47.7	51.1	15.0	32.8	40.6	50.0	75.0	42.1
nevie posúdiť	0.0	3.4	2.5	3.1	0.0	0.0	0.0	1.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	53.9	42.4	59.4	76.2	71.9	44.3	60.3	66.7	46.9	56.2
nenútia	44.9	54.5	34.4	23.8	28.1	52.5	38.2	33.3	50.6	42.1
nevie posúdiť	1.2	3.0	6.3	0.0	0.0	3.3	1.5	0.0	2.5	1.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	64.4	41.7	46.8	45.5	57.1	67.6	50.9	63.2	56.2
nenútia	33.9	58.3	51.1	54.5	42.9	29.7	49.1	32.4	42.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.1	0.0	0.0	2.7	0.0	4.4	1.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.2. Colná správa a jej tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

S colnou správou nemalo dostatočnú skúsenosť skoro 1/4 (24.2%) respondentov a nevedelo tak posúdiť, či núti alebo nenúti podnikateľov k zbytočným návštevám.

Núti colná správa podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

24.2% núti
51.5% nenúti
24.2% neviem posúdiť

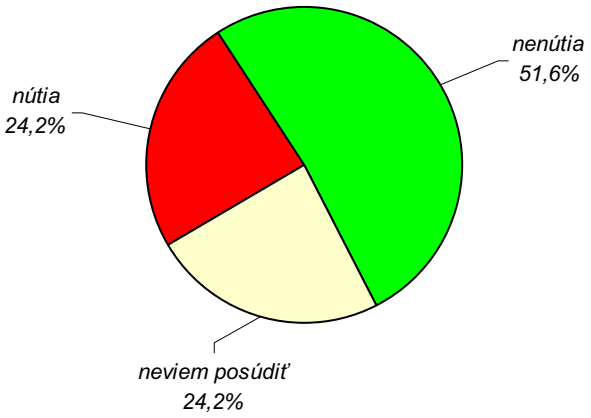

Núti colná správa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
núti	32.8	16.3	26.0	33.3	17.4	17.4	14.3	24.2
nenúti	46.6	53.5	52.0	62.5	60.9	50.0	57.1	51.5
nevie posúdiť	20.7	30.2	22.0	4.2	21.7	32.6	28.6	24.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Núti colná správa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
núti	11.1	33.1	35.4	36.4	6.3	12.8	21.5	39.6	38.9	24.2
nenúti	59.5	44.4	47.9	54.5	50.0	59.6	57.0	39.6	55.6	51.5
nevie posúdiť	29.4	22.5	16.7	9.1	43.8	27.7	21.5	20.8	5.6	24.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Núti colná správa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
núti	11.0	19.3	32.5	37.5	37.5	34.6	25.0	24.2
nenúti	56.0	59.1	40.0	42.2	46.9	53.8	50.0	51.5
nevie posúdiť	33.0	21.6	27.5	20.3	15.6	11.5	25.0	24.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Núti colná správa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
núti	17.1	21.2	50.0	42.9	43.8	29.5	26.0	24.4	17.3	24.2
nenúti	53.1	60.6	40.6	42.9	46.9	50.8	54.2	45.6	54.3	51.5
nevie posúdiť	29.8	18.2	9.4	14.3	9.4	19.7	19.8	30.0	28.4	24.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Núti colná správa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
núti	25.4	16.7	14.9	12.1	35.7	29.7	28.3	25.0	24.2
nenúti	54.2	58.3	63.8	48.5	40.5	43.2	52.8	50.0	51.5
nevie posúdiť	20.3	25.0	21.3	39.4	23.8	27.0	18.9	25.0	24.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.3. Sociálna poisťovňa a jej tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Sociálna poisťovňa má medzi účastníkmi výskumu najhoršie renomé z hľadiska vynucovania zbytočných osobných návštev. Zakladá sa na negatívnych skúsenostiach viac ako 3/5 (62.8%) respondentov.

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

62.8% núti
36.1% nenúti
1.1% neviem posúdiť

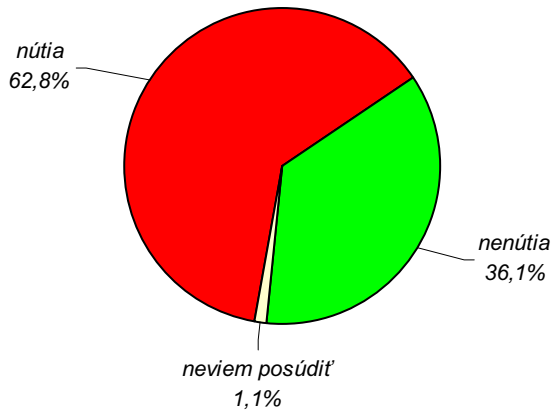

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
núti	67.2	65.1	58.0	66.7	73.9	58.1	47.6	62.8
nenúti	31.0	34.9	42.0	33.3	26.1	39.5	52.4	36.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	2.3	0.0	1.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
núti	59.5	68.2	60.4	45.5	50.0	56.4	65.8	67.9	75.0	62.8
nenúti	39.9	31.1	35.4	54.5	50.0	42.6	32.9	30.2	25.0	36.1
nevie posúdiť	0.7	0.7	4.2	0.0	0.0	1.1	1.3	1.9	0.0	1.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
núti	56.9	59.1	77.5	68.8	68.8	61.5	25.0	62.8
nenúti	43.1	38.6	22.5	28.1	31.3	38.5	75.0	36.1
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	3.1	0.0	0.0	0.0	1.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
núti	60.0	60.6	59.4	85.7	75.0	52.5	67.9	70.0	54.3	62.8
nenúti	39.6	36.4	37.5	9.5	25.0	44.3	31.3	30.0	44.4	36.1
nevie posúdiť	0.4	3.0	3.1	4.8	0.0	3.3	0.8	0.0	1.2	1.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov navštevovať ju z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
núti	62.7	41.7	53.2	57.6	61.9	73.0	69.8	69.1	62.8
nenúti	35.6	58.3	46.8	42.4	35.7	27.0	30.2	27.9	36.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	0.0	2.4	0.0	0.0	2.9	1.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.4. Zdravotné poisťovne a ich tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Zdravotné poisťovne dopĺňajú trojicu inštitúcií, s ktorými majú respondenti najhoršie skúsenosti čo sa týka vynucovaných návštev. Vyjadrilo ich skoro 3/5 (56.7%) účastníkov výskumu.

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

56.7% nútia
41.6% nenútia
1.7% neviem posúdiť

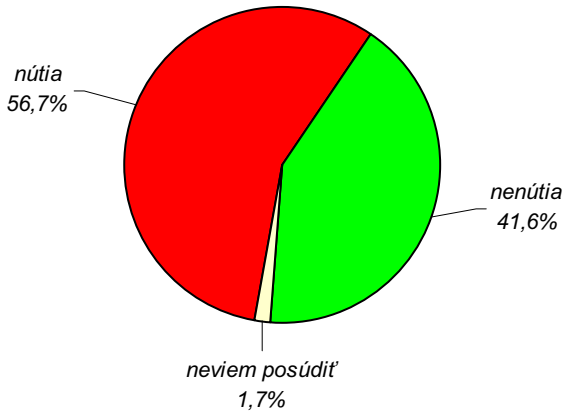

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	60.3	53.5	54.0	58.3	65.2	53.5	52.4	56.7
nenútia	37.1	44.2	46.0	41.7	34.8	44.2	47.6	41.6
nevie posúdiť	2.6	2.3	0.0	0.0	0.0	2.3	0.0	1.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	50.3	65.6	52.1	45.5	39.6	54.3	58.2	62.3	66.7	56.7
nenútia	49.0	32.5	43.8	54.5	60.4	44.7	40.5	34.9	30.6	41.6
nevie posúdiť	0.7	2.0	4.2	0.0	0.0	1.1	1.3	2.8	2.8	1.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	52.3	48.9	70.0	64.1	68.8	53.8	25.0	56.7
nenútia	47.7	47.7	30.0	31.3	31.3	46.2	75.0	41.6
nevie posúdiť	0.0	3.4	0.0	4.7	0.0	0.0	0.0	1.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	55.5	45.5	56.3	71.4	68.8	42.6	62.6	64.4	49.4	56.7
nenútia	43.7	51.5	37.5	23.8	31.3	52.5	36.6	35.6	48.1	41.6
nevie posúdiť	0.8	3.0	6.3	4.8	0.0	4.9	0.8	0.0	2.5	1.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	57.6	41.7	48.9	48.5	45.2	73.0	67.9	60.3	56.7
nenútia	40.7	58.3	48.9	51.5	50.0	27.0	32.1	36.8	41.6
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.1	0.0	4.8	0.0	0.0	2.9	1.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.5. Registrové súdy a ich tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Návštevy registrových súdov nepatria medzi pravidelné povinnosti podnikateľov, preto ich len 1/6 (16.8%) označila za byrokratických vynucovačov osobných návštev.

Nútia registrové súdy podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

16.8% nútia
62.3% nenútia
20.9% neviem posúdiť

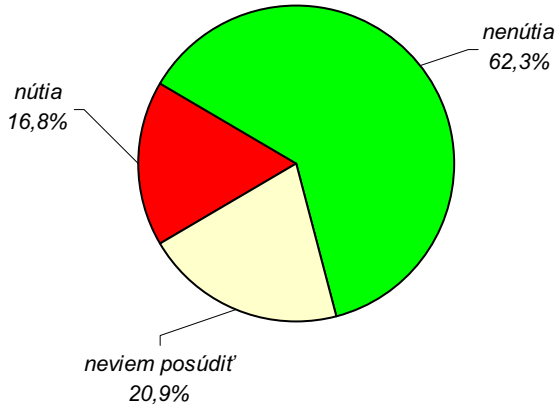

Nútia registrové súdy podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	22.4	11.6	14.0	12.5	26.1	9.3	28.6	16.8
nenútia	62.1	67.4	74.0	62.5	52.2	60.5	42.9	62.3
nevie posúdiť	15.5	20.9	12.0	25.0	21.7	30.2	28.6	20.9
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	14.4	20.5	16.7	0.0	12.5	14.9	10.1	22.6	25.0	16.8
nenútia	61.4	60.9	66.7	72.7	52.1	64.9	70.9	56.6	66.7	62.3
nevie posúdiť	24.2	18.5	16.7	27.3	35.4	20.2	19.0	20.8	8.3	20.9
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	11.9	11.4	20.0	21.9	28.1	23.1	25.0	16.8
nenútia	56.9	70.5	50.0	60.9	71.9	65.4	75.0	62.3
nevie posúdiť	31.2	18.2	30.0	17.2	0.0	11.5	0.0	20.9
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	13.1	21.2	25.0	19.0	31.3	19.7	17.6	20.0	9.9	16.8
nenútia	62.0	66.7	59.4	57.1	65.6	55.7	58.8	62.2	72.8	62.3
nevie posúdiť	24.9	12.1	15.6	23.8	3.1	24.6	23.7	17.8	17.3	20.9
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	18.6	25.0	8.5	9.1	31.0	16.2	13.2	16.2	16.8
nenútia	64.4	62.5	66.0	69.7	47.6	62.2	62.3	63.2	62.3
nevie posúdiť	16.9	12.5	25.5	21.2	21.4	21.6	24.5	20.6	20.9
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.6. Krajské a obvodné úrady a ich tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Krajské a obvodné úrady sa na základe výsledkov výskumu zaraďujú medzi tie inštitúcie, ktoré si relatívne najmenej vyžadujú osobné návštevy podnikateľov. Negatívne skúsenosti v tomto smere má len 1/5 (21.5%) respondentov.

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

21.5% nútia
64.5% nenútia
14.0% neviem posúdiť

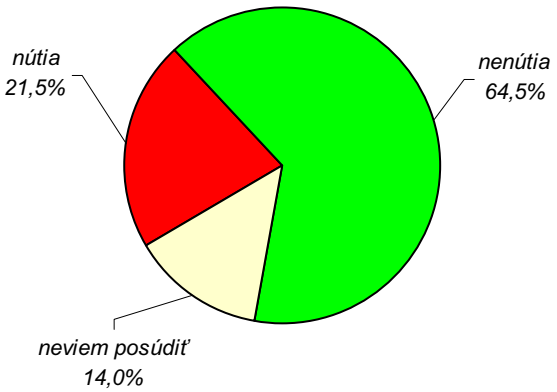

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	27.6	30.2	18.0	12.5	26.1	10.5	28.6	21.5
nenútia	61.2	55.8	68.0	70.8	60.9	70.9	61.9	64.5
nevie posúdiť	11.2	14.0	14.0	16.7	13.0	18.6	9.5	14.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	17.0	23.8	27.1	27.3	10.4	14.9	19.0	32.1	27.8	21.5
nenútia	66.0	63.6	60.4	72.7	60.4	71.3	69.6	56.6	63.9	64.5
nevie posúdiť	17.0	12.6	12.5	0.0	29.2	13.8	11.4	11.3	8.3	14.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	15.6	17.0	35.0	23.4	31.3	23.1	25.0	21.5
nenútia	63.3	69.3	45.0	68.8	68.8	65.4	75.0	64.5
nevie posúdiť	21.1	13.6	20.0	7.8	0.0	11.5	0.0	14.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	19.6	12.1	37.5	19.0	31.3	26.2	21.4	25.6	13.6	21.5
nenútia	63.3	78.8	50.0	76.2	65.6	60.7	64.1	61.1	71.6	64.5
nevie posúdiť	17.1	9.1	12.5	4.8	3.1	13.1	14.5	13.3	14.8	14.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	22.0	20.8	17.0	18.2	31.0	32.4	15.1	19.1	21.5
nenútia	67.8	66.7	70.2	69.7	61.9	45.9	67.9	63.2	64.5
nevie posúdiť	10.2	12.5	12.8	12.1	7.1	21.6	17.0	17.6	14.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.7. Úrady VÚC-iek a ich tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Zbytočné návštevy, vyžadované od podnikateľov úradmi vyšších územných celkov, patria medzi zriedkavé. V skúmanej vzorke malo s nimi negatívne skúsenosti len trochu viac ako 1/6 opýtaných.

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

17.9% nútia
65.6% nenútia
16.5% neviem posúdiť

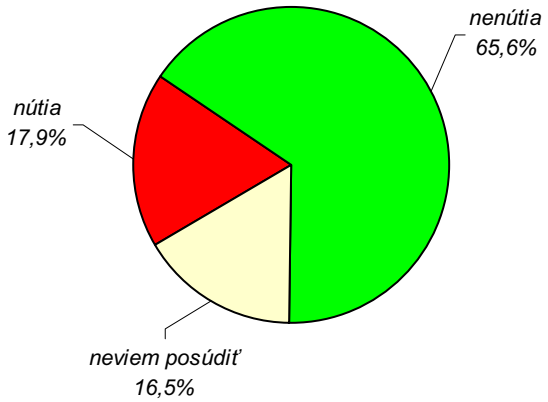

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	22.4	20.9	16.0	8.3	30.4	7.0	33.3	17.9
nenútia	62.9	65.1	72.0	75.0	39.1	73.3	52.4	65.6
nevie posúdiť	14.7	14.0	12.0	16.7	30.4	19.8	14.3	16.5
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	12.4	22.5	18.8	27.3	8.3	10.6	16.5	27.4	25.0	17.9
nenútia	68.6	61.6	66.7	72.7	56.3	75.5	73.4	57.5	58.3	65.6
nevie posúdiť	19.0	15.9	14.6	0.0	35.4	13.8	10.1	15.1	16.7	16.5
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	11.0	12.5	30.0	23.4	31.3	15.4	25.0	17.9
nenútia	66.1	73.9	47.5	68.8	56.3	65.4	75.0	65.6
nevie posúdiť	22.9	13.6	22.5	7.8	12.5	19.2	0.0	16.5
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	16.7	9.1	28.1	23.8	21.9	21.3	19.1	20.0	11.1	17.9
nenútia	64.9	75.8	59.4	71.4	62.5	62.3	63.4	65.6	71.6	65.6
nevie posúdiť	18.4	15.2	12.5	4.8	15.6	16.4	17.6	14.4	17.3	16.5
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	23.7	0.0	19.1	9.1	26.2	24.3	11.3	19.1	17.9
nenútia	69.5	87.5	61.7	69.7	61.9	45.9	69.8	64.7	65.6
nevie posúdiť	6.8	12.5	19.1	21.2	11.9	29.7	18.9	16.2	16.5
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.8. Mestské a obecné úrady a ich tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Orgány miestnej samosprávy takisto nepatria medzi častých pôvodcov vynucovania zbytočných osobných návštev podnikateľov, ale spomedzi posudzovaných lokálnych a regionálnych subjektov sa s nimi respondenti musia vyrovnávať relatívne najčastejšie. Zlú skúsenosť v tomto smere deklarovala viac ako 1/4 (28.9%) zo vzorky.

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

28.9% nútia
66.4% nenútia
4.7% neviem posúdiť

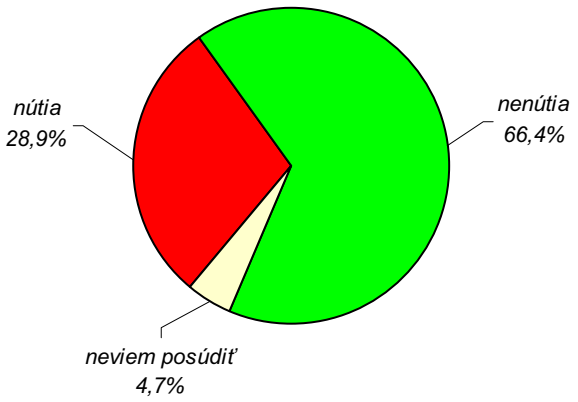

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	27.6	27.9	38.0	29.2	39.1	22.1	33.3	28.9
nenútia	69.8	65.1	60.0	70.8	56.5	67.4	66.7	66.4
nevie posúdiť	2.6	7.0	2.0	0.0	4.3	10.5	0.0	4.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	27.5	31.1	27.1	27.3	22.9	24.5	34.2	32.1	27.8	28.9
nenútia	66.7	64.2	70.8	72.7	66.7	70.2	62.0	64.2	72.2	66.4
nevie posúdiť	5.9	4.6	2.1	0.0	10.4	5.3	3.8	3.8	0.0	4.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	25.7	26.1	42.5	35.9	28.1	11.5	50.0	28.9
nenútia	67.9	70.5	45.0	62.5	71.9	84.6	50.0	66.4
nevie posúdiť	6.4	3.4	12.5	1.6	0.0	3.8	0.0	4.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	30.2	21.2	34.4	28.6	21.9	27.9	29.0	30.0	28.4	28.9
nenútia	64.1	72.7	65.6	66.7	78.1	67.2	67.9	64.4	65.4	66.4
nevie posúdiť	5.7	6.1	0.0	4.8	0.0	4.9	3.1	5.6	6.2	4.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	23.7	25.0	21.3	18.2	33.3	48.6	32.1	29.4	28.9
nenútia	69.5	66.7	72.3	78.8	66.7	48.6	67.9	61.8	66.4
nevie posúdiť	6.8	8.3	6.4	3.0	0.0	2.7	0.0	8.8	4.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.9. Štatistický úrad SR a jeho tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Osobné návštevy Štatistického úradu nepatria medzi typické formy komunikácie tejto inštitúcie s podnikateľmi. Napriek tomu skoro 1/4 (23.7%) zo skúmanej vzorky zastáva názor, že sa neprimerane často vyžadujú.

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ho príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

23.7%	núti
62.5%	nenúti
13.8%	neviem posúdiť

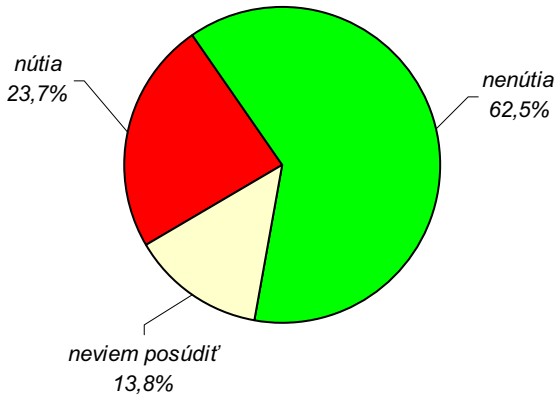

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov navštevovať ho z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
núti	27.6	20.9	22.0	16.7	21.7	20.9	33.3	23.7
nenúti	62.1	62.8	54.0	70.8	65.2	67.4	52.4	62.5
nevie posúdiť	10.3	16.3	24.0	12.5	13.0	11.6	14.3	13.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov navštevovať ho z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
núti	20.3	27.2	25.0	18.2	22.9	14.9	21.5	30.2	33.3	23.7
nenúti	64.1	58.9	68.8	63.6	52.1	71.3	63.3	60.4	58.3	62.5
nevie posúdiť	15.7	13.9	6.3	18.2	25.0	13.8	15.2	9.4	8.3	13.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov navštevovať ho z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
núti	19.3	17.0	37.5	29.7	31.3	19.2	25.0	23.7
nenúti	58.7	68.2	47.5	65.6	65.6	69.2	75.0	62.5
nevie posúdiť	22.0	14.8	15.0	4.7	3.1	11.5	0.0	13.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov navštevovať ho z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
núti	22.0	24.2	31.3	23.8	28.1	21.3	27.5	25.6	17.3	23.7
nenúti	61.6	63.6	62.5	66.7	65.6	65.6	61.1	55.6	70.4	62.5
nevie posúdiť	16.3	12.1	6.3	9.5	6.3	13.1	11.5	18.9	12.3	13.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov navštevovať ho z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
núti	35.6	12.5	10.6	15.2	21.4	24.3	26.4	29.4	23.7
nenúti	50.8	62.5	78.7	75.8	66.7	59.5	62.3	54.4	62.5
nevie posúdiť	13.6	25.0	10.6	9.1	11.9	16.2	11.3	16.2	13.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

5.10. Inštitúcie, poskytujúce dotácie a ich tlak na zbytočné osobné návštevy podnikateľov

Najväčšie nejasnosti mali účastníci výskumu pri hodnotení inštitúcií, poskytujúcich dotácie. Viac ako 1/4 (28.7%) respondentov nedokázalo posúdiť, či si vynucujú alebo nevynucujú zbytočné návštevy podnikateľov. Takmer rovnaký podiel (26.7%) je o tom presvedčených.

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie (napr. rozhodujúce o eurofondoch) podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie?

26.7% nútia
44.6% nenútia
28.7% neviem posúdiť

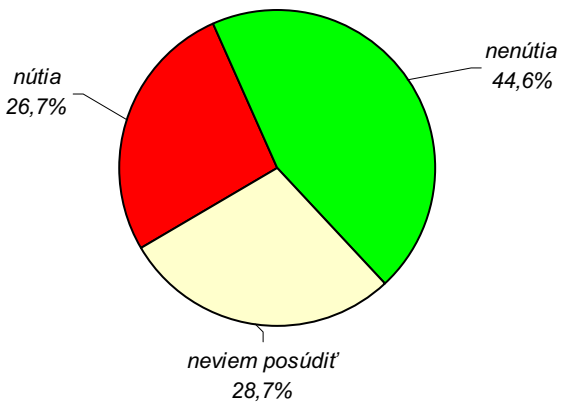

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	29.3	27.9	28.0	33.3	26.1	20.9	23.8	26.7
nenútia	49.1	51.2	38.0	25.0	34.8	50.0	33.3	44.6
nevie posúdiť	21.6	20.9	34.0	41.7	39.1	29.1	42.9	28.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	19.0	31.8	35.4	27.3	6.3	22.3	26.6	34.9	41.7	26.7
nenútia	44.4	40.4	54.2	63.6	33.3	47.9	48.1	42.5	50.0	44.6
nevie posúdiť	36.6	27.8	10.4	9.1	60.4	29.8	25.3	22.6	8.3	28.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	17.4	15.9	45.0	37.5	28.1	46.2	25.0	26.7
nenútia	43.1	54.5	30.0	40.6	50.0	46.2	25.0	44.6
nevie posúdiť	39.4	29.5	25.0	21.9	21.9	7.7	50.0	28.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	22.4	15.2	53.1	33.3	40.6	24.6	24.4	30.0	28.4	26.7
nenútia	42.9	60.6	37.5	52.4	43.8	47.5	49.6	41.1	38.3	44.6
nevie posúdiť	34.7	24.2	9.4	14.3	15.6	27.9	26.0	28.9	33.3	28.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov navštevovať ich z dôvodov zbytočnej byrokracie?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	35.6	20.8	25.5	6.1	21.4	48.6	22.6	26.5	26.7
nenútia	52.5	45.8	44.7	54.5	38.1	24.3	47.2	45.6	44.6
nevie posúdiť	11.9	33.3	29.8	39.4	40.5	27.0	30.2	27.9	28.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

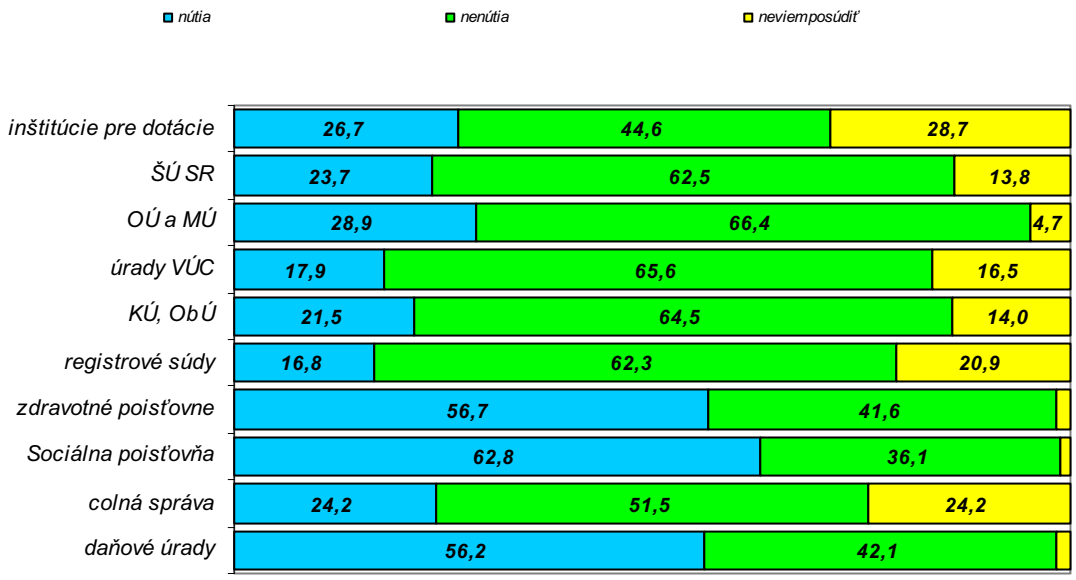

6. Tlak inštitúcií na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

6.1. Daňové úrady a ich tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Rovnako ako pri vynucovaní zbytočných osobných návštev aj z pohľadu "papierovej" byrokracie patria daňové úrady medzi prvú trojku hriešnikov, komplikujúcich podnikateľom život prostredníctvom nadmerného výkazníctva. Frekvenciu, rozsah a komplikovanosť vyžadovaných hlásení pokladajú za neprimerané takmer 2/3 (66.4%) respondentov.

Nútia daňové úrady podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

66.4%	nútia
31.4%	nenútia
2.2%	neviem posúdiť

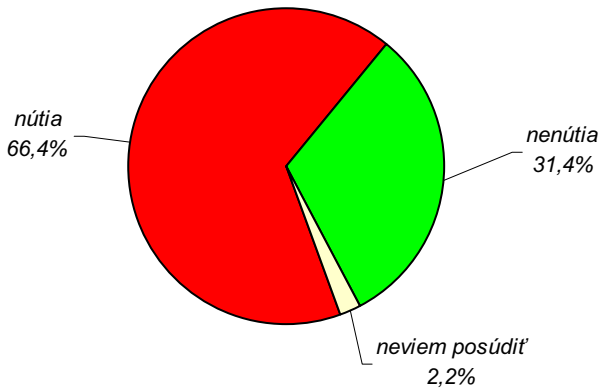

Nútia daňové úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	70.7	69.8	62.0	66.7	52.2	67.4	57.1	66.4
nenútia	28.4	30.2	34.0	33.3	47.8	27.9	38.1	31.4
nevie posúdiť	0.9	0.0	4.0	0.0	0.0	4.7	4.8	2.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	64.1	68.2	70.8	54.5	47.9	69.1	70.9	67.0	72.2	66.4
nenútia	32.0	31.1	27.1	45.5	45.8	28.7	26.6	32.1	27.8	31.4
nevie posúdiť	3.9	0.7	2.1	0.0	6.3	2.1	2.5	0.9	0.0	2.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	65.1	64.8	82.5	70.3	62.5	53.8	25.0	66.4
nenútia	33.0	30.7	15.0	29.7	34.4	46.2	75.0	31.4
nevie posúdiť	1.8	4.5	2.5	0.0	3.1	0.0	0.0	2.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	65.3	63.6	65.6	76.2	71.9	57.4	66.4	73.3	65.4	66.4
nenútia	32.2	33.3	31.3	23.8	28.1	39.3	32.8	24.4	30.9	31.4
nevie posúdiť	2.4	3.0	3.1	0.0	0.0	3.3	0.8	2.2	3.7	2.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia daňové úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	64.4	50.0	55.3	60.6	66.7	78.4	77.4	69.1	66.4
nenútia	33.9	50.0	42.6	39.4	26.2	16.2	22.6	29.4	31.4
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.1	0.0	7.1	5.4	0.0	1.5	2.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.2. Colná správa a jej tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Papierová byrokracia colnej správy je o čosi častejšia, ako sú vynucované osobné návštevy, ale táto inštitúcia napriek tomu nepatrí medzi najviac kritizované subjekty. Kritiku prostredníctvom výskumného dotazníka jej adresovala viac ako 1/4 (28.7%) respondentov.

Núti colná správa podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

28.7% núti
46.8% nenúti
24.5% neviem posúdiť

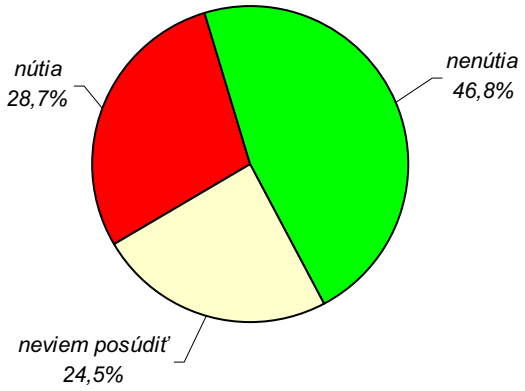

Núti colná správa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
núti	37.1	16.3	24.0	41.7	17.4	26.7	23.8	28.7
nenúti	46.6	46.5	52.0	45.8	47.8	44.2	47.6	46.8
nevie posúdiť	16.4	37.2	24.0	12.5	34.8	29.1	28.6	24.5
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Núti colná správa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
núti	15.7	35.1	47.9	36.4	12.5	19.1	25.3	41.5	44.4	28.7
nenúti	52.9	43.7	37.5	45.5	43.8	51.1	49.4	41.5	50.0	46.8
nevie posúdiť	31.4	21.2	14.6	18.2	43.8	29.8	25.3	17.0	5.6	24.5
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Núti colná správa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
núti	17.4	22.7	37.5	39.1	43.8	38.5	25.0	28.7
nenúti	48.6	53.4	35.0	42.2	40.6	53.8	50.0	46.8
nevie posúdiť	33.9	23.9	27.5	18.8	15.6	7.7	25.0	24.5
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Núti colná správa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
núti	21.6	21.2	59.4	47.6	46.9	29.5	31.3	28.9	23.5	28.7
nenúti	48.2	54.5	37.5	38.1	43.8	50.8	48.9	41.1	46.9	46.8
nevie posúdiť	30.2	24.2	3.1	14.3	9.4	19.7	19.8	30.0	29.6	24.5
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Núti colná správa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
núti	27.1	20.8	14.9	12.1	42.9	35.1	37.7	30.9	28.7
nenúti	55.9	50.0	61.7	57.6	31.0	35.1	41.5	42.6	46.8
nevie posúdiť	16.9	29.2	23.4	30.3	26.2	29.7	20.8	26.5	24.5
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.3. Sociálna poisťovňa a jej tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Sociálna poisťovňa je na prvom mieste aj z hľadiska vyžadovania zbytočne častých, rozsiahlych a neprehľadných výkazov. Rozhodlo o tom skoro 7/10 (69.4%) výskumnej vzorky, čo je najvyšší podiel zo všetkých inštitúcií z pohľadu “personálnej” (osobné návštevy) aj “papierovej” (výkazy) byrokracie.

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

69.4% núti
28.9% nenúti
1.7% neviem posúdiť

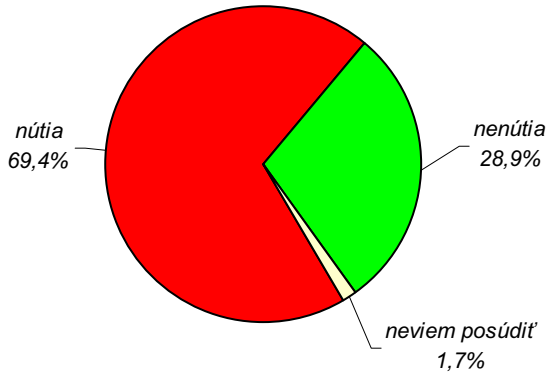

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
núti	75.0	76.7	66.0	58.3	73.9	65.1	57.1	69.4
nenúti	24.1	23.3	32.0	41.7	26.1	31.4	38.1	28.9
nevie posúdiť	0.9	0.0	2.0	0.0	0.0	3.5	4.8	1.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
núti	69.9	70.9	66.7	54.5	50.0	71.3	68.4	74.5	77.8	69.4
nenúti	28.8	28.5	27.1	45.5	47.9	28.7	27.8	23.6	22.2	28.9
nevie posúdiť	1.3	0.7	6.3	0.0	2.1	0.0	3.8	1.9	0.0	1.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
núti	62.4	72.7	82.5	75.0	65.6	65.4	25.0	69.4
nenúti	36.7	26.1	12.5	23.4	31.3	34.6	75.0	28.9
nevie posúdiť	0.9	1.1	5.0	1.6	3.1	0.0	0.0	1.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
núti	66.9	66.7	75.0	76.2	81.3	63.9	73.3	72.2	64.2	69.4
nenúti	32.2	30.3	21.9	14.3	18.8	32.8	25.2	26.7	34.6	28.9
nevie posúdiť	0.8	3.0	3.1	9.5	0.0	3.3	1.5	1.1	1.2	1.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Núti Sociálna poisťovňa podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
núti	66.1	62.5	53.2	72.7	66.7	83.8	73.6	75.0	69.4
nenúti	32.2	37.5	44.7	27.3	28.6	10.8	26.4	25.0	28.9
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.1	0.0	4.8	5.4	0.0	0.0	1.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.4. Zdravotné poisťovne a ich tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Aj zdravotné poisťovne si udržiavajú účasť na negatívnych "stupňoch víťazov" medzi inštitúciami, ktoré nútia podnikateľov vypĺňať časté, rozsiahle a neprehľadné výkazy. Vyjadrilo sa tak viac ako 2/3 (68.9%) respondentov a toto číslo je opäť vyššie než zdravotným poisťovniam prisúdili účastníci výskumu v oblasti "personálnej" (osobné návštevy) byrokracie.

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vypĺňať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

68.9% nútia
29.8% nenútia
1.4% neviem posúdiť

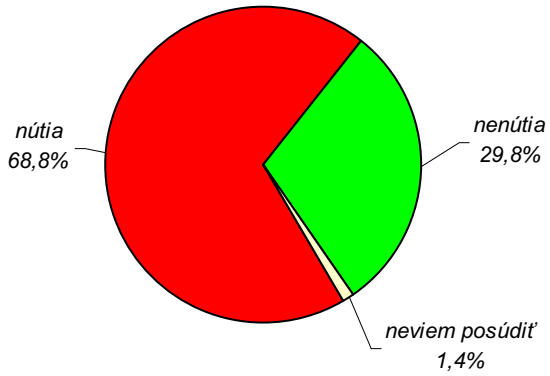

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	71.6	72.1	72.0	58.3	65.2	66.3	66.7	68.9
nenútia	27.6	27.9	26.0	41.7	34.8	31.4	28.6	29.8
nevie posúdiť	0.9	0.0	2.0	0.0	0.0	2.3	4.8	1.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	69.9	71.5	60.4	54.5	60.4	69.1	68.4	70.8	75.0	68.9
nenútia	28.8	27.8	35.4	45.5	37.5	30.9	29.1	27.4	25.0	29.8
nevie posúdiť	1.3	0.7	4.2	0.0	2.1	0.0	2.5	1.9	0.0	1.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	61.5	71.6	77.5	79.7	65.6	61.5	25.0	68.9
nenútia	37.6	27.3	20.0	18.8	31.3	38.5	75.0	29.8
nevie posúdiť	0.9	1.1	2.5	1.6	3.1	0.0	0.0	1.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	69.0	63.6	71.9	66.7	71.9	60.7	75.6	75.6	56.8	68.9
nenútia	30.2	33.3	25.0	28.6	28.1	36.1	22.9	24.4	42.0	29.8
nevie posúdiť	0.8	3.0	3.1	4.8	0.0	3.3	1.5	0.0	1.2	1.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia zdravotné poisťovne podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	59.3	58.3	61.7	75.8	71.4	81.1	71.7	72.1	68.9
nenútia	39.0	41.7	38.3	24.2	23.8	13.5	28.3	27.9	29.8
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	0.0	4.8	5.4	0.0	0.0	1.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.5. Registrové súdy a ich tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

"Papierová" byrokracia, prisúdená účastníkmi výskumu registrovým súdom, nepresiahla 1/5 (19.8%) a je najnižšia spomedzi všetkých skúmaných inštitúcií v oblasti výkazníctva.

Nútia registrové súdy podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

19.8% nútia
59.8% nenútia
20.4% neviem posúdiť

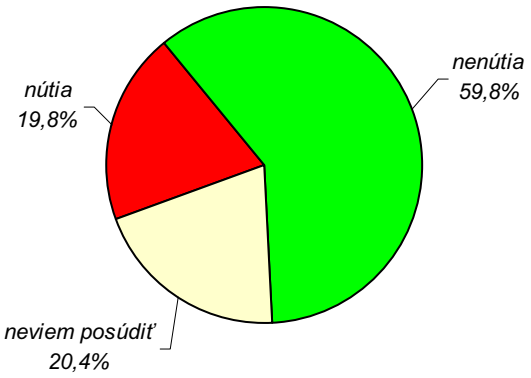

Nútia registrové súdy podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	27.6	18.6	16.0	16.7	17.4	12.8	23.8	19.8
nenútia	56.9	60.5	66.0	58.3	69.6	60.5	47.6	59.8
nevie posúdiť	15.5	20.9	18.0	25.0	13.0	26.7	28.6	20.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	15.0	21.9	33.3	0.0	10.4	13.8	20.3	27.4	25.0	19.8
nenútia	60.1	61.6	47.9	81.8	54.2	66.0	64.6	51.9	63.9	59.8
nevie posúdiť	24.8	16.6	18.8	18.2	35.4	20.2	15.2	20.8	11.1	20.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	11.0	15.9	27.5	26.6	37.5	19.2	25.0	19.8
nenútia	59.6	67.0	47.5	62.5	43.8	65.4	75.0	59.8
nevie posúdiť	29.4	17.0	25.0	10.9	18.8	15.4	0.0	20.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	15.5	15.2	40.6	23.8	34.4	18.0	21.4	25.6	12.3	19.8
nenútia	60.0	69.7	53.1	57.1	56.3	59.0	57.3	54.4	70.4	59.8
nevie posúdiť	24.5	15.2	6.3	19.0	9.4	23.0	21.4	20.0	17.3	20.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia registrové súdy podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	23.7	25.0	6.4	15.2	26.2	27.0	15.1	22.1	19.8
nenútia	61.0	66.7	74.5	54.5	45.2	48.6	62.3	61.8	59.8
nevie posúdiť	15.3	8.3	19.1	30.3	28.6	24.3	22.6	16.2	20.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.6. Krajské a obvodné úrady a ich tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Krajské a obvodné úrady sa na základe výsledkov výskumu zaradili do kategórie najmenších “hriešnikov” z pohľadu tlaku na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo. Necelá 1/4 (24.0%) respondentov deklarovalo postoj, že tieto úrady vyžadujú zbytočné, rozsiahle či neprehľadné papierové dokumenty.

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

24.0% nútia
60.9% nenútia
15.2% neviem posúdiť

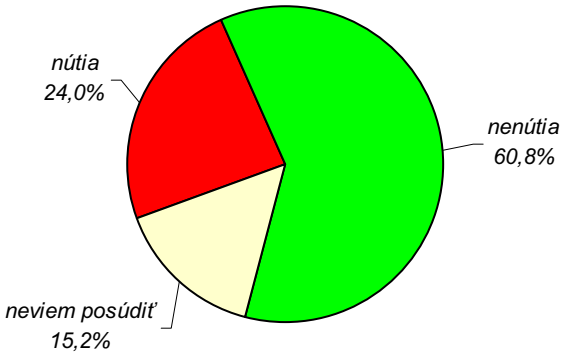

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	30.2	27.9	22.0	20.8	17.4	17.4	23.8	24.0
nenútia	58.6	58.1	66.0	54.2	56.5	66.3	57.1	60.9
nevie posúdiť	11.2	14.0	12.0	25.0	26.1	16.3	19.0	15.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	19.0	27.2	29.2	27.3	8.3	19.1	29.1	31.1	25.0	24.0
nenútia	63.4	59.6	56.3	63.6	60.4	70.2	55.7	53.8	69.4	60.9
nevie posúdiť	17.6	13.2	14.6	9.1	31.3	10.6	15.2	15.1	5.6	15.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	14.7	19.3	40.0	29.7	34.4	26.9	25.0	24.0
nenútia	63.3	67.0	40.0	62.5	56.3	61.5	75.0	60.9
nevie posúdiť	22.0	13.6	20.0	7.8	9.4	11.5	0.0	15.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	22.0	12.1	43.8	23.8	31.3	26.2	20.6	28.9	22.2	24.0
nenútia	59.6	72.7	50.0	66.7	65.6	59.0	65.6	57.8	58.0	60.9
nevie posúdiť	18.4	15.2	6.3	9.5	3.1	14.8	13.7	13.3	19.8	15.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia krajské a obvodné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	27.1	12.5	14.9	24.2	35.7	43.2	18.9	17.6	24.0
nenútia	64.4	75.0	66.0	57.6	59.5	35.1	64.2	63.2	60.9
nevie posúdiť	8.5	12.5	19.1	18.2	4.8	21.6	17.0	19.1	15.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.7. Úrady VÚC-iek a ich tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Aj úrady vyšších územných celkov sa vo výskume zaradili do kategórie relatívne najmenej častých žiadateľov neprimeraných výkazov vďaka tomu, že svojimi aktivitami v tomto smere iritovali “len” 1/5 (21.5%) respondentov.

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

21.5% nútia
61.7% nenútia
16.8% neviem posúdiť

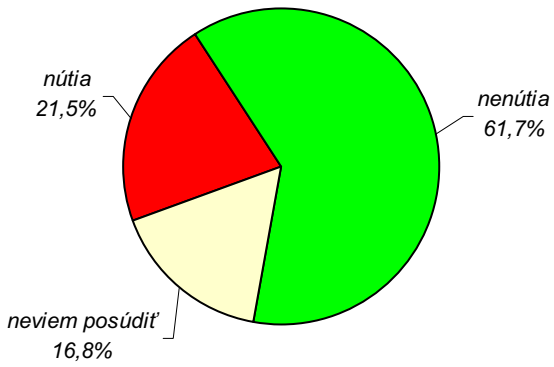

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	26.7	20.9	22.0	8.3	26.1	15.1	28.6	21.5
nenútia	61.2	58.1	64.0	66.7	47.8	67.4	52.4	61.7
nevie posúdiť	12.1	20.9	14.0	25.0	26.1	17.4	19.0	16.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	16.3	23.2	31.3	27.3	10.4	16.0	22.8	30.2	22.2	21.5
nenútia	64.7	60.3	54.2	72.7	54.2	71.3	62.0	54.7	66.7	61.7
nevie posúdiť	19.0	16.6	14.6	0.0	35.4	12.8	15.2	15.1	11.1	16.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	13.8	13.6	30.0	34.4	31.3	23.1	25.0	21.5
nenútia	63.3	69.3	47.5	59.4	56.3	61.5	75.0	61.7
nevie posúdiť	22.9	17.0	22.5	6.3	12.5	15.4	0.0	16.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	19.6	9.1	43.8	28.6	21.9	27.9	20.6	23.3	16.0	21.5
nenútia	60.4	72.7	50.0	66.7	68.8	54.1	65.6	60.0	63.0	61.7
nevie posúdiť	20.0	18.2	6.3	4.8	9.4	18.0	13.7	16.7	21.0	16.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia úrady VÚC-iek podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	23.7	8.3	19.1	15.2	31.0	35.1	17.0	19.1	21.5
nenútia	66.1	75.0	61.7	63.6	57.1	43.2	66.0	61.8	61.7
nevie posúdiť	10.2	16.7	19.1	21.2	11.9	21.6	17.0	19.1	16.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.8. Mestské a miestne úrady a ich tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Aj orgány samosprávy na mestskej/miestnej úrovni vyžadujú vyplňovanie rôznych výkazov, ktoré podnikatelia považujú za neprimerané. Podľa počtu respondentov, ktorí vo výskume uviedli takúto skúsenosť (29.5%), sa úrady lokálnej samosprávy zaraďujú do skupiny stredne častých vynucovateľov "papierovej" byrokracie.

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

29.5% nútia
62.8% nenútia
7.7% neviem posúdiť

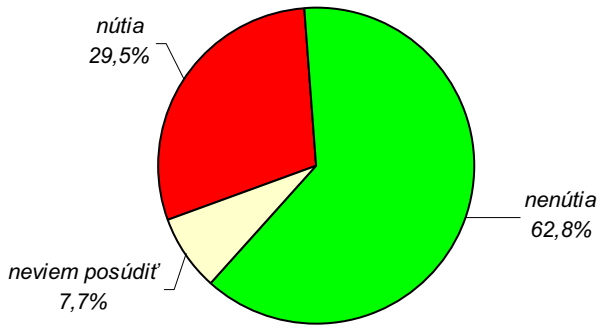

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	31.0	32.6	38.0	25.0	26.1	23.3	28.6	29.5
nenútia	64.7	58.1	58.0	75.0	65.2	62.8	57.1	62.8
nevie posúdiť	4.3	9.3	4.0	0.0	8.7	14.0	14.3	7.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	28.8	29.8	33.3	18.2	16.7	26.6	35.4	36.8	19.4	29.5
nenútia	62.1	63.6	60.4	72.7	68.8	67.0	58.2	55.7	75.0	62.8
nevie posúdiť	9.2	6.6	6.3	9.1	14.6	6.4	6.3	7.5	5.6	7.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	24.8	28.4	47.5	31.3	37.5	11.5	25.0	29.5
nenútia	65.1	65.9	37.5	64.1	59.4	80.8	75.0	62.8
nevie posúdiť	10.1	5.7	15.0	4.7	3.1	7.7	0.0	7.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	29.0	18.2	53.1	28.6	21.9	27.9	27.5	36.7	25.9	29.5
nenútia	62.4	72.7	43.8	61.9	75.0	60.7	68.7	52.2	66.7	62.8
nevie posúdiť	8.6	9.1	3.1	9.5	3.1	11.5	3.8	11.1	7.4	7.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia mestské/obecné úrady podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	27.1	16.7	14.9	18.2	33.3	59.5	30.2	32.4	29.5
nenútia	62.7	75.0	74.5	78.8	59.5	32.4	66.0	58.8	62.8
nevie posúdiť	10.2	8.3	10.6	3.0	7.1	8.1	3.8	8.8	7.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.9. Štatistický úrad SR a jeho tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Negatívne skóre Štatistického úradu, získaného od účastníkov výskumu kvôli vyžadovaniu nadmerného výkazníctva (34,4%), je pre túto inštitúciu významne vyššie, než sme zaregistrovali vo sfére "personálnej" byrokracie (vynucované návštevy). Napriek tomu zaraďuje úrad len do strednej kategórie subjektov s nadmernými byrokratickými požiadavkami na podnikateľov.

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

34.4% núti
54.0% nenúti
11.6% neviem posúdiť

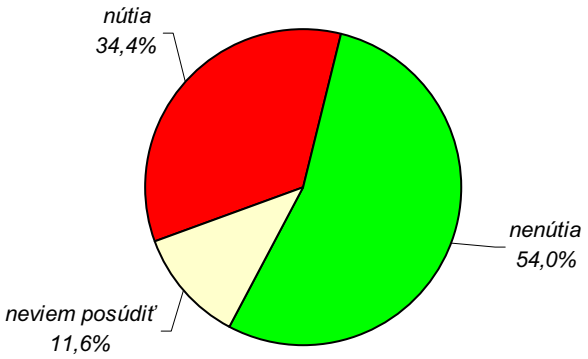

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
núti	41.4	30.2	32.0	20.8	30.4	32.6	38.1	34.4
nenúti	52.6	53.5	54.0	62.5	56.5	53.5	52.4	54.0
nevie posúdiť	6.0	16.3	14.0	16.7	13.0	14.0	9.5	11.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
núti	23.5	43.0	43.8	27.3	20.8	30.9	31.6	44.3	38.9	34.4
nenúti	61.4	46.4	52.1	63.6	54.2	58.5	54.4	49.1	55.6	54.0
nevie posúdiť	15.0	10.6	4.2	9.1	25.0	10.6	13.9	6.6	5.6	11.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
núti	25.7	28.4	42.5	45.3	50.0	34.6	25.0	34.4
nenúti	56.9	56.8	45.0	51.6	46.9	61.5	50.0	54.0
nevie posúdiť	17.4	14.8	12.5	3.1	3.1	3.8	25.0	11.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
núti	30.2	42.4	46.9	38.1	43.8	31.1	41.2	35.6	24.7	34.4
nenúti	54.3	54.5	50.0	57.1	53.1	57.4	51.1	47.8	63.0	54.0
nevie posúdiť	15.5	3.0	3.1	4.8	3.1	11.5	7.6	16.7	12.3	11.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Núti Štatistický úrad SR podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
núti	47.5	45.8	19.1	15.2	28.6	40.5	35.8	38.2	34.4
nenúti	37.3	45.8	74.5	72.7	59.5	45.9	52.8	50.0	54.0
nevie posúdiť	15.3	8.3	6.4	12.1	11.9	13.5	11.3	11.8	11.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

6.10. Inštitúcie, poskytujúce dotácie a ich tlak na podnikateľov cez nadmerné výkazníctvo

Primeranosť požiadaviek inštitúcií, poskytujúcich rôzne dotácie, na zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné formuláre, nedokázalo posúdiť 30% respondentov, ktorí pravdepodobne neprišli s touto agendou vôbec do styku. Z ostatných sa kriticky k byrokratickej praxi poskytovateľov a správcov dotácií vyjadrila viac ako 1/4 (27.0%) účastníkov prieskumu.

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie (napr. rozhodujúce o eurofondoch) podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy?

27.0% nútia
43.0% nenútia
30.0% neviem posúdiť

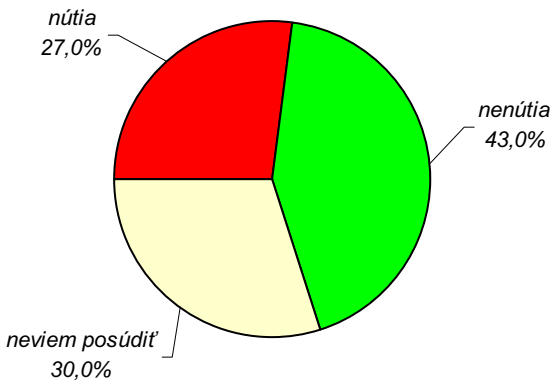

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nútia	30.2	25.6	22.0	29.2	21.7	26.7	28.6	27.0
nenútia	50.0	39.5	44.0	29.2	34.8	44.2	28.6	43.0
nevie posúdiť	19.8	34.9	34.0	41.7	43.5	29.1	42.9	30.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nútia	16.3	30.5	50.0	27.3	4.2	21.3	27.8	37.7	38.9	27.0
nenútia	47.1	41.1	35.4	45.5	33.3	50.0	44.3	41.5	38.9	43.0
nevie posúdiť	36.6	28.5	14.6	27.3	62.5	28.7	27.8	20.8	22.2	30.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nútia	13.8	18.2	42.5	40.6	31.3	50.0	25.0	27.0
nenútia	48.6	47.7	37.5	32.8	46.9	34.6	25.0	43.0
nevie posúdiť	37.6	34.1	20.0	26.6	21.9	15.4	50.0	30.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nútia	22.9	21.2	50.0	38.1	34.4	26.2	26.7	28.9	25.9	27.0
nenútia	42.4	54.5	37.5	42.9	40.6	44.3	46.6	40.0	39.5	43.0
nevie posúdiť	34.7	24.2	12.5	19.0	25.0	29.5	26.7	31.1	34.6	30.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Nútia inštitúcie, poskytujúce dotácie, podnikateľov vyplňovať časté rozsiahle a neprehľadné výkazy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nútia	28.8	16.7	23.4	21.2	16.7	54.1	26.4	26.5	27.0
nenútia	49.2	50.0	48.9	42.4	47.6	24.3	35.8	44.1	43.0
nevie posúdiť	22.0	33.3	27.7	36.4	35.7	21.6	37.7	29.4	30.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

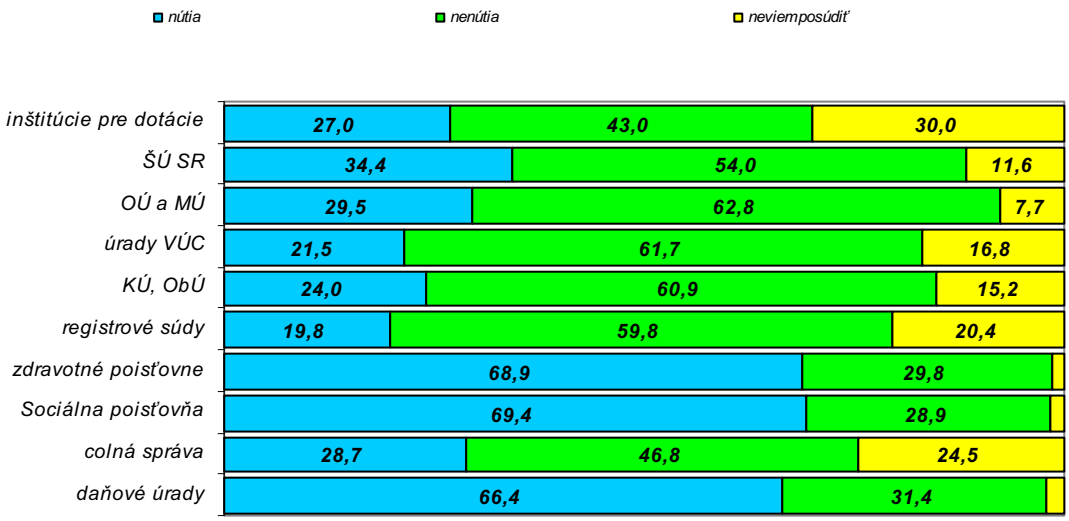

7. Časová náročnosť sledovania zmien legislatívy ovplyvňujúcej podnikanie

Akú časť pracovnej doby trávite Vy osobne sledovaním zmien zákonov a riešením problémov s interpretáciou predpisov, ktoré ovplyvňujú Vaše podnikanie?

26.4%	menej ako 5%
30.6%	5 až 10%
20.4%	11 až 20%
11.8%	21 až 30%
8.5%	31 až 50%
2.2%	viac ako 50%

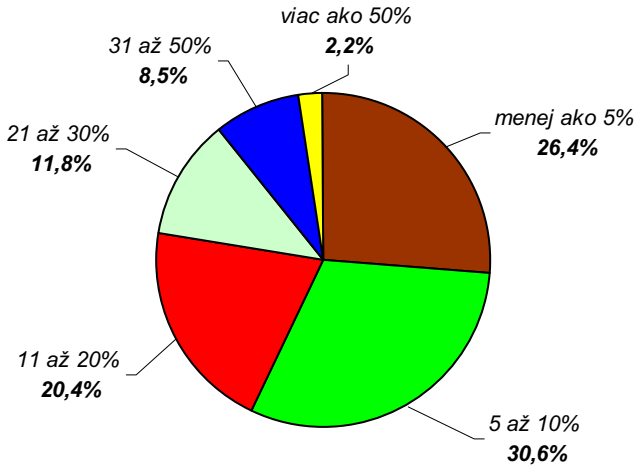

Akú časť pracovnej doby trávite sledovaním zmien zákonov a predpisov, ktoré ovplyvňujú Vaše podnikanie?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
menej ako 5%	24.1	23.3	40.0	29.2	13.0	29.1	14.3	26.4
5% až 10%	31.0	32.6	28.0	37.5	43.5	25.6	28.6	30.6
11% až 20%	19.0	20.9	16.0	8.3	17.4	25.6	33.3	20.4
21% až 30%	12.9	7.0	8.0	12.5	17.4	12.8	14.3	11.8
31% až 50%	8.6	16.3	8.0	12.5	4.3	5.8	4.8	8.5
viac ako 50%	4.3	0.0	0.0	0.0	4.3	1.2	4.8	2.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Akú časť pracovnej doby trávite sledovaním zmien zákonov a predpisov, ktoré ovplyvňujú Vaše podnikanie?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
menej ako 5%	34.6	23.8	6.3	36.4	47.9	31.9	22.8	18.9	13.9	26.4
5% až 10%	25.5	30.5	43.8	45.5	22.9	29.8	30.4	32.1	38.9	30.6
11% až 20%	20.3	21.2	18.8	18.2	14.6	19.1	20.3	25.5	16.7	20.4
21% až 30%	10.5	10.6	22.9	0.0	8.3	11.7	15.2	10.4	13.9	11.8
31% až 50%	8.5	10.6	4.2	0.0	6.3	6.4	10.1	9.4	11.1	8.5
viac ako 50%	0.7	3.3	4.2	0.0	0.0	1.1	1.3	3.8	5.6	2.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Akú časť pracovnej doby trávite sledovaním zmien zákonov a predpisov, ktoré ovplyvňujú Vaše podnikanie?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
menej ako 5%	38.5	26.1	20.0	17.2	21.9	11.5	50.0	26.4
5% až 10%	25.7	30.7	30.0	28.1	37.5	53.8	0.0	30.6
11% až 20%	18.3	20.5	27.5	26.6	9.4	15.4	25.0	20.4
21% až 30%	11.0	12.5	7.5	14.1	18.8	3.8	25.0	11.8
31% až 50%	6.4	9.1	12.5	9.4	12.5	3.8	0.0	8.5
viac ako 50%	0.0	1.1	2.5	4.7	0.0	11.5	0.0	2.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Akú časť pracovnej doby trávite sledovaním zmien zákonov a predpisov, ktoré ovplyvňujú Vaše podnikanie?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
menej ako 5%	32.2	27.3	9.4	4.8	12.5	23.0	28.2	27.8	24.7	26.4
5% až 10%	27.3	36.4	25.0	61.9	34.4	39.3	32.8	24.4	27.2	30.6
11% až 20%	19.2	18.2	37.5	4.8	25.0	19.7	16.0	23.3	24.7	20.4
21% až 30%	11.0	9.1	15.6	19.0	12.5	8.2	11.5	13.3	13.6	11.8
31% až 50%	9.0	6.1	9.4	4.8	9.4	8.2	9.2	6.7	9.9	8.5
viac ako 50%	1.2	3.0	3.1	4.8	6.3	1.6	2.3	4.4	0.0	2.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Akú časť pracovnej doby trávite sledovaním zmien zákonov a predpisov, ktoré ovplyvňujú Vaše podnikanie?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
menej ako 5%	27.1	33.3	23.4	33.3	42.9	16.2	18.9	23.5	26.4
5% až 10%	22.0	33.3	36.2	30.3	33.3	24.3	32.1	33.8	30.6
11% až 20%	25.4	20.8	23.4	24.2	11.9	16.2	17.0	22.1	20.4
21% až 30%	13.6	0.0	14.9	12.1	2.4	18.9	11.3	14.7	11.8
31% až 50%	10.2	12.5	2.1	0.0	4.8	16.2	17.0	5.9	8.5
viac ako 50%	1.7	0.0	0.0	0.0	4.8	8.1	3.8	0.0	2.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

8. Štátna regulácia a zásahy ako prekážky podnikania

8.1. Regulácia cien tovarov a služieb ako prekážka podnikania

Pre takmer 2/3 (63.9%) účastníkov prieskumu regulácia cien niektorých tovarov a služieb nepredstavuje žiadnu alebo len miernu prekážku v podnikaní. Podobný stav, kedy podiel tých, ktorí nepociťujú štátne zásahy ako významnú prekážku pre svoje podnikateľské aktivity, presahuje 1/2 vzorky, sa prejavil vo všetkých skúmaných štátnovplyvových položkách. Regulácia (niektorých) cien patrí však medzi tie z nich, v ktorých podiel nespokojných respondentov je relatívne (v porovnaní s väčšinou ostatných) vyšší a týka sa 1/3 (33.9%) respondentov.

Predstavujú zásahy štátu do regulácie cien tovarov a služieb prekážku Vášho podnikania?

27.0%	nie je to žiadna prekážka
36.9%	je to len mierna prekážka
28.4%	je to vážna prekážka
5.5%	je to rozhodujúca prekážka
2.2%	neviem posúdiť

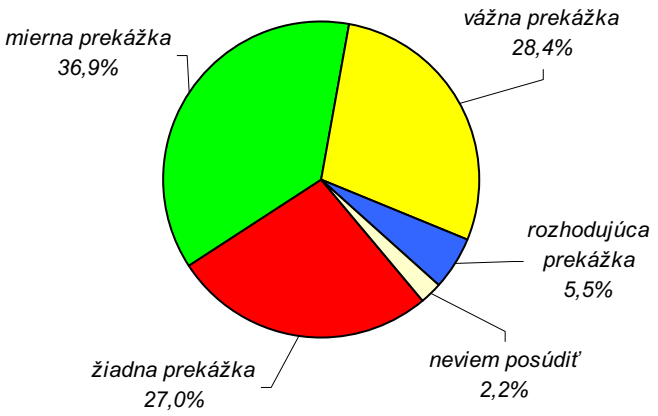

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie cien tovarov a služieb prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	19.0	27.9	22.0	16.7	26.1	39.5	42.9	27.0
len mierna prekážka	44.8	39.5	28.0	45.8	39.1	29.1	28.6	36.9
vážna prekážka	29.3	27.9	48.0	25.0	13.0	22.1	23.8	28.4
rozhodujúca prekážka	2.6	4.7	2.0	12.5	21.7	7.0	0.0	5.5
nevie posúdiť	4.3	0.0	0.0	0.0	0.0	2.3	4.8	2.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie cien tovarov a služieb prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	28.8	30.5	10.4	27.3	39.6	36.2	19.0	20.8	22.2	27.0
len mierna prekážka	37.9	35.1	41.7	27.3	31.3	34.0	41.8	36.8	41.7	36.9
vážna prekážka	26.8	27.2	33.3	45.5	22.9	25.5	29.1	33.0	27.8	28.4
rozhodujúca prekážka	5.2	5.3	8.3	0.0	2.1	4.3	7.6	6.6	5.6	5.5
nevie posúdiť	1.3	2.0	6.3	0.0	4.2	0.0	2.5	2.8	2.8	2.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie cien tovarov a služieb prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	34.9	28.4	17.5	23.4	6.3	38.5	25.0	27.0
len mierna prekážka	32.1	38.6	45.0	31.3	53.1	30.8	50.0	36.9
vážna prekážka	25.7	26.1	30.0	35.9	31.3	23.1	25.0	28.4
rozhodujúca prekážka	5.5	5.7	7.5	7.8	0.0	3.8	0.0	5.5
nevie posúdiť	1.8	1.1	0.0	1.6	9.4	3.8	0.0	2.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie cien tovarov a služieb prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	28.2	21.2	18.8	19.0	37.5	23.0	22.9	27.8	35.8	27.0
len mierna prekážka	38.4	36.4	21.9	52.4	31.3	36.1	44.3	32.2	30.9	36.9
vážna prekážka	25.7	39.4	43.8	23.8	25.0	27.9	26.0	32.2	28.4	28.4
rozhodujúca prekážka	6.5	0.0	9.4	0.0	3.1	8.2	5.3	5.6	3.7	5.5
nevie posúdiť	1.2	3.0	6.3	4.8	3.1	4.9	1.5	2.2	1.2	2.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie cien tovarov a služieb prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	22.0	16.7	29.8	39.4	35.7	18.9	30.2	23.5	27.0
len mierna prekážka	37.3	33.3	44.7	36.4	33.3	29.7	24.5	48.5	36.9
vážna prekážka	32.2	37.5	25.5	15.2	31.0	40.5	26.4	23.5	28.4
rozhodujúca prekážka	6.8	12.5	0.0	6.1	0.0	5.4	11.3	4.4	5.5
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	3.0	0.0	5.4	7.5	0.0	2.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

8.2. Regulácia pracovno-právnych vzťahov ako prekážka podnikania

Regulačné zásahy štátu do podoby pracovno-právnych vzťahov neprekážajú 3/5 (60.6%) oslovených podnikateľov. Vzhľadom na relatívne vyšší podiel tých, ktorým regulácia spôsobuje podnikateľské ťažkosti (37.2%), možno tento faktor označiť ako naviac problémový zo všetkých posudzovaných.

Predstavujú zásahy štátu do regulácie pracovno-právnych vzťahov prekážku Vášho podnikania?

21.8%	nie je to žiadna prekážka
38.8%	je to len mierna prekážka
33.6%	je to vážna prekážka
3.6%	je to rozhodujúca prekážka
2.2%	neviem posúdiť

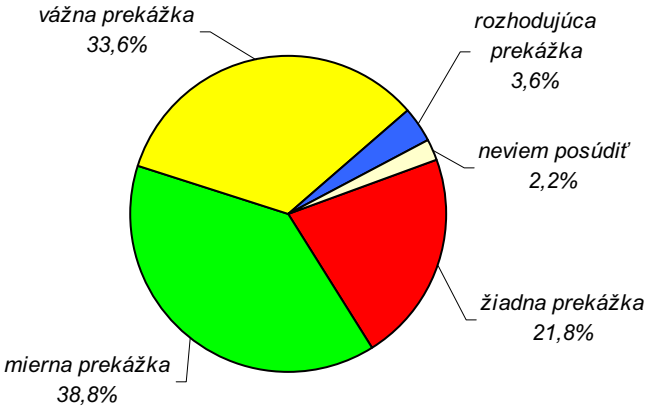

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie pracovno-právnych vzťahov prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	13.8	23.3	30.0	8.3	17.4	30.2	28.6	21.8
len mierna prekážka	47.4	37.2	40.0	41.7	39.1	30.2	23.8	38.8
vážna prekážka	31.9	37.2	28.0	41.7	43.5	30.2	42.9	33.6
rozhodujúca prekážka	3.4	2.3	0.0	8.3	0.0	5.8	4.8	3.6
nevie posúdiť	3.4	0.0	2.0	0.0	0.0	3.5	0.0	2.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie pracovno-právnych vzťahov prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	29.4	17.2	10.4	27.3	43.8	30.9	10.1	14.2	16.7	21.8
len mierna prekážka	39.2	39.7	37.5	27.3	22.9	34.0	53.2	39.6	38.9	38.8
vážna prekážka	24.2	37.7	47.9	45.5	25.0	29.8	29.1	43.4	36.1	33.6
rozhodujúca prekážka	3.3	4.6	2.1	0.0	0.0	3.2	6.3	2.8	5.6	3.6
nevie posúdiť	3.9	0.7	2.1	0.0	8.3	2.1	1.3	0.0	2.8	2.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie pracovno-právnych vzťahov prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	32.1	25.0	12.5	7.8	15.6	23.1	25.0	21.8
len mierna prekážka	33.0	43.2	42.5	37.5	46.9	34.6	50.0	38.8
vážna prekážka	27.5	25.0	42.5	51.6	31.3	34.6	25.0	33.6
rozhodujúca prekážka	1.8	5.7	2.5	3.1	6.3	3.8	0.0	3.6
nevie posúdiť	5.5	1.1	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	2.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie pracovno-právnych vzťahov prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	25.3	6.1	12.5	14.3	25.0	23.0	16.0	22.2	29.6	21.8
len mierna prekážka	36.7	54.5	37.5	42.9	37.5	37.7	40.5	37.8	38.3	38.8
vážna prekážka	31.8	36.4	46.9	38.1	28.1	32.8	36.6	36.7	25.9	33.6
rozhodujúca prekážka	3.7	3.0	0.0	4.8	6.3	4.9	4.6	0.0	4.9	3.6
nevie posúdiť	2.4	0.0	3.1	0.0	3.1	1.6	2.3	3.3	1.2	2.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti regulácie pracovno-právnych vzťahov prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	28.8	20.8	12.8	27.3	19.0	24.3	20.8	20.6	21.8
len mierna prekážka	33.9	29.2	46.8	39.4	35.7	40.5	32.1	47.1	38.8
vážna prekážka	32.2	45.8	38.3	24.2	42.9	27.0	37.7	26.5	33.6
rozhodujúca prekážka	3.4	4.2	0.0	6.1	2.4	5.4	5.7	2.9	3.6
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.1	3.0	0.0	2.7	3.8	2.9	2.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

8.3. Technické požiadavky na kvalitu výrobkov ako prekážka podnikania

Regulácia podnikania prostredníctvom záväzných technických požiadaviek na kvalitu výrobkov patrí medzi stredne závažné faktory: neprekáža skoro 7/10 (69.4%) respondentov, kým opačné stanovisko vyjadrila 1/4 (25.1%) účastníkov výskumu.

Predstavujú zásahy štátu v oblasti technických požiadaviek na kvalitu výrobkov prekážku Vášho podnikania?

29.2%	nie je to žiadna prekážka
40.2%	je to len mierna prekážka
19.0%	je to vážna prekážka
6.1%	je to rozhodujúca prekážka
5.5%	neviem posúdiť

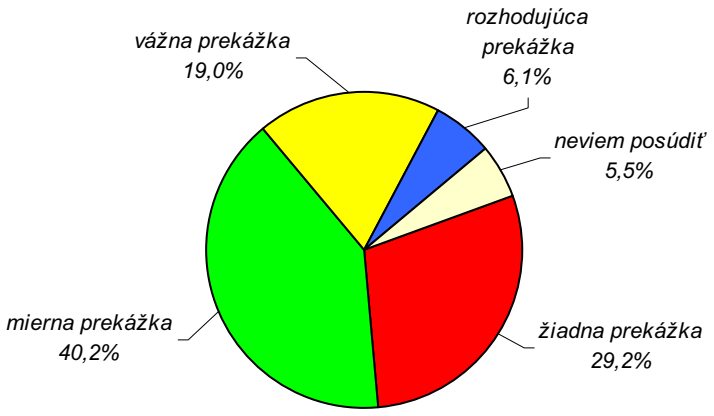

Predstavujú zásahy štátu v oblasti technických požiadaviek na kvalitu výrobkov prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	23.3	27.9	32.0	16.7	21.7	38.4	42.9	29.2
len mierna prekážka	48.3	39.5	38.0	41.7	26.1	36.0	33.3	40.2
vážna prekážka	23.3	25.6	16.0	12.5	26.1	12.8	14.3	19.0
rozhodujúca prekážka	4.3	7.0	6.0	16.7	8.7	5.8	0.0	6.1
nevie posúdiť	0.9	0.0	8.0	12.5	17.4	7.0	9.5	5.5
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti technických požiadaviek na kvalitu výrobkov prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	34.6	26.5	18.8	36.4	50.0	33.0	20.3	24.5	25.0	29.2
len mierna prekážka	34.6	43.0	45.8	54.5	18.8	36.2	50.6	43.4	47.2	40.2
vážna prekážka	15.7	21.9	22.9	9.1	18.8	16.0	13.9	22.6	27.8	19.0
rozhodujúca prekážka	7.2	4.6	8.3	0.0	0.0	8.5	10.1	5.7	0.0	6.1
nevie posúdiť	7.8	4.0	4.2	0.0	12.5	6.4	5.1	3.8	0.0	5.5
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti technických požiadaviek na kvalitu výrobkov prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	37.6	31.8	15.0	18.8	28.1	38.5	0.0	29.2
len mierna prekážka	27.5	44.3	52.5	48.4	40.6	34.6	75.0	40.2
vážna prekážka	16.5	12.5	25.0	23.4	28.1	19.2	25.0	19.0
rozhodujúca prekážka	6.4	8.0	5.0	6.3	3.1	3.8	0.0	6.1
nevie posúdiť	11.9	3.4	2.5	3.1	0.0	3.8	0.0	5.5
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti technických požiadaviek na kvalitu výrobkov prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	29.0	33.3	25.0	9.5	43.8	31.1	27.5	28.9	30.9	29.2
len mierna prekážka	40.0	48.5	40.6	57.1	21.9	41.0	45.0	35.6	37.0	40.2
vážna prekážka	15.9	9.1	28.1	33.3	34.4	14.8	21.4	22.2	14.8	19.0
rozhodujúca prekážka	7.8	6.1	3.1	0.0	0.0	9.8	3.1	6.7	7.4	6.1
nevie posúdiť	7.3	3.0	3.1	0.0	0.0	3.3	3.1	6.7	9.9	5.5
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti technických požiadaviek na kvalitu výrobkov prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	23.7	29.2	40.4	45.5	19.0	21.6	35.8	23.5	29.2
len mierna prekážka	40.7	37.5	34.0	21.2	50.0	43.2	35.8	50.0	40.2
vážna prekážka	30.5	25.0	8.5	18.2	16.7	29.7	9.4	17.6	19.0
rozhodujúca prekážka	1.7	8.3	6.4	9.1	11.9	5.4	9.4	1.5	6.1
nevie posúdiť	3.4	0.0	10.6	6.1	2.4	0.0	9.4	7.4	5.5
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

8.4. Regulácia v oblasti ochrany spotrebiteľa ako prekážka podnikania

Štátom vyžadované požiadavky na podnikateľov, ktoré sú zamerané na potreby ochrany spotrebiteľov, nevytvára žiadne alebo len mierne bariéry pre skoro 3/4 (72.5%) interviewovaných. Z tohto pohľadu sa problematika môže javiť ako bezproblémová. Existuje však relatívne početná skupina respondentov, tvoriaca cca 1/4 (25.4%) vzorky, ktorá má s požiadavkami ochrany spotrebiteľov určité, dokonca vážne či rozhodujúce problémy. Preto tento faktor regulácie zaraďujeme ako stredne významný.

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany spotrebiteľa prekážku Vášho podnikania?

29.2%	nie je to žiadna prekážka
43.3%	je to len mierna prekážka
20.7%	je to vážna prekážka
4.7%	je to rozhodujúca prekážka
2.2%	neviem posúdiť

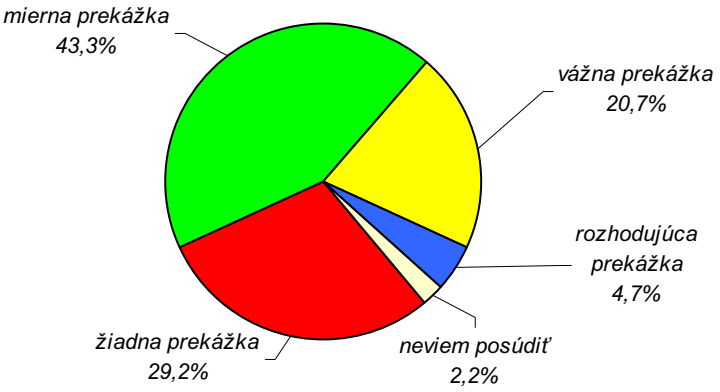

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany spotrebiteľa prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	26.7	25.6	24.0	16.7	17.4	39.5	47.6	29.2
len mierna prekážka	49.1	41.9	54.0	58.3	39.1	29.1	33.3	43.3
vážna prekážka	19.0	23.3	20.0	4.2	34.8	25.6	9.5	20.7
rozhodujúca prekážka	3.4	4.7	2.0	20.8	8.7	3.5	0.0	4.7
nevie posúdiť	1.7	4.7	0.0	0.0	0.0	2.3	9.5	2.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany spotrebiteľa prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	37.9	25.2	16.7	18.2	54.2	35.1	20.3	20.8	25.0	29.2
len mierna prekážka	37.3	45.7	52.1	54.5	31.3	34.0	49.4	47.2	58.3	43.3
vážna prekážka	18.3	23.2	18.8	27.3	10.4	24.5	17.7	26.4	13.9	20.7
rozhodujúca prekážka	4.6	4.6	6.3	0.0	2.1	2.1	11.4	3.8	2.8	4.7
nevie posúdiť	2.0	1.3	6.3	0.0	2.1	4.3	1.3	1.9	0.0	2.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany spotrebiteľa prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	37.6	33.0	10.0	21.9	28.1	30.8	25.0	29.2
len mierna prekážka	35.8	40.9	55.0	39.1	56.3	57.7	50.0	43.3
vážna prekážka	20.2	15.9	25.0	32.8	12.5	11.5	25.0	20.7
rozhodujúca prekážka	2.8	8.0	7.5	4.7	3.1	0.0	0.0	4.7
nevie posúdiť	3.7	2.3	2.5	1.6	0.0	0.0	0.0	2.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany spotrebiteľa prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	30.2	39.4	21.9	0.0	37.5	37.7	29.0	24.4	28.4	29.2
len mierna prekážka	42.4	39.4	40.6	71.4	37.5	34.4	43.5	47.8	44.4	43.3
vážna prekážka	19.2	15.2	31.3	23.8	25.0	18.0	23.7	21.1	17.3	20.7
rozhodujúca prekážka	5.3	6.1	3.1	4.8	0.0	8.2	2.3	4.4	6.2	4.7
nevie posúdiť	2.9	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	1.5	2.2	3.7	2.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany spotrebiteľa prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	22.0	25.0	36.2	45.5	21.4	16.2	37.7	29.4	29.2
len mierna prekážka	44.1	45.8	46.8	36.4	47.6	48.6	41.5	38.2	43.3
vážna prekážka	23.7	29.2	8.5	12.1	26.2	24.3	17.0	25.0	20.7
rozhodujúca prekážka	6.8	0.0	2.1	6.1	4.8	8.1	1.9	5.9	4.7
nevie posúdiť	3.4	0.0	6.4	0.0	0.0	2.7	1.9	1.5	2.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

8.5. Regulácia v oblasti ochrany životného prostredia ako prekážka podnikania

Názory na záväzné štátne regulatívy pre podnikanie, ktoré smerujú k ochrane životného prostredia, mali v skúmanej vzorke podobné rozloženie ako pri ochrane spotrebiteľa: vyše 2/3 (68.9%) väčšina ich zvláda bez problémov, kým pre viac ako 1/4 (28.4%) spôsobujú vážne až rozhodujúce prekážky v podnikaní.

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany životného prostredia prekážku Vášho podnikania?

31.4%	nie je to žiadna prekážka
37.5%	je to len mierna prekážka
22.9%	je to vážna prekážka
5.5%	je to rozhodujúca prekážka
2.8%	neviem posúdiť

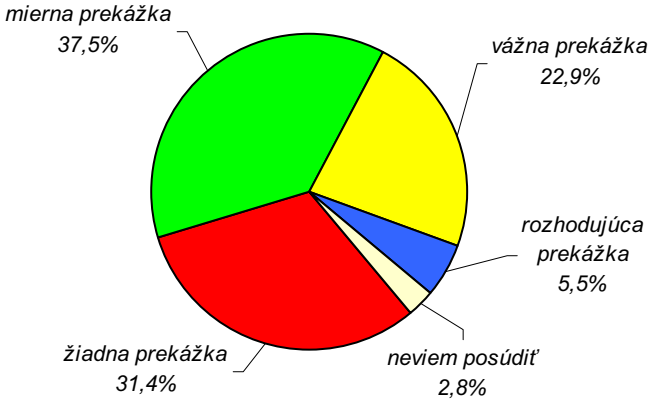

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany životného prostredia prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	25.0	16.3	38.0	29.2	21.7	46.5	33.3	31.4
len mierna prekážka	41.4	51.2	34.0	37.5	30.4	29.1	38.1	37.5
vážna prekážka	25.9	16.3	24.0	12.5	39.1	20.9	19.0	22.9
rozhodujúca prekážka	6.9	14.0	0.0	12.5	4.3	2.3	0.0	5.5
nevie posúdiť	0.9	2.3	4.0	8.3	4.3	1.2	9.5	2.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany životného prostredia prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	37.9	29.8	14.6	36.4	50.0	42.6	21.5	20.8	30.6	31.4
len mierna prekážka	33.3	40.4	45.8	18.2	29.2	31.9	43.0	45.3	27.8	37.5
vážna prekážka	21.6	20.5	33.3	27.3	8.3	21.3	24.1	26.4	33.3	22.9
rozhodujúca prekážka	2.6	7.9	4.2	18.2	4.2	1.1	8.9	6.6	8.3	5.5
nevie posúdiť	4.6	1.3	2.1	0.0	8.3	3.2	2.5	0.9	0.0	2.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany životného prostredia prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	43.1	33.0	15.0	25.0	21.9	34.6	0.0	31.4
len mierna prekážka	29.4	40.9	45.0	29.7	59.4	34.6	75.0	37.5
vážna prekážka	18.3	17.0	30.0	40.6	15.6	15.4	25.0	22.9
rozhodujúca prekážka	3.7	5.7	10.0	4.7	3.1	11.5	0.0	5.5
nevie posúdiť	5.5	3.4	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	2.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany životného prostredia prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	31.4	42.4	15.6	28.6	37.5	29.5	29.0	30.0	38.3	31.4
len mierna prekážka	39.6	36.4	31.3	33.3	31.3	31.1	38.9	40.0	37.0	37.5
vážna prekážka	20.0	15.2	43.8	33.3	25.0	26.2	26.7	23.3	13.6	22.9
rozhodujúca prekážka	6.1	3.0	6.3	0.0	6.3	9.8	4.6	5.6	3.7	5.5
nevie posúdiť	2.9	3.0	3.1	4.8	0.0	3.3	0.8	1.1	7.4	2.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany životného prostredia prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	30.5	25.0	34.0	39.4	28.6	21.6	45.3	25.0	31.4
len mierna prekážka	37.3	45.8	42.6	33.3	31.0	40.5	30.2	41.2	37.5
vážna prekážka	23.7	25.0	19.1	18.2	35.7	24.3	15.1	23.5	22.9
rozhodujúca prekážka	5.1	4.2	4.3	3.0	2.4	13.5	7.5	4.4	5.5
nevie posúdiť	3.4	0.0	0.0	6.1	2.4	0.0	1.9	5.9	2.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

8.6. Regulácia v oblasti ochrany hospodárskej súťaže ako prekážka podnikania

Regulácia hospodárskej súťaže zo strany štátu patrí podľa zistení výskumu do kategórie relatívne najmenej významných prekážok v podnikaní. Takmer vôbec alebo vôbec neprekáža 2/3 respondentov, kým 1/5 ju ako problém pociťuje. Menší význam regulácie v oblasti ochrany hospodárskej súťaže podčiarkuje aj pomerne výrazný podiel tých účastníkov výskumu, ktorý jej vplyv nedokázali posúdiť (13.2%).

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany hospodárskej súťaže prekážku Vášho podnikania?

32.5%	nie je to žiadna prekážka
34.2%	je to len mierna prekážka
17.1%	je to vážna prekážka
3.0%	je to rozhodujúca prekážka
13.2%	neviem posúdiť

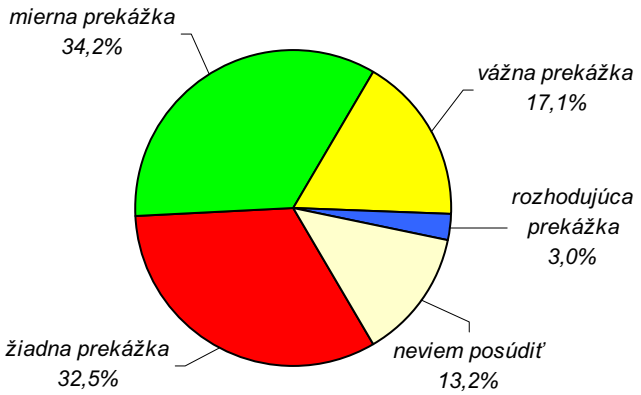

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany hospodárskej súťaže prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	35.3	23.3	40.0	12.5	0.0	40.7	42.9	32.5
len mierna prekážka	34.5	46.5	24.0	50.0	52.2	26.7	23.8	34.2
vážna prekážka	23.3	14.0	18.0	8.3	26.1	11.6	9.5	17.1
rozhodujúca prekážka	2.6	4.7	2.0	4.2	4.3	3.5	0.0	3.0
nevie posúdiť	4.3	11.6	16.0	25.0	17.4	17.4	23.8	13.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany hospodárskej súťaže prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	40.5	29.1	16.7	36.4	45.8	41.5	29.1	23.6	25.0	32.5
len mierna prekážka	24.2	44.4	37.5	18.2	18.8	21.3	45.6	43.4	36.1	34.2
vážna prekážka	13.7	15.9	29.2	27.3	6.3	13.8	17.7	18.9	33.3	17.1
rozhodujúca prekážka	2.0	2.0	6.3	18.2	2.1	3.2	0.0	5.7	2.8	3.0
nevie posúdiť	19.6	8.6	10.4	0.0	27.1	20.2	7.6	8.5	2.8	13.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany hospodárskej súťaže prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	40.4	38.6	20.0	21.9	37.5	23.1	0.0	32.5
len mierna prekážka	22.0	31.8	37.5	46.9	37.5	46.2	75.0	34.2
vážna prekážka	11.9	13.6	20.0	21.9	21.9	26.9	25.0	17.1
rozhodujúca prekážka	2.8	0.0	7.5	4.7	3.1	3.8	0.0	3.0
nevie posúdiť	22.9	15.9	15.0	4.7	0.0	0.0	0.0	13.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany hospodárskej súťaže prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	32.7	45.5	21.9	23.8	34.4	34.4	32.1	35.6	28.4	32.5
len mierna prekážka	32.7	33.3	31.3	38.1	46.9	31.1	38.2	26.7	38.3	34.2
vážna prekážka	13.1	15.2	37.5	33.3	18.8	23.0	16.0	21.1	9.9	17.1
rozhodujúca prekážka	4.1	0.0	3.1	0.0	0.0	3.3	3.1	4.4	1.2	3.0
nevie posúdiť	17.6	6.1	6.3	4.8	0.0	8.2	10.7	12.2	22.2	13.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti ochrany hospodárskej súťaže prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	35.6	25.0	34.0	36.4	38.1	21.6	35.8	29.4	32.5
len mierna prekážka	37.3	37.5	29.8	24.2	31.0	51.4	22.6	39.7	34.2
vážna prekážka	15.3	29.2	17.0	21.2	16.7	16.2	11.3	17.6	17.1
rozhodujúca prekážka	1.7	8.3	4.3	3.0	2.4	2.7	5.7	0.0	3.0
nevie posúdiť	10.2	0.0	14.9	15.2	11.9	8.1	24.5	13.2	13.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

8.7. Regulácia v oblasti zahranično-obchodnej výmeny ako prekážka podnikania

Spomedzi všetkých posudzovaných foriem štátnych zásahov do podnikania zaradili účastníci výskumu ako najmenej problémovú reguláciu zahranično-obchodnej výmeny. Nepredstavuje (takmer) žiadny problém pre skoro 3/5 (58.1%) respondentov, prekážkou je pre cca 1/7 (14.0%) vzorky. Dopĺňa ich viac ako 1/4 (27.8%) opýtaných, ktorí s ňou nemajú žiadne skúsenosti a nedokázali ju ohodnotiť.

Predstavujú zásahy štátu v oblasti zahranično-obchodnej výmeny prekážku Vášho podnikania?

33.3% nie je to žiadna prekážka
24.8% je to len mierna prekážka
11.8% je to vážna prekážka
2.2% je to rozhodujúca prekážka
27.8% neviem posúdiť

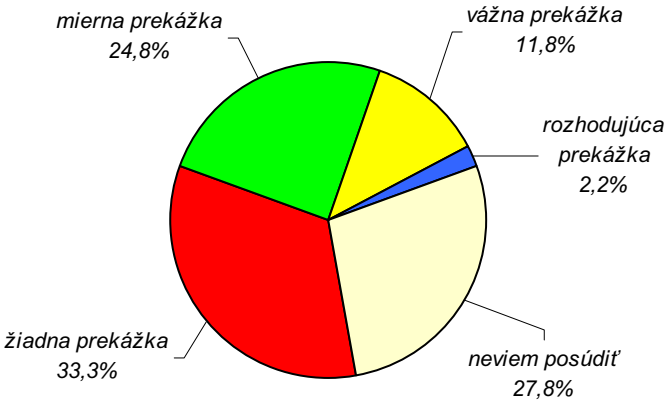

Predstavujú zásahy štátu v oblasti zahranično-obchodnej výmeny prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	35.3	27.9	32.0	16.7	21.7	39.5	42.9	33.3
len mierna prekážka	25.9	20.9	24.0	16.7	30.4	25.6	28.6	24.8
vážna prekážka	16.4	11.6	12.0	8.3	13.0	8.1	4.8	11.8
rozhodujúca prekážka	2.6	2.3	0.0	4.2	0.0	3.5	0.0	2.2
nevie posúdiť	19.8	37.2	32.0	54.2	34.8	23.3	23.8	27.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti zahranično-obchodnej výmeny prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	35.3	33.8	20.8	54.5	33.3	44.7	26.6	27.4	36.1	33.3
len mierna prekážka	14.4	31.8	35.4	27.3	4.2	17.0	35.4	34.9	19.4	24.8
vážna prekážka	8.5	12.6	22.9	0.0	8.3	5.3	7.6	17.0	27.8	11.8
rozhodujúca prekážka	1.3	2.6	2.1	9.1	0.0	2.1	2.5	0.9	8.3	2.2
nevie posúdiť	40.5	19.2	18.8	9.1	54.2	30.9	27.8	19.8	8.3	27.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti zahranično-obchodnej výmeny prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	38.5	40.9	20.0	25.0	34.4	30.8	0.0	33.3
len mierna prekážka	15.6	18.2	45.0	29.7	34.4	30.8	25.0	24.8
vážna prekážka	6.4	5.7	12.5	20.3	18.8	23.1	25.0	11.8
rozhodujúca prekážka	0.9	1.1	5.0	4.7	0.0	3.8	0.0	2.2
nevie posúdiť	38.5	34.1	17.5	20.3	12.5	11.5	50.0	27.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti zahranično-obchodnej výmeny prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	34.7	39.4	21.9	14.3	40.6	29.5	30.5	38.9	34.6	33.3
len mierna prekážka	20.8	39.4	34.4	42.9	18.8	26.2	29.8	18.9	22.2	24.8
vážna prekážka	6.9	3.0	25.0	33.3	31.3	11.5	13.7	12.2	8.6	11.8
rozhodujúca prekážka	1.6	3.0	3.1	0.0	6.3	1.6	3.8	1.1	1.2	2.2
nevie posúdiť	35.9	15.2	15.6	9.5	3.1	31.1	22.1	28.9	33.3	27.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavujú zásahy štátu v oblasti zahranično-obchodnej výmeny prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	37.3	37.5	31.9	45.5	28.6	24.3	37.7	27.9	33.3
len mierna prekážka	30.5	20.8	36.2	15.2	31.0	27.0	17.0	19.1	24.8
vážna prekážka	16.9	20.8	2.1	0.0	9.5	10.8	5.7	23.5	11.8
rozhodujúca prekážka	1.7	0.0	0.0	0.0	2.4	2.7	9.4	0.0	2.2
nevie posúdiť	13.6	20.8	29.8	39.4	28.6	35.1	30.2	29.4	27.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

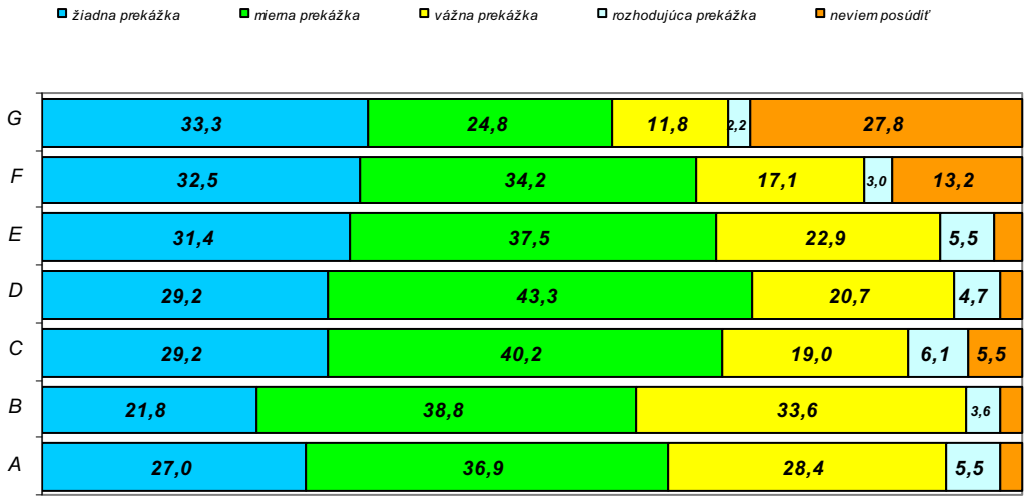

A – regulácia cien
B – regulácia pracovno-právnych vzťahov
C – požiadavky na kvalitu
D – ochrana spotrebiteľa
E – ochrana životného prostredia
F – ochrana hospodárskej súťaže
G – zahranično-obchodná výmena

9. Administratívne bariéry a regulácia ako prekážka podnikania

9.1. Regulácia a administratíva v oblasti registrácií firiem ako prekážka podnikania

Okrem regulácie prostredníctvom vytvárania legislatívy dochádza k ovplyvňovaniu podnikaniu aj v dôsledku rôznych administratívnych bariér. Za najmenej závažné prekážky označili respondenti bariéry a reguláciu v oblasti registrácie a zmeny registrácie firmy. Tieto nepredstavujú žiadny alebo len mierny problém pre 4/5 (80.7%) skúmanej vzorky. Opačnú skúsenosť prostredníctvom dotazníka vyjadrilo 15.2% opýtaných.

Predstavujú bariéry a regulácia v oblasti registrácie a zmeny registrácie firmy prekážku pre Vaše podnikanie?

38.6%	nie je to žiadna prekážka
42.1%	je to len mierna prekážka
13.5%	je to vážna prekážka
1.7%	je to rozhodujúca prekážka
4.1%	neviem posúdiť

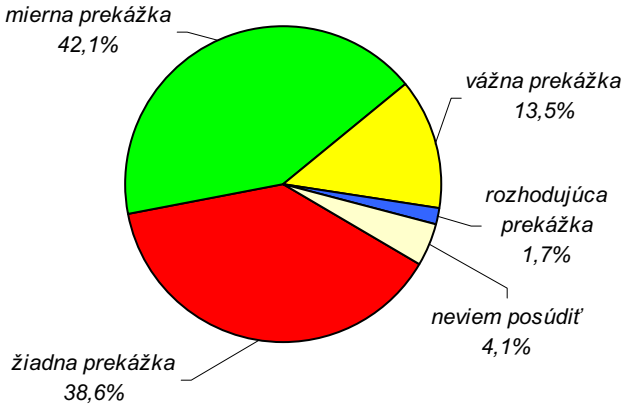

Predstavuje regulácia v oblasti registrácie firmy prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	32.8	37.2	48.0	37.5	26.1	44.2	42.9	38.6
len mierna prekážka	50.0	41.9	38.0	45.8	56.5	29.1	42.9	42.1
vážna prekážka	11.2	14.0	10.0	8.3	13.0	19.8	14.3	13.5
rozhodujúca prekážka	0.9	2.3	2.0	4.2	0.0	2.3	0.0	1.7
nevie posúdiť	5.2	4.7	2.0	4.2	4.3	4.7	0.0	4.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti registrácie firmy prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	45.1	33.8	37.5	18.2	41.7	47.9	31.6	38.7	25.0	38.6
len mierna prekážka	35.9	45.0	47.9	63.6	41.7	30.9	51.9	40.6	55.6	42.1
vážna prekážka	14.4	14.6	8.3	9.1	16.7	11.7	8.9	17.0	13.9	13.5
rozhodujúca prekážka	0.7	2.6	0.0	9.1	0.0	3.2	1.3	0.9	2.8	1.7
nevie posúdiť	3.9	4.0	6.3	0.0	0.0	6.4	6.3	2.8	2.8	4.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti registrácie firmy prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	43.1	50.0	27.5	31.3	28.1	30.8	25.0	38.6
len mierna prekážka	38.5	31.8	50.0	40.6	62.5	53.8	75.0	42.1
vážna prekážka	14.7	11.4	7.5	23.4	6.3	11.5	0.0	13.5
rozhodujúca prekážka	0.0	1.1	10.0	0.0	0.0	3.8	0.0	1.7
nevie posúdiť	3.7	5.7	5.0	4.7	3.1	0.0	0.0	4.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti registrácie firmy prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	40.8	33.3	40.6	28.6	31.3	34.4	37.4	44.4	37.0	38.6
len mierna prekážka	39.2	51.5	40.6	57.1	46.9	41.0	40.5	44.4	43.2	42.1
vážna prekážka	13.9	9.1	15.6	9.5	15.6	19.7	12.2	7.8	17.3	13.5
rozhodujúca prekážka	2.0	0.0	0.0	0.0	3.1	1.6	3.1	1.1	0.0	1.7
nevie posúdiť	4.1	6.1	3.1	4.8	3.1	3.3	6.9	2.2	2.5	4.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti registrácie firmy prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	35.6	25.0	51.1	39.4	33.3	21.6	37.7	50.0	38.6
len mierna prekážka	45.8	33.3	42.6	42.4	50.0	64.9	32.1	32.4	42.1
vážna prekážka	15.3	41.7	6.4	12.1	2.4	10.8	18.9	11.8	13.5
rozhodujúca prekážka	1.7	0.0	0.0	0.0	2.4	2.7	3.8	1.5	1.7
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	6.1	11.9	0.0	7.5	4.4	4.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

9.2. Regulácia a administratíva v oblasti licenčného konania ako prekážka podnikania

Rovnako medzi menej závažné administratívno-regulačné prekážky podnikania patria aj procedúry v oblasti licenčného konania. Nie je to (takmer) žiadna prekážka pre 3/5 (61.4%) vzorky, kým vážne ťažkosti spôsobuje necelej 1/4 (23.1%) opýtaných podnikateľov.

Predstavujú bariéry a regulácia v oblasti licenčného konania prekážku pre Vaše podnikanie?

28.1%	nie je to žiadna prekážka
33.3%	je to len mierna prekážka
19.8%	je to vážna prekážka
3.3%	je to rozhodujúca prekážka
15.4%	neviem posúdiť

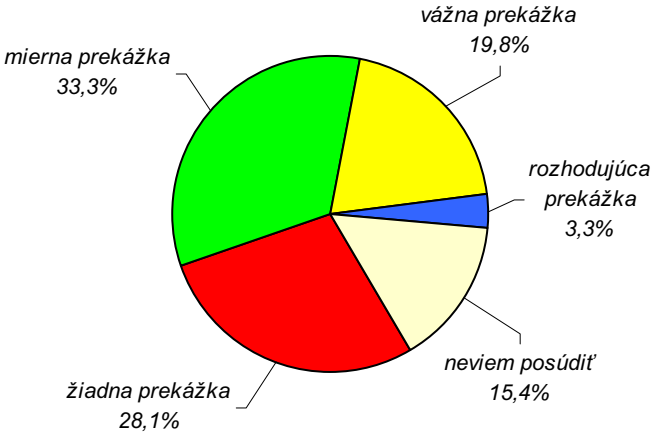

Predstavuje regulácia v oblasti licenčného konania prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	24.1	27.9	34.0	16.7	8.7	36.0	38.1	28.1
len mierna prekážka	43.1	32.6	28.0	41.7	30.4	22.1	33.3	33.3
vážna prekážka	20.7	20.9	16.0	8.3	43.5	17.4	19.0	19.8
rozhodujúca prekážka	1.7	2.3	2.0	8.3	0.0	7.0	0.0	3.3
nevie posúdiť	10.3	16.3	20.0	25.0	17.4	17.4	9.5	15.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti licenčného konania prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	35.9	21.2	20.8	45.5	31.3	43.6	21.5	21.7	16.7	28.1
len mierna prekážka	25.5	33.8	58.3	27.3	22.9	21.3	40.5	37.7	50.0	33.3
vážna prekážka	15.0	26.5	16.7	9.1	16.7	13.8	17.7	28.3	19.4	19.8
rozhodujúca prekážka	2.6	4.6	0.0	9.1	0.0	4.3	2.5	2.8	8.3	3.3
nevie posúdiť	20.9	13.9	4.2	9.1	29.2	17.0	17.7	9.4	5.6	15.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti licenčného konania prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	38.5	35.2	25.0	12.5	12.5	23.1	25.0	28.1
len mierna prekážka	22.9	23.9	30.0	42.2	65.6	46.2	75.0	33.3
vážna prekážka	15.6	21.6	20.0	26.6	15.6	23.1	0.0	19.8
rozhodujúca prekážka	2.8	1.1	12.5	1.6	0.0	7.7	0.0	3.3
nevie posúdiť	20.2	18.2	12.5	17.2	6.3	0.0	0.0	15.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti licenčného konania prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	32.2	30.3	12.5	19.0	15.6	24.6	28.2	31.1	27.2	28.1
len mierna prekážka	29.0	36.4	46.9	47.6	40.6	32.8	32.1	36.7	32.1	33.3
vážna prekážka	16.7	21.2	28.1	28.6	28.1	23.0	20.6	16.7	19.8	19.8
rozhodujúca prekážka	3.3	0.0	0.0	4.8	9.4	3.3	3.8	1.1	4.9	3.3
nevie posúdiť	18.8	12.1	12.5	0.0	6.3	16.4	15.3	14.4	16.0	15.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti licenčného konania prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	33.9	16.7	31.9	45.5	19.0	18.9	24.5	29.4	28.1
len mierna prekážka	37.3	25.0	17.0	30.3	54.8	56.8	17.0	32.4	33.3
vážna prekážka	20.3	29.2	19.1	15.2	9.5	16.2	24.5	23.5	19.8
rozhodujúca prekážka	1.7	4.2	0.0	0.0	2.4	2.7	13.2	1.5	3.3
nevie posúdiť	6.8	25.0	31.9	9.1	14.3	5.4	20.8	13.2	15.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

9.3. Regulácia a administratíva v oblasti colných procedúr v zahraničnom obchode ako prekážka podnikania

Colné a iné procedúry v zahraničnom obchode predstavujú položku, s ktorou sa (v porovnaní s ostatnými posudzovanými administratívno-regulačnými faktormi) stretáva najmenšia časť skúmaného súboru. Skoro 3/10 (29.8%) respondentov nehodnotilo túto položku z dôvodu úplnej absencie skúseností. Medzi ostatnými prevažujú tí, ktorým colné procedúry neprekážajú v podnikaní (51.7%) oproti kritikom (tých je 18.5%).

Predstavujú bariéry a regulácia v oblasti colných a iných procedúr v zahraničnom obchode prekážku pre Vaše podnikanie?

25.3%	nie je to žiadna prekážka
26.4%	je to len mierna prekážka
16.0%	je to vážna prekážka
2.5%	je to rozhodujúca prekážka
29.8%	neviem posúdiť

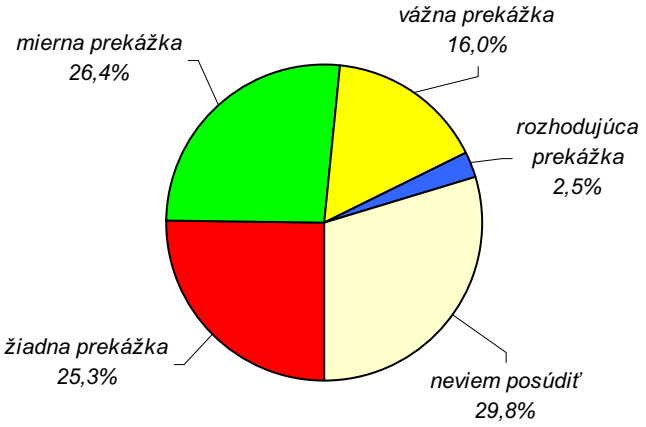

Predstavuje regulácia v oblasti colných procedúr v zahraničnom obchode prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	20.7	27.9	32.0	29.2	8.7	27.9	33.3	25.3
len mierna prekážka	26.7	25.6	26.0	25.0	43.5	22.1	28.6	26.4
vážna prekážka	26.7	9.3	12.0	4.2	17.4	12.8	4.8	16.0
rozhodujúca prekážka	2.6	2.3	2.0	0.0	0.0	4.7	0.0	2.5
nevie posúdiť	23.3	34.9	28.0	41.7	30.4	32.6	33.3	29.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti colných procedúr v zahraničnom obchode prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	36.6	17.2	14.6	27.3	35.4	35.1	30.4	13.2	11.1	25.3
len mierna prekážka	15.0	33.8	39.6	27.3	12.5	16.0	27.8	36.8	38.9	26.4
vážna prekážka	7.8	19.9	31.3	9.1	6.3	5.3	11.4	26.4	36.1	16.0
rozhodujúca prekážka	1.3	4.0	0.0	9.1	0.0	3.2	1.3	2.8	5.6	2.5
nevie posúdiť	39.2	25.2	14.6	27.3	45.8	40.4	29.1	20.8	8.3	29.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti colných procedúr v zahraničnom obchode prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	37.6	31.8	17.5	9.4	18.8	15.4	0.0	25.3
len mierna prekážka	13.8	23.9	40.0	35.9	37.5	26.9	50.0	26.4
vážna prekážka	4.6	11.4	12.5	26.6	31.3	38.5	25.0	16.0
rozhodujúca prekážka	1.8	0.0	7.5	3.1	0.0	7.7	0.0	2.5
nevie posúdiť	42.2	33.0	22.5	25.0	12.5	11.5	25.0	29.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti colných procedúr v zahraničnom obchode prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	30.2	18.2	12.5	9.5	18.8	23.0	22.9	27.8	28.4	25.3
len mierna prekážka	22.0	39.4	31.3	38.1	34.4	23.0	31.3	21.1	27.2	26.4
vážna prekážka	6.9	21.2	37.5	47.6	37.5	23.0	17.6	13.3	11.1	16.0
rozhodujúca prekážka	2.0	0.0	6.3	0.0	6.3	3.3	3.8	2.2	0.0	2.5
nevie posúdiť	38.8	21.2	12.5	4.8	3.1	27.9	24.4	35.6	33.3	29.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti colných procedúr v zahraničnom obchode prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	25.4	16.7	23.4	36.4	16.7	27.0	24.5	29.4	25.3
len mierna prekážka	32.2	29.2	40.4	15.2	31.0	24.3	18.9	20.6	26.4
vážna prekážka	22.0	16.7	8.5	12.1	21.4	16.2	7.5	20.6	16.0
rozhodujúca prekážka	1.7	4.2	0.0	0.0	2.4	5.4	7.5	0.0	2.5
nevie posúdiť	18.6	33.3	27.7	36.4	28.6	27.0	41.5	29.4	29.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

9.4. Regulácia a administratíva v oblastiach spojených so zamestnávaním ľudí ako prekážka podnikania

Administratívna agenda, ktorú musia vykonávať podnikatelia, zamestnávajúci ľudí, spôsobuje najviac problémov zo všetkých posudzovaných administratívno-regulačných bariér. Ako vážnu či dokonca rozhodujúcu prekážku svojho podnikania ju označilo 43.5% respondentov, čo je len o pár percentuálnych bodov menej než je počet tých, ktorí s odvodovou a podobnou zamestnávateľskou agendou nemajú problémy (52.3%).

Predstavujú bariéry a regulácia v oblasti procedúr spojených so zamestnávaním ľudí (odvodová a iná agenda) prekážku pre Vaše podnikanie?

17.6%	nie je to žiadna prekážka
34.7%	je to len mierna prekážka
32.8%	je to vážna prekážka
10.7%	je to rozhodujúca prekážka
4.1%	neviem posúdiť

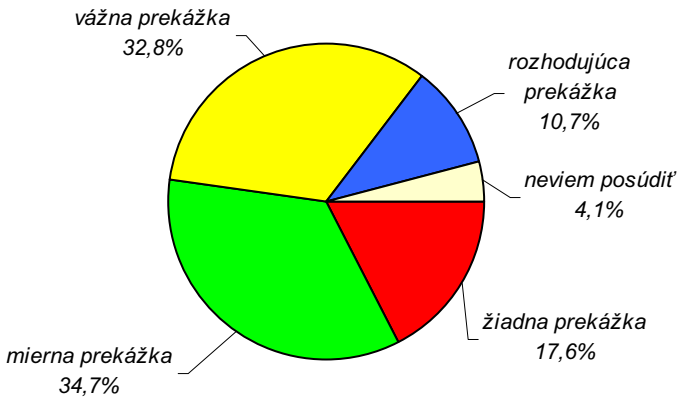

Predstavuje regulácia v oblasti procedúr zamestnávania ľudí prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	12.9	18.6	22.0	8.3	4.3	25.6	23.8	17.6
len mierna prekážka	40.5	37.2	36.0	37.5	21.7	26.7	38.1	34.7
vážna prekážka	32.8	34.9	28.0	33.3	65.2	29.1	19.0	32.8
rozhodujúca prekážka	11.2	9.3	8.0	16.7	4.3	14.0	4.8	10.7
nevie posúdiť	2.6	0.0	6.0	4.2	4.3	4.7	14.3	4.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti procedúr zamestnávania ľudí prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	25.5	12.6	10.4	9.1	39.6	22.3	8.9	12.3	11.1	17.6
len mierna prekážka	29.4	39.1	41.7	18.2	16.7	33.0	40.5	42.5	27.8	34.7
vážna prekážka	26.1	37.7	37.5	36.4	16.7	28.7	38.0	36.8	41.7	32.8
rozhodujúca prekážka	10.5	10.6	8.3	27.3	6.3	11.7	11.4	8.5	19.4	10.7
nevie posúdiť	8.5	0.0	2.1	9.1	20.8	4.3	1.3	0.0	0.0	4.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti procedúr zamestnávania ľudí prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	30.3	14.8	7.5	7.8	6.3	26.9	25.0	17.6
len mierna prekážka	29.4	39.8	37.5	28.1	50.0	34.6	25.0	34.7
vážna prekážka	21.1	34.1	32.5	54.7	34.4	23.1	25.0	32.8
rozhodujúca prekážka	9.2	6.8	22.5	9.4	9.4	15.4	25.0	10.7
nevie posúdiť	10.1	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti procedúr zamestnávania ľudí prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	20.4	12.1	9.4	9.5	15.6	24.6	17.6	14.4	16.0	17.6
len mierna prekážka	34.3	33.3	40.6	42.9	28.1	21.3	32.8	42.2	39.5	34.7
vážna prekážka	29.4	39.4	43.8	38.1	37.5	37.7	36.6	28.9	27.2	32.8
rozhodujúca prekážka	10.6	12.1	3.1	9.5	18.8	9.8	11.5	7.8	13.6	10.7
nevie posúdiť	5.3	3.0	3.1	0.0	0.0	6.6	1.5	6.7	3.7	4.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti procedúr zamestnávania ľudí prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	18.6	25.0	12.8	21.2	9.5	18.9	15.1	22.1	17.6
len mierna prekážka	30.5	8.3	40.4	27.3	33.3	37.8	37.7	44.1	34.7
vážna prekážka	39.0	58.3	40.4	36.4	35.7	27.0	18.9	23.5	32.8
rozhodujúca prekážka	5.1	8.3	6.4	6.1	14.3	13.5	24.5	7.4	10.7
nevie posúdiť	6.8	0.0	0.0	9.1	7.1	2.7	3.8	2.9	4.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

9.5. Regulácia a administratíva v oblasti vysporiadania vlastníckych vzťahov k pôde ako prekážka podnikania

Problematika vyjasnenia/vysporiadania vlastníckych vzťahov k pôde sa netýka 1/4 (24.5%) zo skúmanej vzorky. Procedúry spojené s touto problematikou spôsobujú vážnu prekážku v podnikaní pre 1/5 (19.6%) respondentov, ostatní (55.9%) s ňou nemajú problémy. Zaraďuje sa tak medzi relatívne menej závažné faktory ovplyvňujúce (z hľadiska administratívnych bariér) podnikanie.

Predstavujú bariéry a regulácia v oblasti procedúr pre vyjasnenie/vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde prekážku pre Vaše podnikanie?

35.8% nie je to žiadna prekážka
20.1% je to len mierna prekážka
12.7% je to vážna prekážka
6.9% je to rozhodujúca prekážka
24.5% neviem posúdiť

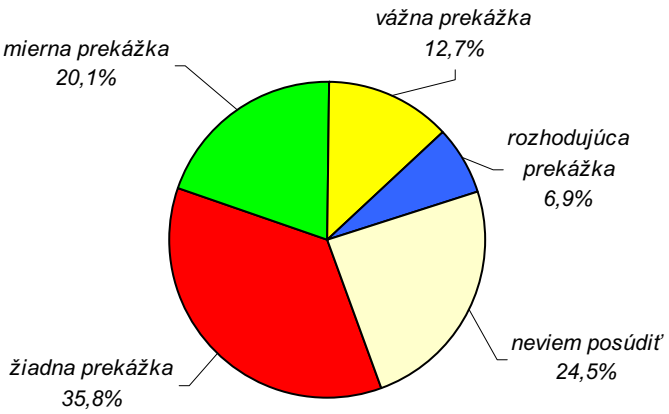

Predstavuje regulácia v oblasti vlastníckych vzťahov k pôde prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	31.0	37.2	46.0	41.7	26.1	38.4	28.6	35.8
len mierna prekážka	25.9	16.3	16.0	20.8	17.4	16.3	23.8	20.1
vážna prekážka	12.1	14.0	8.0	8.3	21.7	11.6	23.8	12.7
rozhodujúca prekážka	7.8	9.3	6.0	4.2	4.3	7.0	4.8	6.9
nevie posúdiť	23.3	23.3	24.0	25.0	30.4	26.7	19.0	24.5
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti vlastníckych vzťahov k pôde prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	43.1	29.8	25.0	63.6	39.6	39.4	40.5	31.1	25.0	35.8
len mierna prekážka	13.1	26.5	25.0	9.1	6.3	17.0	25.3	22.6	27.8	20.1
vážna prekážka	9.8	13.9	18.8	9.1	6.3	11.7	5.1	17.9	25.0	12.7
rozhodujúca prekážka	3.9	7.3	14.6	9.1	4.2	4.3	7.6	8.5	11.1	6.9
nevie posúdiť	30.1	22.5	16.7	9.1	43.8	27.7	21.5	19.8	11.1	24.5
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti vlastníckych vzťahov k pôde prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	43.1	38.6	40.0	20.3	25.0	38.5	50.0	35.8
len mierna prekážka	10.1	22.7	15.0	29.7	34.4	23.1	0.0	20.1
vážna prekážka	8.3	8.0	15.0	21.9	18.8	11.5	25.0	12.7
rozhodujúca prekážka	5.5	6.8	12.5	7.8	6.3	3.8	0.0	6.9
nevie posúdiť	33.0	23.9	17.5	20.3	15.6	23.1	25.0	24.5
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti vlastníckych vzťahov k pôde prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	39.6	27.3	25.0	28.6	31.3	44.3	33.6	34.4	34.6	35.8
len mierna prekážka	18.0	30.3	9.4	14.3	40.6	19.7	21.4	20.0	18.5	20.1
vážna prekážka	9.4	9.1	34.4	19.0	15.6	14.8	9.9	16.7	11.1	12.7
rozhodujúca prekážka	6.1	6.1	12.5	9.5	6.3	6.6	7.6	5.6	7.4	6.9
nevie posúdiť	26.9	27.3	18.8	28.6	6.3	14.8	27.5	23.3	28.4	24.5
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti vlastníckych vzťahov k pôde prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	37.3	29.2	31.9	51.5	19.0	48.6	35.8	35.3	35.8
len mierna prekážka	16.9	12.5	23.4	9.1	28.6	16.2	22.6	23.5	20.1
vážna prekážka	15.3	20.8	14.9	12.1	19.0	5.4	13.2	5.9	12.7
rozhodujúca prekážka	10.2	12.5	6.4	3.0	7.1	10.8	5.7	2.9	6.9
nevie posúdiť	20.3	25.0	23.4	24.2	26.2	18.9	22.6	32.4	24.5
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

9.6. Regulácia a administratíva v oblasti stavebného konania ako prekážka podnikania

Procedúry spojené so stavebným konaním nehodnotila 1/5 (20.1%) účastníkov výskumu. Pre 1/2 (50.7%) respondentov administratíva spojená so stavebným konaním nepredstavuje (takmer) žiadny problém, kým 3/10 (29.2%) byrokracia v tejto oblasti vážne prekáža.

Predstavujú bariéry a regulácia v oblasti procedúr stavebného konania prekážku pre Vaše podnikanie?

28.4%	nie je to žiadna prekážka
22.3%	je to len mierna prekážka
21.2%	je to vážna prekážka
8.0%	je to rozhodujúca prekážka
20.1%	neviem posúdiť

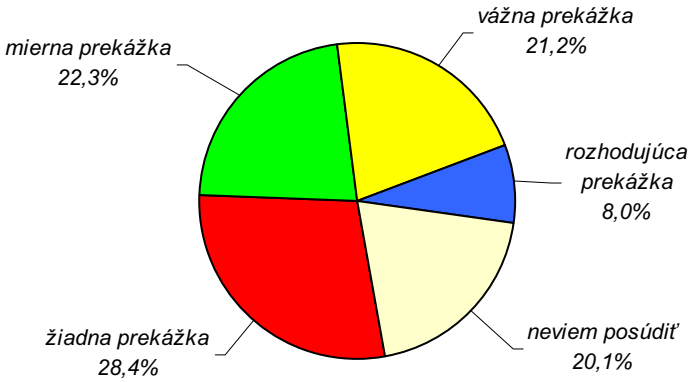

Predstavuje regulácia v oblasti stavebného konania prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	24.1	20.9	40.0	29.2	26.1	33.7	19.0	28.4
len mierna prekážka	29.3	25.6	12.0	25.0	4.3	19.8	28.6	22.3
vážna prekážka	22.4	32.6	12.0	12.5	30.4	18.6	23.8	21.2
rozhodujúca prekážka	5.2	20.9	12.0	8.3	4.3	4.7	4.8	8.0
nevie posúdiť	19.0	0.0	24.0	25.0	34.8	23.3	23.8	20.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti stavebného konania prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	40.5	22.5	10.4	18.2	37.5	35.1	25.3	19.8	30.6	28.4
len mierna prekážka	15.0	26.5	33.3	18.2	10.4	16.0	32.9	25.5	22.2	22.3
vážna prekážka	15.0	23.2	31.3	36.4	12.5	18.1	15.2	29.2	30.6	21.2
rozhodujúca prekážka	5.2	9.9	8.3	18.2	4.2	6.4	10.1	9.4	8.3	8.0
nevie posúdiť	24.2	17.9	16.7	9.1	35.4	24.5	16.5	16.0	8.3	20.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti stavebného konania prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	37.6	28.4	27.5	14.1	18.8	38.5	25.0	28.4
len mierna prekážka	11.0	28.4	20.0	28.1	40.6	19.2	0.0	22.3
vážna prekážka	15.6	17.0	17.5	34.4	28.1	23.1	25.0	21.2
rozhodujúca prekážka	5.5	6.8	22.5	9.4	3.1	0.0	25.0	8.0
nevie posúdiť	30.3	19.3	12.5	14.1	9.4	19.2	25.0	20.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti stavebného konania prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	30.2	21.2	21.9	23.8	31.3	37.7	29.0	23.3	25.9	28.4
len mierna prekážka	18.8	39.4	21.9	23.8	31.3	26.2	19.8	22.2	23.5	22.3
vážna prekážka	20.4	15.2	37.5	14.3	21.9	18.0	19.1	27.8	19.8	21.2
rozhodujúca prekážka	8.2	3.0	6.3	14.3	9.4	6.6	9.9	4.4	9.9	8.0
nevie posúdiť	22.4	21.2	12.5	23.8	6.3	11.5	22.1	22.2	21.0	20.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti stavebného konania prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	25.4	25.0	21.3	36.4	16.7	37.8	28.3	35.3	28.4
len mierna prekážka	22.0	16.7	27.7	21.2	21.4	18.9	24.5	22.1	22.3
vážna prekážka	22.0	29.2	34.0	24.2	19.0	16.2	13.2	17.6	21.2
rozhodujúca prekážka	11.9	12.5	6.4	0.0	16.7	2.7	13.2	1.5	8.0
nevie posúdiť	18.6	16.7	10.6	18.2	26.2	24.3	20.8	23.5	20.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

9.7. Regulácia a administratíva v oblasti prístupu k dotáciám ako prekážka podnikania

S procedúrami, ktoré sú spojené s uchádzaním sa o eurofondy alebo iné dotácie, sa nestretla 1/4 (25.1%) respondentov a ich dopad na podnikanie preto nehodnotili. Napriek redukcii vzorky o týchto podnikateľov (bez skúseností so získavaním dotácií) sa dotačná administratíva zaradila medzi najsilnejšie faktory s negatívnym dopadom na podnikanie. Pre 1/3 (33.6%) účastníkov výskumu patrí medzi vážne prekážky v podnikaní, kým relatívne bezproblémových je len o málo viac (41.3%).

Predstavujú bariéry a regulácia v oblasti procedúr pre prístup k eurofondom a iným dotáciám prekážku pre Vaše podnikanie?

19.8%	nie je to žiadna prekážka
21.5%	je to len mierna prekážka
23.7%	je to vážna prekážka
9.9%	je to rozhodujúca prekážka
25.1%	neviem posúdiť

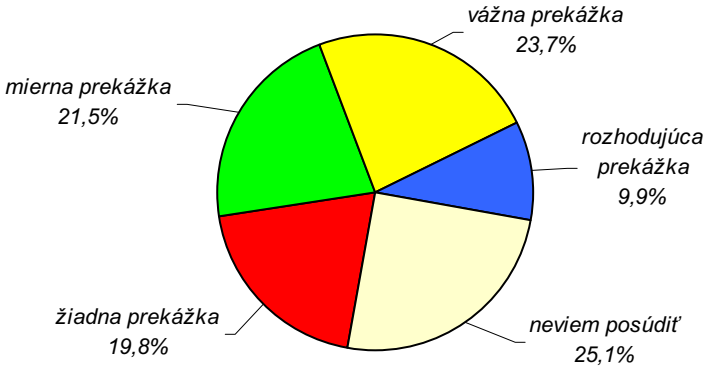

Predstavuje regulácia v oblasti prístupu k eurofondom a dotáciám prekážku podnikania?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	12.9	20.9	26.0	20.8	8.7	27.9	19.0	19.8
len mierna prekážka	31.0	16.3	10.0	33.3	17.4	16.3	19.0	21.5
vážna prekážka	25.9	30.2	24.0	8.3	21.7	20.9	28.6	23.7
rozhodujúca prekážka	10.3	14.0	10.0	4.2	13.0	10.5	0.0	9.9
nevie posúdiť	19.8	18.6	30.0	33.3	39.1	24.4	33.3	25.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti prístupu k eurofondom a dotáciám prekážku podnikania?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	26.1	13.9	14.6	36.4	27.1	25.5	13.9	18.9	11.1	19.8
len mierna prekážka	15.0	23.8	37.5	9.1	4.2	13.8	30.4	24.5	36.1	21.5
vážna prekážka	16.3	30.5	27.1	18.2	16.7	17.0	22.8	32.1	27.8	23.7
rozhodujúca prekážka	10.5	7.9	12.5	18.2	4.2	10.6	7.6	10.4	19.4	9.9
nevie posúdiť	32.0	23.8	8.3	18.2	47.9	33.0	25.3	14.2	5.6	25.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti prístupu k eurofondom a dotáciám prekážku podnikania?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	30.3	15.9	22.5	6.3	12.5	26.9	25.0	19.8
len mierna prekážka	16.5	17.0	25.0	25.0	37.5	26.9	0.0	21.5
vážna prekážka	16.5	21.6	17.5	39.1	25.0	30.8	25.0	23.7
rozhodujúca prekážka	5.5	9.1	20.0	10.9	9.4	15.4	0.0	9.9
nevie posúdiť	31.2	36.4	15.0	18.8	15.6	0.0	50.0	25.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti prístupu k eurofondom a dotáciám prekážku podnikania?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	23.3	15.2	3.1	19.0	15.6	16.4	21.4	17.8	22.2	19.8
len mierna prekážka	17.1	24.2	31.3	33.3	34.4	21.3	22.1	21.1	21.0	21.5
vážna prekážka	19.2	36.4	46.9	23.8	21.9	24.6	26.7	22.2	19.8	23.7
rozhodujúca prekážka	9.4	6.1	12.5	9.5	15.6	11.5	9.9	7.8	11.1	9.9
nevie posúdiť	31.0	18.2	6.3	14.3	12.5	26.2	19.8	31.1	25.9	25.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Predstavuje regulácia v oblasti prístupu k eurofondom a dotáciám prekážku podnikania?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	25.4	16.7	14.9	24.2	16.7	16.2	18.9	22.1	19.8
len mierna prekážka	33.9	4.2	17.0	21.2	9.5	18.9	18.9	30.9	21.5
vážna prekážka	22.0	41.7	25.5	21.2	26.2	29.7	18.9	17.6	23.7
rozhodujúca prekážka	5.1	12.5	10.6	3.0	9.5	10.8	22.6	5.9	9.9
nevie posúdiť	13.6	25.0	31.9	30.3	38.1	24.3	20.8	23.5	25.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

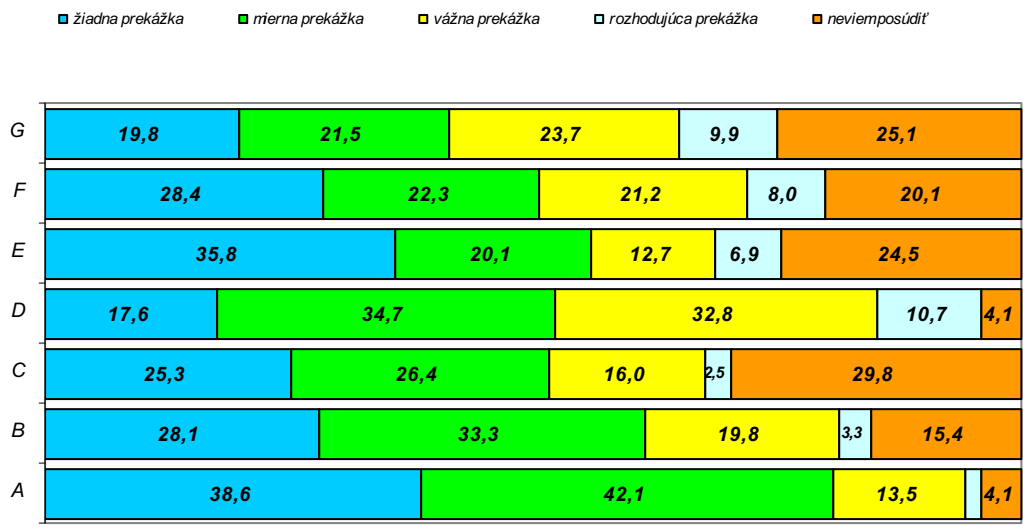

A – registrácia firmy
B – licenčné konania
C – colné procedúry
D – odvodová agenda
E – vysporiadanie vzťahov k pôde
F – stavebné konanie
G – prístup k dotáciám

10. Preferované opatrenia na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest

10.1. Preferencia príspevkov na novovytvorené pracovné miesta ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Príspevky na novovytvorené pracovné miesta pokladá za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania 9/10 (91.4%) respondentov oslovených vo výskume. Zaradili sa tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste príspevky na novovytvorené pracovné miesta ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

65.0%	určite áno
26.4%	skôr áno
6.1%	skôr nie
1.9%	určite nie
0.6%	neviem posúdiť

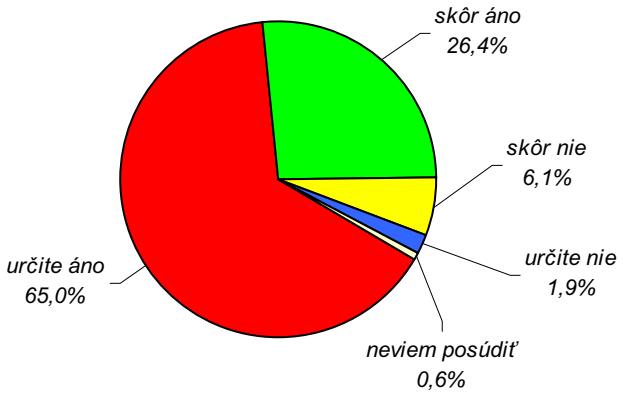

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania príspevky na novovytvorené pracovné miesta?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	71.6	65.1	60.0	70.8	69.6	58.1	57.1	65.0
skôr áno	22.4	23.3	34.0	20.8	17.4	30.2	38.1	26.4
skôr nie	3.4	9.3	4.0	4.2	4.3	10.5	4.8	6.1
určite nie	1.7	2.3	0.0	4.2	8.7	1.2	0.0	1.9
nevie posúdiť	0.9	0.0	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania príspevky na novovytvorené pracovné miesta?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	64.7	63.6	68.8	72.7	50.0	61.7	62.0	71.7	80.6	65.0
skôr áno	24.2	29.8	25.0	18.2	31.3	29.8	29.1	22.6	16.7	26.4
skôr nie	7.8	4.6	4.2	9.1	12.5	6.4	5.1	4.7	2.8	6.1
určite nie	2.6	2.0	0.0	0.0	4.2	2.1	2.5	0.9	0.0	1.9
nevie posúdiť	0.7	0.0	2.1	0.0	2.1	0.0	1.3	0.0	0.0	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania príspevky na novovytvorené pracovné miesta?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	62.4	63.6	72.5	62.5	68.8	76.9	25.0	65.0
skôr áno	24.8	29.5	22.5	28.1	21.9	23.1	75.0	26.4
skôr nie	8.3	2.3	5.0	9.4	9.4	0.0	0.0	6.1
určite nie	3.7	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9
nevie posúdiť	0.9	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania príspevky na novovytvorené pracovné miesta?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	65.7	57.6	56.3	81.0	65.6	63.9	67.2	65.6	61.7	65.0
skôr áno	26.1	30.3	34.4	14.3	25.0	26.2	23.7	31.1	25.9	26.4
skôr nie	6.1	6.1	3.1	4.8	9.4	6.6	6.1	2.2	9.9	6.1
určite nie	1.6	6.1	3.1	0.0	0.0	1.6	3.1	1.1	1.2	1.9
nevie posúdiť	0.4	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	1.2	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania príspevky na novovytvorené pracovné miesta?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	62.7	58.3	66.0	66.7	64.3	51.4	69.8	72.1	65.0
skôr áno	28.8	29.2	17.0	30.3	26.2	40.5	18.9	26.5	26.4
skôr nie	5.1	8.3	10.6	0.0	9.5	5.4	9.4	1.5	6.1
určite nie	1.7	4.2	6.4	0.0	0.0	2.7	1.9	0.0	1.9
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.2. Preferencia znižovania administratívnej náročnosti ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Znižovanie administratívnej náročnosti pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (96.4%) respondenti oslovení vo výskume. Zaradila sa tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste zníženie administratívnej náročnosti podnikania (menej potvrdení, povolení, hlásení...) ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

76.6%	určite áno
19.8%	skôr áno
3.3%	skôr nie
0.0%	určite nie
0.3%	neviem posúdiť

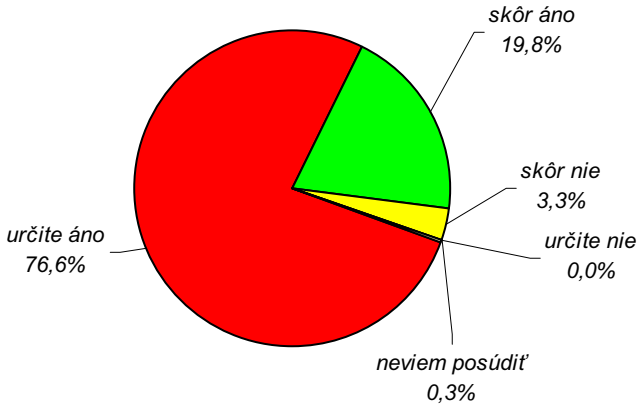

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie administratívnej náročnosti?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	79.3	86.0	76.0	83.3	65.2	73.3	61.9	76.6
skôr áno	18.1	11.6	20.0	12.5	26.1	23.3	33.3	19.8
skôr nie	1.7	2.3	4.0	4.2	8.7	3.5	4.8	3.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie administratívnej náročnosti?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	76.5	76.8	79.2	63.6	68.8	75.5	75.9	79.2	83.3	76.6
skôr áno	18.3	21.2	18.8	27.3	25.0	22.3	16.5	19.8	13.9	19.8
skôr nie	5.2	2.0	0.0	9.1	6.3	2.1	6.3	0.9	2.8	3.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0	0.0	0.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie administratívnej náročnosti?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	78.0	72.7	75.0	75.0	78.1	84.6	100.0	76.6
skôr áno	18.3	21.6	20.0	23.4	21.9	11.5	0.0	19.8
skôr nie	3.7	4.5	5.0	1.6	0.0	3.8	0.0	3.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie administratívnej náročnosti?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	77.1	75.8	84.4	71.4	68.8	62.3	80.2	83.3	74.1	76.6
skôr áno	18.4	24.2	12.5	28.6	28.1	24.6	18.3	16.7	22.2	19.8
skôr nie	4.5	0.0	0.0	0.0	3.1	11.5	1.5	0.0	3.7	3.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.0	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie administratívnej náročnosti?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	81.4	70.8	76.6	75.8	59.5	73.0	81.1	83.8	76.6
skôr áno	15.3	25.0	17.0	21.2	31.0	27.0	17.0	14.7	19.8
skôr nie	1.7	4.2	6.4	3.0	9.5	0.0	1.9	1.5	3.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.3. Preferencia investičných stimulov ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Investičné stimuly pre veľkých investorov nepatrili vo výskumu medzi jednoznačne prijímané opatrenia na podporu podnikania. Schvaľujú ich 3/5 (59.8%) respondentov, ako neúčinné ich hodnotia 2/5 (39.4%) skúmanej vzorky.

Presadzovali by ste investičné stimuly pre veľkých investorov ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

30.0%	určite áno
29.8%	skôr áno
27.3%	skôr nie
12.1%	určite nie
.8%	neviem posúdiť

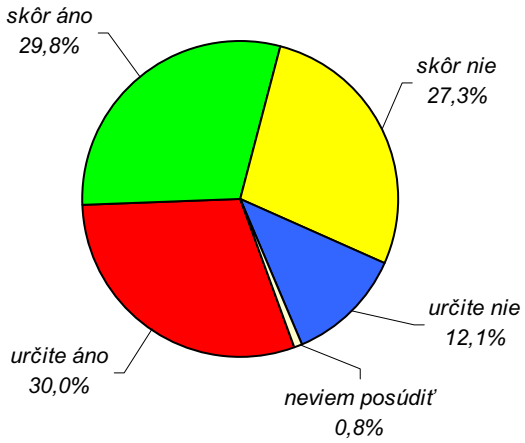

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania investičné stimuly?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	41.4	39.5	22.0	33.3	13.0	22.1	14.3	30.0
skôr áno	22.4	27.9	26.0	25.0	39.1	37.2	47.6	29.8
skôr nie	20.7	20.9	34.0	33.3	39.1	27.9	38.1	27.3
určite nie	13.8	11.6	16.0	8.3	8.7	12.8	0.0	12.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania investičné stimuly?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	19.6	35.1	47.9	27.3	10.4	17.0	30.4	48.1	36.1	30.0
skôr áno	32.0	27.8	31.3	18.2	41.7	31.9	29.1	20.8	36.1	29.8
skôr nie	33.3	23.8	14.6	45.5	35.4	30.9	27.8	24.5	13.9	27.3
určite nie	13.7	13.2	4.2	9.1	10.4	19.1	11.4	6.6	13.9	12.1
nevie posúdiť	1.3	0.0	2.1	0.0	2.1	1.1	1.3	0.0	0.0	0.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania investičné stimuly?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	16.5	23.9	22.5	45.3	59.4	46.2	25.0	30.0
skôr áno	38.5	29.5	27.5	18.8	28.1	19.2	75.0	29.8
skôr nie	31.2	28.4	37.5	21.9	12.5	26.9	0.0	27.3
určite nie	12.8	15.9	12.5	14.1	0.0	7.7	0.0	12.1
nevie posúdiť	0.9	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania investičné stimuly?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	26.5	24.2	46.9	42.9	37.5	36.1	32.1	28.9	23.5	30.0
skôr áno	31.4	30.3	21.9	28.6	25.0	21.3	33.6	27.8	32.1	29.8
skôr nie	29.0	27.3	18.8	28.6	21.9	23.0	24.4	30.0	32.1	27.3
určite nie	12.2	18.2	9.4	0.0	15.6	16.4	9.9	13.3	11.1	12.1
nevie posúdiť	0.8	0.0	3.1	0.0	0.0	3.3	0.0	0.0	1.2	0.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania investičné stimuly?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	35.6	25.0	27.7	33.3	16.7	29.7	26.4	38.2	30.0
skôr áno	35.6	37.5	17.0	27.3	19.0	37.8	18.9	42.6	29.8
skôr nie	22.0	25.0	38.3	24.2	47.6	21.6	34.0	11.8	27.3
určite nie	5.1	12.5	17.0	9.1	16.7	10.8	20.8	7.4	12.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	6.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.4. Preferencia oslabenia zákonnej ochrany zamestnancov ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Opatrenia, zamerané na zjednodušenie zamestnávania prostredníctvom legislatívneho oslabenia ochrany zamestnancov, sa stretli s najmenšou podporov účastníkov výskumu. Podporuje ich necelá 1/2 (47.9%) a odmieta taktiež cca 1/2 (51.3%) respondentov. Zo všetkých posudzovaných možností podpory rozvoja podnikania sa táto ukázala ako jediná s (miernou) prevahou odporcov nad zástancami.

Presadzovali by ste oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

16.8%	určite áno
31.1%	skôr áno
37.5%	skôr nie
13.8%	určite nie
0.8%	neviem posúdiť

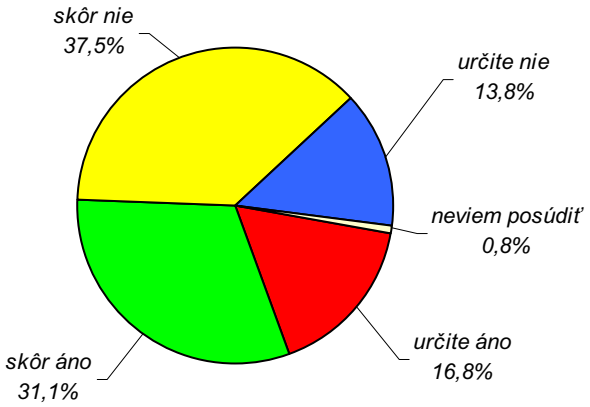

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	22.4	18.6	6.0	16.7	21.7	16.3	4.8	16.8
skôr áno	24.1	30.2	44.0	45.8	30.4	30.2	28.6	31.1
skôr nie	38.8	44.2	40.0	29.2	34.8	29.1	57.1	37.5
určite nie	13.8	7.0	8.0	8.3	13.0	23.3	9.5	13.8
nevie posúdiť	0.9	0.0	2.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	17.6	18.5	10.4	9.1	10.4	16.0	15.2	21.7	16.7	16.8
skôr áno	28.1	36.4	25.0	27.3	27.1	30.9	36.7	28.3	33.3	31.1
skôr nie	36.6	36.4	41.7	45.5	35.4	40.4	38.0	35.8	36.1	37.5
určite nie	16.3	8.6	20.8	18.2	22.9	12.8	8.9	14.2	13.9	13.8
nevie posúdiť	1.3	0.0	2.1	0.0	4.2	0.0	1.3	0.0	0.0	0.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	16.5	10.2	12.5	14.1	37.5	26.9	25.0	16.8
skôr áno	27.5	33.0	45.0	37.5	21.9	19.2	0.0	31.1
skôr nie	34.9	42.0	35.0	35.9	31.3	42.3	75.0	37.5
určite nie	20.2	12.5	7.5	12.5	9.4	11.5	0.0	13.8
nevie posúdiť	0.9	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	18.0	12.1	15.6	9.5	18.8	14.8	22.9	16.7	8.6	16.8
skôr áno	31.4	36.4	28.1	38.1	21.9	31.1	31.3	28.9	33.3	31.1
skôr nie	35.5	39.4	40.6	42.9	43.8	36.1	35.9	36.7	42.0	37.5
určite nie	14.3	12.1	12.5	9.5	15.6	16.4	9.9	16.7	14.8	13.8
nevie posúdiť	0.8	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	1.2	0.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	33.9	20.8	4.3	9.1	14.3	29.7	13.2	10.3	16.8
skôr áno	28.8	29.2	34.0	30.3	40.5	13.5	39.6	29.4	31.1
skôr nie	23.7	29.2	48.9	45.5	35.7	35.1	32.1	47.1	37.5
určite nie	11.9	20.8	12.8	9.1	9.5	21.6	15.1	13.2	13.8
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	6.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.5. Preferencia stabilizácie zákonov ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Stabilizácia legislatívneho prostredia (menej zmien zákonov) pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (97.6%) respondenti vo výskume. Zaradila sa tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste stabilizáciu zákonov ovplyvňujúcich podnikanie (menej zmien) ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

67.8%	určite áno
29.8%	skôr áno
1.7%	skôr nie
0.3%	určite nie
0.6%	neviem posúdiť

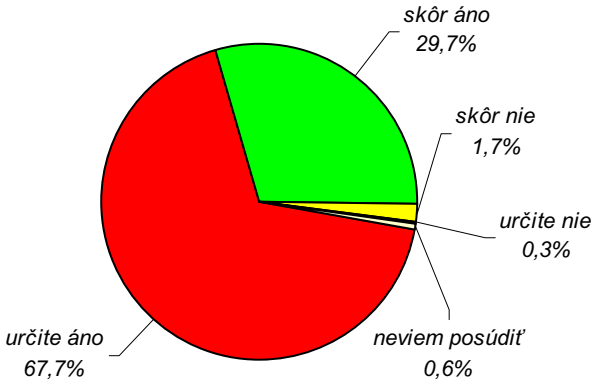

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania stabilizáciu zákonov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	63.8	60.5	72.0	66.7	65.2	75.6	66.7	67.8
skôr áno	33.6	37.2	26.0	33.3	30.4	20.9	33.3	29.8
skôr nie	0.9	2.3	2.0	0.0	4.3	2.3	0.0	1.7
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.3
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania stabilizáciu zákonov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	70.6	64.2	72.9	54.5	75.0	67.0	64.6	71.7	55.6	67.8
skôr áno	26.8	33.8	22.9	45.5	18.8	30.9	32.9	27.4	41.7	29.8
skôr nie	2.0	2.0	0.0	0.0	4.2	2.1	1.3	0.9	0.0	1.7
určite nie	0.7	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	0.0	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0	2.8	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania stabilizáciu zákonov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	68.8	65.9	62.5	65.6	78.1	65.4	100.0	67.8
skôr áno	27.5	33.0	37.5	31.3	18.8	30.8	0.0	29.8
skôr nie	2.8	0.0	0.0	3.1	3.1	0.0	0.0	1.7
určite nie	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania stabilizáciu zákonov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	68.2	63.6	68.8	85.7	56.3	62.3	68.7	73.3	64.2	67.8
skôr áno	29.4	36.4	21.9	14.3	43.8	32.8	30.5	24.4	32.1	29.8
skôr nie	2.0	0.0	3.1	0.0	0.0	3.3	0.8	1.1	2.5	1.7
určite nie	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.3
nevie posúdiť	0.0	0.0	6.3	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	0.0	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania stabilizáciu zákonov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	71.2	62.5	68.1	69.7	47.6	67.6	71.7	75.0	67.8
skôr áno	25.4	37.5	25.5	30.3	50.0	32.4	24.5	23.5	29.8
skôr nie	1.7	0.0	4.3	0.0	0.0	0.0	3.8	1.5	1.7
určite nie	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	0.0	2.4	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.6. Preferencia podpory mobility pracovnej sily ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Podporu mobility pracovnej sily pokladá za užitočnú z hľadiska rozvoja podnikania 9/10 (90.9%) respondentov oslovených vo výskume. Zaradili sa tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste podporu mobility pracovnej sily ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

45.7% určite áno
45.2% skôr áno
7.4% skôr nie
1.1% určite nie
0.6% neviem posúdiť

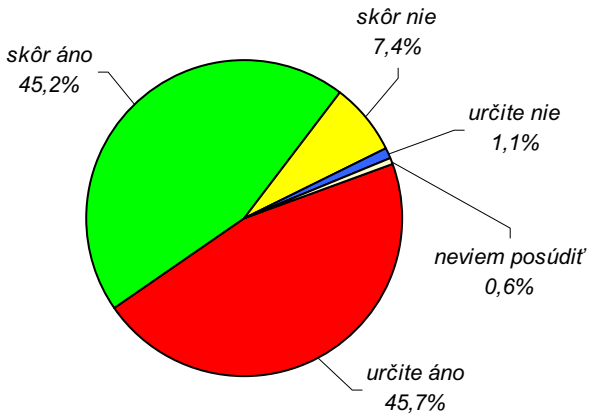

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania mobilitu pracovnej sily?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	44.0	39.5	46.0	66.7	43.5	45.3	47.6	45.7
skôr áno	46.6	55.8	44.0	25.0	39.1	47.7	38.1	45.2
skôr nie	6.9	2.3	8.0	8.3	17.4	5.8	14.3	7.4
určite nie	1.7	2.3	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania mobilitu pracovnej sily?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	46.4	42.4	50.0	63.6	37.5	41.5	46.8	51.9	47.2	45.7
skôr áno	44.4	49.7	37.5	27.3	50.0	47.9	45.6	40.6	44.4	45.2
skôr nie	8.5	6.6	6.3	9.1	10.4	9.6	5.1	6.6	5.6	7.4
určite nie	0.0	1.3	4.2	0.0	0.0	1.1	1.3	0.9	2.8	1.1
nevie posúdiť	0.7	0.0	2.1	0.0	2.1	0.0	1.3	0.0	0.0	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania mobilitu pracovnej sily?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	40.4	46.6	42.5	56.3	53.1	42.3	0.0	45.7
skôr áno	45.9	45.5	55.0	34.4	43.8	46.2	100.0	45.2
skôr nie	12.8	4.5	2.5	7.8	3.1	7.7	0.0	7.4
určite nie	0.9	1.1	0.0	1.6	0.0	3.8	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania mobilitu pracovnej sily?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	45.7	33.3	53.1	47.6	50.0	39.3	51.1	43.3	44.4	45.7
skôr áno	44.5	51.5	40.6	47.6	46.9	45.9	41.2	46.7	49.4	45.2
skôr nie	8.2	15.2	3.1	4.8	0.0	9.8	6.1	8.9	6.2	7.4
určite nie	1.2	0.0	0.0	0.0	3.1	3.3	1.5	0.0	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.4	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	0.0	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania mobilitu pracovnej sily?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	50.8	45.8	42.6	33.3	33.3	45.9	49.1	54.4	45.7
skôr áno	44.1	50.0	42.6	45.5	57.1	48.6	39.6	41.2	45.2
skôr nie	1.7	4.2	10.6	18.2	9.5	5.4	9.4	4.4	7.4
určite nie	1.7	0.0	4.3	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	1.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.7. Preferencia zníženia DPH na vybrané tovary a služby ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Zavedenie nižšej sadzby DPH na vybrané tovary a služby pokladá za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania takmer 9/10 (86.8%) respondentov oslovených vo výskume. Zaradila sa tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste zavedenie nižšej DPH na vybrané tovary a služby ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

67.2%	určite áno
19.6%	skôr áno
8.5%	skôr nie
3.6%	určite nie
1.1%	neviem posúdiť

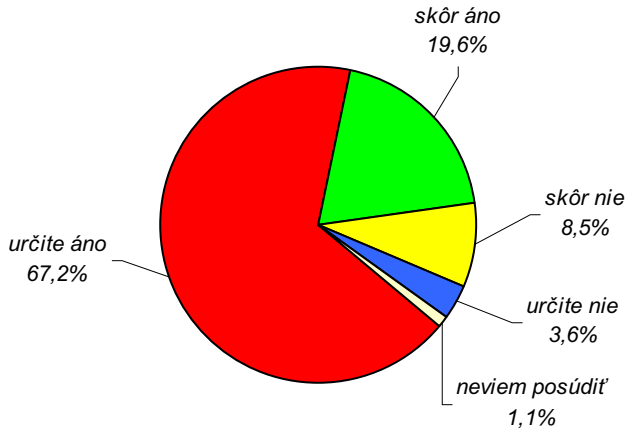

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zavedenie nižšej DPH na vybrané tovary a služby?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	66.4	65.1	66.0	75.0	65.2	70.9	57.1	67.2
skôr áno	19.0	23.3	20.0	20.8	21.7	15.1	28.6	19.6
skôr nie	9.5	9.3	10.0	4.2	0.0	8.1	14.3	8.5
určite nie	4.3	2.3	0.0	0.0	13.0	4.7	0.0	3.6
nevie posúdiť	0.9	0.0	4.0	0.0	0.0	1.2	0.0	1.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zavedenie nižšej DPH na vybrané tovary a služby?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	69.9	64.9	64.6	72.7	56.3	69.1	68.4	70.8	63.9	67.2
skôr áno	17.6	21.9	18.8	18.2	22.9	18.1	20.3	17.9	22.2	19.6
skôr nie	7.8	9.3	10.4	0.0	16.7	6.4	6.3	8.5	8.3	8.5
určite nie	3.3	3.3	4.2	9.1	0.0	6.4	2.5	2.8	5.6	3.6
nevie posúdiť	1.3	0.7	2.1	0.0	4.2	0.0	2.5	0.0	0.0	1.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zavedenie nižšej DPH na vybrané tovary a služby?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	67.0	68.2	70.0	65.6	68.8	65.4	50.0	67.2
skôr áno	19.3	18.2	20.0	28.1	15.6	7.7	25.0	19.6
skôr nie	10.1	5.7	7.5	4.7	15.6	11.5	25.0	8.5
určite nie	2.8	4.5	2.5	1.6	0.0	15.4	0.0	3.6
nevie posúdiť	0.9	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zavedenie nižšej DPH na vybrané tovary a služby?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	70.2	54.5	59.4	66.7	65.6	70.5	66.4	70.0	63.0	67.2
skôr áno	18.8	21.2	21.9	28.6	15.6	23.0	19.8	17.8	18.5	19.6
skôr nie	6.5	15.2	12.5	4.8	15.6	4.9	8.4	8.9	11.1	8.5
určite nie	3.3	9.1	3.1	0.0	3.1	0.0	5.3	1.1	6.2	3.6
nevie posúdiť	1.2	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	2.2	1.2	1.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zavedenie nižšej DPH na vybrané tovary a služby?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	71.2	62.5	59.6	69.7	66.7	64.9	79.2	61.8	67.2
skôr áno	18.6	16.7	29.8	12.1	23.8	21.6	5.7	25.0	19.6
skôr nie	5.1	20.8	4.3	12.1	7.1	8.1	9.4	8.8	8.5
určite nie	3.4	0.0	6.4	0.0	2.4	5.4	5.7	2.9	3.6
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	6.1	0.0	0.0	0.0	1.5	1.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.8. Preferencia opatrení na zlepšenie vymáhateľnosti práva ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Zlepšenie vymáhateľnosti práva pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (95.5%) respondenti zaradení do výskumu. Patrí tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste zlepšenie vymáhateľnosti práva ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

71.3%	určite áno
24.2%	skôr áno
2.5%	skôr nie
1.1%	určite nie
0.8%	neviem posúdiť

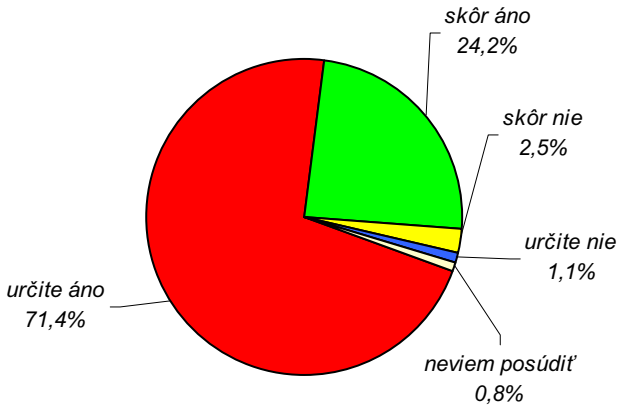

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zlepšenie vymáhateľnosti práva?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	69.8	69.8	78.0	70.8	73.9	72.1	61.9	71.3
skôr áno	25.0	27.9	12.0	29.2	21.7	24.4	38.1	24.2
skôr nie	4.3	2.3	4.0	0.0	0.0	1.2	0.0	2.5
určite nie	0.0	0.0	2.0	0.0	4.3	2.3	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.9	0.0	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zlepšenie vymáhateľnosti práva?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	72.5	68.9	81.3	45.5	75.0	69.1	72.2	72.6	66.7	71.3
skôr áno	21.6	27.8	14.6	54.5	22.9	23.4	24.1	24.5	27.8	24.2
skôr nie	2.6	2.6	2.1	0.0	0.0	4.3	0.0	2.8	5.6	2.5
určite nie	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0	3.2	1.3	0.0	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.7	0.7	2.1	0.0	2.1	0.0	2.5	0.0	0.0	0.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zlepšenie vymáhateľnosti práva?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	70.6	64.8	77.5	71.9	81.3	76.9	50.0	71.3
skôr áno	24.8	26.1	22.5	28.1	15.6	15.4	50.0	24.2
skôr nie	1.8	4.5	0.0	0.0	3.1	7.7	0.0	2.5
určite nie	1.8	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.9	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zlepšenie vymáhateľnosti práva?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	71.4	66.7	75.0	71.4	71.9	70.5	71.8	75.6	66.7	71.3
skôr áno	24.1	27.3	21.9	23.8	25.0	21.3	23.7	21.1	30.9	24.2
skôr nie	2.0	6.1	0.0	4.8	3.1	1.6	4.6	1.1	1.2	2.5
určite nie	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	4.9	0.0	1.1	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.8	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	1.2	0.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zlepšenie vymáhateľnosti práva?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	69.5	79.2	83.0	69.7	66.7	64.9	73.6	67.6	71.3
skôr áno	23.7	16.7	17.0	24.2	33.3	35.1	22.6	22.1	24.2
skôr nie	3.4	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	7.4	2.5
určite nie	1.7	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	1.9	1.5	1.1
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.9. Preferencia opatrení na potláčanie korupcie na úradoch ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Opatrenia na účinnejšie potieranie korupcie pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (97.0%) respondenti oslovení týmto výskumom. Zaradili sa tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste ráznejšie potláčanie korupcie na úradoch ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

76.3%	určite áno
20.7%	skôr áno
1.7%	skôr nie
0.6%	určite nie
0.8%	neviem posúdiť

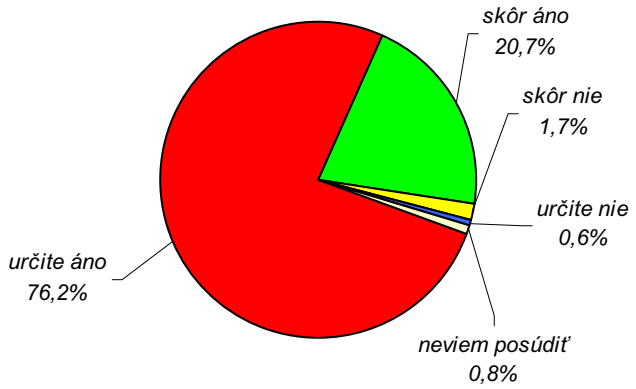

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania ráznejšie potláčanie korupcie na úradoch?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	74.1	76.7	76.0	79.2	73.9	79.1	76.2	76.3
skôr áno	22.4	20.9	14.0	20.8	26.1	19.8	23.8	20.7
skôr nie	2.6	0.0	4.0	0.0	0.0	1.2	0.0	1.7
určite nie	0.0	2.3	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
nevie posúdiť	0.9	0.0	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania ráznejšie potláčanie korupcie na úradoch?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	79.1	74.2	72.9	81.8	85.4	76.6	79.7	72.6	66.7	76.3
skôr áno	18.3	21.9	25.0	18.2	12.5	19.1	17.7	24.5	30.6	20.7
skôr nie	1.3	2.6	0.0	0.0	0.0	3.2	0.0	1.9	2.8	1.7
určite nie	0.7	0.7	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.9	0.0	0.6
nevie posúdiť	0.7	0.7	2.1	0.0	2.1	0.0	2.5	0.0	0.0	0.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania ráznejšie potláčanie korupcie na úradoch?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	80.7	69.3	80.0	79.7	65.6	80.8	75.0	76.3
skôr áno	16.5	23.9	20.0	18.8	34.4	15.4	25.0	20.7
skôr nie	0.9	3.4	0.0	1.6	0.0	3.8	0.0	1.7
určite nie	0.9	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
nevie posúdiť	0.9	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania ráznejšie potláčanie korupcie na úradoch?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	78.0	75.8	68.8	76.2	71.9	73.8	70.2	84.4	79.0	76.3
skôr áno	19.2	21.2	25.0	23.8	25.0	21.3	27.5	12.2	18.5	20.7
skôr nie	1.2	3.0	3.1	0.0	3.1	1.6	2.3	1.1	1.2	1.7
určite nie	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	0.0	0.6
nevie posúdiť	0.8	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	1.2	0.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania ráznejšie potláčanie korupcie na úradoch?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	78.0	87.5	91.5	69.7	69.0	67.6	79.2	70.6	76.3
skôr áno	15.3	12.5	8.5	27.3	31.0	32.4	17.0	23.5	20.7
skôr nie	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	2.9	1.7
určite nie	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.6
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.10. Preferencia zabezpečenia férovosti pri verejnom obstarávaní ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Odstránenie klientelizmu a zavedenie férovosti do verejného obstarávania pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (96.4%) respondenti vybraní pre tento výskum. Zaradilo sa tak do skupiny jednoznačne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste zabezpečenie férovosti pri verejnom obstarávaní ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

75.2%	určite áno
21.2%	skôr áno
1.9%	skôr nie
0.3%	určite nie
1.4%	neviem posúdiť

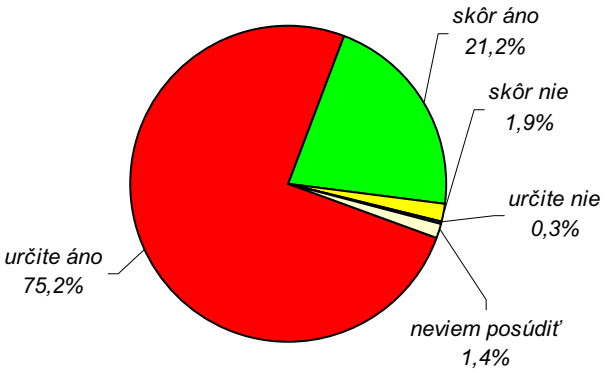

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zabezpečenie férovosti pri verejnom obstarávaní?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	77.6	79.1	78.0	79.2	69.6	69.8	71.4	75.2
skôr áno	19.0	18.6	14.0	20.8	26.1	27.9	23.8	21.2
skôr nie	1.7	2.3	4.0	0.0	4.3	1.2	0.0	1.9
určite nie	0.0	0.0	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.0	0.0	0.0	1.2	4.8	1.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zabezpečenie férovosti pri verejnom obstarávaní?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	74.5	76.2	75.0	72.7	77.1	73.4	75.9	79.2	63.9	75.2
skôr áno	22.2	19.9	20.8	27.3	16.7	22.3	22.8	16.0	36.1	21.2
skôr nie	0.7	4.0	0.0	0.0	0.0	3.2	0.0	3.8	0.0	1.9
určite nie	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	2.0	0.0	4.2	0.0	6.3	0.0	1.3	0.9	0.0	1.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zabezpečenie férovosti pri verejnom obstarávaní?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	77.1	68.2	77.5	78.1	81.3	69.2	100.0	75.2
skôr áno	18.3	25.0	22.5	20.3	18.8	26.9	0.0	21.2
skôr nie	1.8	4.5	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	1.9
určite nie	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	1.8	2.3	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	1.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zabezpečenie férovosti pri verejnom obstarávaní?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	75.1	72.7	68.8	81.0	81.3	68.9	74.0	82.2	74.1	75.2
skôr áno	20.8	24.2	28.1	19.0	15.6	27.9	22.9	14.4	21.0	21.2
skôr nie	2.0	3.0	0.0	0.0	3.1	0.0	3.1	1.1	2.5	1.9
určite nie	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	1.6	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	2.2	2.5	1.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zabezpečenie férovosti pri verejnom obstarávaní?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	72.9	75.0	83.0	66.7	66.7	78.4	81.1	75.0	75.2
skôr áno	22.0	25.0	14.9	24.2	28.6	21.6	17.0	20.6	21.2
skôr nie	1.7	0.0	2.1	0.0	2.4	0.0	1.9	4.4	1.9
určite nie	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	9.1	2.4	0.0	0.0	0.0	1.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

10.11. Preferencia zníženia odvodových sadzieb ako prostriedok podpory rozvoja podnikania

Zníženie odvodových sadzieb aj za cenu rozšírenia vymeriavacieho základu napr. o podiely na zisku pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania viac ako 4/5 (84.8%) respondentov oslovených vo výskume. Zaradili sa tak do skupiny silne preferovaných opatrení stimulujúcich podnikateľské prostredie.

Presadzovali by ste zníženie odvodových sadzieb aj za cenu rozšírenia vymeriavacieho základu napr. o podiely na zisku ako opatrenie na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich a novovznikajúcich podnikoch?

50.1% určite áno
34.7% skôr áno
12.1% skôr nie
1.7% určite nie
1.4% neviem posúdiť

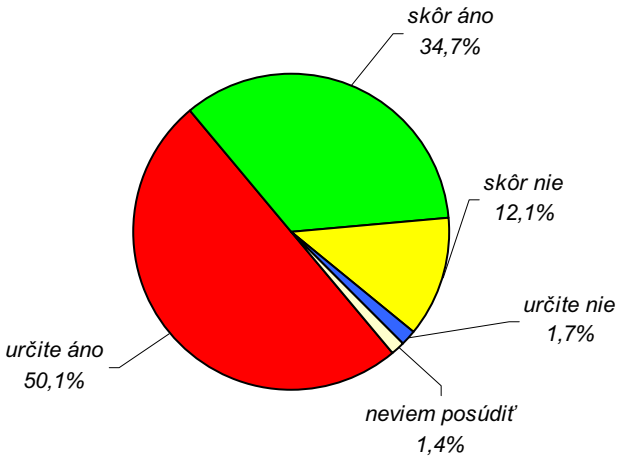

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie odvodových sadzieb?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	56.0	58.1	42.0	50.0	39.1	50.0	33.3	50.1
skôr áno	27.6	30.2	36.0	50.0	47.8	31.4	61.9	34.7
skôr nie	12.9	11.6	18.0	0.0	4.3	15.1	4.8	12.1
určite nie	1.7	0.0	2.0	0.0	4.3	2.3	0.0	1.7
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.0	0.0	4.3	1.2	0.0	1.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie odvodových sadzieb?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	45.8	55.6	47.9	45.5	41.7	53.2	48.1	50.0	58.3	50.1
skôr áno	37.9	29.8	39.6	36.4	39.6	31.9	34.2	34.9	36.1	34.7
skôr nie	11.8	12.6	10.4	18.2	12.5	10.6	15.2	14.2	2.8	12.1
určite nie	2.6	1.3	0.0	0.0	0.0	4.3	1.3	0.9	0.0	1.7
nevie posúdiť	2.0	0.7	2.1	0.0	6.3	0.0	1.3	0.0	2.8	1.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie odvodových sadzieb?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	48.6	45.5	57.5	50.0	50.0	65.4	25.0	50.1
skôr áno	34.9	37.5	37.5	32.8	34.4	30.8	0.0	34.7
skôr nie	11.9	11.4	2.5	17.2	15.6	3.8	75.0	12.1
určite nie	2.8	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.7
nevie posúdiť	1.8	2.3	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie odvodových sadzieb?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	48.6	60.6	46.9	57.1	50.0	44.3	51.1	57.8	44.4	50.1
skôr áno	35.9	30.3	31.3	28.6	37.5	36.1	36.6	26.7	39.5	34.7
skôr nie	12.2	9.1	15.6	14.3	9.4	14.8	10.7	12.2	12.3	12.1
určite nie	2.0	0.0	3.1	0.0	0.0	3.3	0.8	1.1	2.5	1.7
nevie posúdiť	1.2	0.0	3.1	0.0	3.1	1.6	0.8	2.2	1.2	1.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Presadzovali by ste v záujme rozvoja podnikania zníženie odvodových sadzieb?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	64.4	54.2	31.9	51.5	52.4	40.5	56.6	47.1	50.1
skôr áno	20.3	37.5	57.4	30.3	35.7	32.4	34.0	33.8	34.7
skôr nie	10.2	8.3	10.6	6.1	11.9	18.9	7.5	19.1	12.1
určite nie	3.4	0.0	0.0	3.0	0.0	5.4	1.9	0.0	1.7
nevie posúdiť	1.7	0.0	0.0	9.1	0.0	2.7	0.0	0.0	1.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

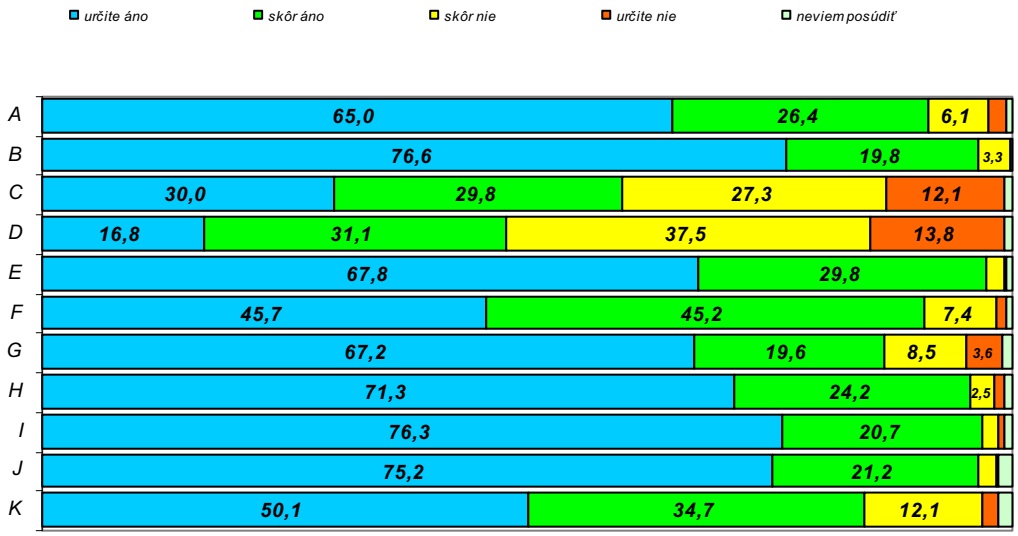

A – príspevky na vytvorené pracovné miesta
B – zníženie administratívnej náročnosti podnikania
C – investičné stimuly
D – oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov
E – stabilizácia podnikateľskej legislatívy
F – podpora mobility pracovnej sily
G – nižšia DPH na vybrané tovary a služby
H – zlepšenie vymáhateľnosti práva
I – potláčanie korupcie
J – férovosť vo verejnom obstarávaní
K – zníženie odvodových sadzieb

11. Podnikanie a dodržiavanie zákonov

Skoro 3/5 (58.9%) respondentov vyjadrilo presvedčenie, že sa u nás (skôr) dá podnikať aj tak, aby sa nikdy neporušil žiadny zákon. Opačný názor zastávajú 2/5 (39.1%) účastníkov výskumu.

Dá sa podľa Vás podnikať vo Vašom odvetví tak, aby ste nikdy neporušili žiadny zákon?

25.3%	určite sa dá
33.6%	skôr sa dá
27.8%	skôr sa nedá
11.3%	určite sa nedá
1.9%	neviem posúdiť

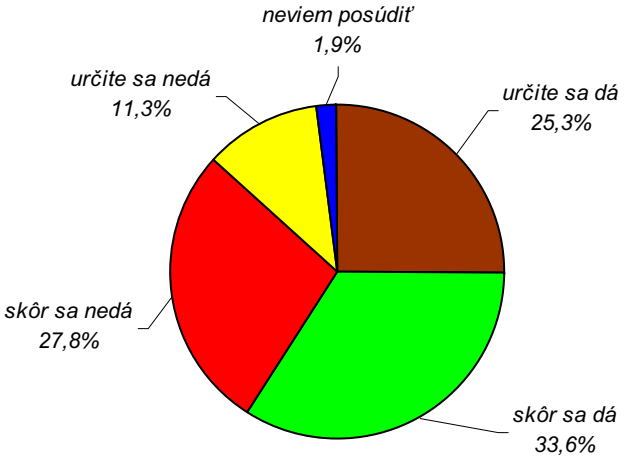

Dá sa v SR podnikať vo Vašom odvetví tak, aby ste nikdy neporušili zákon?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite sa dá	24.1	18.6	28.0	25.0	13.0	26.7	47.6	25.3
skôr sa dá	36.2	30.2	30.0	37.5	43.5	32.6	23.8	33.6
skôr sa nedá	25.9	32.6	30.0	25.0	34.8	29.1	14.3	27.8
určite sa nedá	12.9	18.6	6.0	12.5	4.3	9.3	14.3	11.3
nevie posúdiť	0.9	0.0	6.0	0.0	4.3	2.3	0.0	1.9
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Dá sa v SR podnikať vo Vašom odvetví tak, aby ste nikdy neporušili zákon?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite sa dá	29.4	19.9	29.2	27.3	31.3	33.0	16.5	24.5	19.4	25.3
skôr sa dá	34.0	34.4	33.3	18.2	43.8	26.6	29.1	34.9	44.4	33.6
skôr sa nedá	26.1	28.5	25.0	54.5	22.9	23.4	38.0	27.4	25.0	27.8
určite sa nedá	9.2	14.6	10.4	0.0	0.0	16.0	11.4	12.3	11.1	11.3
nevie posúdiť	1.3	2.6	2.1	0.0	2.1	1.1	5.1	0.9	0.0	1.9
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Dá sa v SR podnikať vo Vašom odvetví tak, aby ste nikdy neporušili zákon?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite sa dá	28.4	27.3	20.0	15.6	25.0	38.5	25.0	25.3
skôr sa dá	33.9	27.3	45.0	31.3	46.9	23.1	50.0	33.6
skôr sa nedá	23.9	27.3	27.5	37.5	21.9	30.8	25.0	27.8
určite sa nedá	11.9	13.6	7.5	14.1	6.3	7.7	0.0	11.3
nevie posúdiť	1.8	4.5	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	1.9
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Dá sa v SR podnikať vo Vašom odvetví tak, aby ste nikdy neporušili zákon?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite sa dá	28.2	24.2	25.0	9.5	15.6	36.1	21.4	24.4	24.7	25.3
skôr sa dá	31.8	24.2	34.4	42.9	50.0	26.2	36.6	34.4	33.3	33.6
skôr sa nedá	26.5	33.3	28.1	38.1	25.0	21.3	33.6	25.6	25.9	27.8
určite sa nedá	11.4	15.2	9.4	9.5	9.4	14.8	6.9	11.1	16.0	11.3
nevie posúdiť	2.0	3.0	3.1	0.0	0.0	1.6	1.5	4.4	0.0	1.9
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Dá sa v SR podnikať vo Vašom odvetví tak, aby ste nikdy neporušili zákon?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite sa dá	37.3	8.3	25.5	45.5	26.2	29.7	9.4	20.6	25.3
skôr sa dá	28.8	29.2	36.2	21.2	42.9	32.4	28.3	42.6	33.6
skôr sa nedá	18.6	37.5	38.3	18.2	23.8	27.0	39.6	23.5	27.8
určite sa nedá	11.9	20.8	0.0	15.2	7.1	10.8	18.9	10.3	11.3
nevie posúdiť	3.4	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	2.9	1.9
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

12. Dôvody porušovania zákonov pri podnikaní

Spomedzi respondentov, ktorí vyjadrili názor, že v SR je ťažké alebo až nemožné podnikať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu zákonov, vyše polovica (51.2%) pripisuje dôvod takéhoto stavu príliš častým zmenám zákonov, ktoré sa fakticky nedajú »usledovať«.

Viac ako 2/5 (43.3%) opýtaných vidí dôvod aj v neprehľadnosti legislatívy - je ťažké zistiť, ktoré všetky zákony a predpisy sa konkrétneho podnikania dotýkajú.

Podobne veľký podiel 2/5 (40.2%) účastníkov výskumu dávajú vinu aj úradníkom, ktorí nepomáhajú podnikateľom zorientovať sa v zákonoch pre príslušnú oblasť.

Pre takmer 2/5 (39.7%) respondentov je dôvodom porušovania zákonov ich nejednoznačnosť a »gumový« výklad. Podobný počet (37.7%) sa domnieva, že dodržiavaniu zákonov by prospelo, ak by ich v legislatívnom procese odkonzultovali aj s podnikateľskou praxou. Potom by sa nestávalo, ako upozornilo 37.2% interviewovaných, že niektoré zmeny zákonov prinášajú nerealizovateľné požiadavky, resp. že sa neposudzuje ich vplyv na podnikateľské prostredie (34.7%).

Skupina takmer 2/5 (38.6%) respondentov upriamila pozornosť na skutočnosť, že dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako a poctiví podnikatelia sú voči konkurencii často v nevýhode.

Ak si myslíte, že v SR je ťažké, či dokonca nemožné dôsledne dodržiavať zákony, čomu to pripisujete? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!)

43.3%	je ťažké zistiť, ktoré všetky zákony a predpisy sa konkrétneho podnikania dotýkajú
40.2%	úradníci nepomáhajú podnikateľom zorientovať sa v zákonoch pre danú oblasť
51.2%	časté zmeny zákonov nemožno »usledovať«
39.7%	zákony nie sú jednoznačné
37.7%	zákony sú prijímané bez dostatočnej konzultácie s podnikateľmi
34.7%	zákony sa schvaľujú bez posudzovania ich vplyvu na podnikateľské prostredie
38.6%	dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých, poctivý podnikateľ je voči konkurencii v nevýhode
37.2%	niektoré zmeny zákonov prinášajú nerealizovateľné požiadavky

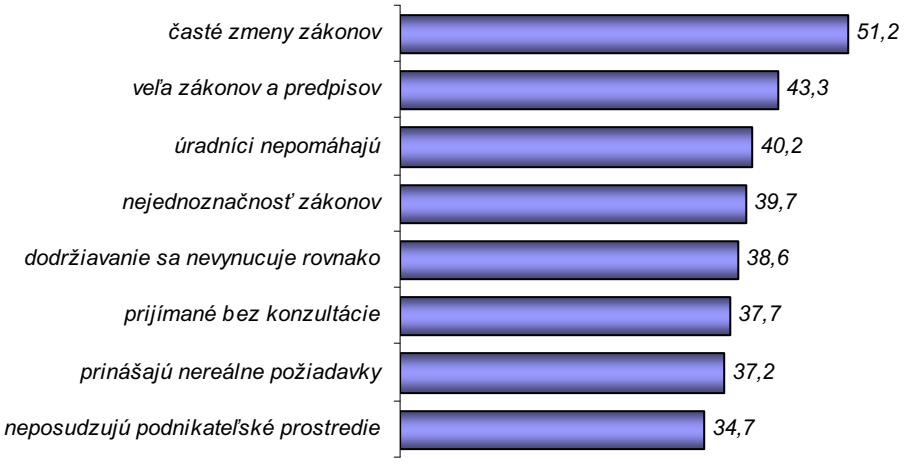

Z čoho vychádzate, ak si myslíte, že v SR je ťažké/nemožné dôsledne dodržiavať zákony pri podnikaní? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
zákony a predpisy sú kde-kade rozptýlené	38.8	41.9	50.0	50.0	47.8	45.3	33.3	43.3
úradníci nepomáhajú zorientovať sa v zákonoch	47.4	34.9	34.0	29.2	30.4	41.9	42.9	40.2
časté zmeny nemožno 'usledovať"	50.0	55.8	56.0	41.7	39.1	55.8	42.9	51.2
zákony sú nejednoznačné	44.0	41.9	36.0	33.3	34.8	38.4	38.1	39.7
prijímanie zákonov nie je konzultované s podnikateľmi	44.8	34.9	32.0	50.0	26.1	33.7	33.3	37.7
neposudzuje sa vplyv zákonov na podnikateľské prostredie	37.1	48.8	28.0	29.2	8.7	38.4	28.6	34.7
dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako	43.1	39.5	36.0	50.0	21.7	37.2	28.6	38.6
niektoré zákony sú nerealizovateľné	47.4	30.2	42.0	16.7	30.4	31.4	38.1	37.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Z čoho vychádzate, ak si myslíte, že v SR je ťažké/nemožné dôsledne dodržiavať zákony pri podnikaní? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
zákony a predpisy sú kde-kade rozptýlené	47.1	43.0	31.3	45.5	39.6	50.0	43.0	45.3	25.0	43.3
úradníci nepomáhajú zorientovať sa v zákonoch	38.6	41.7	41.7	36.4	35.4	42.6	43.0	37.7	41.7	40.2
časté zmeny nemožno 'usledovať"	54.2	51.0	37.5	72.7	37.5	64.9	44.3	53.8	41.7	51.2
zákony sú nejednoznačné	43.1	35.8	39.6	45.5	37.5	45.7	39.2	36.8	36.1	39.7
prijímanie zákonov nie je konzultované s podnikateľmi	34.6	42.4	35.4	27.3	35.4	26.6	43.0	39.6	52.8	37.7
neposudzuje sa vplyv zákonov na podnikateľské prostredie	27.5	37.7	43.8	54.5	20.8	30.9	39.2	39.6	38.9	34.7
dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako	37.9	41.1	33.3	36.4	25.0	36.2	53.2	36.8	36.1	38.6
niektoré zákony sú nerealizovateľné	32.0	41.7	43.8	18.2	27.1	33.0	35.4	40.6	55.6	37.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Z čoho vychádzate, ak si myslíte, že v SR je ťažké/nemožné dôsledne dodržiavať zákony pri podnikaní? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
zákony a predpisy sú kde-kade rozptýlené	43.1	48.9	37.5	50.0	34.4	30.8	25.0	43.3
úradníci nepomáhajú zorientovať sa v zákonoch	38.5	46.6	40.0	29.7	40.6	53.8	25.0	40.2
časté zmeny nemožno 'usledovať"	50.5	54.5	52.5	56.3	50.0	38.5	0.0	51.2
zákony sú nejednoznačné	42.2	39.8	32.5	32.8	53.1	38.5	50.0	39.7
prijímanie zákonov nie je konzultované s podnikateľmi	28.4	37.5	32.5	56.3	46.9	30.8	25.0	37.7
neposudzuje sa vplyv zákonov na podnikateľské prostredie	23.9	39.8	42.5	35.9	34.4	46.2	50.0	34.7
dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako	34.9	40.9	37.5	43.8	37.5	38.5	25.0	38.6
niektoré zákony sú nerealizovateľné	27.5	40.9	37.5	34.4	46.9	61.5	25.0	37.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Z čoho vychádzate, ak si myslíte, že v SR je ťažké/nemožné dôsledne dodržiavať zákony pri podnikaní? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
zákony a predpisy sú kde-kade rozptýlené	45.7	54.5	31.3	42.9	25.0	42.6	45.0	42.2	42.0	43.3
úradníci nepomáhajú zorientovať sa v zákonoch	37.6	48.5	40.6	52.4	43.8	41.0	46.6	38.9	30.9	40.2
časté zmeny nemožno 'usledovať"	52.2	51.5	46.9	42.9	53.1	47.5	52.7	50.0	53.1	51.2
zákony sú nejednoznačné	37.6	48.5	40.6	38.1	46.9	29.5	38.2	46.7	42.0	39.7
prijímanie zákonov nie je konzultované s podnikateľmi	33.1	51.5	31.3	66.7	46.9	41.0	41.2	35.6	32.1	37.7
neposudzuje sa vplyv zákonov na podnikateľské prostredie	33.1	33.3	31.3	47.6	43.8	31.1	34.4	38.9	33.3	34.7
dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako	36.7	45.5	46.9	38.1	37.5	37.7	42.7	34.4	37.0	38.6
niektoré zákony sú nerealizovateľné	32.7	36.4	43.8	52.4	56.3	34.4	39.7	40.0	32.1	37.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Z čoho vychádzate, ak si myslíte, že v SR je ťažké/nemožné dôsledne dodržiavať zákony pri podnikaní? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
zákony a predpisy sú kde-kade rozptýlené	40.7	45.8	51.1	42.4	38.1	48.6	47.2	36.8	43.3
úradníci nepomáhajú zorientovať sa v zákonoch	39.0	37.5	36.2	39.4	38.1	45.9	43.4	41.2	40.2
časté zmeny nemožno 'usledovať"	44.1	41.7	66.0	51.5	47.6	56.8	49.1	51.5	51.2
zákony sú nejednoznačné	27.1	37.5	38.3	48.5	35.7	48.6	47.2	39.7	39.7
prijímanie zákonov nie je konzultované s podnikateľmi	28.8	37.5	34.0	39.4	40.5	45.9	47.2	33.8	37.7
neposudzuje sa vplyv zákonov na podnikateľské prostredie	33.9	25.0	27.7	30.3	33.3	56.8	45.3	26.5	34.7
dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako	35.6	37.5	36.2	27.3	31.0	51.4	50.9	36.8	38.6
niektoré zákony sú nerealizovateľné	39.0	33.3	12.8	36.4	35.7	51.4	43.4	42.6	37.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13. Frekvencia výskytu problémov pri zamestnávaní ľudí

13.1. Frekvencia výskytu častej práceneschopnosti

Nadmernú práceneschopnosť označila 1/5 (20.4%) respondentov ako problém, s ktorým sa pri zamestnávaní ľudí často stretávajú. Naopak, pre 3/4 (76.9%) účastníkov prieskumu to nie je vážny faktor spôsobujúci ťažkosti pri podnikaní a v porovnaní s inými skúmanými prekážkami prejavujúcimi sa ako súčasť zamestnávania ľudí sa tak zaraďuje medzi menej závažné.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s častou práceneschopnosťou?

16.0%	nikdy
60.9%	zriedka
19.6%	často
0.8%	vždy
2.8%	neviem posúdiť

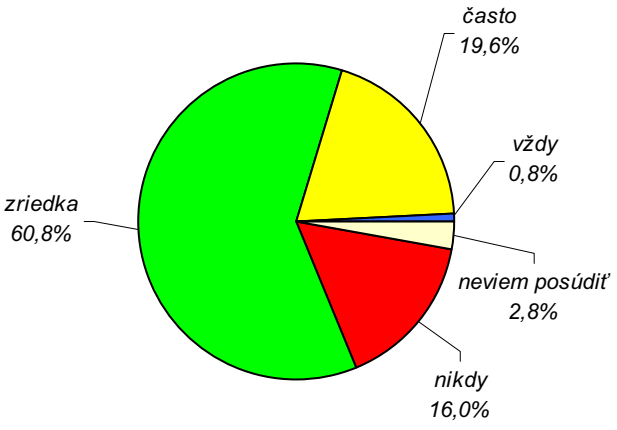

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s práceneschopnosťou?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	8.6	14.0	20.0	20.8	21.7	19.8	23.8	16.0
zriedka	64.7	60.5	64.0	50.0	56.5	60.5	52.4	60.9
často	25.0	23.3	14.0	25.0	17.4	12.8	19.0	19.6
vždy	0.9	0.0	0.0	4.2	0.0	1.2	0.0	0.8
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	4.8	2.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s práceneschopnosťou?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	26.1	9.9	4.2	9.1	47.9	20.2	12.7	5.7	0.0	16.0
zriedka	53.6	65.6	68.8	63.6	27.1	70.2	65.8	62.3	66.7	60.9
často	13.1	23.2	27.1	27.3	4.2	9.6	21.5	31.1	27.8	19.6
vždy	0.7	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	5.6	0.8
nevie posúdiť	6.5	0.0	0.0	0.0	20.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s práceneschopnosťou?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	33.9	11.4	7.5	10.9	0.0	3.8	0.0	16.0
zriedka	51.4	70.5	57.5	60.9	53.1	76.9	100.0	60.9
často	6.4	17.0	32.5	26.6	43.8	19.2	0.0	19.6
vždy	0.0	0.0	2.5	1.6	3.1	0.0	0.0	0.8
nevie posúdiť	8.3	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s práceneschopnosťou?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	20.8	12.1	6.3	0.0	3.1	14.8	12.2	20.0	18.5	16.0
zriedka	58.0	78.8	56.3	71.4	62.5	57.4	64.1	62.2	56.8	60.9
často	17.6	6.1	37.5	19.0	31.3	24.6	20.6	14.4	19.8	19.6
vždy	0.0	0.0	0.0	9.5	3.1	0.0	0.8	0.0	2.5	0.8
nevie posúdiť	3.7	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	2.3	3.3	2.5	2.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s práceneschopnosťou?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	8.5	25.0	12.8	18.2	9.5	29.7	15.1	17.6	16.0
zriedka	61.0	50.0	76.6	63.6	64.3	56.8	62.3	51.5	60.9
často	27.1	12.5	10.6	12.1	23.8	10.8	18.9	27.9	19.6
vždy	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	1.5	0.8
nevie posúdiť	3.4	12.5	0.0	6.1	2.4	2.7	0.0	1.5	2.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.2. Frekvencia výskytu neochoty pracovať nadčas

S neochotou zamestnancov pracovať v prípade prevádzkovej potreby nad rámec bežného pracovného času sa často stretávajú skoro 3/10 (28.3%) opýtaných podnikateľov zo vzorky. Pre viac ako 2/3 (68.8%) ďalších sa to ako prekážka v ich aktivitách nevyskytuje alebo vyskytuje len zriedkavo. Tento faktor tak nepatrí medzi najvýznamnejšie brzdy podnikania.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neochotou pracovať nadčas, keď treba?

24.2%	nikdy
44.6%	zriedka
26.4%	často
1.9%	vždy
2.8%	neviem posúdiť

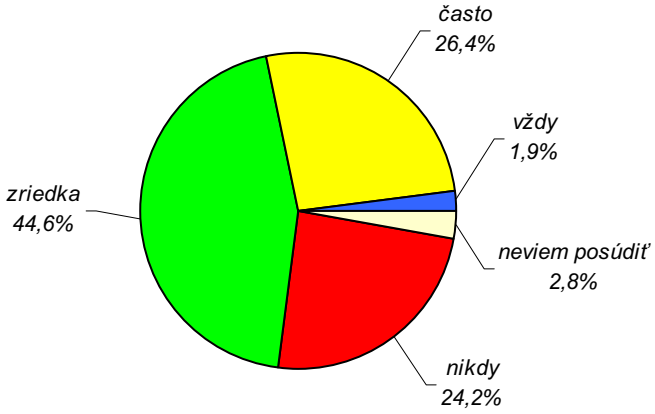

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neochotou pracovať nadčas?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	19.8	27.9	30.0	12.5	26.1	27.9	23.8	24.2
zriedka	48.3	41.9	38.0	41.7	47.8	45.3	42.9	44.6
často	29.3	27.9	30.0	45.8	13.0	19.8	19.0	26.4
vždy	1.7	0.0	0.0	0.0	8.7	1.2	9.5	1.9
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	4.8	2.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neochotou pracovať nadčas?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	32.0	18.5	16.7	27.3	45.8	24.5	24.1	17.9	13.9	24.2
zriedka	39.9	48.3	50.0	36.4	25.0	57.4	39.2	47.2	41.7	44.6
často	20.9	29.1	33.3	36.4	8.3	17.0	32.9	33.0	41.7	26.4
vždy	0.7	4.0	0.0	0.0	0.0	1.1	3.8	1.9	2.8	1.9
nevie posúdiť	6.5	0.0	0.0	0.0	20.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neochotou pracovať nadčas?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	34.9	15.9	20.0	20.3	25.0	15.4	75.0	24.2
zriedka	42.2	53.4	40.0	34.4	46.9	57.7	25.0	44.6
často	14.7	26.1	40.0	42.2	21.9	26.9	0.0	26.4
vždy	0.0	3.4	0.0	3.1	6.3	0.0	0.0	1.9
nevie posúdiť	8.3	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neochotou pracovať nadčas?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	26.9	24.2	15.6	14.3	18.8	23.0	21.4	31.1	22.2	24.2
zriedka	44.5	48.5	40.6	38.1	50.0	36.1	42.0	48.9	50.6	44.6
často	23.3	24.2	40.6	38.1	31.3	34.4	33.6	14.4	22.2	26.4
vždy	1.6	0.0	3.1	9.5	0.0	3.3	0.8	2.2	2.5	1.9
nevie posúdiť	3.7	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	2.3	3.3	2.5	2.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neochotou pracovať nadčas?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	16.9	20.8	14.9	27.3	23.8	45.9	30.2	20.6	24.2
zriedka	45.8	33.3	51.1	51.5	33.3	40.5	34.0	57.4	44.6
často	25.4	33.3	34.0	12.1	40.5	10.8	35.8	19.1	26.4
vždy	8.5	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	1.5	1.9
nevie posúdiť	3.4	12.5	0.0	6.1	2.4	2.7	0.0	1.5	2.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.3. Frekvencia výskytu prehnaných mzdových nárokov

S prehnanými mzdovými nárokmi svojich zamestnancov sa často stretáva 1/2 (50.1%) respondentov výskumu. Zhruba rovnako veľkú skupinu vo vzorke (47.1%) tvorili zamestnávatelia, pre ktorých sú neprimerané nároky pracovníkov len nepodstatným problémom s nízkou mierou výskytu. Mzdová náročnosť sa tak zaraďuje medzi najzávažnejšie faktory (spomedzi tých, ktoré súvisia so zamestnávaním ľudí) obmedzujúce rozvoj podnikania.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s prehnanými mzdovými nárokmi?

14.6%	nikdy
32.5%	zriedka
45.7%	často
4.4%	vždy
2.8%	neviem posúdiť

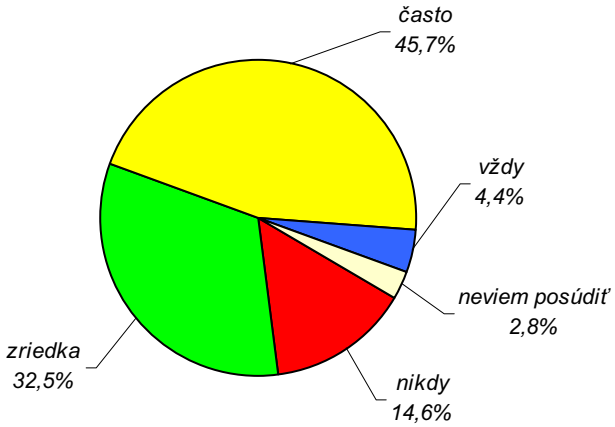

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s prehnanými mzdovými nárokmi?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	9.5	9.3	18.0	16.7	13.0	18.6	28.6	14.6
zriedka	41.4	37.2	28.0	25.0	30.4	24.4	28.6	32.5
často	43.1	46.5	46.0	50.0	47.8	48.8	38.1	45.7
vždy	5.2	4.7	6.0	8.3	4.3	2.3	0.0	4.4
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	4.8	2.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s prehnanými mzdovými nárokmi?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	24.2	6.0	10.4	18.2	43.8	16.0	8.9	7.5	5.6	14.6
zriedka	26.8	39.1	29.2	36.4	12.5	31.9	41.8	34.9	33.3	32.5
často	38.6	52.3	50.0	36.4	22.9	48.9	46.8	50.9	50.0	45.7
vždy	3.9	2.6	10.4	9.1	0.0	3.2	2.5	6.6	11.1	4.4
nevie posúdiť	6.5	0.0	0.0	0.0	20.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s prehnanými mzdovými nárokmi?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	29.4	8.0	5.0	7.8	9.4	15.4	0.0	14.6
zriedka	25.7	40.9	32.5	23.4	43.8	34.6	75.0	32.5
často	34.9	46.6	55.0	64.1	37.5	42.3	25.0	45.7
vždy	1.8	3.4	7.5	4.7	9.4	7.7	0.0	4.4
nevie posúdiť	8.3	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s prehnanými mzdovými nárokmi?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	17.6	15.2	9.4	9.5	0.0	19.7	12.2	17.8	11.1	14.6
zriedka	31.0	36.4	25.0	28.6	50.0	31.1	28.2	38.9	33.3	32.5
často	43.7	45.5	56.3	57.1	43.8	37.7	51.9	37.8	50.6	45.7
vždy	4.1	0.0	9.4	4.8	6.3	8.2	5.3	2.2	2.5	4.4
nevie posúdiť	3.7	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	2.3	3.3	2.5	2.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s prehnanými mzdovými nárokmi?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	8.5	12.5	10.6	21.2	7.1	27.0	24.5	10.3	14.6
zriedka	28.8	33.3	38.3	24.2	31.0	35.1	28.3	38.2	32.5
často	54.2	41.7	46.8	45.5	54.8	35.1	35.8	47.1	45.7
vždy	5.1	0.0	4.3	3.0	4.8	0.0	11.3	2.9	4.4
nevie posúdiť	3.4	12.5	0.0	6.1	2.4	2.7	0.0	1.5	2.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.4. Frekvencia výskytu nedostatku kvalifikovaných ľudí

Získať ľudí s potrebnou kvalifikáciou býva problémom pre takmer 1/2 (45.7%) zamestnávateľov z výskumnej vzorky, kým pre viac ako 1/2 (51.5%) ostatných to nebýva častým javom. Vzhľadom na výšku aktuálnu nezamestnanosti to signalizuje problémy vznikajúce pri zlaďovaní potrieb trhu práce so školským systémom, resp. neúčinnosťou rekvalifikačných aktivít.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom ľudí s potrebnou kvalifikáciou?

18.7%	nikdy
32.8%	zriedka
40.2%	často
5.5%	vždy
2.8%	neviem posúdiť

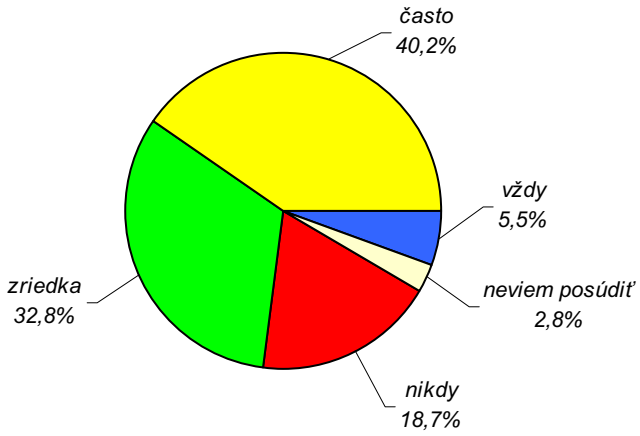

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom kvalifikovaných uchádzačov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	15.5	16.3	26.0	16.7	21.7	20.9	14.3	18.7
zriedka	38.8	25.6	42.0	12.5	30.4	32.6	19.0	32.8
často	43.1	41.9	24.0	62.5	34.8	37.2	52.4	40.2
vždy	1.7	14.0	6.0	8.3	8.7	3.5	9.5	5.5
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	4.8	2.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom kvalifikovaných uchádzačov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	27.5	13.2	10.4	9.1	45.8	20.2	15.2	14.2	0.0	18.7
zriedka	27.5	37.7	35.4	27.3	12.5	30.9	36.7	38.7	38.9	32.8
často	32.7	43.7	47.9	63.6	18.8	42.6	40.5	42.5	55.6	40.2
vždy	5.9	5.3	6.3	0.0	2.1	6.4	7.6	4.7	5.6	5.5
nevie posúdiť	6.5	0.0	0.0	0.0	20.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom kvalifikovaných uchádzačov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	29.4	14.8	10.0	12.5	18.8	11.5	50.0	18.7
zriedka	23.9	31.8	50.0	35.9	31.3	38.5	50.0	32.8
často	34.9	43.2	30.0	48.4	46.9	46.2	0.0	40.2
vždy	3.7	9.1	10.0	3.1	3.1	3.8	0.0	5.5
nevie posúdiť	8.3	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom kvalifikovaných uchádzačov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	22.9	12.1	6.3	14.3	9.4	19.7	17.6	22.2	16.0	18.7
zriedka	31.0	33.3	37.5	38.1	37.5	29.5	35.9	32.2	30.9	32.8
často	35.9	45.5	56.3	42.9	50.0	36.1	42.0	35.6	45.7	40.2
vždy	6.5	6.1	0.0	4.8	3.1	11.5	2.3	6.7	4.9	5.5
nevie posúdiť	3.7	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	2.3	3.3	2.5	2.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom kvalifikovaných uchádzačov?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	11.9	20.8	17.0	12.1	16.7	16.2	34.0	19.1	18.7
zriedka	27.1	33.3	42.6	30.3	28.6	32.4	24.5	41.2	32.8
často	52.5	33.3	36.2	42.4	35.7	48.6	37.7	33.8	40.2
vždy	5.1	0.0	4.3	9.1	16.7	0.0	3.8	4.4	5.5
nevie posúdiť	3.4	12.5	0.0	6.1	2.4	2.7	0.0	1.5	2.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.5. Frekvencia výskytu absolventov škôl nepripravených na prax

Potvrdením závažnosti problémov vznikajúcich pri adaptácii školstva na potreby trhu práce je zistenie, že viac ako 1/2 (51.5%) respondentov výskumu sa často stretáva s nepripravenosťou absolventov na prax. Aj keď viac ako 2/5 (44.9%) ostatných takúto skúsenosť nemá, patrí tento faktor medzi najzávažnejšie prekážky pre rozvoj podnikania (z hľadiska zamestnávania ľudí).

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nepripravenosťou absolventov škôl na prax?

17.9%	nikdy
27.0%	zriedka
40.8%	často
10.7%	vždy
3.6%	neviem posúdiť

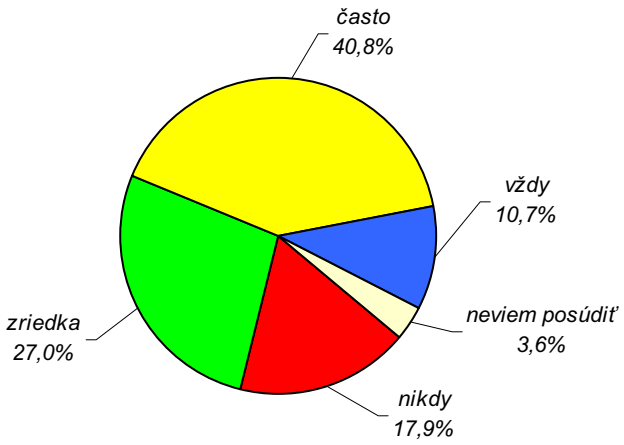

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nepripravenosťou absolventov škôl?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	14.7	14.0	20.0	20.8	30.4	20.9	9.5	17.9
zriedka	27.6	20.9	36.0	20.8	17.4	20.9	57.1	27.0
často	41.4	53.5	36.0	45.8	30.4	41.9	23.8	40.8
vždy	12.9	9.3	6.0	12.5	17.4	10.5	4.8	10.7
nevie posúdiť	3.4	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	4.8	3.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nepripravenosťou absolventov škôl?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	27.5	11.9	10.4	0.0	43.8	19.1	19.0	9.4	2.8	17.9
zriedka	23.5	30.5	27.1	27.3	12.5	27.7	32.9	29.2	25.0	27.0
často	33.3	43.0	52.1	63.6	18.8	43.6	35.4	47.2	55.6	40.8
vždy	7.2	14.6	10.4	9.1	2.1	7.4	12.7	14.2	16.7	10.7
nevie posúdiť	8.5	0.0	0.0	0.0	22.9	2.1	0.0	0.0	0.0	3.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nepripravenosťou absolventov škôl?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	28.4	19.3	7.5	10.9	6.3	7.7	75.0	17.9
zriedka	23.9	26.1	22.5	32.8	31.3	30.8	25.0	27.0
často	32.1	40.9	50.0	42.2	46.9	57.7	0.0	40.8
vždy	5.5	11.4	20.0	14.1	15.6	3.8	0.0	10.7
nevie posúdiť	10.1	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nepripravenosťou absolventov škôl?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	22.4	12.1	9.4	4.8	6.3	14.8	15.3	25.6	16.0	17.9
zriedka	25.7	27.3	31.3	38.1	25.0	26.2	24.4	27.8	30.9	27.0
často	39.6	39.4	43.8	28.6	56.3	45.9	44.3	33.3	39.5	40.8
vždy	7.3	18.2	15.6	28.6	12.5	6.6	13.0	10.0	11.1	10.7
nevie posúdiť	4.9	3.0	0.0	0.0	0.0	6.6	3.1	3.3	2.5	3.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nepripravenosťou absolventov škôl?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	8.5	20.8	17.0	6.1	23.8	27.0	30.2	13.2	17.9
zriedka	20.3	29.2	34.0	39.4	21.4	29.7	17.0	30.9	27.0
často	54.2	33.3	38.3	33.3	38.1	37.8	34.0	45.6	40.8
vždy	13.6	4.2	6.4	12.1	14.3	2.7	18.9	8.8	10.7
nevie posúdiť	3.4	12.5	4.3	9.1	2.4	2.7	0.0	1.5	3.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.6. Frekvencia výskytu neprispôsobivosti zamestnancov pracovným nárokom

Neprispôsobivosť zamestnancov pracovným nárokom signalizuje ako problém vyjadrenie 2/5 (40.5%) účastníkov výskumu. Je to v oblasti zamestnávania ľudí stredne závažný faktor komplikujúci podnikanie, keďže na opačnej strane sa s ním (takmer) nestretávajú skoro 3/5 (56.4%) respondentov.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neprispôsobivosťou pracovným nárokom?

14.0%	nikdy
42.4%	zriedka
37.7%	často
2.8%	vždy
3.0%	neviem posúdiť

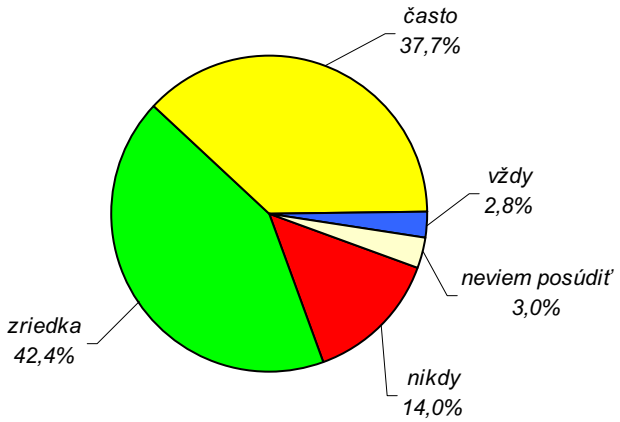

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neprispôsobivosťou pracovným nárokom?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	12.1	4.7	14.0	12.5	13.0	18.6	28.6	14.0
zriedka	46.6	48.8	46.0	29.2	39.1	39.5	28.6	42.4
často	38.8	39.5	38.0	54.2	43.5	31.4	28.6	37.7
vždy	1.7	4.7	0.0	4.2	0.0	4.7	4.8	2.8
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	9.5	3.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neprispôsobivosťou pracovným nárokom?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	21.6	9.9	4.2	9.1	41.7	18.1	7.6	6.6	2.8	14.0
zriedka	35.9	48.3	41.7	54.5	18.8	41.5	50.6	46.2	47.2	42.4
často	34.0	37.7	50.0	36.4	16.7	36.2	39.2	45.3	44.4	37.7
vždy	1.3	4.0	4.2	0.0	0.0	4.3	2.5	1.9	5.6	2.8
nevie posúdiť	7.2	0.0	0.0	0.0	22.9	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neprispôsobivosťou pracovným nárokom?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	30.3	5.7	10.0	6.3	9.4	3.8	25.0	14.0
zriedka	29.4	46.6	52.5	43.8	50.0	53.8	50.0	42.4
často	29.4	43.2	35.0	45.3	37.5	42.3	25.0	37.7
vždy	1.8	3.4	2.5	4.7	3.1	0.0	0.0	2.8
nevie posúdiť	9.2	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neprispôsobivosťou pracovným nárokom?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	17.1	15.2	0.0	9.5	6.3	14.8	12.2	17.8	12.3	14.0
zriedka	40.0	45.5	53.1	28.6	56.3	39.3	42.7	41.1	45.7	42.4
často	35.9	36.4	46.9	57.1	31.3	34.4	40.5	37.8	35.8	37.7
vždy	2.9	0.0	0.0	4.8	6.3	8.2	2.3	0.0	2.5	2.8
nevie posúdiť	4.1	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	2.3	3.3	3.7	3.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neprispôsobivosťou pracovným nárokom?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	13.6	16.7	12.8	9.1	11.9	16.2	22.6	10.3	14.0
zriedka	35.6	16.7	55.3	45.5	47.6	51.4	43.4	38.2	42.4
často	45.8	50.0	31.9	33.3	35.7	27.0	28.3	47.1	37.7
vždy	1.7	4.2	0.0	3.0	2.4	2.7	5.7	2.9	2.8
nevie posúdiť	3.4	12.5	0.0	9.1	2.4	2.7	0.0	1.5	3.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.7. Frekvencia výskytu nedostatku samostatnosti zamestnancov

Aj problematika (ne)samostatnosti pracovníkov patrí medzi stredne závažne brzdy podnikania z hľadiska faktorov zamestnávania ľudí. Problémy spôsobuje 2/5 (41.3%) respondentov, nezaťažuje však viac ako 1/2 (55.9%) ostatných.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom samostatnosti?

15.4%	nikdy
40.5%	zriedka
39.4%	často
1.9%	vždy
2.8%	neviem posúdiť

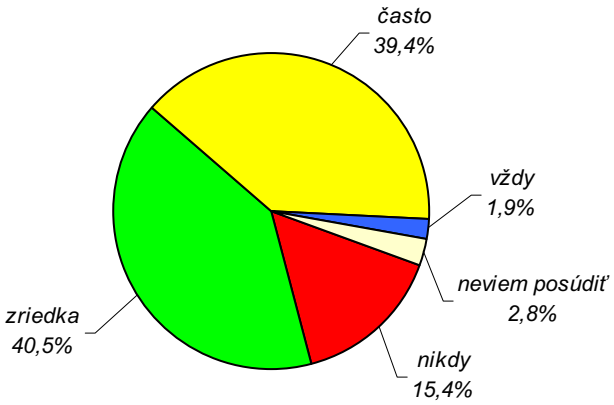

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom samostatnosti?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	13.8	7.0	16.0	16.7	13.0	23.3	9.5	15.4
zriedka	44.0	37.2	42.0	29.2	47.8	36.0	47.6	40.5
často	41.4	48.8	40.0	45.8	30.4	32.6	38.1	39.4
vždy	0.0	4.7	0.0	8.3	4.3	2.3	0.0	1.9
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	4.8	2.8
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom samostatnosti?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	24.8	9.3	6.3	9.1	41.7	20.2	11.4	5.7	5.6	15.4
zriedka	35.9	41.7	47.9	54.5	20.8	40.4	43.0	43.4	52.8	40.5
často	32.0	46.4	45.8	18.2	16.7	38.3	41.8	50.0	36.1	39.4
vždy	0.7	2.6	0.0	18.2	0.0	1.1	3.8	0.9	5.6	1.9
nevie posúdiť	6.5	0.0	0.0	0.0	20.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom samostatnosti?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	31.2	10.2	10.0	7.8	6.3	3.8	25.0	15.4
zriedka	33.0	39.8	42.5	42.2	46.9	53.8	75.0	40.5
často	26.6	45.5	45.0	46.9	46.9	42.3	0.0	39.4
vždy	0.9	3.4	2.5	3.1	0.0	0.0	0.0	1.9
nevie posúdiť	8.3	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom samostatnosti?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	19.6	15.2	3.1	4.8	3.1	16.4	13.7	20.0	12.3	15.4
zriedka	35.9	45.5	31.3	66.7	62.5	37.7	42.0	38.9	42.0	40.5
často	38.8	36.4	65.6	28.6	28.1	41.0	39.7	37.8	39.5	39.4
vždy	2.0	0.0	0.0	0.0	6.3	1.6	2.3	0.0	3.7	1.9
nevie posúdiť	3.7	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	2.3	3.3	2.5	2.8
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nedostatkom samostatnosti?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	8.5	20.8	12.8	9.1	19.0	21.6	30.2	7.4	15.4
zriedka	40.7	25.0	44.7	48.5	47.6	40.5	26.4	45.6	40.5
často	47.5	37.5	40.4	36.4	31.0	35.1	37.7	42.6	39.4
vždy	0.0	4.2	2.1	0.0	0.0	0.0	5.7	2.9	1.9
nevie posúdiť	3.4	12.5	0.0	6.1	2.4	2.7	0.0	1.5	2.8
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.8. Frekvencia výskytu slabej jazykovej znalosti zamestnancov

S jazykovou nepripravenosťou pracovníkov sa často stretáva skoro 1/2 (48.5%) zamestnávateľov a rovnaká časť (48.3%) respondentov to nepozoruje. Napriek tomu sú jazykové handicapy významnou bariérou rozvoja podnikania.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate so slabou znalosťou cudzích jazykov?

18.5%	nikdy
29.8%	zriedka
39.1%	často
9.4%	vždy
3.3%	neviem posúdiť

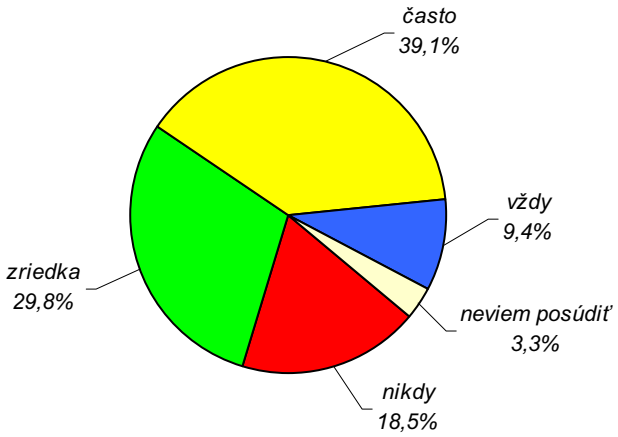

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neznalosťou cudzích jazykov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	14.7	14.0	28.0	25.0	17.4	19.8	14.3	18.5
zriedka	31.9	34.9	22.0	20.8	26.1	31.4	33.3	29.8
často	45.7	27.9	36.0	37.5	47.8	36.0	38.1	39.1
vždy	6.0	20.9	12.0	16.7	4.3	7.0	4.8	9.4
nevie posúdiť	1.7	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	9.5	3.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neznalosťou cudzích jazykov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	28.1	11.9	8.3	18.2	41.7	21.3	17.7	12.3	0.0	18.5
zriedka	26.1	34.4	27.1	27.3	20.8	31.9	34.2	28.3	30.6	29.8
často	30.1	41.1	58.3	54.5	10.4	37.2	35.4	50.0	58.3	39.1
vždy	8.5	11.9	6.3	0.0	6.3	8.5	12.7	8.5	11.1	9.4
nevie posúdiť	7.2	0.7	0.0	0.0	20.8	1.1	0.0	0.9	0.0	3.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neznalosťou cudzích jazykov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	32.1	20.5	12.5	9.4	3.1	3.8	25.0	18.5
zriedka	25.7	27.3	35.0	28.1	43.8	26.9	75.0	29.8
často	25.7	38.6	42.5	48.4	46.9	65.4	0.0	39.1
vždy	7.3	12.5	7.5	14.1	6.3	3.8	0.0	9.4
nevie posúdiť	9.2	1.1	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neznalosťou cudzích jazykov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	24.9	6.1	12.5	0.0	0.0	26.2	9.9	23.3	21.0	18.5
zriedka	26.5	54.5	31.3	28.6	28.1	16.4	32.1	28.9	37.0	29.8
často	33.9	33.3	53.1	57.1	59.4	45.9	43.5	32.2	34.6	39.1
vždy	10.6	3.0	3.1	9.5	12.5	6.6	11.5	12.2	4.9	9.4
nevie posúdiť	4.1	3.0	0.0	4.8	0.0	4.9	3.1	3.3	2.5	3.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neznalosťou cudzích jazykov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	11.9	29.2	19.1	18.2	16.7	32.4	22.6	10.3	18.5
zriedka	32.2	16.7	29.8	27.3	28.6	45.9	24.5	29.4	29.8
často	42.4	37.5	42.6	45.5	45.2	16.2	37.7	41.2	39.1
vždy	10.2	4.2	6.4	3.0	7.1	2.7	13.2	17.6	9.4
nevie posúdiť	3.4	12.5	2.1	6.1	2.4	2.7	1.9	1.5	3.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.9. Frekvencia výskytu neznalosti práce s PC

Skoro 3/4 (72.5%) recipientov z výskumnej vzorky uviedlo, že len zriedkavo im chýbajú pracovníci s potrebnou počítačovou gramotnosťou. Zvyšná 1/4 (24.5%) zamestnávateľov to ako problém eviduje, napriek tomu patrí pripravenosť ľudí na trhu práce na využívanie počítačov medzi najmenej závažné prekážky rozvoja podnikania.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neschopnosťou pracovať s počítačom?

22.9%	nikdy
49.6%	zriedka
22.0%	často
2.5%	vždy
3.0%	neviem posúdiť

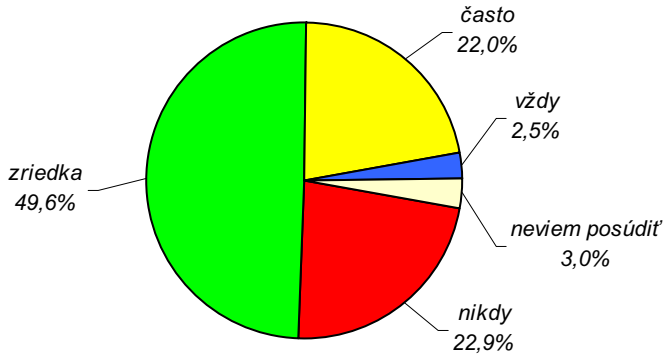

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neschopnosťou pracovať s počítačom?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	18.1	20.9	22.0	25.0	21.7	31.4	19.0	22.9
zriedka	50.9	41.9	46.0	45.8	56.5	50.0	61.9	49.6
často	27.6	27.9	28.0	25.0	17.4	11.6	9.5	22.0
vždy	1.7	7.0	2.0	4.2	0.0	1.2	4.8	2.5
nevie posúdiť	1.7	2.3	2.0	0.0	4.3	5.8	4.8	3.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neschopnosťou pracovať s počítačom?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	28.1	19.9	14.6	27.3	45.8	24.5	24.1	16.0	5.6	22.9
zriedka	45.8	54.3	50.0	36.4	25.0	54.3	49.4	55.7	52.8	49.6
často	17.0	22.5	33.3	36.4	6.3	17.0	26.6	25.5	36.1	22.0
vždy	2.0	3.3	2.1	0.0	2.1	3.2	0.0	2.8	5.6	2.5
nevie posúdiť	7.2	0.0	0.0	0.0	20.8	1.1	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neschopnosťou pracovať s počítačom?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	34.9	25.0	20.0	10.9	12.5	11.5	25.0	22.9
zriedka	45.0	43.2	50.0	59.4	50.0	61.5	75.0	49.6
často	9.2	26.1	27.5	28.1	34.4	26.9	0.0	22.0
vždy	1.8	4.5	2.5	1.6	3.1	0.0	0.0	2.5
nevie posúdiť	9.2	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neschopnosťou pracovať s počítačom?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	27.3	21.2	12.5	9.5	9.4	26.2	16.8	26.7	25.9	22.9
zriedka	43.7	60.6	59.4	76.2	56.3	36.1	49.6	50.0	59.3	49.6
často	21.2	15.2	28.1	14.3	34.4	29.5	27.5	17.8	12.3	22.0
vždy	3.7	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3	3.8	2.2	0.0	2.5
nevie posúdiť	4.1	3.0	0.0	0.0	0.0	4.9	2.3	3.3	2.5	3.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s neschopnosťou pracovať s počítačom?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	20.3	25.0	21.3	30.3	19.0	32.4	26.4	16.2	22.9
zriedka	47.5	41.7	48.9	39.4	50.0	56.8	50.9	54.4	49.6
často	25.4	20.8	23.4	24.2	26.2	8.1	20.8	23.5	22.0
vždy	3.4	0.0	4.3	0.0	2.4	0.0	1.9	4.4	2.5
nevie posúdiť	3.4	12.5	2.1	6.1	2.4	2.7	0.0	1.5	3.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

13.10. Frekvencia výskytu zneužívania zákonnej ochrany pracovníkov

Najmenej akútnym problémom v súvislosti so zamestnávaním ľudí sa vo výskume ukázalo zneužívanie zákonnej ochrany pracovníkov. Častejšie ho pri svojich podnikateľských aktivitách musí zvládať 15.7% respondentov, kým pre 4/5 (81.3%) ostatných to nepredstavuje častú záťaž.

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s zneužívaním zákonnej ochrany pracovníkov?

28.4%	nikdy
52.9%	zriedka
14.6%	často
1.1%	vždy
3.0%	neviem posúdiť

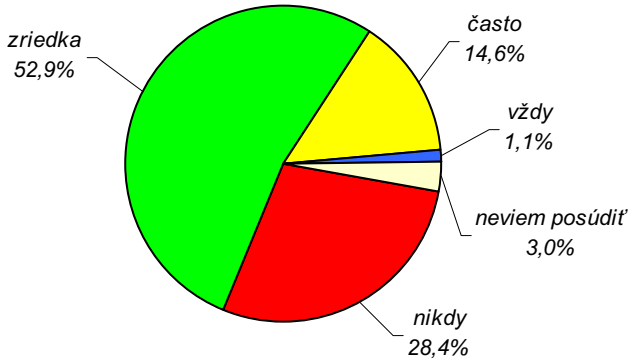

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate so zneužívaním zákonnej ochrany pracovníkov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nikdy	25.0	18.6	36.0	20.8	30.4	33.7	33.3	28.4
zriedka	56.0	65.1	52.0	50.0	52.2	46.5	42.9	52.9
často	15.5	14.0	10.0	25.0	8.7	14.0	19.0	14.6
vždy	2.6	0.0	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	1.1
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	0.0	8.7	5.8	4.8	3.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate so zneužívaním zákonnej ochrany pracovníkov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nikdy	33.3	24.5	22.9	36.4	45.8	35.1	22.8	22.6	16.7	28.4
zriedka	46.4	58.3	56.3	54.5	27.1	53.2	62.0	54.7	61.1	52.9
často	12.4	16.6	16.7	9.1	6.3	10.6	15.2	19.8	19.4	14.6
vždy	0.7	0.7	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8	2.8	1.1
nevie posúdiť	7.2	0.0	0.0	0.0	20.8	1.1	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate so zneužívaním zákonnej ochrany pracovníkov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nikdy	39.4	28.4	15.0	28.1	15.6	15.4	50.0	28.4
zriedka	41.3	54.5	60.0	54.7	62.5	69.2	50.0	52.9
často	10.1	15.9	20.0	17.2	18.8	11.5	0.0	14.6
vždy	0.0	0.0	5.0	0.0	3.1	3.8	0.0	1.1
nevie posúdiť	9.2	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate so zneužívaním zákonnej ochrany pracovníkov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nikdy	30.2	30.3	21.9	19.0	25.0	32.8	20.6	34.4	30.9	28.4
zriedka	51.4	57.6	53.1	57.1	56.3	49.2	58.0	50.0	50.6	52.9
často	13.5	6.1	25.0	23.8	15.6	13.1	16.8	11.1	16.0	14.6
vždy	0.8	3.0	0.0	0.0	3.1	1.6	1.5	1.1	0.0	1.1
nevie posúdiť	4.1	3.0	0.0	0.0	0.0	3.3	3.1	3.3	2.5	3.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate so zneužívaním zákonnej ochrany pracovníkov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nikdy	28.8	29.2	31.9	27.3	28.6	29.7	34.0	20.6	28.4
zriedka	49.2	50.0	63.8	57.6	52.4	59.5	45.3	50.0	52.9
často	16.9	8.3	4.3	6.1	14.3	8.1	18.9	26.5	14.6
vždy	1.7	0.0	0.0	3.0	2.4	0.0	1.9	0.0	1.1
nevie posúdiť	3.4	12.5	0.0	6.1	2.4	2.7	0.0	2.9	3.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

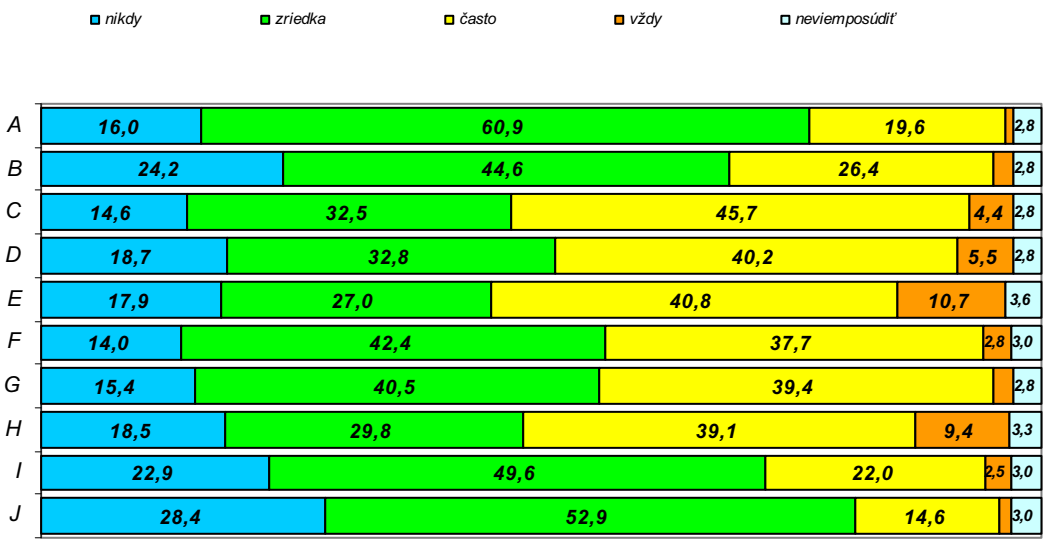

A – častá práceneschopnosť
B – neochota pracovať nadčas
C – prehnané mzdové nároky
D – nedostatok kvalifikovaných ľudí
E – nepripravenosť absolventov škôl
F – neprispôsobivosť pracovným nárokom
G – nedostatok samostatnosti
H – slabá znalosť cudzích jazykov
I – počítačová negramotnosť
J – zneužívanie zákonnej ochrany pracovníkmi

14. Odvody a ich atribúty ako prekážka podnikania

14.1. Výška odvodových sadzieb ako prekážka podnikania

So zamestnávaní ľudí veľmi tesne súvisí problematika odvodov. Podľa zistení tohto výskumu patria povinnosti, vznikajúce firmám pri napĺňaní fondov, medzi najzávažnejšie limity ich podnikateľského rozvoja. Už samotnú výšku odvodových sadzieb označili ako vážnu prekážku takmer 3/4 (73.6%) respondentov. Keďže žiadny účastník výskumu nemal problém zaujať v tejto veci stanovisko (odpoveď “neviem” sa vôbec nevyskytla), zvyšnej cca 1/4 (26.5%) výška odvodov prekáža len mierne (resp. neprekáža).

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekáža výška odvodových sadzieb?

2.5%	nie je to žiadna prekážka
24.0%	je to len mierna prekážka
48.8%	je to vážna prekážka
24.8%	je to rozhodujúca prekážka
0.0%	neviem posúdiť

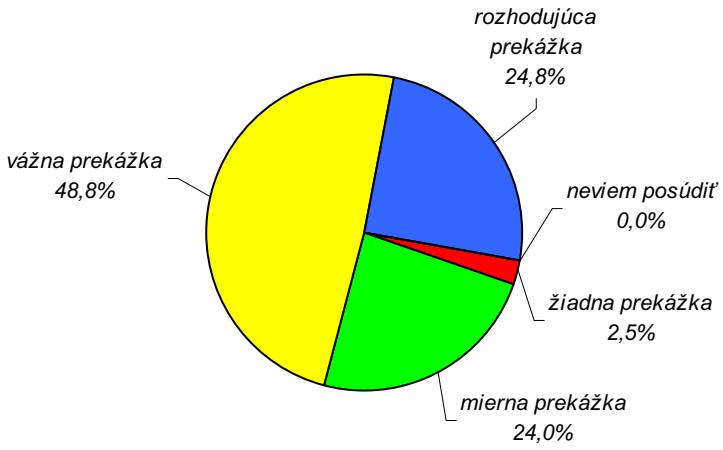

Do akej miery Vám prekáža výška odvodových sadzieb?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	0.9	2.3	2.0	0.0	0.0	4.7	9.5	2.5
len mierna prekážka	24.1	23.3	24.0	29.2	21.7	24.4	19.0	24.0
vážna prekážka	46.6	48.8	54.0	50.0	47.8	47.7	52.4	48.8
rozhodujúca prekážka	28.4	25.6	20.0	20.8	30.4	23.3	19.0	24.8
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekáža výška odvodových sadzieb?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	2.0	2.6	0.0	18.2	2.1	5.3	3.8	0.0	0.0	2.5
len mierna prekážka	23.5	22.5	33.3	9.1	25.0	21.3	19.0	26.4	33.3	24.0
vážna prekážka	50.3	50.3	45.8	18.2	50.0	53.2	51.9	41.5	50.0	48.8
rozhodujúca prekážka	24.2	24.5	20.8	54.5	22.9	20.2	25.3	32.1	16.7	24.8
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekáža výška odvodových sadzieb?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	5.5	1.1	2.5	1.6	0.0	0.0	0.0	2.5
len mierna prekážka	22.0	26.1	20.0	23.4	28.1	26.9	25.0	24.0
vážna prekážka	47.7	50.0	52.5	42.2	53.1	50.0	75.0	48.8
rozhodujúca prekážka	24.8	22.7	25.0	32.8	18.8	23.1	0.0	24.8
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekáža výška odvodových sadzieb?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	2.9	3.0	3.1	0.0	0.0	3.3	1.5	3.3	2.5	2.5
len mierna prekážka	26.9	21.2	12.5	23.8	15.6	27.9	24.4	23.3	21.0	24.0
vážna prekážka	45.7	54.5	56.3	57.1	53.1	55.7	42.7	43.3	59.3	48.8
rozhodujúca prekážka	24.5	21.2	28.1	19.0	31.3	13.1	31.3	30.0	17.3	24.8
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekáža výška odvodových sadzieb?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	1.7	12.5	4.3	3.0	0.0	2.7	0.0	1.5	2.5
len mierna prekážka	23.7	29.2	29.8	42.4	11.9	13.5	15.1	29.4	24.0
vážna prekážka	50.8	58.3	36.2	33.3	69.0	56.8	41.5	48.5	48.8
rozhodujúca prekážka	23.7	0.0	29.8	21.2	19.0	27.0	43.4	20.6	24.8
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

14.2. Byrokracia spojená s odvodmi ako prekážka podnikania

Nielen výška odvodov, ale aj administratíva a byrokracia s nimi spojená, irituje väčšinu podnikateľov. Spomedzi účastníkov výskum sa 3/4 (74.1%) vyjadrili, že odvodové papierovanie a výkazníctvo je vážnou prekážkou ich podnikania. Pre zvyšnú 1/4 (25.6%) to je relatívne zvládnuteľný problém.

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekáža byrokracia, papierovanie spojené s odvodmi?

2.5%	nie je to žiadna prekážka
23.1%	je to len mierna prekážka
54.0%	je to vážna prekážka
20.1%	je to rozhodujúca prekážka
0.3%	neviem posúdiť

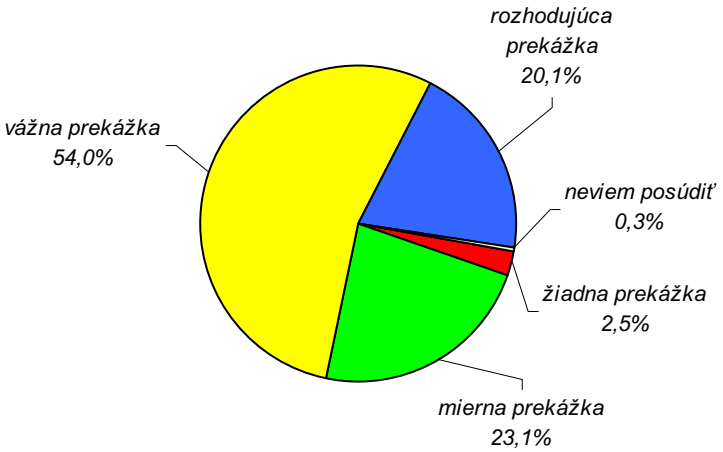

Do akej miery Vám prekáža byrokracia spojená s odvodmi?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	2.6	0.0	0.0	8.3	0.0	4.7	0.0	2.5
len mierna prekážka	19.0	20.9	28.0	16.7	30.4	25.6	28.6	23.1
vážna prekážka	56.9	60.5	50.0	45.8	52.2	48.8	66.7	54.0
rozhodujúca prekážka	21.6	18.6	22.0	25.0	17.4	20.9	4.8	20.1
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekáža byrokracia spojená s odvodmi?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	3.9	0.7	2.1	9.1	6.3	3.2	1.3	1.9	0.0	2.5
len mierna prekážka	26.1	20.5	25.0	9.1	33.3	23.4	21.5	20.8	19.4	23.1
vážna prekážka	47.7	59.6	52.1	72.7	41.7	52.1	55.7	55.7	66.7	54.0
rozhodujúca prekážka	22.2	18.5	20.8	9.1	18.8	20.2	21.5	21.7	13.9	20.1
nevie posúdiť	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekáža byrokracia spojená s odvodmi?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	5.5	1.1	0.0	0.0	6.3	0.0	0.0	2.5
len mierna prekážka	22.9	21.6	25.0	20.3	18.8	38.5	25.0	23.1
vážna prekážka	41.3	64.8	47.5	65.6	62.5	42.3	50.0	54.0
rozhodujúca prekážka	29.4	12.5	27.5	14.1	12.5	19.2	25.0	20.1
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekáža byrokracia spojená s odvodmi?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	2.4	3.0	0.0	4.8	3.1	4.9	1.5	3.3	1.2	2.5
len mierna prekážka	25.3	30.3	15.6	4.8	18.8	34.4	22.9	18.9	19.8	23.1
vážna prekážka	51.4	54.5	59.4	61.9	62.5	54.1	50.4	53.3	60.5	54.0
rozhodujúca prekážka	20.4	12.1	25.0	28.6	15.6	6.6	25.2	24.4	17.3	20.1
nevie posúdiť	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekáža byrokracia spojená s odvodmi?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	0.0	8.3	2.1	0.0	0.0	5.4	3.8	2.9	2.5
len mierna prekážka	22.0	12.5	27.7	36.4	26.2	13.5	13.2	29.4	23.1
vážna prekážka	55.9	70.8	46.8	51.5	64.3	56.8	45.3	51.5	54.0
rozhodujúca prekážka	22.0	8.3	23.4	12.1	9.5	24.3	35.8	16.2	20.1
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

14.3. Zmeny odvodovej agendy ako prekážka podnikania

Najvyššiu mieru negatívnych hodnotení sme vo výskume pri odvodovej agende zaznamenali pri posudzovaní frekventovanosti zmien pravidiel. Skoro 4/5 (79.1%) respondentov označilo časté zmeny, sprevádzajúce pravidlá odvodov, za vážnu prekážku rozvoja podnikania. Len 1/5 (20.4%) ostatných stíha sledovať prichádzajúce zmeny a nespôsobuje im to závažnejšie komplikácie.

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekážajú časté zmeny, ktoré treba sledovať?

1.9%	nie je to žiadna prekážka
18.5%	je to len mierna prekážka
57.3%	je to vážna prekážka
21.8%	je to rozhodujúca prekážka
0.6%	neviem posúdiť

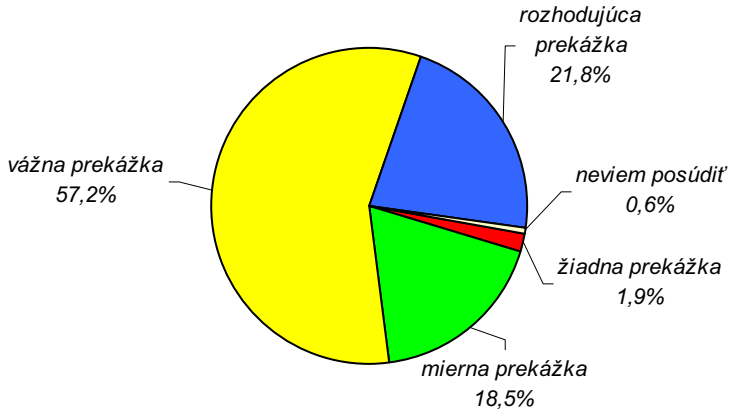

Do akej miery Vám prekážajú časté zmeny odvodových pravidiel?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	5.8	0.0	1.9
len mierna prekážka	15.5	16.3	14.0	20.8	17.4	23.3	28.6	18.5
vážna prekážka	62.1	55.8	70.0	54.2	60.9	43.0	61.9	57.3
rozhodujúca prekážka	20.7	25.6	16.0	25.0	17.4	27.9	9.5	21.8
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	0.0	4.3	0.0	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekážajú časté zmeny odvodových pravidiel?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	0.7	2.0	4.2	9.1	2.1	2.1	2.5	1.9	0.0	1.9
len mierna prekážka	18.3	16.6	27.1	9.1	29.2	19.1	11.4	11.3	38.9	18.5
vážna prekážka	56.2	60.9	47.9	63.6	45.8	57.4	63.3	63.2	41.7	57.3
rozhodujúca prekážka	24.8	19.9	20.8	9.1	22.9	21.3	21.5	22.6	19.4	21.8
nevie posúdiť	0.0	0.7	0.0	9.1	0.0	0.0	1.3	0.9	0.0	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekážajú časté zmeny odvodových pravidiel?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	3.7	1.1	0.0	0.0	3.1	0.0	25.0	1.9
len mierna prekážka	21.1	18.2	10.0	9.4	28.1	34.6	0.0	18.5
vážna prekážka	50.5	60.2	60.0	65.6	56.3	53.8	50.0	57.3
rozhodujúca prekážka	24.8	19.3	30.0	23.4	12.5	11.5	25.0	21.8
nevie posúdiť	0.0	1.1	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekážajú časté zmeny odvodových pravidiel?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	2.0	0.0	3.1	0.0	3.1	1.6	1.5	2.2	2.5	1.9
len mierna prekážka	20.0	18.2	9.4	19.0	15.6	27.9	16.0	20.0	13.6	18.5
vážna prekážka	54.3	69.7	62.5	61.9	59.4	54.1	58.8	54.4	60.5	57.3
rozhodujúca prekážka	22.9	12.1	25.0	19.0	21.9	14.8	23.7	22.2	23.5	21.8
nevie posúdiť	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	0.0	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekážajú časté zmeny odvodových pravidiel?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	3.4	4.2	2.1	0.0	0.0	5.4	1.9	0.0	1.9
len mierna prekážka	30.5	4.2	14.9	30.3	14.3	8.1	11.3	23.5	18.5
vážna prekážka	44.1	62.5	63.8	60.6	81.0	54.1	41.5	60.3	57.3
rozhodujúca prekážka	22.0	29.2	19.1	9.1	4.8	32.4	41.5	16.2	21.8
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

14.4. Absencia možností elektronickej komunikácie pri vybavovaní odvodovej agendy ako prekážka podnikania

Existujúce možnosti vybaviť agendu, spojenú s odvodmi, elektronicky, sa nezdajú dostačujúce pre viac ako 2/5 (43.2%) opýtaných a predstavuje to tak prekážku pri podnikaní. Naopak, necelá 1/2 (48.2%) respondentov s tým nemá vážnejšie problémy. Absencia lepšej ponuky e-governmentu v oblasti odvodov sa tak zaradila ako najmenej závažný nedostatok spomedzi posudzovaných faktorov.

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekážajú slabé možnosti vybavenia odvodovej agendy elektronickou poštou?

13.2%	nie je to žiadna prekážka
35.0%	je to len mierna prekážka
35.5%	je to vážna prekážka
7.7%	je to rozhodujúca prekážka
8.5%	neviem posúdiť

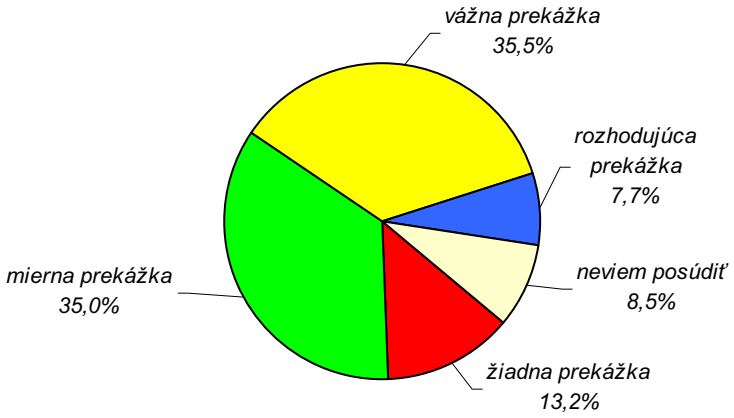

Do akej miery Vám prekážajú slabé možnosti vybavenia odvodovej agendy elektronickou poštou?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	13.8	16.3	6.0	12.5	21.7	14.0	9.5	13.2
len mierna prekážka	34.5	37.2	34.0	33.3	30.4	34.9	42.9	35.0
vážna prekážka	37.9	34.9	42.0	25.0	39.1	30.2	38.1	35.5
rozhodujúca prekážka	9.5	4.7	8.0	16.7	0.0	8.1	0.0	7.7
nevie posúdiť	4.3	7.0	10.0	12.5	8.7	12.8	9.5	8.5
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekážajú slabé možnosti vybavenia odvodovej agendy elektronickou poštou?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	13.7	9.9	12.5	54.5	20.8	11.7	8.9	15.1	11.1	13.2
len mierna prekážka	35.9	34.4	37.5	18.2	22.9	41.5	36.7	28.3	50.0	35.0
vážna prekážka	28.1	41.1	43.8	27.3	22.9	33.0	31.6	47.2	33.3	35.5
rozhodujúca prekážka	6.5	9.9	6.3	0.0	8.3	4.3	13.9	6.6	5.6	7.7
nevie posúdiť	15.7	4.6	0.0	0.0	25.0	9.6	8.9	2.8	0.0	8.5
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekážajú slabé možnosti vybavenia odvodovej agendy elektronickou poštou?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	15.6	15.9	15.0	10.9	6.3	7.7	0.0	13.2
len mierna prekážka	37.6	33.0	27.5	26.6	46.9	50.0	25.0	35.0
vážna prekážka	29.4	31.8	35.0	48.4	40.6	34.6	50.0	35.5
rozhodujúca prekážka	5.5	6.8	15.0	9.4	6.3	7.7	0.0	7.7
nevie posúdiť	11.9	12.5	7.5	4.7	0.0	0.0	25.0	8.5
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekážajú slabé možnosti vybavenia odvodovej agendy elektronickou poštou?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	15.1	12.1	15.6	0.0	6.3	18.0	11.5	10.0	16.0	13.2
len mierna prekážka	34.7	33.3	28.1	38.1	43.8	27.9	36.6	35.6	37.0	35.0
vážna prekážka	31.8	42.4	40.6	57.1	37.5	36.1	34.4	38.9	33.3	35.5
rozhodujúca prekážka	6.9	6.1	15.6	4.8	9.4	4.9	12.2	5.6	4.9	7.7
nevie posúdiť	11.4	6.1	0.0	0.0	3.1	13.1	5.3	10.0	8.6	8.5
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekážajú slabé možnosti vybavenia odvodovej agendy elektronickou poštou?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	6.8	16.7	21.3	18.2	7.1	16.2	11.3	13.2	13.2
len mierna prekážka	35.6	20.8	34.0	54.5	16.7	32.4	34.0	44.1	35.0
vážna prekážka	45.8	45.8	34.0	15.2	54.8	29.7	24.5	33.8	35.5
rozhodujúca prekážka	8.5	12.5	0.0	3.0	4.8	8.1	18.9	5.9	7.7
nevie posúdiť	3.4	4.2	10.6	9.1	16.7	13.5	11.3	2.9	8.5
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

14.5. Prístup úradníkov pri vybavovaná odvodovej agendy ako prekážka podnikania

Neochota a arogantný prístup úradníkov v inštitúciách, do ktorých smerujú odvody, pokladá za vážny problém viac ako 1/2 (53.7%) respondentov. Napriek tomu, že vo vzorke bolo menej tých, ktorým to neprekáža, resp. nemajú takúto skúsenosť (45.8%), zaradil sa nevhodný prístup úradníkov medzi menej závažné faktory nespokojnosti podnikateľov v oblasti odvodov.

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekáža neochota, nevhodný prístup úradníkov?

8.3%	nie je to žiadna prekážka
37.5%	je to len mierna prekážka
38.0%	je to vážna prekážka
15.7%	je to rozhodujúca prekážka
0.6%	neviem posúdiť

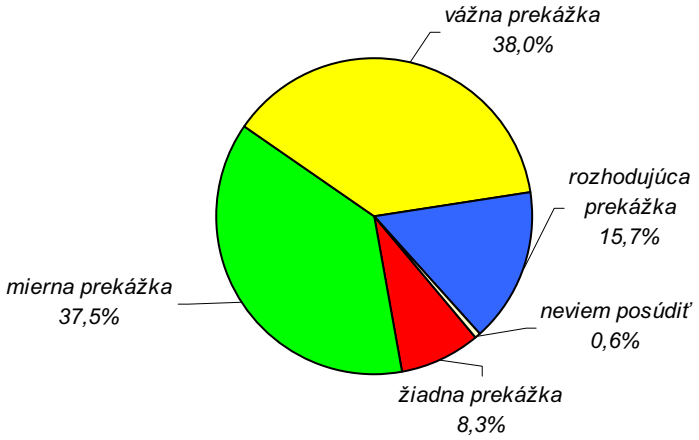

Do akej miery Vám prekáža pri vybavovaní odvodovej agendy neochota úradníkov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	5.2	9.3	8.0	12.5	4.3	11.6	9.5	8.3
len mierna prekážka	38.8	39.5	36.0	25.0	47.8	33.7	47.6	37.5
vážna prekážka	40.5	41.9	40.0	37.5	39.1	32.6	33.3	38.0
rozhodujúca prekážka	15.5	9.3	14.0	20.8	8.7	22.1	9.5	15.7
nevie posúdiť	0.0	0.0	2.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekáža pri vybavovaní odvodovej agendy neochota úradníkov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	8.5	7.3	8.3	18.2	16.7	7.4	5.1	7.5	8.3	8.3
len mierna prekážka	40.5	35.1	41.7	9.1	41.7	44.7	31.6	33.0	38.9	37.5
vážna prekážka	39.2	35.8	33.3	72.7	33.3	33.0	41.8	43.4	33.3	38.0
rozhodujúca prekážka	11.8	20.5	16.7	0.0	8.3	13.8	21.5	15.1	19.4	15.7
nevie posúdiť	0.0	1.3	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.9	0.0	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekáža pri vybavovaní odvodovej agendy neochota úradníkov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	10.1	6.8	7.5	9.4	6.3	3.8	25.0	8.3
len mierna prekážka	41.3	39.8	22.5	32.8	50.0	30.8	50.0	37.5
vážna prekážka	36.7	37.5	47.5	39.1	34.4	34.6	25.0	38.0
rozhodujúca prekážka	11.0	15.9	22.5	18.8	9.4	26.9	0.0	15.7
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekáža pri vybavovaní odvodovej agendy neochota úradníkov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	9.0	3.0	15.6	0.0	6.3	9.8	7.6	8.9	7.4	8.3
len mierna prekážka	39.6	48.5	21.9	38.1	25.0	37.7	36.6	38.9	37.0	37.5
vážna prekážka	35.9	39.4	50.0	38.1	40.6	45.9	32.1	41.1	38.3	38.0
rozhodujúca prekážka	14.7	9.1	12.5	23.8	28.1	6.6	23.7	11.1	14.8	15.7
nevie posúdiť	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.5	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekáža pri vybavovaní odvodovej agendy neochota úradníkov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	8.5	4.2	17.0	9.1	4.8	5.4	7.5	7.4	8.3
len mierna prekážka	33.9	25.0	44.7	63.6	40.5	32.4	24.5	38.2	37.5
vážna prekážka	32.2	50.0	34.0	27.3	38.1	54.1	35.8	39.7	38.0
rozhodujúca prekážka	25.4	20.8	4.3	0.0	16.7	8.1	30.2	13.2	15.7
nevie posúdiť	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	1.5	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

14.6. Deficity informácií o zmenách odvodovej agendy ako prekážka podnikania

Okrem samotnej frekvencie zmien v odvodových pravidlách, ktoré ako vážnu prekážku označilo najviac respondentov, sťažujú sa účastníci výskumu aj na neskoré a zmätočné informovanie o zmenách. Táto skutočnosť vážne prekáža skoro 2/3 (65.9%) opýtaných. Pre zvyšnú 1/3 (33.1%) to je vcelku zvládnuteľný problém.

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekáža neskoré a rozporuplné informovanie o zmenách?

4.4%	nie je to žiadna prekážka
28.7%	je to len mierna prekážka
48.5%	je to vážna prekážka
17.4%	je to rozhodujúca prekážka
1.1%	neviem posúdiť

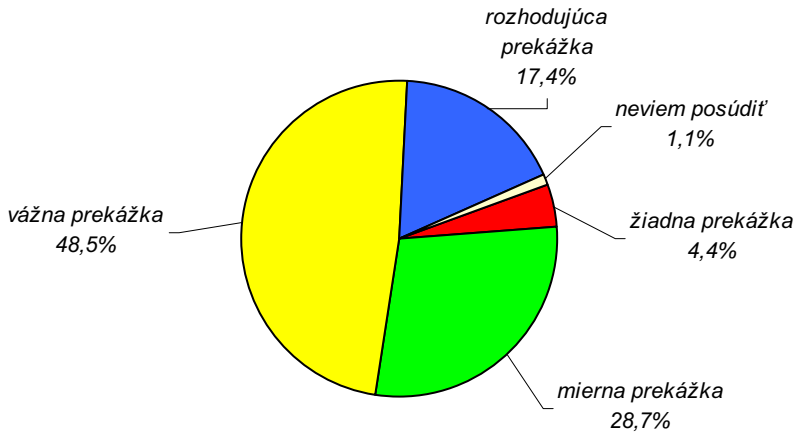

Do akej miery Vám prekážajú neskoré a rozporuplné informácie o zmenách odvodovej agendy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	1.7	4.7	4.0	4.2	4.3	8.1	4.8	4.4
len mierna prekážka	26.7	34.9	28.0	45.8	21.7	24.4	33.3	28.7
vážna prekážka	54.3	51.2	46.0	37.5	52.2	41.9	52.4	48.5
rozhodujúca prekážka	16.4	9.3	20.0	12.5	17.4	25.6	4.8	17.4
nevie posúdiť	0.9	0.0	2.0	0.0	4.3	0.0	4.8	1.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekážajú neskoré a rozporuplné informácie o zmenách odvodovej agendy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	5.9	3.3	2.1	9.1	12.5	4.3	3.8	1.9	2.8	4.4
len mierna prekážka	32.0	23.2	35.4	27.3	33.3	36.2	21.5	19.8	44.4	28.7
vážna prekážka	42.5	55.6	41.7	63.6	43.8	38.3	51.9	61.3	36.1	48.5
rozhodujúca prekážka	19.6	15.2	20.8	0.0	10.4	20.2	22.8	16.0	11.1	17.4
nevie posúdiť	0.0	2.6	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.9	5.6	1.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekážajú neskoré a rozporuplné informácie o zmenách odvodovej agendy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	9.2	2.3	2.5	0.0	0.0	3.8	50.0	4.4
len mierna prekážka	29.4	30.7	22.5	26.6	25.0	38.5	25.0	28.7
vážna prekážka	47.7	46.6	45.0	56.3	56.3	38.5	25.0	48.5
rozhodujúca prekážka	13.8	19.3	30.0	17.2	15.6	11.5	0.0	17.4
nevie posúdiť	0.0	1.1	0.0	0.0	3.1	7.7	0.0	1.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekážajú neskoré a rozporuplné informácie o zmenách odvodovej agendy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	5.3	3.0	6.3	0.0	0.0	6.6	4.6	3.3	3.7	4.4
len mierna prekážka	31.4	24.2	18.8	28.6	21.9	34.4	25.2	27.8	30.9	28.7
vážna prekážka	45.3	60.6	56.3	42.9	56.3	45.9	48.1	50.0	49.4	48.5
rozhodujúca prekážka	17.6	12.1	15.6	23.8	18.8	13.1	21.4	16.7	14.8	17.4
nevie posúdiť	0.4	0.0	3.1	4.8	3.1	0.0	0.8	2.2	1.2	1.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekážajú neskoré a rozporuplné informácie o zmenách odvodovej agendy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	6.8	12.5	0.0	0.0	0.0	2.7	5.7	7.4	4.4
len mierna prekážka	37.3	8.3	40.4	45.5	28.6	18.9	13.2	29.4	28.7
vážna prekážka	37.3	50.0	48.9	36.4	59.5	59.5	50.9	48.5	48.5
rozhodujúca prekážka	15.3	29.2	8.5	18.2	11.9	18.9	30.2	13.2	17.4
nevie posúdiť	3.4	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	1.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

14.7. Riziko sankcií zavinených nedostatkom informácií o odvodovej agende ako prekážka podnikania

Časté zmeny odvodových pravidiel, neskoré a rozporuplné informovanie u nich, vyvoláva stresy zainteresovaných zamestnávateľov. Obávajú sa najmä rizika, že im spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom vôbec nevedeli alebo neboli správne informovaní. Ako vážnu prekážku to označili skoro 4/5 (78.5%) respondentov. Len zvyšná 1/5 (19.6%) sa v tejto oblasti cíti sebaistá a nepokladá to za problém.

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekáža riziko, že Vám spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom ste nevedeli?

2.2%	nie je to žiadna prekážka
17.4%	je to len mierna prekážka
49.6%	je to vážna prekážka
28.9%	je to rozhodujúca prekážka
1.9%	neviem posúdiť

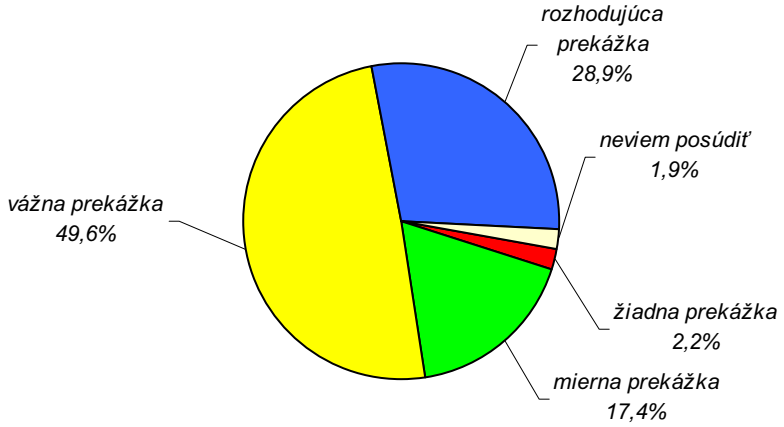

Do akej miery Vám prekáža riziko, že Vám spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom ste nevedeli?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	0.0	2.3	2.0	8.3	0.0	3.5	4.8	2.2
len mierna prekážka	18.1	16.3	20.0	4.2	21.7	15.1	28.6	17.4
vážna prekážka	53.4	53.5	52.0	41.7	52.2	43.0	47.6	49.6
rozhodujúca prekážka	27.6	25.6	24.0	41.7	26.1	34.9	19.0	28.9
nevie posúdiť	0.9	2.3	2.0	4.2	0.0	3.5	0.0	1.9
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekáža riziko, že Vám spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom ste nevedeli?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	2.6	1.3	2.1	9.1	6.3	2.1	1.3	1.9	0.0	2.2
len mierna prekážka	17.0	17.2	18.8	18.2	20.8	20.2	10.1	14.2	30.6	17.4
vážna prekážka	49.0	50.3	52.1	36.4	45.8	45.7	53.2	54.7	41.7	49.6
rozhodujúca prekážka	29.4	29.1	25.0	36.4	27.1	27.7	35.4	26.4	27.8	28.9
nevie posúdiť	2.0	2.0	2.1	0.0	0.0	4.3	0.0	2.8	0.0	1.9
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekáža riziko, že Vám spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom ste nevedeli?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	4.6	0.0	5.0	1.6	0.0	0.0	0.0	2.2
len mierna prekážka	17.4	19.3	12.5	9.4	25.0	23.1	50.0	17.4
vážna prekážka	44.0	53.4	40.0	59.4	56.3	50.0	0.0	49.6
rozhodujúca prekážka	32.1	25.0	42.5	26.6	18.8	23.1	50.0	28.9
nevie posúdiť	1.8	2.3	0.0	3.1	0.0	3.8	0.0	1.9
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekáža riziko, že Vám spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom ste nevedeli?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	3.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.1	2.2	2.5	2.2
len mierna prekážka	18.4	15.2	9.4	23.8	15.6	14.8	17.6	21.1	14.8	17.4
vážna prekážka	44.9	60.6	78.1	52.4	43.8	59.0	46.6	45.6	51.9	49.6
rozhodujúca prekážka	31.4	24.2	12.5	19.0	37.5	26.2	31.3	30.0	25.9	28.9
nevie posúdiť	2.0	0.0	0.0	4.8	3.1	0.0	1.5	1.1	4.9	1.9
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekáža riziko, že Vám spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom ste nevedeli?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	1.7	4.2	2.1	3.0	0.0	2.7	0.0	4.4	2.2
len mierna prekážka	32.2	16.7	12.8	21.2	11.9	2.7	13.2	20.6	17.4
vážna prekážka	44.1	41.7	66.0	45.5	57.1	43.2	37.7	55.9	49.6
rozhodujúca prekážka	22.0	37.5	17.0	30.3	23.8	51.4	47.2	16.2	28.9
nevie posúdiť	0.0	0.0	2.1	0.0	7.1	0.0	1.9	2.9	1.9
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

14.8. Nadmerné nahlasovacie povinnosti voči poisťovniam ako prekážka podnikania

Nespokojnosť podnikateľov s odvodmi sa neorientuje len na výšku zaťaženia, rovnako, ba často i silnejšie, ich hnevá rozbujnená byrokracia, ktorá odvody nerozlučne sprevádza. Vyjadrili to viac ako 3/4 (76.6%) účastníkov výskumu upozornením, že potreba nahlasovať poisťovniam informácie, ktoré by mohli dostať automaticky z daňového úradu, im vážne prekáža. Zdržanlivejšia v tomto ohľade bola len cca 1/5 (21.5%) vzorky.

Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekáža potreba nahlasovať poisťovniam informácie, ktoré by mohli dostať automaticky z daňového úradu?

3.0%	nie je to žiadna prekážka
18.5%	je to len mierna prekážka
46.8%	je to vážna prekážka
29.8%	je to rozhodujúca prekážka
1.9%	neviem posúdiť

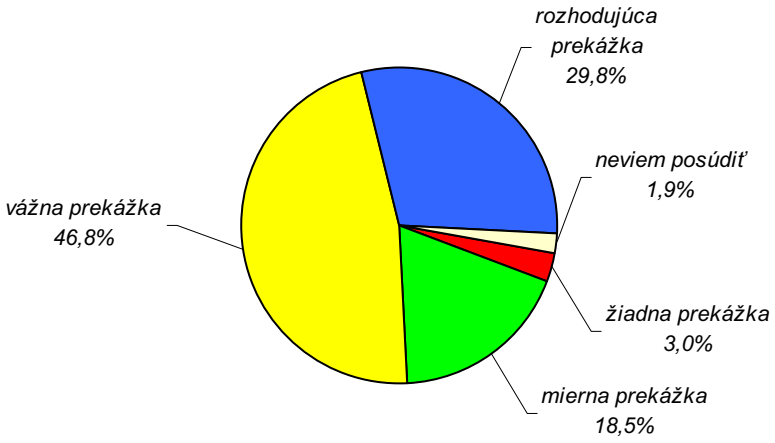

Do akej miery Vám prekáža potreba hlásiť poisťovniam údaje, ktoré by mohli dostať z daňového úradu?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
žiadna prekážka	0.9	4.7	4.0	4.2	4.3	4.7	0.0	3.0
len mierna prekážka	16.4	7.0	26.0	29.2	17.4	19.8	19.0	18.5
vážna prekážka	55.2	51.2	48.0	20.8	47.8	38.4	52.4	46.8
rozhodujúca prekážka	25.9	34.9	20.0	45.8	30.4	36.0	19.0	29.8
nevie posúdiť	1.7	2.3	2.0	0.0	0.0	1.2	9.5	1.9
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Do akej miery Vám prekáža potreba hlásiť poisťovniam údaje, ktoré by mohli dostať z daňového úradu?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
žiadna prekážka	4.6	2.0	0.0	9.1	6.3	6.4	1.3	0.0	2.8	3.0
len mierna prekážka	18.3	17.9	18.8	27.3	18.8	20.2	17.7	17.9	16.7	18.5
vážna prekážka	43.1	50.3	56.3	9.1	41.7	41.5	48.1	50.0	55.6	46.8
rozhodujúca prekážka	33.3	27.8	22.9	36.4	31.3	29.8	31.6	29.2	25.0	29.8
nevie posúdiť	0.7	2.0	2.1	18.2	2.1	2.1	1.3	2.8	0.0	1.9
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Do akej miery Vám prekáža potreba hlásiť poisťovniam údaje, ktoré by mohli dostať z daňového úradu?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
žiadna prekážka	5.5	3.4	0.0	1.6	3.1	0.0	0.0	3.0
len mierna prekážka	19.3	23.9	17.5	12.5	18.8	15.4	0.0	18.5
vážna prekážka	43.1	42.0	35.0	54.7	53.1	65.4	75.0	46.8
rozhodujúca prekážka	30.3	29.5	45.0	26.6	25.0	19.2	25.0	29.8
nevie posúdiť	1.8	1.1	2.5	4.7	0.0	0.0	0.0	1.9
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Do akej miery Vám prekáža potreba hlásiť poisťovniam údaje, ktoré by mohli dostať z daňového úradu?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
žiadna prekážka	3.7	3.0	0.0	4.8	0.0	3.3	3.1	4.4	1.2	3.0
len mierna prekážka	21.2	15.2	3.1	23.8	12.5	27.9	17.6	16.7	14.8	18.5
vážna prekážka	40.8	48.5	81.3	42.9	59.4	37.7	48.9	50.0	46.9	46.8
rozhodujúca prekážka	31.8	33.3	15.6	23.8	28.1	26.2	29.0	27.8	35.8	29.8
nevie posúdiť	2.4	0.0	0.0	4.8	0.0	4.9	1.5	1.1	1.2	1.9
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Do akej miery Vám prekáža potreba hlásiť poisťovniam údaje, ktoré by mohli dostať z daňového úradu?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
žiadna prekážka	3.4	8.3	2.1	0.0	4.8	2.7	3.8	1.5	3.0
len mierna prekážka	28.8	4.2	31.9	12.1	11.9	5.4	9.4	26.5	18.5
vážna prekážka	42.4	58.3	36.2	57.6	52.4	54.1	34.0	51.5	46.8
rozhodujúca prekážka	23.7	29.2	27.7	21.2	28.6	37.8	50.9	20.6	29.8
nevie posúdiť	1.7	0.0	2.1	9.1	2.4	0.0	1.9	0.0	1.9
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

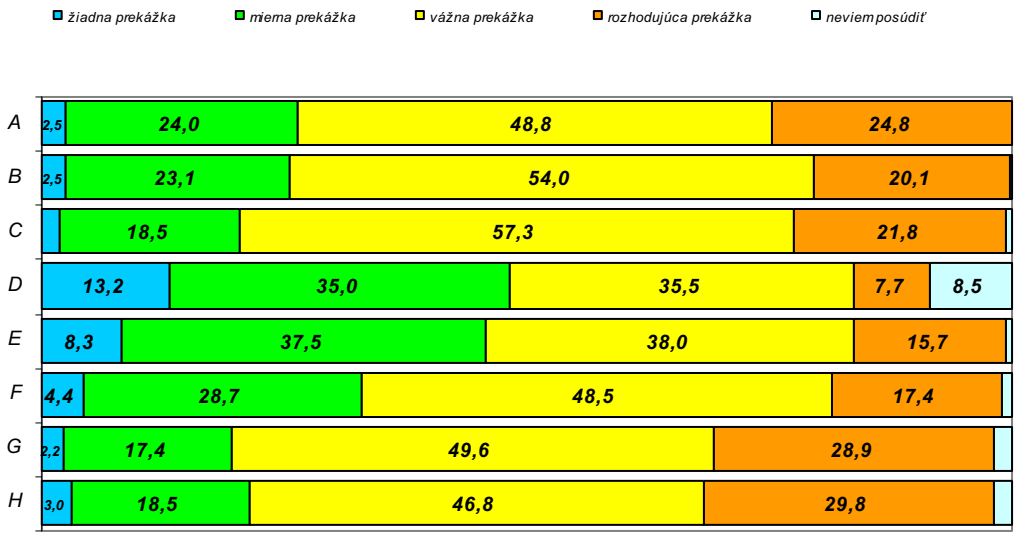

A – výška odvodových sadzieb
B – odvodová byrokracia
C – časté zmeny nastavenia
D – nedostatočné možnosti e-governmentu
E – nevhodný prístup úradníkov
F – problematické informovanie o zmenách
G – riziko spätných sankcií
H – nadmerné nahlasovacie povinnosti

15. Faktory vyvolávajúce negatívne názory na podnikateľov vo verejnej mienke

15.1. Skutočný prístup podnikateľov ako dôvod negatívnych názorov verejnosti

Vo výskume sme respondentom položili aj otázky, ktorých cieľom bolo zistiť ich vysvetlenie, prečo sú vo verejnej mienke frekventované názory, podľa ktorých sa podnikatelia usilujú len o rýchly zisk a neprimerane využívajú svojich zamestnancov.

Z výsledkov vyplýva, že dôvody tohto postoja verejnosti vnímajú multifaktoriálne: všetky predložené alternatívy (zdôvodnenia) označili ako významné. Takmer 3/4 (72.5%) pripúšťa možnosť, že príčinou je skutočné správanie mnohých podnikateľov. Oponovala cca 1/4 (27.0%) účastníkov výskumu.

Súhlasíte, že za názor, rozšírený vo verejnej mienke, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú, môže skutočný prístup mnohých podnikateľov?

26.2%	určite áno
46.3%	skôr áno
20.7%	skôr nie
6.3%	určite nie
0.6%	neviem posúdiť

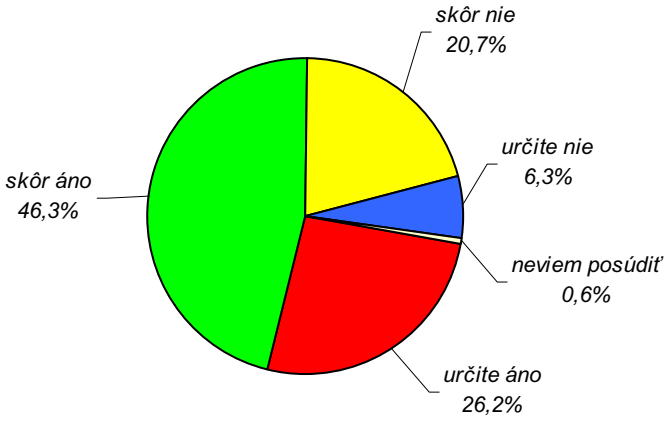

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, skutočný prístup mnohých podnikateľov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	25.0	25.6	18.0	20.8	30.4	36.0	14.3	26.2
skôr áno	40.5	44.2	60.0	58.3	47.8	41.9	52.4	46.3
skôr nie	27.6	14.0	14.0	20.8	17.4	18.6	23.8	20.7
určite nie	6.9	14.0	8.0	0.0	4.3	3.5	4.8	6.3
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	4.8	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, skutočný prístup mnohých podnikateľov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	32.0	20.5	29.2	9.1	29.2	33.0	16.5	22.6	36.1	26.2
skôr áno	39.2	53.6	45.8	45.5	52.1	38.3	57.0	46.2	36.1	46.3
skôr nie	21.6	19.2	20.8	27.3	12.5	23.4	16.5	24.5	22.2	20.7
určite nie	6.5	6.0	4.2	18.2	4.2	5.3	10.1	5.7	5.6	6.3
nevie posúdiť	0.7	0.7	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.9	0.0	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, skutočný prístup mnohých podnikateľov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	30.3	22.7	10.0	32.8	28.1	26.9	25.0	26.2
skôr áno	51.4	43.2	55.0	40.6	37.5	46.2	50.0	46.3
skôr nie	11.9	28.4	22.5	18.8	28.1	23.1	25.0	20.7
určite nie	5.5	5.7	10.0	7.8	6.3	3.8	0.0	6.3
nevie posúdiť	0.9	0.0	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, skutočný prístup mnohých podnikateľov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	25.3	21.2	34.4	47.6	15.6	32.8	26.7	24.4	22.2	26.2
skôr áno	49.0	33.3	40.6	42.9	46.9	42.6	41.2	52.2	50.6	46.3
skôr nie	18.4	36.4	21.9	0.0	34.4	14.8	22.1	17.8	25.9	20.7
určite nie	6.9	9.1	3.1	4.8	3.1	9.8	8.4	5.6	1.2	6.3
nevie posúdiť	0.4	0.0	0.0	4.8	0.0	0.0	1.5	0.0	0.0	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, skutočný prístup mnohých podnikateľov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	42.4	20.8	25.5	27.3	31.0	18.9	20.8	19.1	26.2
skôr áno	47.5	41.7	51.1	33.3	42.9	64.9	28.3	55.9	46.3
skôr nie	10.2	25.0	12.8	36.4	16.7	13.5	32.1	23.5	20.7
určite nie	0.0	8.3	10.6	3.0	9.5	2.7	17.0	1.5	6.3
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

15.2. Prístup časti podnikateľov ako dôvod negatívnych názorov verejnosti

Viac ako 9/10 (91.4%) výskumnej vzorky vidí vysvetlenie negatívnych názorov verejnosti na podnikateľov v skutočnosti, že niektorí (nie všetci, resp. ani nie mnohí) podnikatelia sa skutočne usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú. Existenciu takejto skupinky, ktorá ostatným robí zlé meno, nepripúšťa len necelá 1/10 (8.3%) interviewovaných.

Súhlasíte, že za názor, rozšírený vo verejnej mienke, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú, môžu niektorí podnikatelia, ktorí robia takto ostatným zlé meno?

36.9%	určite áno
54.5%	skôr áno
8.3%	skôr nie
0.0%	určite nie
0.3%	neviem posúdiť

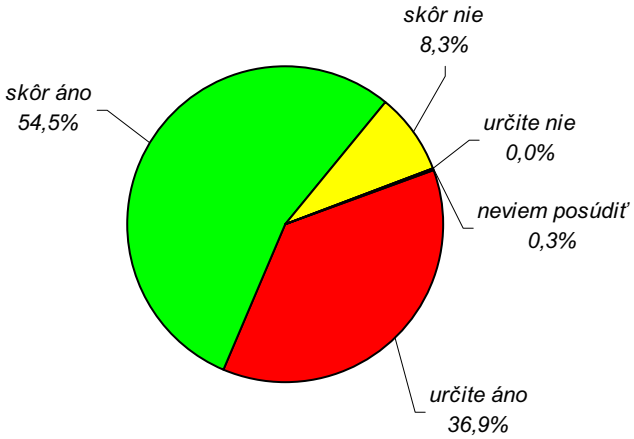

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, prístup len niektorých podnikateľov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	30.2	39.5	44.0	45.8	39.1	38.4	33.3	36.9
skôr áno	59.5	53.5	48.0	41.7	60.9	51.2	66.7	54.5
skôr nie	10.3	4.7	8.0	12.5	0.0	10.5	0.0	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, prístup len niektorých podnikateľov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	44.4	32.5	33.3	9.1	41.7	42.6	34.2	34.9	27.8	36.9
skôr áno	47.7	57.0	64.6	72.7	56.3	46.8	55.7	58.5	58.3	54.5
skôr nie	7.2	10.6	2.1	18.2	0.0	10.6	10.1	6.6	13.9	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.7	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, prístup len niektorých podnikateľov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	40.4	35.2	35.0	39.1	34.4	30.8	25.0	36.9
skôr áno	54.1	50.0	57.5	59.4	56.3	53.8	50.0	54.5
skôr nie	4.6	14.8	7.5	1.6	9.4	15.4	25.0	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, prístup len niektorých podnikateľov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	38.0	30.3	40.6	57.1	18.8	42.6	37.4	38.9	29.6	36.9
skôr áno	54.3	60.6	53.1	38.1	62.5	52.5	53.4	54.4	58.0	54.5
skôr nie	7.3	9.1	6.3	4.8	18.8	4.9	8.4	6.7	12.3	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Odráža názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk, prístup len niektorých podnikateľov?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	47.5	20.8	38.3	36.4	50.0	16.2	35.8	36.8	36.9
skôr áno	45.8	70.8	55.3	57.6	40.5	70.3	50.9	57.4	54.5
skôr nie	6.8	4.2	6.4	6.1	9.5	13.5	13.2	5.9	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

15.3. Prežívajúce socialistické myslenie ako dôvod negatívnych názorov verejnosti na podnikateľov

Významná časť respondentov, takmer 4/5 (78.0%), sa nazdáva, že za negatívnou verejnou mienkou sa skrýva stále ešte pretrvávajúce socialistické myslenie. Len 1/5 (21.7%) účastníkov výskumu pokladá tento predpoklad za neaktuálny.

Súhlasíte, že za názor, rozšírený vo verejnej mienke, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú, môže u ľudí stále ešte prežívajúce socialistické myslenie?

27.3%	určite áno
50.7%	skôr áno
18.7%	skôr nie
3.0%	určite nie
0.3%	neviem posúdiť

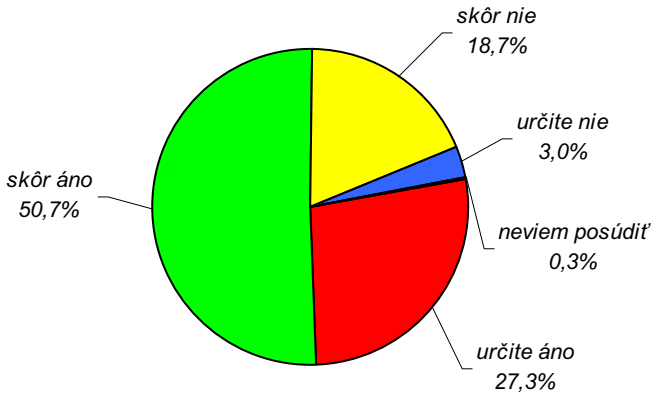

Vyvoláva pretrvávajúce socialistické myslenie názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	25.9	30.2	26.0	16.7	30.4	34.9	9.5	27.3
skôr áno	50.0	51.2	56.0	58.3	34.8	44.2	76.2	50.7
skôr nie	19.8	16.3	16.0	20.8	34.8	17.4	9.5	18.7
určite nie	4.3	0.0	2.0	4.2	0.0	3.5	4.8	3.0
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vyvoláva pretrvávajúce socialistické myslenie názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	28.1	28.5	22.9	18.2	27.1	29.8	21.5	28.3	30.6	27.3
skôr áno	51.0	50.3	54.2	36.4	47.9	52.1	53.2	48.1	52.8	50.7
skôr nie	17.6	18.5	18.8	36.4	18.8	16.0	22.8	19.8	13.9	18.7
určite nie	2.6	2.6	4.2	9.1	4.2	2.1	2.5	3.8	2.8	3.0
nevie posúdiť	0.7	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vyvoláva pretrvávajúce socialistické myslenie názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	21.1	33.0	15.0	29.7	34.4	38.5	25.0	27.3
skôr áno	56.9	46.6	55.0	46.9	43.8	50.0	50.0	50.7
skôr nie	17.4	17.0	25.0	21.9	21.9	7.7	25.0	18.7
určite nie	3.7	3.4	5.0	1.6	0.0	3.8	0.0	3.0
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vyvoláva pretrvávajúce socialistické myslenie názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	28.2	36.4	21.9	23.8	18.8	32.8	30.5	22.2	23.5	27.3
skôr áno	49.8	48.5	53.1	52.4	56.3	45.9	51.1	57.8	45.7	50.7
skôr nie	18.8	6.1	25.0	23.8	21.9	18.0	15.3	14.4	29.6	18.7
určite nie	2.9	9.1	0.0	0.0	3.1	3.3	2.3	5.6	1.2	3.0
nevie posúdiť	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vyvoláva pretrvávajúce socialistické myslenie názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	27.1	33.3	25.5	39.4	31.0	18.9	22.6	26.5	27.3
skôr áno	59.3	45.8	44.7	45.5	54.8	51.4	39.6	57.4	50.7
skôr nie	13.6	16.7	23.4	15.2	14.3	24.3	26.4	16.2	18.7
určite nie	0.0	0.0	6.4	0.0	0.0	5.4	11.3	0.0	3.0
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

15.4. Vyjadrenia politikov ako dôvod negatívnych názorov verejnosti na podnikateľov

Nezanedbateľná časť, takmer 3/4 (72.1) skúmanej vzorky, viní aj politikov, ktorí v ľuďoch živia negatívny obraz podnikateľov. Takéto vysvetlenie sa nepozdávalo cca 1/4 (27.3%) účastníkov výskumu.

Súhlasíte, že za názor, rozšírený vo verejnej mienke, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú, môžu niektorí politici, ktorí živia v ľuďoch negatívne názory na podnikateľov?

24.2%	určite áno
47.9%	skôr áno
25.1%	skôr nie
2.2%	určite nie
0.6%	neviem posúdiť

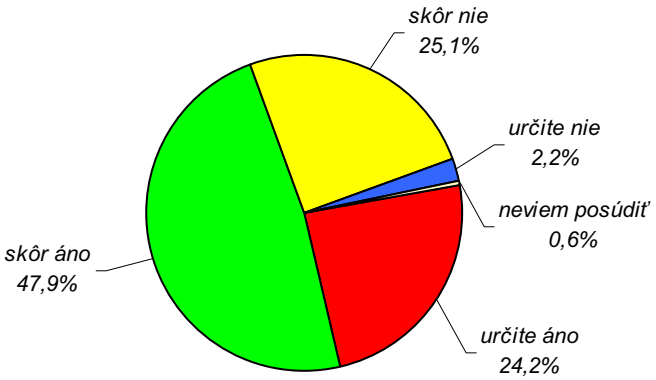

Vyvolávajú politici negatívnymi vyjadreniami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	25.9	25.6	20.0	12.5	26.1	27.9	19.0	24.2
skôr áno	44.8	51.2	50.0	54.2	39.1	45.3	66.7	47.9
skôr nie	27.6	18.6	28.0	29.2	30.4	23.3	14.3	25.1
určite nie	1.7	2.3	2.0	4.2	4.3	2.3	0.0	2.2
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vyvolávajú politici negatívnymi vyjadreniami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	26.1	21.2	29.2	18.2	25.0	24.5	22.8	26.4	19.4	24.2
skôr áno	44.4	51.7	45.8	54.5	43.8	45.7	49.4	49.1	52.8	47.9
skôr nie	25.5	25.8	20.8	27.3	22.9	26.6	26.6	22.6	27.8	25.1
určite nie	2.6	1.3	4.2	0.0	4.2	3.2	1.3	1.9	0.0	2.2
nevie posúdiť	1.3	0.0	0.0	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vyvolávajú politici negatívnymi vyjadreniami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	21.1	25.0	20.0	28.1	21.9	38.5	0.0	24.2
skôr áno	45.0	53.4	55.0	48.4	43.8	34.6	50.0	47.9
skôr nie	30.3	20.5	20.0	20.3	31.3	26.9	50.0	25.1
určite nie	2.8	0.0	5.0	3.1	3.1	0.0	0.0	2.2
nevie posúdiť	0.9	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vyvolávajú politici negatívnymi vyjadreniami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	24.1	24.2	25.0	33.3	18.8	27.9	26.7	30.0	11.1	24.2
skôr áno	45.7	54.5	59.4	52.4	43.8	44.3	48.9	46.7	50.6	47.9
skôr nie	26.5	21.2	15.6	14.3	34.4	26.2	22.9	18.9	34.6	25.1
určite nie	2.9	0.0	0.0	0.0	3.1	1.6	0.8	3.3	3.7	2.2
nevie posúdiť	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	1.1	0.0	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vyvolávajú politici negatívnymi vyjadreniami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	22.0	25.0	10.6	36.4	23.8	24.3	32.1	23.5	24.2
skôr áno	54.2	54.2	42.6	39.4	50.0	54.1	39.6	50.0	47.9
skôr nie	22.0	16.7	38.3	21.2	26.2	18.9	28.3	23.5	25.1
určite nie	1.7	0.0	8.5	0.0	0.0	2.7	0.0	2.9	2.2
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

15.5. Negatívne informácie v médiách ako dôvod negatívnych názorov verejnosti na podnikateľov

Za zlý obraz, ktorý podnikateľom v očiach verejnosti prisudzuje ako motívy ich činnosti chamtivosť a bezohľadnosť, činia 3/5 (62.6%) respondentov zodpovednými médiá. Opačné stanovisko obhajovala viac ako 1/3 (36.9%) opýtaných.

Súhlasíte, že za názor, rozšírený vo verejnej mienke, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú, môžu v médiách prevažujúce negatívne informácie o podnikateľoch?

18.5%	určite áno
44.1%	skôr áno
33.3%	skôr nie
3.6%	určite nie
0.6%	neviem posúdiť

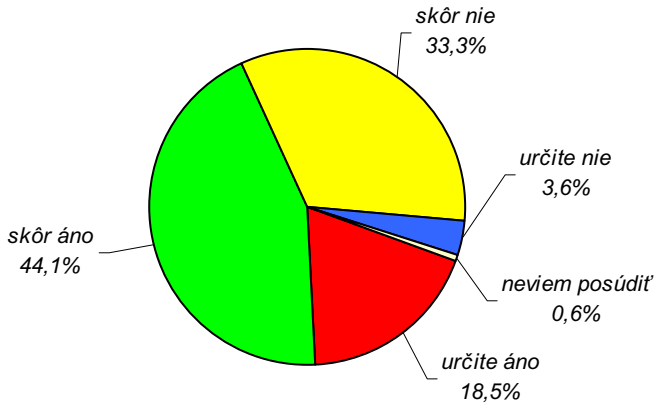

Vyvolávajú médiá negatívnymi informáciami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	17.2	16.3	16.0	8.3	30.4	20.9	23.8	18.5
skôr áno	43.1	46.5	44.0	54.2	34.8	43.0	47.6	44.1
skôr nie	37.1	30.2	34.0	37.5	21.7	32.6	28.6	33.3
určite nie	2.6	4.7	4.0	0.0	13.0	3.5	0.0	3.6
nevie posúdiť	0.0	2.3	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Vyvolávajú médiá negatívnymi informáciami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	18.3	15.9	27.1	18.2	12.5	21.3	16.5	21.7	13.9	18.5
skôr áno	43.8	47.0	39.6	27.3	41.7	44.7	45.6	41.5	50.0	44.1
skôr nie	32.0	33.8	31.3	54.5	37.5	27.7	35.4	34.0	36.1	33.3
určite nie	4.6	3.3	2.1	0.0	4.2	6.4	2.5	2.8	0.0	3.6
nevie posúdiť	1.3	0.0	0.0	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Vyvolávajú médiá negatívnymi informáciami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	17.4	18.2	15.0	25.0	15.6	19.2	0.0	18.5
skôr áno	46.8	46.6	37.5	39.1	40.6	50.0	50.0	44.1
skôr nie	29.4	33.0	45.0	29.7	40.6	30.8	50.0	33.3
určite nie	4.6	2.3	2.5	6.3	3.1	0.0	0.0	3.6
nevie posúdiť	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Vyvolávajú médiá negatívnymi informáciami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	18.8	18.2	18.8	28.6	9.4	23.0	17.6	22.2	12.3	18.5
skôr áno	46.1	24.2	43.8	42.9	50.0	45.9	46.6	37.8	45.7	44.1
skôr nie	31.0	54.5	31.3	28.6	34.4	26.2	33.6	37.8	33.3	33.3
určite nie	3.3	3.0	6.3	0.0	6.3	4.9	1.5	2.2	7.4	3.6
nevie posúdiť	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	1.2	0.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Vyvolávajú médiá negatívnymi informáciami názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	22.0	20.8	8.5	27.3	19.0	24.3	18.9	13.2	18.5
skôr áno	49.2	45.8	27.7	33.3	40.5	56.8	47.2	48.5	44.1
skôr nie	27.1	29.2	48.9	30.3	38.1	18.9	34.0	35.3	33.3
určite nie	1.7	0.0	14.9	6.1	2.4	0.0	0.0	2.9	3.6
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

15.6. Preferencia negatívnych informácií ako dôvod negatívnych názorov verejnosti na podnikateľov

Absolútna väčšina - viac ako 9/10 (91.4%) opýtaných, sa stotožňuje s názorom, že ľudia (verejnosť) majú sklon selektovať a uprednostňovať najmä negatívne informácie, ktoré potom zovšeobecňujú. Takto sa vytvoril aj obraz podnikateľov ako ľudí, ktorí nenásytne bažia po hmotných statkoch a pri ich získavaní sú bezohľadní. K tomuto princípu formovania verejnej mienky sa v skúmanej vzorke neprihlásila len 1/12 (8.3%) respondentov.

Súhlasíte, že za názor, rozšírený vo verejnej mienke, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú, môže fakt, že ľudia si posúvajú najmä negatívne informácie a tie zovšeobecňujú?

38.0%	určite áno
53.4%	skôr áno
8.3%	skôr nie
0.0%	určite nie
0.3%	neviem posúdiť

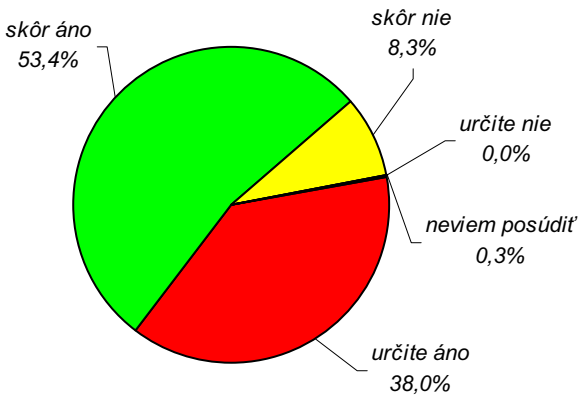

Spôsobuje paušalizovanie negatívnych informácií názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
určite áno	32.8	39.5	42.0	37.5	47.8	44.2	19.0	38.0
skôr áno	56.9	55.8	54.0	58.3	39.1	47.7	61.9	53.4
skôr nie	10.3	2.3	4.0	4.2	13.0	8.1	19.0	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Spôsobuje paušalizovanie negatívnych informácií názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
určite áno	39.9	36.4	39.6	27.3	39.6	42.6	29.1	37.7	44.4	38.0
skôr áno	49.7	56.3	52.1	72.7	47.9	50.0	60.8	54.7	50.0	53.4
skôr nie	9.8	7.3	8.3	0.0	10.4	7.4	10.1	7.5	5.6	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.7	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Spôsobuje paušalizovanie negatívnych informácií názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
určite áno	38.5	35.2	37.5	37.5	37.5	50.0	25.0	38.0
skôr áno	53.2	55.7	57.5	53.1	53.1	42.3	50.0	53.4
skôr nie	7.3	9.1	5.0	9.4	9.4	7.7	25.0	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Spôsobuje paušalizovanie negatívnych informácií názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
určite áno	40.4	18.2	28.1	47.6	43.8	42.6	31.3	40.0	43.2	38.0
skôr áno	51.8	63.6	56.3	52.4	53.1	47.5	64.1	48.9	45.7	53.4
skôr nie	7.3	18.2	15.6	0.0	3.1	9.8	3.8	11.1	11.1	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Spôsobuje paušalizovanie negatívnych informácií názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
určite áno	45.8	20.8	34.0	33.3	45.2	43.2	45.3	29.4	38.0
skôr áno	49.2	66.7	57.4	51.5	50.0	51.4	45.3	60.3	53.4
skôr nie	5.1	8.3	8.5	15.2	4.8	5.4	9.4	10.3	8.3
určite nie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
nevie posúdiť	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

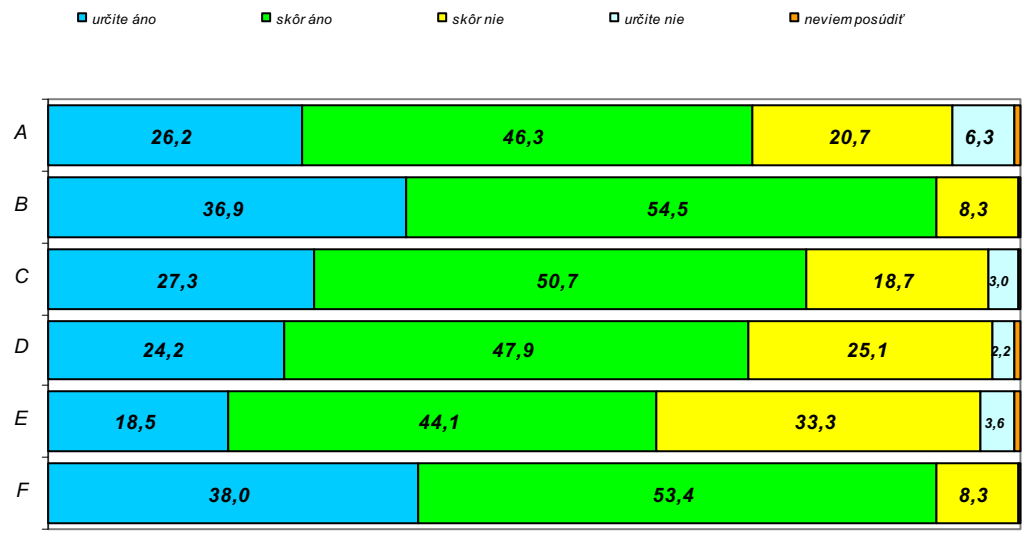

A – odráža skutočný prístup mnohých podnikateľov
B – odráža prístup len niektorých podnikateľov
C – prežívajúce socialistické myslenie
D – vplyv negatívnych postojov politikov
E – vplyv negatívnych informácií médií
F – selektívny výber a zovšeobecňovanie informácií

16. Globálna finančná a hospodárska kríza a jej prejavy

16.1. Prítomnosť príznakov krízy

V čase terénneho zberu údajov pre tento výskum len cca 1/5 (21.2%) opýtaných vyjadrila, že ich firma už pocítila výraznejšie vplyvy globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Na 2/5 (41.6%) zatiaľ kríza vôbec nedočiahla a 1/3 (35.5%) ju pocítila len minimálne.

Prejavil sa už vplyv globálnej finančnej a hospodárskej krízy na fungovanie Vašej firmy?

41.6%	zatiaľ nie
35.5%	áno, ale len minimálne
15.7%	áno, už sme ho pocítili pomerne výrazne
5.5%	áno, tvrdo zasiahol do chodu našej firmy
1.7%	nevie/nechce odpovedať

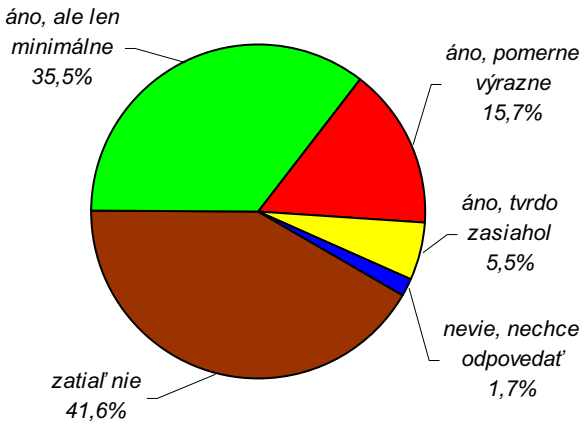

Prejavil sa už vplyv globálnej finančnej a hospodárskej krízy na fungovanie Vašej firmy?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
zatiaľ nie	24.1	46.5	48.0	50.0	39.1	52.3	61.9	41.6
áno, ale len minimálne	44.0	30.2	38.0	37.5	39.1	29.1	14.3	35.5
už sme ho pocítili pomerne výrazne	23.3	18.6	8.0	4.2	13.0	10.5	23.8	15.7
tvrdo zasiahol do chodu našej firmy	7.8	4.7	4.0	4.2	8.7	4.7	0.0	5.5
nevie/nechce odpovedať	0.9	0.0	2.0	4.2	0.0	3.5	0.0	1.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Prejavil sa už vplyv globálnej finančnej a hospodárskej krízy na fungovanie Vašej firmy?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
zatiaľ nie	54.9	33.8	27.1	27.3	66.7	59.6	36.7	23.6	25.0	41.6
áno, ale len minimálne	30.1	41.1	35.4	36.4	25.0	28.7	32.9	49.1	33.3	35.5
už sme ho pocítili pomerne výrazne	8.5	15.9	35.4	27.3	4.2	8.5	19.0	19.8	30.6	15.7
tvrdo zasiahol do chodu našej firmy	3.9	7.9	2.1	9.1	0.0	2.1	7.6	7.5	11.1	5.5
nevie/nechce odpovedať	2.6	1.3	0.0	0.0	4.2	1.1	3.8	0.0	0.0	1.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Prejavil sa už vplyv globálnej finančnej a hospodárskej krízy na fungovanie Vašej firmy?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
zatiaľ nie	60.6	46.6	30.0	35.9	6.3	23.1	25.0	41.6
áno, ale len minimálne	28.4	30.7	35.0	34.4	71.9	38.5	50.0	35.5
už sme ho pocítili pomerne výrazne	8.3	14.8	25.0	17.2	15.6	30.8	25.0	15.7
tvrdo zasiahol do chodu našej firmy	0.9	5.7	7.5	10.9	6.3	7.7	0.0	5.5
nevie/nechce odpovedať	1.8	2.3	2.5	1.6	0.0	0.0	0.0	1.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Prejavil sa už vplyv globálnej finančnej a hospodárskej krízy na fungovanie Vašej firmy?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
zatiaľ nie	53.5	30.3	12.5	0.0	18.8	37.7	38.9	44.4	45.7	41.6
áno, ale len minimálne	31.0	48.5	46.9	52.4	34.4	42.6	37.4	27.8	35.8	35.5
už sme ho pocítili pomerne výrazne	10.2	12.1	34.4	38.1	28.1	14.8	16.8	20.0	9.9	15.7
tvrdo zasiahol do chodu našej firmy	3.3	9.1	3.1	9.5	18.8	4.9	6.1	4.4	6.2	5.5
nevie/nechce odpovedať	2.0	0.0	3.1	0.0	0.0	0.0	0.8	3.3	2.5	1.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Prejavil sa už vplyv globálnej finančnej a hospodárskej krízy na fungovanie Vašej firmy?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
zatiaľ nie	33.9	37.5	53.2	42.4	40.5	43.2	47.2	36.8	41.6
áno, ale len minimálne	35.6	50.0	29.8	33.3	40.5	35.1	26.4	39.7	35.5
už sme ho pocítili pomerne výrazne	20.3	12.5	12.8	18.2	11.9	10.8	13.2	20.6	15.7
tvrdo zasiahol do chodu našej firmy	6.8	0.0	4.3	6.1	7.1	5.4	11.3	1.5	5.5
nevie/nechce odpovedať	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	5.4	1.9	1.5	1.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

16.2 Názory na dĺžku trvania krízy

Názory na očakávanú dĺžku trvania globálnej finančnej a hospodárskej krízy sa medzi skúmanými podnikateľmi výrazne líšili. Ak by sme si odmysleli skupinu tých, ktorí sa neodvážili vôbec tipovať (bolo ich 22.0%), možno ako strednú hodnotu - medián stanoviť 12 mesiacov.

Ako dlho ešte potrvá, podľa Vás, globálna finančná kríza?

1.4%	už doznieva
4.7%	ešte maximálne 3 mesiace
10.5%	ešte maximálne 6 mesiacov
25.3%	ešte maximálne 12 mesiacov
17.4%	viac ako 12 mesiacov
18.7%	ešte viac ako 2 roky
22.0%	neviem

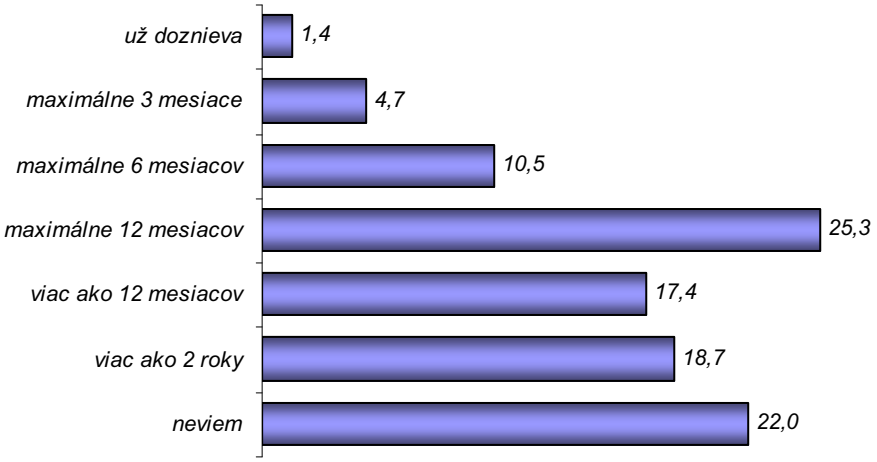

Ako dlho ešte potrvá globálna finančná a hospodárska kríza?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
už doznieva	0.9	2.3	0.0	4.2	0.0	1.2	4.8	1.4
ešte maximálne 3 mesiace	4.3	2.3	4.0	4.2	8.7	7.0	0.0	4.7
ešte maximálne 6 mesiacov	11.2	11.6	8.0	16.7	13.0	8.1	9.5	10.5
ešte maximálne 12 mesiacov	26.7	25.6	16.0	25.0	26.1	30.2	19.0	25.3
ešte maximálne 24 mesiacov	18.1	18.6	26.0	12.5	13.0	10.5	28.6	17.4
ešte viac ako 2 roky	22.4	20.9	22.0	20.8	13.0	12.8	14.3	18.7
nevie	16.4	18.6	24.0	16.7	26.1	30.2	23.8	22.0
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Ako dlho ešte potrvá globálna finančná a hospodárska kríza?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
už doznieva	1.3	1.3	2.1	0.0	2.1	1.1	1.3	1.9	0.0	1.4
ešte maximálne 3 mesiace	5.2	3.3	8.3	0.0	6.3	4.3	1.3	8.5	0.0	4.7
ešte maximálne 6 mesiacov	10.5	12.6	2.1	18.2	8.3	12.8	15.2	5.7	11.1	10.5
ešte maximálne 12 mesiacov	24.8	27.8	20.8	18.2	27.1	22.3	24.1	28.3	25.0	25.3
ešte maximálne 24 mesiacov	14.4	17.2	27.1	18.2	12.5	12.8	17.7	19.8	27.8	17.4
ešte viac ako 2 roky	19.0	17.9	22.9	9.1	12.5	23.4	15.2	18.9	22.2	18.7
nevie	24.8	19.9	16.7	36.4	31.3	23.4	25.3	17.0	13.9	22.0
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Ako dlho ešte potrvá globálna finančná a hospodárska kríza?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
už doznieva	0.9	0.0	2.5	0.0	9.4	0.0	0.0	1.4
ešte maximálne 3 mesiace	4.6	5.7	0.0	4.7	3.1	11.5	0.0	4.7
ešte maximálne 6 mesiacov	11.9	11.4	10.0	9.4	6.3	11.5	0.0	10.5
ešte maximálne 12 mesiacov	26.6	21.6	30.0	28.1	34.4	7.7	25.0	25.3
ešte maximálne 24 mesiacov	12.8	18.2	15.0	18.8	25.0	23.1	25.0	17.4
ešte viac ako 2 roky	16.5	19.3	15.0	18.8	18.8	30.8	25.0	18.7
nevie	26.6	23.9	27.5	20.3	3.1	15.4	25.0	22.0
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Ako dlho ešte potrvá globálna finančná a hospodárska kríza?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
už doznieva	1.2	0.0	3.1	4.8	0.0	1.6	1.5	2.2	0.0	1.4
ešte maximálne 3 mesiace	4.9	3.0	6.3	9.5	0.0	0.0	6.1	7.8	2.5	4.7
ešte maximálne 6 mesiacov	10.6	3.0	9.4	14.3	15.6	11.5	9.9	8.9	12.3	10.5
ešte maximálne 12 mesiacov	23.3	39.4	12.5	23.8	40.6	24.6	26.0	22.2	28.4	25.3
ešte maximálne 24 mesiacov	13.5	21.2	37.5	14.3	25.0	16.4	21.4	15.6	13.6	17.4
ešte viac ako 2 roky	19.6	21.2	18.8	14.3	12.5	27.9	16.0	16.7	18.5	18.7
nevie	26.9	12.1	12.5	19.0	6.3	18.0	19.1	26.7	24.7	22.0
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Ako dlho ešte potrvá globálna finančná a hospodárska kríza?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
už doznieva	5.1	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7	1.9	0.0	1.4
ešte maximálne 3 mesiace	11.9	0.0	4.3	0.0	2.4	5.4	5.7	2.9	4.7
ešte maximálne 6 mesiacov	11.9	4.2	17.0	6.1	9.5	13.5	9.4	8.8	10.5
ešte maximálne 12 mesiacov	20.3	33.3	17.0	27.3	19.0	21.6	26.4	36.8	25.3
ešte maximálne 24 mesiacov	13.6	20.8	25.5	15.2	21.4	2.7	17.0	20.6	17.4
ešte viac ako 2 roky	15.3	12.5	21.3	27.3	28.6	24.3	13.2	13.2	18.7
nevie	22.0	29.2	14.9	24.2	19.0	29.7	26.4	17.6	22.0
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

16.3. Opatrenia pomocou ktorých čelia dopadom finančnej krízy

Viac ako 2/5 (43.5%) respondentov uviedlo, že ich firmy neurobili ani nepripravili (do termínu konania výskumu) žiadne opatrenia, smerujúce k zamedzeniu dopadov krízy.

Z konkrétnych opatrení, ktoré už prijali alebo ktoré pripravujú ostatné firmy, sa najčastejšie spomínalo zníženie, resp. obmedzenie investícií. Takto chce čeliť náporu krízy 28.1% skúmaných ekonomických subjektov.

Prakticky rovnaký podiel (27.5%) protikrízových opatrení predstavuje v skúmanej vzorke racionalizácia, zníženie výrobných nákladov.

Viac ako 1/5 (21.8%) firiem zredukovala alebo plánuje znížiť počet zamestnancov a 15.4% hodlá znížiť či obmedziť výrobu. Viac ako 1/10 (10.7%) subjektov pripravuje zmenu výrobného programu.

Pokus preorientovať odbyt na iné, nové trhy má v pláne 17.1% skúmaných subjektov, kým 3.3% uvažuje aj o prenesení výroby do iných teritórií.

Obmedzenie marketingových aktivít a reklamy deklarovalo 16.5% firiem.

Prijali ste alebo pripravujete vo Vašej firme nejaké opatrenia, pomocou ktorých chcete čeliť dopadom finančnej krízy? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!)

43.5%	nerobíme/nepripravujeme žiadne opatrenia
28.1%	zníženie/odloženie investícií
15.4%	zníženie/obmedzenie výroby
21.8%	redukcia počtu zamestnancov
10.7%	zmena výrobného programu
16.5%	obmedzenie marketingových aktivít a reklamy
27.5%	racionalizácia, zníženie výrobných nákladov
17.1%	orientácia odbytu na nové/iné trhy
3.3%	prenesenie výroby do iných teritórií
2.5%	iné opatrenia

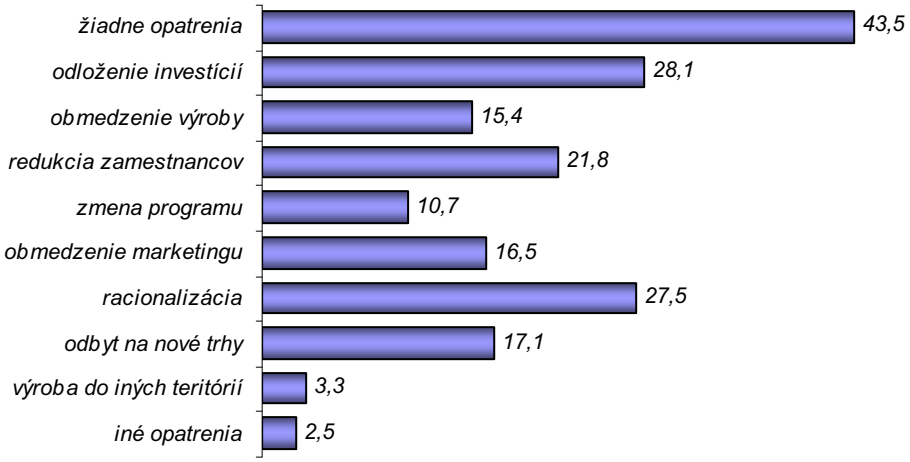

Prijali ste/pripravujete nejaké opatrenia, ktorými chcete čeliť dopadom krízy? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
nerobíme/nepripravujeme žiadne	26.7	46.5	60.0	54.2	43.5	51.2	47.6	43.5
zníženie/odloženie investícií	35.3	18.6	26.0	25.0	13.0	26.7	38.1	28.1
zníženie/obmedzenie výroby	29.3	16.3	4.0	8.3	8.7	8.1	9.5	15.4
redukcia počtu zamestnancov	35.3	25.6	14.0	16.7	13.0	11.6	14.3	21.8
zmena výrobného programu	20.7	14.0	2.0	0.0	8.7	7.0	0.0	10.7
obmedzenie marketingu/reklamy	21.6	4.7	14.0	8.3	17.4	23.3	0.0	16.5
racionalizácia výrobných nákladov	39.7	23.3	14.0	20.8	30.4	22.1	28.6	27.5
orientácia na nové/iné trhy	25.0	9.3	8.0	8.3	17.4	18.6	14.3	17.1
prenesenie výroby inde	4.3	9.3	0.0	0.0	4.3	2.3	0.0	3.3
iné opatrenia	2.6	4.7	2.0	0.0	0.0	2.3	4.8	2.5
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Prijali ste/pripravujete nejaké opatrenia, ktorými chcete čeliť dopadom krízy? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
nerobíme/nepripravujeme žiadne	62.7	33.1	16.7	36.4	72.9	61.7	36.7	25.5	25.0	43.5
zníženie/odloženie investícií	20.3	31.8	41.7	27.3	10.4	23.4	31.6	33.0	41.7	28.1
zníženie/obmedzenie výroby	6.5	19.9	29.2	18.2	4.2	6.4	17.7	20.8	33.3	15.4
redukcia počtu zamestnancov	9.8	29.1	35.4	27.3	2.1	7.4	25.3	35.8	36.1	21.8
zmena výrobného programu	5.2	12.6	25.0	0.0	4.2	4.3	7.6	17.0	25.0	10.7
obmedzenie marketingu/reklamy	8.5	20.5	31.3	9.1	2.1	11.7	15.2	25.5	25.0	16.5
racionalizácia výrobných nákladov	19.0	31.8	43.8	18.2	14.6	17.0	27.8	36.8	44.4	27.5
orientácia na nové/iné trhy	7.2	21.2	37.5	9.1	6.3	8.5	19.0	27.4	19.4	17.1
prenesenie výroby inde	2.0	4.0	4.2	9.1	4.2	1.1	1.3	3.8	11.1	3.3
iné opatrenia	2.0	2.0	2.1	18.2	6.3	1.1	1.3	2.8	2.8	2.5
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Prijali ste/pripravujete nejaké opatrenia, ktorými chcete čeliť dopadom krízy? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
nerobíme/nepripravujeme žiadne	68.8	40.9	32.5	26.6	28.1	26.9	25.0	43.5
zníženie/odloženie investícií	14.7	31.8	30.0	40.6	34.4	30.8	25.0	28.1
zníženie/obmedzenie výroby	2.8	17.0	30.0	18.8	18.8	26.9	25.0	15.4
redukcia počtu zamestnancov	6.4	21.6	40.0	23.4	43.8	30.8	0.0	21.8
zmena výrobného programu	1.8	10.2	10.0	15.6	21.9	23.1	25.0	10.7
obmedzenie marketingu/reklamy	8.3	10.2	15.0	29.7	28.1	26.9	25.0	16.5
racionalizácia výrobných nákladov	11.9	25.0	37.5	34.4	50.0	46.2	0.0	27.5
orientácia na nové/iné trhy	4.6	14.8	15.0	35.9	25.0	19.2	50.0	17.1
prenesenie výroby inde	1.8	2.3	2.5	3.1	12.5	3.8	0.0	3.3
iné opatrenia	2.8	2.3	0.0	4.7	0.0	0.0	25.0	2.5
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Prijali ste/pripravujete nejaké opatrenia, ktorými chcete čeliť dopadom krízy? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
nerobíme/nepripravujeme žiadne	55.5	21.2	18.8	19.0	15.6	45.9	38.9	43.3	49.4	43.5
zníženie/odloženie investícií	25.3	33.3	31.3	38.1	34.4	27.9	33.6	26.7	21.0	28.1
zníženie/obmedzenie výroby	9.0	33.3	18.8	28.6	34.4	14.8	19.1	14.4	11.1	15.4
redukcia počtu zamestnancov	14.7	30.3	31.3	42.9	43.8	14.8	26.7	26.7	13.6	21.8
zmena výrobného programu	7.3	12.1	15.6	23.8	21.9	11.5	12.2	11.1	7.4	10.7
obmedzenie marketingu/reklamy	11.4	21.2	31.3	33.3	25.0	8.2	23.7	13.3	14.8	16.5
racionalizácia výrobných nákladov	20.8	39.4	37.5	33.3	53.1	26.2	35.9	25.6	17.3	27.5
orientácia na nové/iné trhy	8.6	30.3	40.6	38.1	31.3	11.5	19.8	18.9	14.8	17.1
prenesenie výroby inde	2.4	3.0	9.4	0.0	6.3	1.6	4.6	2.2	3.7	3.3
iné opatrenia	2.0	6.1	6.3	0.0	0.0	4.9	1.5	2.2	2.5	2.5
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Prijali ste/pripravujete nejaké opatrenia, ktorými chcete čeliť dopadom krízy? *MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!*	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
nerobíme/nepripravujeme žiadne	42.4	45.8	53.2	36.4	40.5	43.2	52.8	35.3	43.5
zníženie/odloženie investícií	37.3	41.7	17.0	36.4	31.0	37.8	11.3	25.0	28.1
zníženie/obmedzenie výroby	18.6	8.3	10.6	21.2	14.3	21.6	15.1	13.2	15.4
redukcia počtu zamestnancov	22.0	16.7	12.8	18.2	26.2	21.6	20.8	29.4	21.8
zmena výrobného programu	11.9	4.2	4.3	21.2	11.9	13.5	11.3	8.8	10.7
obmedzenie marketingu/reklamy	23.7	12.5	2.1	21.2	9.5	16.2	20.8	20.6	16.5
racionalizácia výrobných nákladov	22.0	29.2	23.4	48.5	26.2	21.6	15.1	38.2	27.5
orientácia na nové/iné trhy	11.9	4.2	10.6	15.2	19.0	24.3	18.9	25.0	17.1
prenesenie výroby inde	1.7	4.2	2.1	3.0	0.0	2.7	7.5	4.4	3.3
iné opatrenia	3.4	12.5	2.1	3.0	2.4	0.0	1.9	0.0	2.5
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

17. Očakávaný vývoj hospodárskych ukazovateľov firiem v roku 2009

17.1. Očakávaný vývoj tržieb v roku 2009

Pod dojmom prichádzajúcej krízy posudzovali účastníci výskumu očakávaný vývoj hospodárskych ukazovateľov svojich firiem. Najpesimistickejšie odhady sa skoncentrovali do oblasti tržieb. Tu očakáva pokles takmer 3/5 (57.2%) respondentov, kým s nárastom (prevažne len miernym) kalkuluje 1/6 (16.6%) oslovených.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v roku 2009 v oblasti tržieb?

7.4%	veľmi výrazný pokles (>30%)
18.7%	výrazný pokles (15-30%)
31.1%	mierny pokles (5-15%)
22.6%	stagnáciu (+/-5%)
12.7%	mierny rast (5-15%)
3.9%	výrazný rast (15-30%)
0.0%	rapídny rast (>30%)
1.4%	netýka sa nás
2.2%	neviem posúdiť

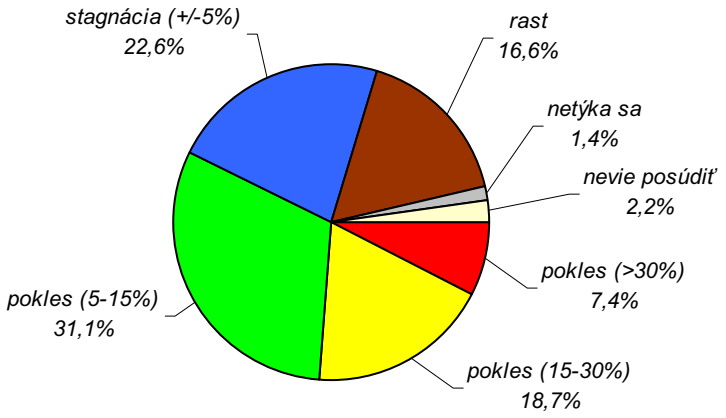

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti tržieb?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	9.5	4.7	10.0	4.2	13.0	4.7	4.8	7.4
výrazný pokles: 15-30%	20.7	18.6	10.0	29.2	13.0	17.4	28.6	18.7
mierny pokles: 5-15%	31.9	32.6	40.0	20.8	30.4	32.6	9.5	31.1
stagnáciu: +/- 5%	20.7	25.6	28.0	16.7	26.1	22.1	19.0	22.6
mierny rast: 5-15%	13.8	9.3	10.0	20.8	8.7	11.6	19.0	12.7
výrazný rast: 15-30%	1.7	4.7	0.0	4.2	8.7	7.0	4.8	3.9
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	1.2	14.3	1.4
nevie	1.7	2.3	2.0	4.2	0.0	3.5	0.0	2.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti tržieb?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	5.2	10.6	6.3	0.0	4.2	6.4	6.3	10.4	8.3	7.4
výrazný pokles: 15-30%	19.0	15.9	25.0	27.3	16.7	13.8	19.0	19.8	30.6	18.7
mierny pokles: 5-15%	28.1	33.8	29.2	45.5	29.2	33.0	22.8	34.9	36.1	31.1
stagnáciu: +/- 5%	24.2	23.2	16.7	18.2	27.1	23.4	31.6	17.0	11.1	22.6
mierny rast: 5-15%	12.4	11.3	18.8	9.1	6.3	14.9	13.9	15.1	5.6	12.7
výrazný rast: 15-30%	3.9	4.6	2.1	0.0	2.1	5.3	5.1	1.9	5.6	3.9
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	3.3	0.0	0.0	0.0	8.3	1.1	0.0	0.0	0.0	1.4
nevie	3.9	0.7	2.1	0.0	6.3	2.1	1.3	0.9	2.8	2.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti tržieb?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	3.7	12.5	5.0	9.4	6.3	7.7	0.0	7.4
výrazný pokles: 15-30%	18.3	19.3	27.5	10.9	15.6	30.8	0.0	18.7
mierny pokles: 5-15%	26.6	31.8	22.5	34.4	53.1	19.2	75.0	31.1
stagnáciu: +/- 5%	31.2	20.5	20.0	21.9	12.5	15.4	0.0	22.6
mierny rast: 5-15%	11.0	10.2	17.5	18.8	6.3	15.4	0.0	12.7
výrazný rast: 15-30%	1.8	2.3	5.0	4.7	3.1	11.5	25.0	3.9
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	3.7	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4
nevie	3.7	2.3	2.5	0.0	3.1	0.0	0.0	2.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti tržieb?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	5.3	3.0	15.6	14.3	15.6	8.2	4.6	11.1	7.4	7.4
výrazný pokles: 15-30%	15.9	33.3	12.5	33.3	21.9	14.8	20.6	18.9	18.5	18.7
mierny pokles: 5-15%	28.2	39.4	46.9	14.3	40.6	41.0	32.1	21.1	33.3	31.1
stagnáciu: +/- 5%	27.8	15.2	12.5	14.3	6.3	23.0	21.4	25.6	21.0	22.6
mierny rast: 5-15%	13.5	6.1	9.4	23.8	9.4	11.5	13.7	13.3	11.1	12.7
výrazný rast: 15-30%	4.5	0.0	3.1	0.0	6.3	1.6	4.6	4.4	3.7	3.9
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.2	1.2	1.4
nevie	2.9	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	3.3	3.7	2.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti tržieb?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	8.5	4.2	6.4	3.0	7.1	10.8	13.2	4.4	7.4
výrazný pokles: 15-30%	23.7	16.7	12.8	21.2	14.3	16.2	15.1	25.0	18.7
mierny pokles: 5-15%	16.9	50.0	40.4	33.3	38.1	29.7	28.3	27.9	31.1
stagnáciu: +/- 5%	20.3	20.8	19.1	30.3	21.4	16.2	22.6	27.9	22.6
mierny rast: 5-15%	20.3	4.2	14.9	6.1	14.3	13.5	11.3	10.3	12.7
výrazný rast: 15-30%	10.2	0.0	4.3	0.0	0.0	10.8	1.9	1.5	3.9
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	0.0	4.2	0.0	3.0	0.0	2.7	1.9	1.5	1.4
nevie	0.0	0.0	2.1	3.0	4.8	0.0	5.7	1.5	2.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

17.2. Očakávaný vývoj exportu v roku 2009

Aj pri odhade vývoja exportu dominujú pesimisti, predpokladajúci pokles nad optimistami, a to v pomere 4:1. Keďže 2/3 (67.5%) subjektov zo skúmanej vzorky nevykonáva vývoz, možno pripísať 19.8% pesimistov pripísať ešte väčšiu váhu (je to cca 3/5 exportérov) než bol podiel subjektov očakávajúcich pokles tržieb.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v roku 2009 v oblasti exportu?

3.0%	veľmi výrazný pokles (>30%)
8.0%	výrazný pokles (15-30%)
8.8%	mierny pokles (5-15%)
6.1%	stagnáciu (+/-5%)
3.6%	mierny rast (5-15%)
1.4%	výrazný rast (15-30%)
0.0%	rapídny rast (>30%)
67.5%	netýka sa nás
1.7%	neviem posúdiť

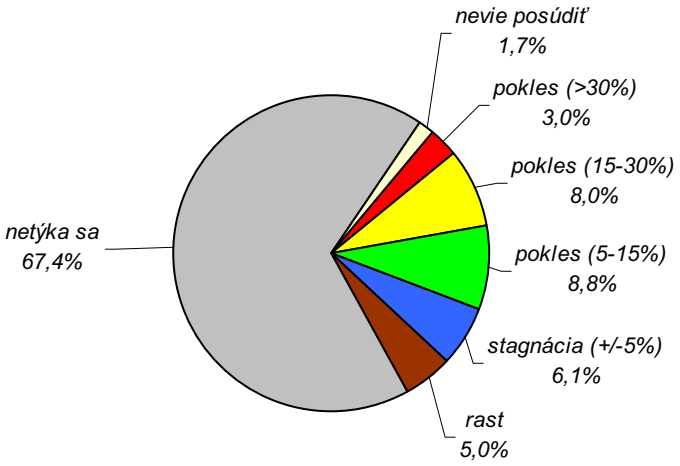

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti exportu?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	6.0	0.0	0.0	4.2	0.0	2.3	4.8	3.0
výrazný pokles: 15-30%	15.5	2.3	2.0	4.2	13.0	3.5	9.5	8.0
mierny pokles: 5-15%	17.2	4.7	2.0	0.0	13.0	5.8	4.8	8.8
stagnáciu: +/- 5%	15.5	2.3	2.0	0.0	0.0	0.0	9.5	6.1
mierny rast: 5-15%	6.0	0.0	2.0	0.0	4.3	4.7	0.0	3.6
výrazný rast: 15-30%	2.6	2.3	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	1.4
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	33.6	88.4	90.0	91.7	69.6	81.4	71.4	67.5
nevie	3.4	0.0	2.0	0.0	0.0	1.2	0.0	1.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti exportu?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	2.0	4.6	2.1	0.0	0.0	1.1	2.5	4.7	8.3	3.0
výrazný pokles: 15-30%	3.9	9.9	16.7	0.0	2.1	2.1	3.8	11.3	30.6	8.0
mierny pokles: 5-15%	2.0	13.9	14.6	9.1	0.0	4.3	8.9	15.1	13.9	8.8
stagnáciu: +/- 5%	1.3	7.3	18.8	0.0	0.0	2.1	3.8	9.4	19.4	6.1
mierny rast: 5-15%	2.0	2.6	12.5	0.0	0.0	2.1	1.3	7.5	5.6	3.6
výrazný rast: 15-30%	2.0	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	2.5	1.9	2.8	1.4
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	86.3	57.0	35.4	90.9	95.8	87.2	75.9	48.1	16.7	67.5
nevie	0.7	3.3	0.0	0.0	2.1	1.1	1.3	1.9	2.8	1.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti exportu?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	0.0	2.3	7.5	4.7	3.1	7.7	0.0	3.0
výrazný pokles: 15-30%	1.8	5.7	7.5	7.8	21.9	26.9	0.0	8.0
mierny pokles: 5-15%	1.8	11.4	5.0	12.5	25.0	3.8	25.0	8.8
stagnáciu: +/- 5%	0.9	4.5	7.5	7.8	12.5	15.4	25.0	6.1
mierny rast: 5-15%	0.9	1.1	2.5	10.9	6.3	3.8	0.0	3.6
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.0	0.0	1.6	3.1	11.5	0.0	1.4
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	92.7	75.0	67.5	50.0	28.1	30.8	50.0	67.5
nevie	1.8	0.0	2.5	4.7	0.0	0.0	0.0	1.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti exportu?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	0.0	9.1	9.4	14.3	6.3	3.3	3.1	3.3	2.5	3.0
výrazný pokles: 15-30%	0.0	21.2	15.6	28.6	34.4	4.9	10.7	7.8	6.2	8.0
mierny pokles: 5-15%	0.0	27.3	34.4	14.3	28.1	13.1	6.9	7.8	9.9	8.8
stagnáciu: +/- 5%	0.0	12.1	28.1	14.3	18.8	8.2	6.9	5.6	3.7	6.1
mierny rast: 5-15%	0.0	12.1	6.3	23.8	6.3	1.6	5.3	4.4	1.2	3.6
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.0	6.3	4.8	6.3	0.0	3.1	1.1	0.0	1.4
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	67.2	62.6	67.8	75.3	67.5
nevie	0.0	18.2	0.0	0.0	0.0	1.6	1.5	2.2	1.2	1.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti exportu?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	5.1	0.0	0.0	0.0	0.0	10.8	7.5	0.0	3.0
výrazný pokles: 15-30%	6.8	4.2	8.5	15.2	9.5	5.4	3.8	10.3	8.0
mierny pokles: 5-15%	8.5	25.0	14.9	0.0	9.5	10.8	3.8	5.9	8.8
stagnáciu: +/- 5%	1.7	12.5	2.1	6.1	11.9	5.4	5.7	7.4	6.1
mierny rast: 5-15%	0.0	0.0	2.1	6.1	4.8	0.0	5.7	7.4	3.6
výrazný rast: 15-30%	5.1	0.0	2.1	0.0	0.0	2.7	0.0	0.0	1.4
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	69.5	58.3	70.2	69.7	59.5	64.9	73.6	67.6	67.5
nevie	3.4	0.0	0.0	3.0	4.8	0.0	0.0	1.5	1.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

17.3. Očakávaný vývoj zisku v roku 2009

Viac ako 1/2 (51.6%) respondentov očakáva v roku 2009 pokles zisku, optimistov je len cca 1/6 (17.6%). So stagnáciou v oblasti zisku kalkuluje 1/4 (25.1%) účastníkov prieskumu.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v roku 2009 v oblasti zisku?

4.7%	veľmi výrazný pokles (>30%)
18.2%	výrazný pokles (15-30%)
28.7%	mierny pokles (5-15%)
25.1%	stagnáciu (+/-5%)
14.3%	mierny rast (5-15%)
3.0%	výrazný rast (15-30%)
0.3%	rapídny rast (>30%)
0.6%	netýka sa nás
5.2%	neviem posúdiť

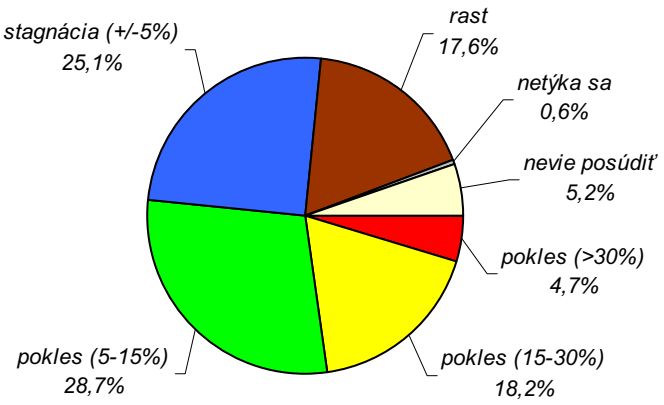

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti zisku?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	7.8	0.0	6.0	4.2	4.3	3.5	0.0	4.7
výrazný pokles: 15-30%	17.2	14.0	14.0	20.8	26.1	19.8	23.8	18.2
mierny pokles: 5-15%	33.6	34.9	36.0	12.5	21.7	22.1	23.8	28.7
stagnáciu: +/- 5%	20.7	32.6	26.0	25.0	21.7	29.1	19.0	25.1
mierny rast: 5-15%	13.8	9.3	8.0	29.2	8.7	15.1	28.6	14.3
výrazný rast: 15-30%	1.7	4.7	2.0	4.2	8.7	3.5	0.0	3.0
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.8	0.3
netýka sa	0.0	0.0	2.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.6
nevie	5.2	4.7	6.0	4.2	8.7	5.8	0.0	5.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti zisku?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	5.2	5.3	2.1	0.0	2.1	4.3	5.1	2.8	13.9	4.7
výrazný pokles: 15-30%	17.0	17.2	22.9	27.3	12.5	14.9	15.2	25.5	19.4	18.2
mierny pokles: 5-15%	26.8	31.1	25.0	36.4	29.2	29.8	22.8	31.1	30.6	28.7
stagnáciu: +/- 5%	25.5	23.8	27.1	27.3	33.3	24.5	31.6	17.9	22.2	25.1
mierny rast: 5-15%	13.7	13.2	20.8	9.1	10.4	13.8	16.5	16.0	11.1	14.3
výrazný rast: 15-30%	3.9	3.3	0.0	0.0	2.1	4.3	5.1	1.9	0.0	3.0
rapídny rast: >30%	0.7	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
netýka sa	0.7	0.7	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.6
nevie	6.5	5.3	2.1	0.0	8.3	6.4	3.8	4.7	2.8	5.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti zisku?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	1.8	3.4	7.5	7.8	0.0	15.4	0.0	4.7
výrazný pokles: 15-30%	14.7	22.7	20.0	12.5	28.1	19.2	0.0	18.2
mierny pokles: 5-15%	25.7	28.4	30.0	29.7	43.8	19.2	25.0	28.7
stagnáciu: +/- 5%	32.1	27.3	12.5	26.6	15.6	11.5	50.0	25.1
mierny rast: 5-15%	12.8	11.4	17.5	18.8	6.3	26.9	0.0	14.3
výrazný rast: 15-30%	1.8	1.1	5.0	4.7	3.1	3.8	25.0	3.0
rapídny rast: >30%	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
netýka sa	0.9	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
nevie	9.2	4.5	7.5	0.0	3.1	3.8	0.0	5.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti zisku?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	2.9	3.0	6.3	14.3	12.5	11.5	3.1	3.3	3.7	4.7
výrazný pokles: 15-30%	15.9	24.2	21.9	23.8	21.9	16.4	18.3	20.0	17.3	18.2
mierny pokles: 5-15%	24.9	39.4	40.6	33.3	31.3	34.4	30.5	20.0	30.9	28.7
stagnáciu: +/- 5%	29.4	18.2	18.8	4.8	18.8	24.6	24.4	30.0	21.0	25.1
mierny rast: 5-15%	15.5	6.1	9.4	23.8	12.5	11.5	17.6	12.2	13.6	14.3
výrazný rast: 15-30%	4.1	0.0	3.1	0.0	0.0	0.0	2.3	5.6	3.7	3.0
rapídny rast: >30%	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.3
netýka sa	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.5	0.6
nevie	6.1	9.1	0.0	0.0	3.1	1.6	3.8	8.9	6.2	5.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti zisku?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	3.4	0.0	0.0	6.1	2.4	10.8	7.5	5.9	4.7
výrazný pokles: 15-30%	23.7	20.8	14.9	18.2	14.3	16.2	15.1	20.6	18.2
mierny pokles: 5-15%	18.6	37.5	38.3	24.2	40.5	21.6	26.4	27.9	28.7
stagnáciu: +/- 5%	22.0	33.3	21.3	36.4	21.4	13.5	24.5	30.9	25.1
mierny rast: 5-15%	22.0	0.0	19.1	9.1	11.9	21.6	13.2	10.3	14.3
výrazný rast: 15-30%	6.8	0.0	2.1	0.0	0.0	8.1	1.9	2.9	3.0
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
netýka sa	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.6
nevie	3.4	4.2	4.3	3.0	9.5	8.1	9.4	1.5	5.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

17.4. Očakávaný vývoj investícií v roku 2009

So znížením objemu investícií počítajú 2/5 (40.5%) firiem, 1/5 (19.6%) má (mierne) optimistické vyhliadky. Na prvý pohľad to navodzuje dojem, že napriek hlbšiemu prepadu tržieb a zisku (cca 50% a viac), si chcú podnikateľské subjekty udržať svoje šance na trhu a napriek problémom neprestať s investovaním. Korektívom takéhoto hodnotenia je skutočnosť, že určitá časť firiem (6.1%) neinvestuje vôbec, takže z bilancie (rastu-poklesu) vypadla.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v roku 2009 v oblasti investícií?

8.8%	veľmi výrazný pokles (>30%)
12.4%	výrazný pokles (15-30%)
19.3%	mierny pokles (5-15%)
26.7%	stagnáciu (+/-5%)
14.6%	mierny rast (5-15%)
4.4%	výrazný rast (15-30%)
0.6%	rapídny rast (>30%)
6.1%	netýka sa nás
7.2%	neviem posúdiť

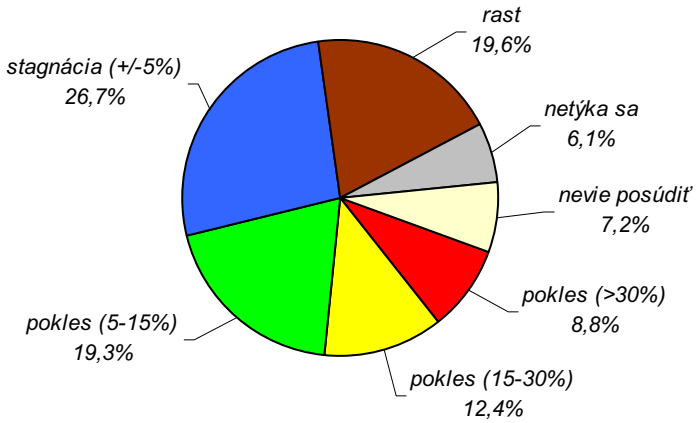

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti investícií?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	12.9	2.3	16.0	0.0	8.7	4.7	9.5	8.8
výrazný pokles: 15-30%	14.7	9.3	10.0	8.3	4.3	15.1	14.3	12.4
mierny pokles: 5-15%	23.3	32.6	16.0	16.7	17.4	11.6	14.3	19.3
stagnáciu: +/- 5%	24.1	30.2	28.0	25.0	34.8	26.7	23.8	26.7
mierny rast: 5-15%	16.4	11.6	10.0	20.8	13.0	12.8	23.8	14.6
výrazný rast: 15-30%	2.6	7.0	2.0	8.3	8.7	5.8	0.0	4.4
rapídny rast: >30%	0.9	0.0	0.0	0.0	4.3	0.0	0.0	0.6
netýka sa	0.0	0.0	12.0	8.3	4.3	12.8	9.5	6.1
nevie	5.2	7.0	6.0	12.5	4.3	10.5	4.8	7.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti investícií?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	5.2	11.9	12.5	0.0	4.2	5.3	10.1	12.3	11.1	8.8
výrazný pokles: 15-30%	10.5	13.9	10.4	27.3	4.2	17.0	3.8	17.0	16.7	12.4
mierny pokles: 5-15%	14.4	23.8	20.8	18.2	10.4	12.8	19.0	29.2	19.4	19.3
stagnáciu: +/- 5%	31.4	23.2	22.9	27.3	39.6	30.9	26.6	17.0	27.8	26.7
mierny rast: 5-15%	14.4	12.6	22.9	9.1	6.3	12.8	22.8	13.2	16.7	14.6
výrazný rast: 15-30%	3.3	5.3	4.2	9.1	0.0	2.1	8.9	5.7	2.8	4.4
rapídny rast: >30%	0.7	0.0	2.1	0.0	0.0	1.1	1.3	0.0	0.0	0.6
netýka sa	11.8	1.3	2.1	9.1	25.0	6.4	2.5	1.9	0.0	6.1
nevie	8.5	7.9	2.1	0.0	10.4	11.7	5.1	3.8	5.6	7.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti investícií?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	3.7	5.7	12.5	9.4	15.6	23.1	25.0	8.8
výrazný pokles: 15-30%	8.3	18.2	12.5	7.8	18.8	15.4	0.0	12.4
mierny pokles: 5-15%	13.8	15.9	25.0	29.7	28.1	7.7	25.0	19.3
stagnáciu: +/- 5%	34.9	22.7	20.0	28.1	18.8	19.2	50.0	26.7
mierny rast: 5-15%	12.8	10.2	25.0	17.2	9.4	23.1	0.0	14.6
výrazný rast: 15-30%	0.9	8.0	2.5	6.3	6.3	3.8	0.0	4.4
rapídny rast: >30%	0.0	1.1	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.6
netýka sa	14.7	5.7	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	6.1
nevie	11.0	12.5	2.5	0.0	3.1	3.8	0.0	7.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti investícií?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	6.1	12.1	12.5	23.8	12.5	8.2	8.4	12.2	6.2	8.8
výrazný pokles: 15-30%	9.8	18.2	21.9	14.3	15.6	14.8	13.0	12.2	9.9	12.4
mierny pokles: 5-15%	15.5	39.4	31.3	14.3	18.8	21.3	20.6	16.7	18.5	19.3
stagnáciu: +/- 5%	31.4	3.0	12.5	19.0	34.4	19.7	28.2	23.3	33.3	26.7
mierny rast: 5-15%	15.1	15.2	12.5	23.8	6.3	14.8	13.7	18.9	11.1	14.6
výrazný rast: 15-30%	4.9	0.0	6.3	4.8	3.1	3.3	6.1	3.3	3.7	4.4
rapídny rast: >30%	0.4	0.0	3.1	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	0.0	0.6
netýka sa	8.6	0.0	0.0	0.0	3.1	6.6	6.1	2.2	9.9	6.1
nevie	8.2	12.1	0.0	0.0	6.3	9.8	3.8	10.0	7.4	7.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti investícií?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	10.2	8.3	2.1	15.2	4.8	21.6	1.9	10.3	8.8
výrazný pokles: 15-30%	13.6	12.5	12.8	18.2	21.4	5.4	13.2	5.9	12.4
mierny pokles: 5-15%	11.9	20.8	25.5	24.2	16.7	13.5	17.0	25.0	19.3
stagnáciu: +/- 5%	25.4	33.3	36.2	15.2	31.0	27.0	22.6	25.0	26.7
mierny rast: 5-15%	22.0	0.0	14.9	9.1	14.3	10.8	15.1	17.6	14.6
výrazný rast: 15-30%	8.5	0.0	0.0	3.0	0.0	8.1	5.7	5.9	4.4
rapídny rast: >30%	1.7	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
netýka sa	3.4	8.3	2.1	6.1	0.0	8.1	11.3	8.8	6.1
nevie	3.4	16.7	4.3	9.1	11.9	5.4	13.2	1.5	7.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

17.5. Očakávaný vývoj počtu zamestnancov v roku 2009

Zaujímavé čísla ponúkol odhad vývoja počtu zamestnancov. Napriek kríze si chcú firmy svojich kmeňových zamestnancov skôr ponechať a ich očakávaný pokles v 1/3 (33.4%) subjektov je oveľa nižší než zníženie tržieb a zisku. Navyše stagnáciu zamestnanosti očakáva viac ako 1/3 (37.7%) firiem.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v roku 2009 v oblasti počtu zamestnancov?

2.8%	veľmi výrazný pokles (>30%)
8.0%	výrazný pokles (15-30%)
22.6%	mierny pokles (5-15%)
37.7%	stagnáciu (+/-5%)
5.8%	mierny rast (5-15%)
0.3%	výrazný rast (15-30%)
0.0%	rapídny rast (>30%)
13.2%	netýka sa nás
9.6%	neviem posúdiť

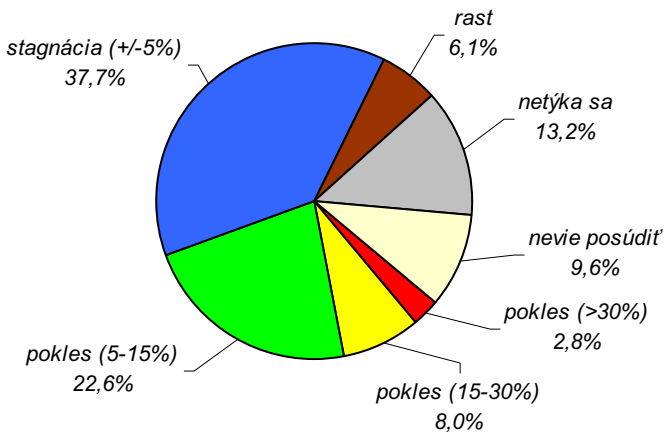

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	3.4	0.0	2.0	0.0	0.0	5.8	0.0	2.8
výrazný pokles: 15-30%	9.5	7.0	2.0	8.3	17.4	9.3	0.0	8.0
mierny pokles: 5-15%	31.0	27.9	14.0	25.0	13.0	16.3	19.0	22.6
stagnáciu: +/- 5%	42.2	44.2	54.0	33.3	34.8	24.4	23.8	37.7
mierny rast: 5-15%	5.2	4.7	0.0	12.5	13.0	5.8	9.5	5.8
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.0	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	1.7	9.3	18.0	12.5	17.4	20.9	38.1	13.2
nevie	6.9	7.0	8.0	8.3	4.3	17.4	9.5	9.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	2.6	2.6	4.2	0.0	0.0	5.3	3.8	0.9	2.8	2.8
výrazný pokles: 15-30%	5.2	11.3	6.3	9.1	0.0	6.4	3.8	11.3	22.2	8.0
mierny pokles: 5-15%	14.4	25.8	35.4	36.4	0.0	9.6	25.3	37.7	36.1	22.6
stagnáciu: +/- 5%	35.3	42.4	33.3	27.3	0.0	50.0	48.1	40.6	25.0	37.7
mierny rast: 5-15%	3.3	6.6	8.3	18.2	0.0	5.3	11.4	3.8	8.3	5.8
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	0.0	0.3
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	29.4	1.3	2.1	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.2
nevie	9.8	9.3	10.4	9.1	0.0	23.4	7.6	4.7	5.6	9.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	0.9	5.7	5.0	3.1	0.0	0.0	0.0	2.8
výrazný pokles: 15-30%	3.7	5.7	10.0	6.3	15.6	26.9	0.0	8.0
mierny pokles: 5-15%	9.2	20.5	37.5	31.3	40.6	19.2	25.0	22.6
stagnáciu: +/- 5%	31.2	39.8	32.5	50.0	34.4	34.6	75.0	37.7
mierny rast: 5-15%	4.6	5.7	5.0	7.8	3.1	11.5	0.0	5.8
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	0.3
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	37.6	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.2
nevie	12.8	14.8	10.0	1.6	6.3	3.8	0.0	9.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	2.4	0.0	0.0	14.3	3.1	3.3	0.8	3.3	4.9	2.8
výrazný pokles: 15-30%	6.1	3.0	9.4	14.3	21.9	3.3	7.6	12.2	7.4	8.0
mierny pokles: 5-15%	15.5	42.4	40.6	23.8	37.5	32.8	26.7	20.0	11.1	22.6
stagnáciu: +/- 5%	40.0	27.3	34.4	42.9	31.3	34.4	41.2	33.3	39.5	37.7
mierny rast: 5-15%	6.5	6.1	3.1	0.0	6.3	6.6	4.6	4.4	8.6	5.8
výrazný rast: 15-30%	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.3
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	18.8	6.1	0.0	0.0	0.0	11.5	9.2	16.7	17.3	13.2
nevie	10.2	15.2	12.5	4.8	0.0	8.2	9.9	10.0	9.9	9.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	0.0	0.0	8.5	0.0	4.8	5.4	1.9	1.5	2.8
výrazný pokles: 15-30%	6.8	8.3	6.4	9.1	4.8	10.8	9.4	8.8	8.0
mierny pokles: 5-15%	25.4	20.8	21.3	24.2	21.4	21.6	18.9	25.0	22.6
stagnáciu: +/- 5%	39.0	29.2	40.4	33.3	45.2	43.2	30.2	38.2	37.7
mierny rast: 5-15%	8.5	0.0	6.4	9.1	2.4	5.4	9.4	2.9	5.8
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.3
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	6.8	29.2	10.6	18.2	9.5	8.1	18.9	13.2	13.2
nevie	13.6	12.5	6.4	6.1	11.9	5.4	11.3	8.8	9.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

17.6. Očakávaný vývoj nominálnych miezd v roku 2009

Respondenti predikovali v oblasti priemerných nominálnych miezd prevahu rastu oproti poklesu. Približne 1/5 (20.4%) firiem očakáva mierny rast nominálnych miezd, s ich poklesom ráta 16.2% subjektov zo vzorky. V ostatných, s výnimkou tých, ktoré nemajú zamestnancov, sa pripravujú na stagnáciu miezd.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v roku 2009 v oblasti priemerných nominálnych miezd?

1.9%	veľmi výrazný pokles (>30%)
3.0%	výrazný pokles (15-30%)
11.3%	mierny pokles (5-15%)
43.8%	stagnáciu (+/-5%)
19.0%	mierny rast (5-15%)
1.1%	výrazný rast (15-30%)
0.3%	rapídny rast (>30%)
13.2%	netýka sa nás
6.3%	neviem posúdiť

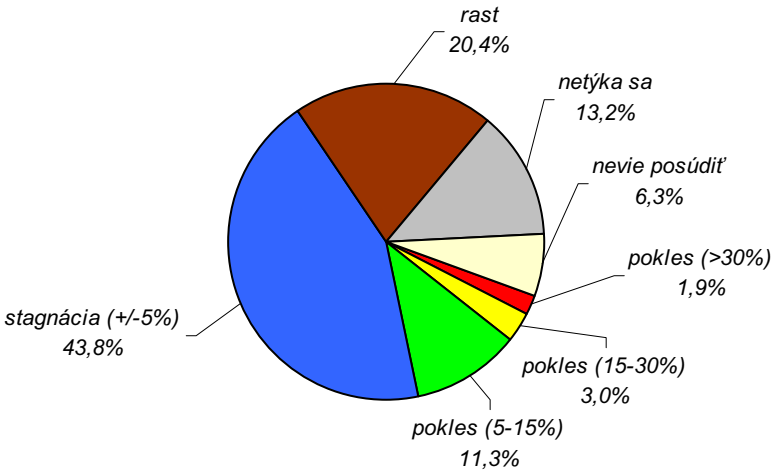

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti priemerných miezd?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	2.6	0.0	4.0	0.0	0.0	2.3	0.0	1.9
výrazný pokles: 15-30%	5.2	2.3	0.0	8.3	0.0	2.3	0.0	3.0
mierny pokles: 5-15%	13.8	11.6	10.0	4.2	30.4	7.0	4.8	11.3
stagnáciu: +/- 5%	54.3	46.5	42.0	29.2	39.1	38.4	28.6	43.8
mierny rast: 5-15%	16.4	23.3	16.0	41.7	8.7	18.6	19.0	19.0
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.0	2.0	0.0	4.3	2.3	0.0	1.1
rapídny rast: >30%	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
netýka sa	1.7	9.3	18.0	12.5	17.4	20.9	38.1	13.2
nevie	5.2	7.0	8.0	4.2	0.0	8.1	9.5	6.3
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti priemerných miezd?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	2.0	2.0	2.1	0.0	0.0	2.1	2.5	1.9	2.8	1.9
výrazný pokles: 15-30%	2.0	4.6	2.1	0.0	0.0	1.1	3.8	6.6	0.0	3.0
mierny pokles: 5-15%	6.5	14.6	12.5	27.3	0.0	6.4	13.9	17.9	13.9	11.3
stagnáciu: +/- 5%	37.9	47.7	52.1	36.4	0.0	53.2	43.0	50.0	61.1	43.8
mierny rast: 5-15%	15.7	20.5	22.9	27.3	0.0	23.4	31.6	16.0	13.9	19.0
výrazný rast: 15-30%	1.3	1.3	0.0	0.0	0.0	3.2	0.0	0.9	0.0	1.1
rapídny rast: >30%	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.3
netýka sa	29.4	1.3	2.1	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.2
nevie	4.6	7.9	6.3	9.1	0.0	9.6	5.1	6.6	8.3	6.3
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti priemerných miezd?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	0.9	3.4	2.5	3.1	0.0	0.0	0.0	1.9
výrazný pokles: 15-30%	0.9	5.7	5.0	0.0	6.3	3.8	0.0	3.0
mierny pokles: 5-15%	4.6	11.4	2.5	23.4	25.0	7.7	0.0	11.3
stagnáciu: +/- 5%	34.9	39.8	50.0	48.4	50.0	61.5	75.0	43.8
mierny rast: 5-15%	14.7	21.6	25.0	23.4	12.5	19.2	0.0	19.0
výrazný rast: 15-30%	0.0	1.1	2.5	0.0	0.0	3.8	25.0	1.1
rapídny rast: >30%	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
netýka sa	37.6	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.2
nevie	5.5	9.1	12.5	1.6	6.3	3.8	0.0	6.3
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti priemerných miezd?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	1.2	0.0	3.1	9.5	3.1	1.6	0.8	1.1	4.9	1.9
výrazný pokles: 15-30%	2.4	3.0	6.3	4.8	3.1	0.0	3.8	3.3	3.7	3.0
mierny pokles: 5-15%	7.3	21.2	25.0	23.8	9.4	16.4	9.9	12.2	8.6	11.3
stagnáciu: +/- 5%	40.0	45.5	40.6	47.6	71.9	49.2	50.4	37.8	35.8	43.8
mierny rast: 5-15%	22.0	18.2	15.6	9.5	6.3	19.7	18.3	17.8	21.0	19.0
výrazný rast: 15-30%	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	1.1	2.5	1.1
rapídny rast: >30%	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.3
netýka sa	18.8	6.1	0.0	0.0	0.0	11.5	9.2	16.7	17.3	13.2
nevie	6.1	6.1	9.4	4.8	6.3	1.6	6.9	10.0	4.9	6.3
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký najpravdepodobnejší vývoj očakávate v roku 2009 v oblasti priemerných miezd?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >30%	0.0	0.0	2.1	0.0	2.4	8.1	1.9	1.5	1.9
výrazný pokles: 15-30%	0.0	4.2	2.1	0.0	0.0	5.4	7.5	4.4	3.0
mierny pokles: 5-15%	11.9	12.5	17.0	18.2	19.0	2.7	7.5	5.9	11.3
stagnáciu: +/- 5%	42.4	41.7	34.0	51.5	47.6	40.5	32.1	57.4	43.8
mierny rast: 5-15%	32.2	4.2	27.7	6.1	7.1	21.6	24.5	14.7	19.0
výrazný rast: 15-30%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.1	0.0	1.5	1.1
rapídny rast: >30%	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
netýka sa	6.8	29.2	10.6	18.2	9.5	8.1	18.9	13.2	13.2
nevie	6.8	8.3	4.3	6.1	14.3	5.4	7.5	1.5	6.3
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

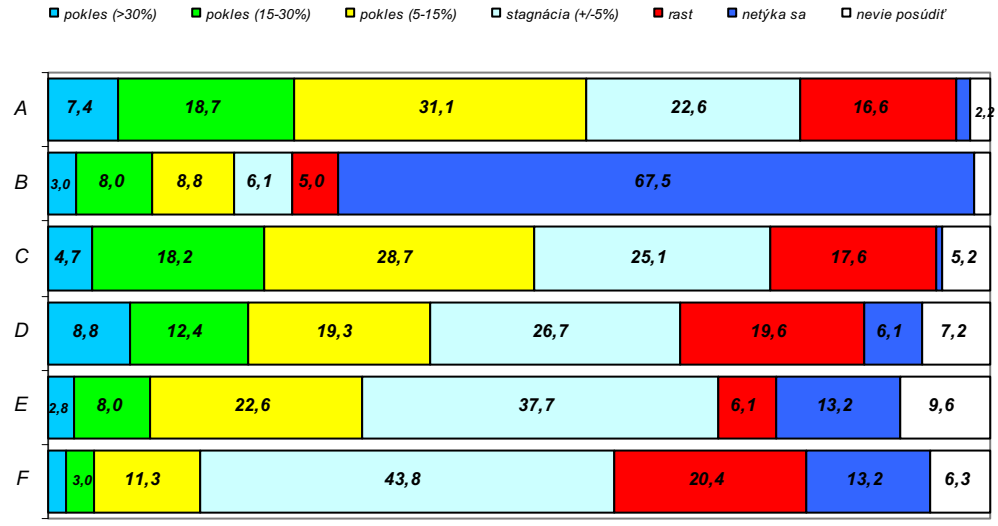

A – tržby
B – export
C – zisk
D – investície
E – počet zamestnancov
F – priemerná mzda

18. Očakávaný vývoj hospodárskych ukazovateľov firiem v rokoch 2009 - 2011

18.1. Očakávaný vývoj tržieb v rokoch 2009 - 2011

V kontexte predpokladaného časového trvania globálnej finančnej a hospodárskej krízy sú očakávania respondentov na vývoj hospodárskych ukazovateľov svojich firiem v horizonte najbližších 3 rokov výrazne optimistickejšie než výhľad na tento rok. Účastníci výskumu predpokladajú, že do roku 2011 sa situácia stabilizuje. Prejavilo sa to aj v tom, že podiel subjektov očakávajúcich do 3 rokov kumulatívny rast tržieb je približne rovnaký aký je podiel dlhodobých pesimistov (35.8% ku 36.9%).

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch (kumulatívne 2009 - 2011) v oblasti tržieb?

2.2%	veľmi výrazný pokles (>50%)
10.5%	výrazný pokles (30-50%)
24.2%	mierny pokles (10-30%)
21.5%	stagnáciu (+/-10%)
29.8%	mierny rast (10-30%)
5.2%	výrazný rast (30-50%)
0.8%	rapídny rast (>50%)
1.1%	netýka sa nás
4.7%	neviem posúdiť

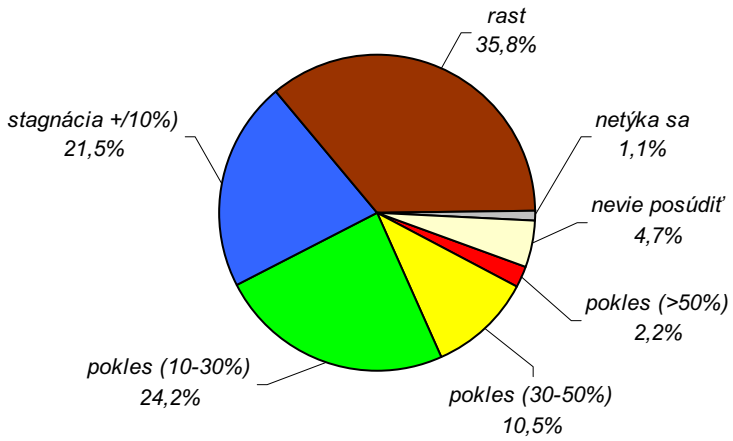

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti tržieb?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.9	0.0	4.0	8.3	4.3	2.3	0.0	2.2
výrazný pokles: 30-50%	9.5	11.6	20.0	0.0	8.7	11.6	0.0	10.5
mierny pokles: 10-30%	25.9	20.9	26.0	29.2	26.1	20.9	23.8	24.2
stagnáciu: +/- 10%	19.8	20.9	16.0	12.5	26.1	25.6	33.3	21.5
mierny rast: 10-30%	36.2	32.6	26.0	29.2	21.7	25.6	23.8	29.8
výrazný rast: 30-50%	1.7	4.7	6.0	16.7	8.7	7.0	0.0	5.2
rapídny rast: >50%	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	4.8	0.8
netýka sa	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	14.3	1.1
nevie	5.2	7.0	2.0	4.2	4.3	5.8	0.0	4.7
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti tržieb?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	2.6	2.6	0.0	0.0	2.1	3.2	1.3	1.9	2.8	2.2
výrazný pokles: 30-50%	13.7	7.3	12.5	0.0	14.6	9.6	7.6	11.3	11.1	10.5
mierny pokles: 10-30%	22.9	24.5	25.0	36.4	25.0	19.1	22.8	26.4	33.3	24.2
stagnáciu: +/- 10%	21.6	23.2	16.7	18.2	22.9	29.8	17.7	17.9	16.7	21.5
mierny rast: 10-30%	26.8	28.5	41.7	36.4	14.6	25.5	40.5	33.0	27.8	29.8
výrazný rast: 30-50%	3.9	7.3	2.1	9.1	2.1	7.4	5.1	4.7	5.6	5.2
rapídny rast: >50%	0.7	1.3	0.0	0.0	2.1	0.0	2.5	0.0	0.0	0.8
netýka sa	2.0	0.7	0.0	0.0	6.3	1.1	0.0	0.0	0.0	1.1
nevie	5.9	4.6	2.1	0.0	10.4	4.3	2.5	4.7	2.8	4.7
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti tržieb?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.9	4.5	5.0	0.0	3.1	0.0	0.0	2.2
výrazný pokles: 30-50%	11.9	15.9	2.5	9.4	3.1	11.5	0.0	10.5
mierny pokles: 10-30%	22.0	25.0	30.0	21.9	28.1	23.1	25.0	24.2
stagnáciu: +/- 10%	27.5	21.6	15.0	15.6	21.9	19.2	25.0	21.5
mierny rast: 10-30%	22.9	25.0	35.0	43.8	28.1	30.8	50.0	29.8
výrazný rast: 30-50%	4.6	4.5	5.0	3.1	6.3	15.4	0.0	5.2
rapídny rast: >50%	0.9	0.0	2.5	1.6	0.0	0.0	0.0	0.8
netýka sa	3.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
nevie	5.5	3.4	5.0	4.7	9.4	0.0	0.0	4.7
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti tržieb?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	2.4	0.0	3.1	4.8	0.0	1.6	0.8	2.2	4.9	2.2
výrazný pokles: 30-50%	11.0	9.1	12.5	9.5	6.3	13.1	11.5	8.9	8.6	10.5
mierny pokles: 10-30%	22.0	21.2	31.3	38.1	28.1	26.2	23.7	22.2	25.9	24.2
stagnáciu: +/- 10%	23.3	18.2	12.5	9.5	28.1	18.0	21.4	21.1	24.7	21.5
mierny rast: 10-30%	29.0	36.4	34.4	28.6	25.0	32.8	31.3	28.9	25.9	29.8
výrazný rast: 30-50%	5.7	0.0	6.3	4.8	6.3	1.6	5.3	7.8	4.9	5.2
rapídny rast: >50%	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	2.2	0.0	0.8
netýka sa	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	2.5	1.1
nevie	3.7	15.2	0.0	4.8	6.3	6.6	3.8	6.7	2.5	4.7
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti tržieb?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	1.7	0.0	0.0	0.0	2.4	8.1	3.8	1.5	2.2
výrazný pokles: 30-50%	11.9	8.3	12.8	6.1	7.1	8.1	11.3	13.2	10.5
mierny pokles: 10-30%	25.4	12.5	25.5	30.3	31.0	29.7	11.3	26.5	24.2
stagnáciu: +/- 10%	20.3	37.5	21.3	30.3	16.7	13.5	20.8	20.6	21.5
mierny rast: 10-30%	28.8	20.8	34.0	27.3	28.6	27.0	37.7	27.9	29.8
výrazný rast: 30-50%	8.5	4.2	4.3	0.0	0.0	8.1	7.5	5.9	5.2
rapídny rast: >50%	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7	0.0	0.0	0.8
netýka sa	0.0	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	1.9	2.9	1.1
nevie	0.0	16.7	2.1	3.0	14.3	2.7	5.7	1.5	4.7
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

18.2. Očakávaný vývoj exportu v rokoch 2009 - 2011

V oblasti vývoja exportu očakávajú respondenti stabilizáciu situácie v priebehu najbližších 3 rokov. Aj tu sa v horizonte rokov 2009-2011 podiel optimistov a pesimistov prakticky vyrovnal (rast 12.2% ku 12.1% poklesu) a navyše nižší je počet podnikateľských subjektov, ktoré nepredpokladajú žiadny vývoz.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch (kumulatívne 2009 - 2011) v oblasti exportu?

0.8%	veľmi výrazný pokles (>50%)
2.8%	výrazný pokles (30-50%)
8.5%	mierny pokles (10-30%)
14.9%	stagnáciu (+/-10%)
9.9%	mierny rast (10-30%)
1.7%	výrazný rast (30-50%)
0.6%	rapídny rast (>50%)
54.0%	netýka sa nás
6.9%	neviem posúdiť

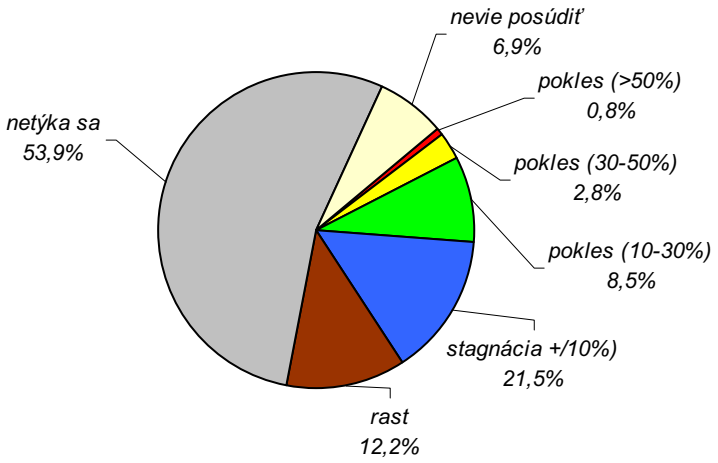

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti exportu?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.9	0.0	0.0	0.0	4.3	1.2	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	3.4	2.3	4.0	4.2	0.0	1.2	4.8	2.8
mierny pokles: 10-30%	19.8	0.0	0.0	0.0	13.0	4.7	4.8	8.5
stagnáciu: +/- 10%	15.5	11.6	8.0	12.5	21.7	17.4	19.0	14.9
mierny rast: 10-30%	17.2	11.6	6.0	0.0	8.7	7.0	0.0	9.9
výrazný rast: 30-50%	3.4	2.3	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	1.7
rapídny rast: >50%	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.8	0.6
netýka sa	31.9	58.1	78.0	79.2	47.8	59.3	66.7	54.0
nevie	6.9	14.0	4.0	4.2	4.3	8.1	0.0	6.9
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti exportu?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.7	1.3	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.9	2.8	0.8
výrazný pokles: 30-50%	3.3	2.6	2.1	0.0	0.0	0.0	2.5	6.6	2.8	2.8
mierny pokles: 10-30%	0.7	11.3	25.0	9.1	0.0	3.2	5.1	12.3	30.6	8.5
stagnáciu: +/- 10%	10.5	19.2	16.7	9.1	8.3	13.8	11.4	17.0	27.8	14.9
mierny rast: 10-30%	5.9	10.6	22.9	0.0	4.2	4.3	7.6	16.0	19.4	9.9
výrazný rast: 30-50%	1.3	2.0	2.1	0.0	0.0	0.0	2.5	1.9	5.6	1.7
rapídny rast: >50%	1.3	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.0	2.8	0.6
netýka sa	69.9	45.0	25.0	81.8	77.1	70.2	65.8	36.8	5.6	54.0
nevie	6.5	7.9	6.3	0.0	8.3	7.4	5.1	8.5	2.8	6.9
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti exportu?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.0	1.1	2.5	0.0	3.1	0.0	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	0.9	2.3	2.5	3.1	6.3	7.7	0.0	2.8
mierny pokles: 10-30%	0.9	10.2	7.5	12.5	18.8	15.4	0.0	8.5
stagnáciu: +/- 10%	11.0	14.8	17.5	14.1	18.8	23.1	25.0	14.9
mierny rast: 10-30%	3.7	4.5	5.0	20.3	21.9	19.2	25.0	9.9
výrazný rast: 30-50%	0.0	1.1	0.0	1.6	6.3	7.7	0.0	1.7
rapídny rast: >50%	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	0.6
netýka sa	75.2	58.0	60.0	42.2	15.6	19.2	50.0	54.0
nevie	7.3	8.0	5.0	6.3	9.4	3.8	0.0	6.9
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti exportu?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.0	3.0	3.1	4.8	0.0	0.0	0.8	2.2	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	0.0	6.1	15.6	9.5	3.1	3.3	3.1	1.1	3.7	2.8
mierny pokles: 10-30%	0.0	18.2	28.1	28.6	31.3	8.2	9.9	6.7	8.6	8.5
stagnáciu: +/- 10%	11.0	24.2	15.6	23.8	28.1	4.9	17.6	14.4	18.5	14.9
mierny rast: 10-30%	3.3	18.2	28.1	28.6	21.9	11.5	9.9	12.2	6.2	9.9
výrazný rast: 30-50%	0.0	3.0	9.4	0.0	6.3	1.6	3.1	0.0	1.2	1.7
rapídny rast: >50%	0.4	0.0	0.0	0.0	3.1	0.0	0.8	1.1	0.0	0.6
netýka sa	78.8	9.1	0.0	0.0	0.0	60.7	49.6	55.6	54.3	54.0
nevie	6.5	18.2	0.0	4.8	6.3	9.8	5.3	6.7	7.4	6.9
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti exportu?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7	0.0	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	1.7	0.0	4.3	0.0	2.4	8.1	1.9	2.9	2.8
mierny pokles: 10-30%	10.2	8.3	10.6	12.1	9.5	8.1	3.8	7.4	8.5
stagnáciu: +/- 10%	13.6	16.7	12.8	18.2	11.9	16.2	17.0	14.7	14.9
mierny rast: 10-30%	3.4	16.7	8.5	3.0	9.5	13.5	11.3	14.7	9.9
výrazný rast: 30-50%	3.4	0.0	2.1	3.0	0.0	2.7	1.9	0.0	1.7
rapídny rast: >50%	1.7	0.0	0.0	0.0	2.4	0.0	0.0	0.0	0.6
netýka sa	62.7	41.7	57.4	54.5	47.6	43.2	54.7	57.4	54.0
nevie	0.0	16.7	4.3	9.1	16.7	5.4	9.4	2.9	6.9
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

18.3. Očakávaný vývoj zisku v rokoch 2009 - 2011

Rast zisku kumulatívne za roky 2009-2011 očakáva viac ako 1/3 (35.3%) skúmaných subjektov, pokles je hrozbou pre necelú 1/3 (32.0%) respondentov.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch (kumulatívne 2009 - 2011) v oblasti zisku?

1.7%	veľmi výrazný pokles (>50%)
8.3%	výrazný pokles (30-50%)
22.0%	mierny pokles (10-30%)
25.1%	stagnáciu (+/-10%)
30.6%	mierny rast (10-30%)
3.6%	výrazný rast (30-50%)
1.1%	rapídny rast (>50%)
0.6%	netýka sa nás
7.2%	neviem posúdiť

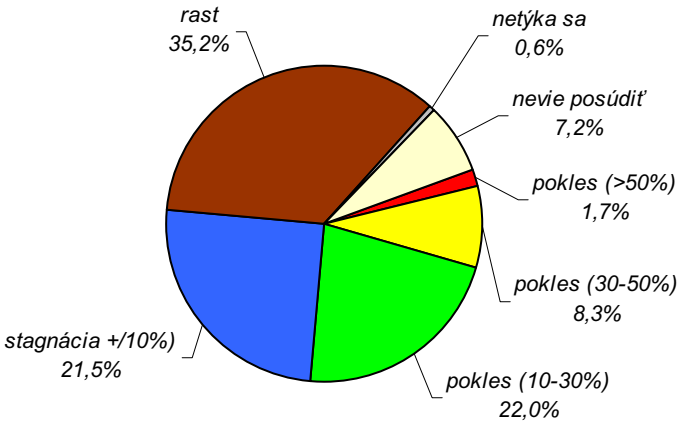

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti zisku?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.9	0.0	4.0	4.2	4.3	1.2	0.0	1.7
výrazný pokles: 30-50%	6.9	4.7	16.0	4.2	0.0	12.8	0.0	8.3
mierny pokles: 10-30%	25.9	25.6	18.0	16.7	21.7	17.4	28.6	22.0
stagnáciu: +/- 10%	22.4	27.9	20.0	16.7	34.8	27.9	33.3	25.1
mierny rast: 10-30%	35.3	25.6	26.0	41.7	21.7	29.1	28.6	30.6
výrazný rast: 30-50%	1.7	2.3	4.0	8.3	8.7	4.7	0.0	3.6
rapídny rast: >50%	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	9.5	1.1
netýka sa	0.0	4.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
nevie	6.0	9.3	12.0	8.3	8.7	5.8	0.0	7.2
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti zisku?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	2.6	1.3	0.0	0.0	2.1	2.1	1.3	0.9	2.8	1.7
výrazný pokles: 30-50%	12.4	5.3	6.3	0.0	10.4	8.5	6.3	8.5	8.3	8.3
mierny pokles: 10-30%	19.0	23.8	25.0	27.3	20.8	22.3	13.9	23.6	36.1	22.0
stagnáciu: +/- 10%	20.9	28.5	25.0	36.4	27.1	24.5	22.8	27.4	22.2	25.1
mierny rast: 10-30%	30.1	29.1	37.5	27.3	18.8	30.9	39.2	31.1	25.0	30.6
výrazný rast: 30-50%	3.3	4.0	4.2	0.0	2.1	5.3	2.5	3.8	2.8	3.6
rapídny rast: >50%	1.3	1.3	0.0	0.0	4.2	0.0	2.5	0.0	0.0	1.1
netýka sa	1.3	0.0	0.0	0.0	2.1	0.0	1.3	0.0	0.0	0.6
nevie	9.2	6.6	2.1	9.1	12.5	6.4	10.1	4.7	2.8	7.2
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti zisku?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.9	2.3	5.0	0.0	3.1	0.0	0.0	1.7
výrazný pokles: 30-50%	9.2	10.2	5.0	7.8	0.0	15.4	0.0	8.3
mierny pokles: 10-30%	21.1	25.0	22.5	14.1	37.5	19.2	0.0	22.0
stagnáciu: +/- 10%	26.6	23.9	27.5	23.4	25.0	19.2	50.0	25.1
mierny rast: 10-30%	28.4	27.3	27.5	42.2	21.9	34.6	50.0	30.6
výrazný rast: 30-50%	2.8	3.4	2.5	3.1	6.3	7.7	0.0	3.6
rapídny rast: >50%	1.8	0.0	2.5	1.6	0.0	0.0	0.0	1.1
netýka sa	0.9	0.0	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
nevie	8.3	8.0	5.0	7.8	6.3	3.8	0.0	7.2
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti zisku?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	1.6	0.0	3.1	4.8	0.0	1.6	0.8	2.2	2.5	1.7
výrazný pokles: 30-50%	7.8	6.1	12.5	9.5	9.4	11.5	9.2	4.4	8.6	8.3
mierny pokles: 10-30%	19.6	24.2	31.3	28.6	25.0	26.2	20.6	23.3	19.8	22.0
stagnáciu: +/- 10%	26.1	21.2	15.6	23.8	31.3	18.0	27.5	23.3	28.4	25.1
mierny rast: 10-30%	31.4	27.3	34.4	23.8	28.1	32.8	32.8	30.0	25.9	30.6
výrazný rast: 30-50%	4.1	3.0	3.1	4.8	0.0	1.6	2.3	6.7	3.7	3.6
rapídny rast: >50%	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	2.2	1.2	1.1
netýka sa	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	1.2	0.6
nevie	6.9	18.2	0.0	4.8	6.3	8.2	5.3	7.8	8.6	7.2
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti zisku?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	1.7	0.0	0.0	0.0	2.4	5.4	1.9	1.5	1.7
výrazný pokles: 30-50%	8.5	0.0	8.5	6.1	9.5	10.8	11.3	7.4	8.3
mierny pokles: 10-30%	25.4	25.0	23.4	27.3	19.0	27.0	13.2	20.6	22.0
stagnáciu: +/- 10%	23.7	37.5	29.8	36.4	21.4	8.1	18.9	29.4	25.1
mierny rast: 10-30%	28.8	20.8	34.0	27.3	26.2	29.7	37.7	32.4	30.6
výrazný rast: 30-50%	6.8	0.0	2.1	0.0	2.4	8.1	3.8	2.9	3.6
rapídny rast: >50%	3.4	0.0	0.0	3.0	0.0	2.7	0.0	0.0	1.1
netýka sa	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.6
nevie	1.7	12.5	2.1	0.0	19.0	8.1	13.2	4.4	7.2
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

18.4. Očakávaný vývoj investícií v rokoch 2009 - 2011

V oblasti investícií očakáva do 3 rokov nárast už aj štatisticky významne viac firiem (cca 3/10 - 29.7%) než je podiel tých, kde odhadujú ich pokles (24.7%).

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch (kumulatívne 2009 - 2011) v oblasti investícií?

3.3%	veľmi výrazný pokles (>50%)
8.5%	výrazný pokles (30-50%)
12.9%	mierny pokles (10-30%)
30.6%	stagnáciu (+/-10%)
24.5%	mierny rast (10-30%)
4.4%	výrazný rast (30-50%)
0.8%	rapídny rast (>50%)
5.8%	netýka sa nás
9.1%	neviem posúdiť

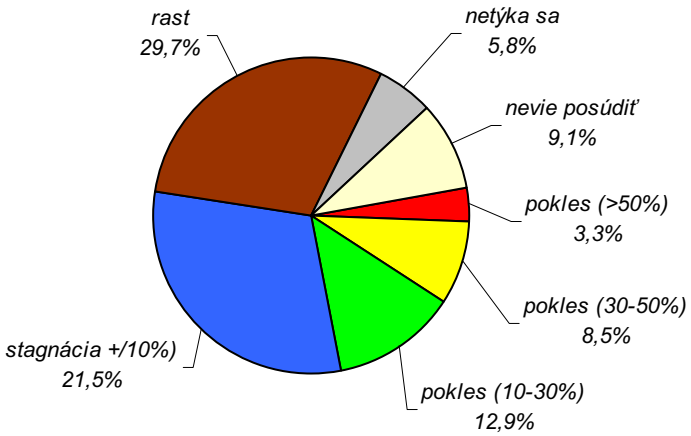

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti investícií?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	1.7	2.3	12.0	0.0	4.3	2.3	0.0	3.3
výrazný pokles: 30-50%	11.2	2.3	10.0	8.3	4.3	10.5	0.0	8.5
mierny pokles: 10-30%	15.5	14.0	10.0	8.3	0.0	10.5	33.3	12.9
stagnáciu: +/- 10%	33.6	39.5	30.0	25.0	34.8	24.4	23.8	30.6
mierny rast: 10-30%	21.6	23.3	18.0	33.3	34.8	26.7	28.6	24.5
výrazný rast: 30-50%	6.9	4.7	0.0	8.3	4.3	3.5	0.0	4.4
rapídny rast: >50%	0.9	2.3	0.0	0.0	4.3	0.0	0.0	0.8
netýka sa	0.0	0.0	10.0	8.3	4.3	14.0	4.8	5.8
nevie	8.6	11.6	10.0	8.3	8.7	8.1	9.5	9.1
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti investícií?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	4.6	3.3	0.0	0.0	4.2	5.3	3.8	0.9	2.8	3.3
výrazný pokles: 30-50%	9.2	7.3	12.5	0.0	6.3	7.4	7.6	10.4	11.1	8.5
mierny pokles: 10-30%	11.1	12.6	16.7	27.3	8.3	11.7	5.1	19.8	19.4	12.9
stagnáciu: +/- 10%	28.1	33.8	25.0	45.5	29.2	36.2	24.1	29.2	36.1	30.6
mierny rast: 10-30%	20.9	27.8	29.2	9.1	14.6	19.1	38.0	25.5	19.4	24.5
výrazný rast: 30-50%	3.9	4.6	4.2	9.1	2.1	2.1	7.6	4.7	5.6	4.4
rapídny rast: >50%	1.3	0.7	0.0	0.0	0.0	1.1	2.5	0.0	0.0	0.8
netýka sa	11.1	1.3	2.1	9.1	22.9	6.4	2.5	1.9	0.0	5.8
nevie	9.8	8.6	10.4	0.0	12.5	10.6	8.9	7.5	5.6	9.1
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti investícií?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	2.8	5.7	5.0	0.0	3.1	0.0	25.0	3.3
výrazný pokles: 30-50%	9.2	8.0	10.0	4.7	12.5	11.5	0.0	8.5
mierny pokles: 10-30%	11.0	12.5	12.5	12.5	21.9	15.4	0.0	12.9
stagnáciu: +/- 10%	28.4	30.7	37.5	29.7	25.0	34.6	50.0	30.6
mierny rast: 10-30%	24.8	20.5	22.5	34.4	18.8	26.9	0.0	24.5
výrazný rast: 30-50%	0.9	5.7	7.5	6.3	3.1	3.8	25.0	4.4
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	3.1	3.1	0.0	0.0	0.8
netýka sa	14.7	4.5	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	5.8
nevie	8.3	12.5	5.0	9.4	12.5	3.8	0.0	9.1
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti investícií?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexportujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	3.3	6.1	3.1	4.8	0.0	1.6	3.1	4.4	3.7	3.3
výrazný pokles: 30-50%	5.7	6.1	25.0	14.3	12.5	8.2	6.9	7.8	12.3	8.5
mierny pokles: 10-30%	9.8	21.2	15.6	28.6	15.6	23.0	10.7	11.1	11.1	12.9
stagnáciu: +/- 10%	33.1	24.2	28.1	14.3	31.3	18.0	36.6	34.4	25.9	30.6
mierny rast: 10-30%	27.3	21.2	12.5	19.0	21.9	27.9	22.1	24.4	25.9	24.5
výrazný rast: 30-50%	3.3	3.0	6.3	9.5	9.4	1.6	4.6	4.4	6.2	4.4
rapídny rast: >50%	0.8	0.0	3.1	0.0	0.0	0.0	1.5	1.1	0.0	0.8
netýka sa	8.2	0.0	0.0	0.0	3.1	4.9	6.1	3.3	8.6	5.8
nevie	8.6	18.2	6.3	9.5	6.3	14.8	8.4	8.9	6.2	9.1
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti investícií?	podľa regiónov								
	bratislavský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	8.5	0.0	0.0	0.0	4.8	2.7	3.8	2.9	3.3
výrazný pokles: 30-50%	3.4	8.3	8.5	9.1	14.3	16.2	5.7	7.4	8.5
mierny pokles: 10-30%	23.7	16.7	12.8	15.2	14.3	8.1	7.5	7.4	12.9
stagnáciu: +/- 10%	28.8	29.2	38.3	36.4	28.6	27.0	24.5	32.4	30.6
mierny rast: 10-30%	23.7	16.7	27.7	21.2	19.0	18.9	30.2	29.4	24.5
výrazný rast: 30-50%	3.4	4.2	2.1	3.0	0.0	10.8	7.5	4.4	4.4
rapídny rast: >50%	1.7	0.0	2.1	0.0	0.0	2.7	0.0	0.0	0.8
netýka sa	1.7	16.7	2.1	6.1	0.0	8.1	5.7	10.3	5.8
nevie	5.1	8.3	6.4	9.1	19.0	5.4	15.1	5.9	9.1
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

18.5. Očakávaný vývoj počtu zamestnancov v rokoch 2009 - 2011

Stabilizáciu vývoja v priebehu najbližších 3 rokov odhadujú respondenti aj v oblasti počtu zamestnancov - necelá 1/5 (19.1%) predpokladá rast, cca 1/5 (21.2%) pokles.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch (kumulatívne 2009 - 2011) v oblasti počtu zamestnancov?

0.8%	veľmi výrazný pokles (>50%)
3.0%	výrazný pokles (30-50%)
17.4%	mierny pokles (10-30%)
39.1%	stagnáciu (+/-10%)
17.4%	mierny rast (10-30%)
1.7%	výrazný rast (30-50%)
0.0%	rapídny rast (>50%)
9.1%	netýka sa nás
11.6%	neviem posúdiť

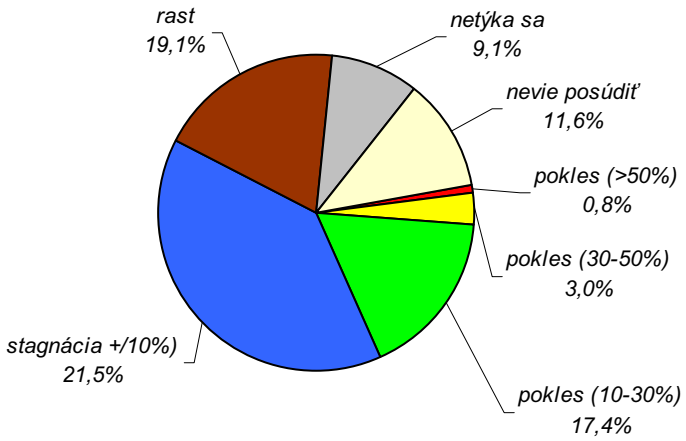

Aký vývoj považujete za najpravde-podobnejší v najbližších 3 rokoch z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.9	0.0	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	4.3	0.0	0.0	4.2	4.3	4.7	0.0	3.0
mierny pokles: 10-30%	26.7	18.6	12.0	8.3	8.7	10.5	23.8	17.4
stagnáciu: +/- 10%	40.5	41.9	44.0	33.3	52.2	33.7	28.6	39.1
mierny rast: 10-30%	18.1	18.6	16.0	29.2	21.7	14.0	9.5	17.4
výrazný rast: 30-50%	1.7	2.3	0.0	4.2	0.0	2.3	0.0	1.7
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	0.9	9.3	14.0	8.3	4.3	15.1	23.8	9.1
nevie	6.9	9.3	10.0	12.5	8.7	19.8	14.3	11.6
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký vývoj považujete za najpravde-podobnejší v najbližších 3 rokoch z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	1.3	0.9	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	2.6	4.0	2.1	0.0	0.0	3.2	2.5	3.8	5.6	3.0
mierny pokles: 10-30%	11.8	16.6	33.3	36.4	0.0	11.7	13.9	25.5	38.9	17.4
stagnáciu: +/- 10%	33.3	48.3	33.3	18.2	18.8	43.6	44.3	40.6	38.9	39.1
mierny rast: 10-30%	15.0	19.9	16.7	18.2	0.0	16.0	29.1	19.8	11.1	17.4
výrazný rast: 30-50%	0.7	2.0	4.2	0.0	2.1	2.1	2.5	0.9	0.0	1.7
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	20.9	0.7	0.0	0.0	68.8	0.0	0.0	0.0	0.0	9.1
nevie	13.7	8.6	10.4	27.3	10.4	22.3	6.3	8.5	5.6	11.6
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký vývoj považujete za najpravde-podobnejší v najbližších 3 rokoch z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.0	2.3	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	2.8	4.5	7.5	0.0	3.1	0.0	0.0	3.0
mierny pokles: 10-30%	10.1	10.2	17.5	21.9	31.3	46.2	0.0	17.4
stagnáciu: +/- 10%	31.2	43.2	40.0	46.9	40.6	30.8	75.0	39.1
mierny rast: 10-30%	11.9	19.3	20.0	18.8	18.8	23.1	25.0	17.4
výrazný rast: 30-50%	2.8	1.1	0.0	3.1	0.0	0.0	0.0	1.7
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	26.6	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.1
nevie	14.7	14.8	12.5	9.4	6.3	0.0	0.0	11.6
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký vývoj považujete za najpravde-podobnejší v najbližších 3 rokoch z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.4	3.0	3.1	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	1.2	0.8
výrazný pokles: 30-50%	1.6	9.1	6.3	9.5	0.0	1.6	2.3	4.4	3.7	3.0
mierny pokles: 10-30%	13.5	18.2	31.3	23.8	28.1	24.6	20.6	13.3	11.1	17.4
stagnáciu: +/- 10%	38.4	39.4	37.5	42.9	43.8	34.4	39.7	40.0	40.7	39.1
mierny rast: 10-30%	18.4	12.1	12.5	14.3	21.9	16.4	18.3	17.8	16.0	17.4
výrazný rast: 30-50%	2.0	3.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.8	1.1	3.7	1.7
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	13.5	0.0	0.0	0.0	0.0	8.2	5.3	13.3	11.1	9.1
nevie	12.2	15.2	9.4	9.5	6.3	13.1	11.5	10.0	12.3	11.6
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký vývoj považujete za najpravde-podobnejší v najbližších 3 rokoch z hľadiska počtu zamestnancov?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.0	0.0	2.1	0.0	2.4	2.7	0.0	0.0	0.8
výrazný pokles: 30-50%	3.4	0.0	4.3	0.0	4.8	8.1	1.9	1.5	3.0
mierny pokles: 10-30%	23.7	12.5	12.8	18.2	21.4	21.6	5.7	20.6	17.4
stagnáciu: +/- 10%	37.3	20.8	46.8	45.5	33.3	37.8	32.1	48.5	39.1
mierny rast: 10-30%	20.3	16.7	19.1	21.2	11.9	16.2	24.5	10.3	17.4
výrazný rast: 30-50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.4	7.5	0.0	1.7
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	3.4	25.0	8.5	12.1	4.8	2.7	11.3	11.8	9.1
nevie	11.9	25.0	6.4	3.0	21.4	5.4	17.0	7.4	11.6
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

18.6. Očakávaný vývoj nominálnych miezd v rokoch 2009 - 2011

Oblasťou, v ktorej do 3 rokov najviac subjektov očakáva rast, sú priemerné nominálne mzdy. Do roku 2011 počítajú s vyššími mzdami skoro 2/5 (37.5%) respondentov, kým 1/10 (10.2%) je aj v tomto horizonte naďalej pesimistická.

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch (kumulatívne 2009 - 2011) v oblasti priemerných nominálnych miezd?

1.1%	veľmi výrazný pokles (>50%)
1.1%	výrazný pokles (30-50%)
8.0%	mierny pokles (10-30%)
35.8%	stagnáciu (+/-10%)
34.7%	mierny rast (10-30%)
2.8%	výrazný rast (30-50%)
0.0%	rapídny rast (>50%)
4.1%	netýka sa nás
12.4%	neviem posúdiť

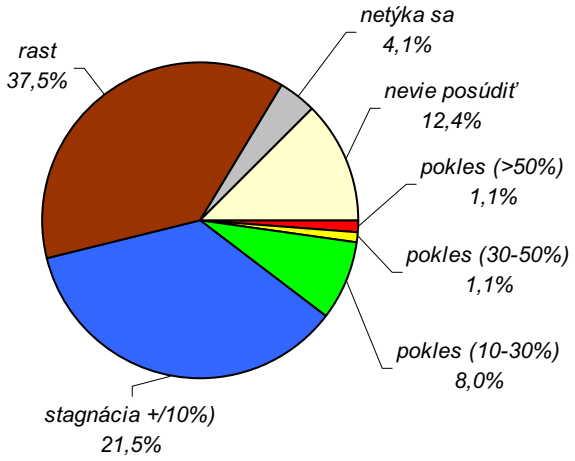

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti priemerných miezd?	podľa odvetvia hlavnej činnosti							
	priemysel	stavebníctvo	obchod	hotely, reštaurácie	doprava, spoje	obchodné služby	iné	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	1.7	0.0	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
výrazný pokles: 30-50%	1.7	0.0	0.0	4.2	0.0	1.2	0.0	1.1
mierny pokles: 10-30%	13.8	7.0	6.0	8.3	0.0	4.7	4.8	8.0
stagnáciu: +/- 10%	36.2	39.5	34.0	29.2	47.8	31.4	42.9	35.8
mierny rast: 10-30%	34.5	39.5	34.0	33.3	39.1	36.0	19.0	34.7
výrazný rast: 30-50%	2.6	0.0	2.0	8.3	4.3	3.5	0.0	2.8
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	0.9	2.3	8.0	4.2	0.0	7.0	9.5	4.1
nevie	8.6	11.6	12.0	12.5	8.7	16.3	23.8	12.4
SPOLU	32.0	11.8	13.8	6.6	6.3	23.7	5.8	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti priemerných miezd?	podľa právnej formy				podľa počtu zamestnancov					
	živnosť	s.r.o.	a.s.	iná	žiadni	1 až 4	5 až 19	20 až 99	100 a viac	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	1.3	1.3	0.0	0.0	0.0	1.1	1.3	1.9	0.0	1.1
výrazný pokles: 30-50%	2.0	0.7	0.0	0.0	0.0	1.1	2.5	0.9	0.0	1.1
mierny pokles: 10-30%	6.5	7.9	10.4	18.2	0.0	5.3	5.1	15.1	11.1	8.0
stagnáciu: +/- 10%	28.8	39.7	45.8	36.4	25.0	38.3	29.1	38.7	50.0	35.8
mierny rast: 10-30%	34.6	36.4	33.3	18.2	20.8	33.0	49.4	32.1	33.3	34.7
výrazný rast: 30-50%	2.0	4.0	2.1	0.0	0.0	6.4	2.5	1.9	0.0	2.8
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	9.8	0.0	0.0	0.0	31.3	0.0	0.0	0.0	0.0	4.1
nevie	15.0	9.9	8.3	27.3	22.9	14.9	10.1	9.4	5.6	12.4
SPOLU	42.1	41.6	13.2	3.0	13.2	25.9	21.8	29.2	9.9	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti priemerných miezd?	podľa ročného finančného obratu v Sk							
	do 1 mil.	1 až 5 mil.	5 až 10 mil.	10 až 50 mil.	50 až 100 mil.	nad 100 mil.	neuviedli	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.0	1.1	5.0	1.6	0.0	0.0	0.0	1.1
výrazný pokles: 30-50%	0.9	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
mierny pokles: 10-30%	3.7	5.7	2.5	14.1	28.1	3.8	0.0	8.0
stagnáciu: +/- 10%	33.9	34.1	35.0	31.3	43.8	50.0	50.0	35.8
mierny rast: 10-30%	32.1	30.7	40.0	40.6	25.0	46.2	50.0	34.7
výrazný rast: 30-50%	1.8	5.7	2.5	3.1	0.0	0.0	0.0	2.8
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	11.9	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.1
nevie	15.6	17.0	15.0	9.4	3.1	0.0	0.0	12.4
SPOLU	30.0	24.2	11.0	17.6	8.8	7.2	1.1	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti priemerných miezd?	podľa podielu exportu					podľa roku vzniku				
	neexpor-tujú	do 10%	10% až 30%	30% až 50%	viac ako 50%	skôr než 1992	1993 až 1998	1999 až 2002	2003 až 2008	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.4	0.0	6.3	4.8	0.0	1.6	0.8	1.1	1.2	1.1
výrazný pokles: 30-50%	1.2	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	2.5	1.1
mierny pokles: 10-30%	4.9	12.1	18.8	9.5	15.6	13.1	8.4	4.4	7.4	8.0
stagnáciu: +/- 10%	35.1	30.3	28.1	52.4	43.8	34.4	38.9	36.7	30.9	35.8
mierny rast: 10-30%	35.9	33.3	37.5	23.8	31.3	32.8	35.1	34.4	35.8	34.7
výrazný rast: 30-50%	3.7	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.1	3.3	3.7	2.8
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	5.7	3.0	0.0	0.0	0.0	4.9	1.5	6.7	4.9	4.1
nevie	13.1	15.2	9.4	9.5	9.4	13.1	10.7	13.3	13.6	12.4
SPOLU	67.5	9.1	8.8	5.8	8.8	16.8	36.1	24.8	22.3	100.0

Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch v oblasti priemerných miezd?	podľa regiónov								
	bratislav-ský	trnavský	trenčiansky	nitriansky	žilinský	bansko-bystrický	prešovský	košický	SPOLU
veľmi výrazný pokles: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	2.4	8.1	0.0	0.0	1.1
výrazný pokles: 30-50%	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	5.4	0.0	1.5	1.1
mierny pokles: 10-30%	6.8	4.2	8.5	12.1	14.3	5.4	3.8	8.8	8.0
stagnáciu: +/- 10%	35.6	16.7	40.4	51.5	33.3	27.0	24.5	47.1	35.8
mierny rast: 10-30%	44.1	33.3	42.6	24.2	26.2	32.4	45.3	25.0	34.7
výrazný rast: 30-50%	1.7	4.2	0.0	0.0	0.0	13.5	5.7	0.0	2.8
rapídny rast: >50%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
netýka sa	1.7	12.5	2.1	9.1	0.0	0.0	5.7	5.9	4.1
nevie	10.2	29.2	4.3	3.0	23.8	8.1	15.1	11.8	12.4
SPOLU	16.3	6.6	12.9	9.1	11.6	10.2	14.6	18.7	100.0

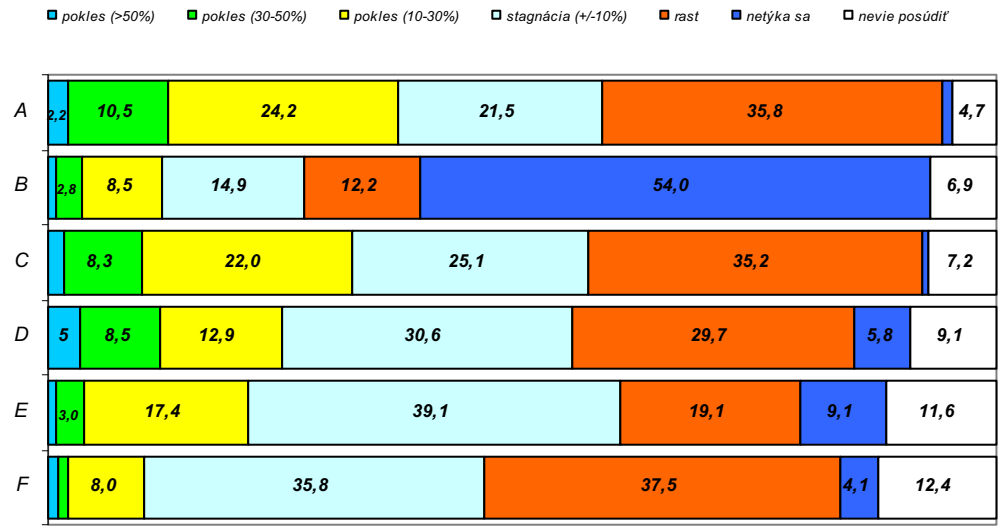

A – tržby
B – export
C – zisk
D – investície
E – počet zamestnancov
F – priemerná mzda

19 Zloženie vzorky

V ktorom roku bola založená Vaša firma?

16.8%	do roku 1992
36.1%	v rokoch 1993 až 1998
24.8%	v rokoch 1999 až 2002
22.3%	po roku 2002

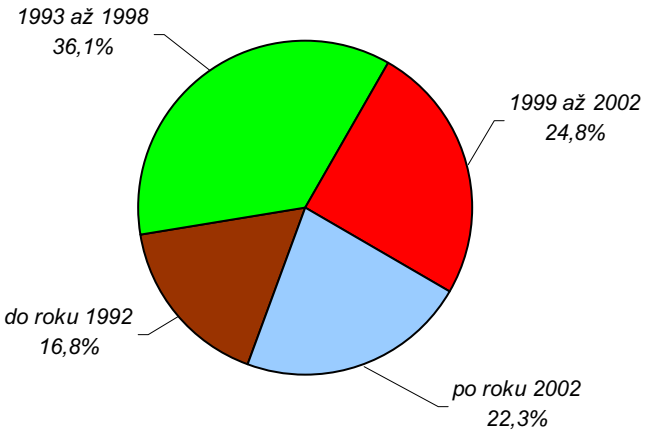

Aký bol ročný obrat Vašej firmy v roku 2007?

30.0%	do 1 milióna Sk
24.2%	od 1 do 5 miliónov Sk
11.0%	od 5 do 10 miliónov Sk
17.6%	od 10 do 50 miliónov Sk
8.8%	od 50 do 100 miliónov Sk
4.4%	od 100 do 500 miliónov Sk
2.8%	viac ako 500 miliónov Sk
1.1%	nevie/nechce odpovedať

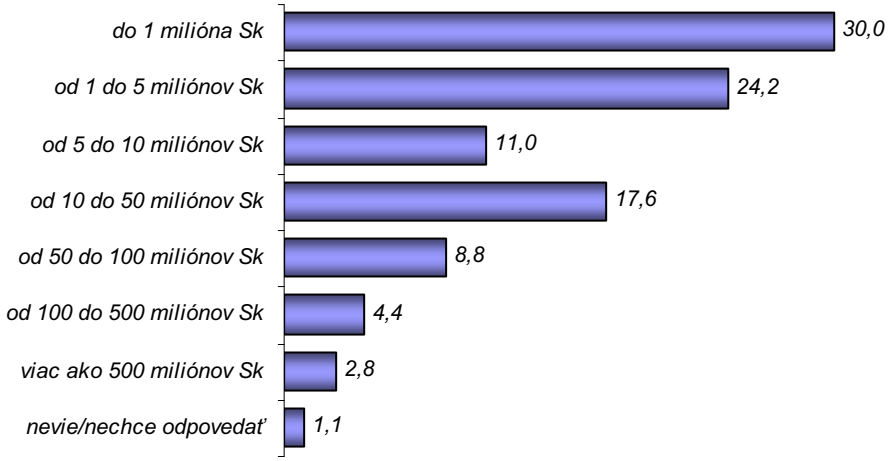

Aký podiel z celkového objemu výroby v roku 2007 Vaša firma exportovala?

67.5%	neexportujeme vôbec
9.1%	do 10%
8.8%	10 až 30%
5.8%	30 až 50%
4.1%	50 až 70%
4.7%	viac ako 70%

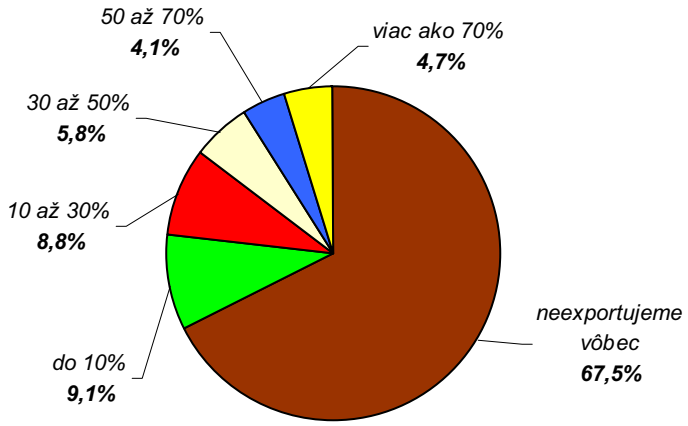

Aký je v súčasnosti vo Vašej firme počet zamestnancov (okrem majiteľa/majiteľov)?

13.2%	žiadni zamestnanci
25.9%	1 až 4 zamestnanci
21.8%	5 až 19 zamestnancov
29.2%	20 až 99 zamestnancov
7.7%	100 až 500 zamestnancov
2.2%	viac ako 500 zamestnancov

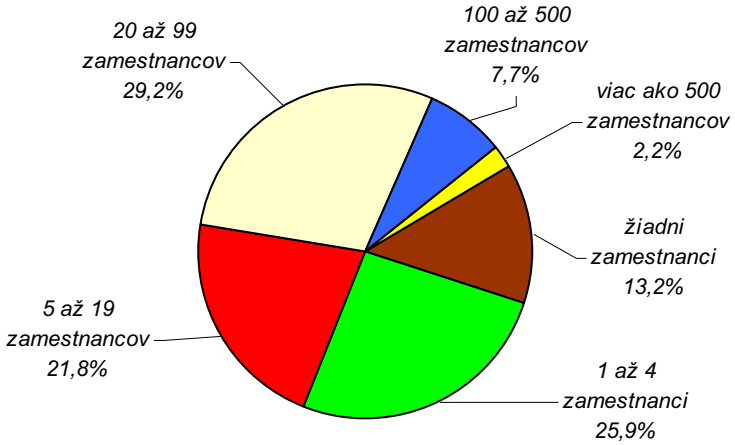

V ktorom kraji je sídlo Vašej firmy?

16.3%	v bratislavskom
6.6%	v trnavskom
12.9%	v trenčianskom
9.1%	v nitrianskom
11.6%	v žilinskom
10.2%	v banskobystrickom
14.6%	v prešovskom
18.7%	v košickom

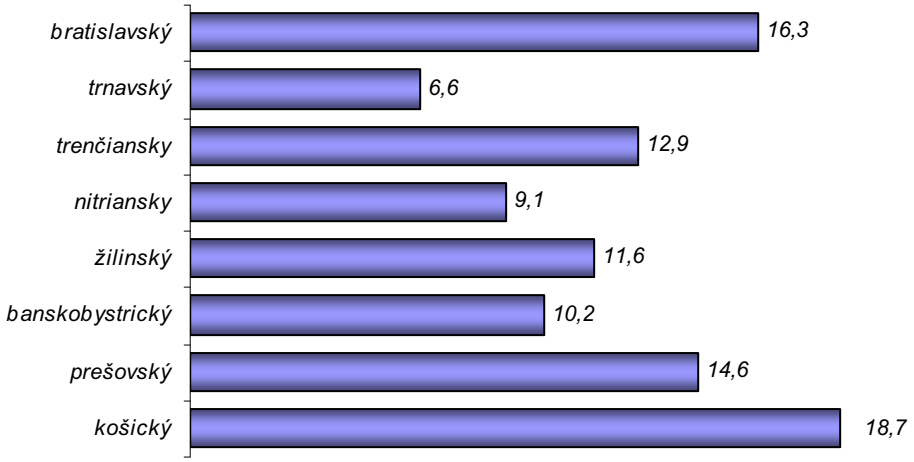

Ktorú z nasledovných činností (podľa odvetvovej klasifikácie - OKEČ) máte zapísanú v Obchodnom registri ako hlavnú?

32.0%	priemyselná výroba
11.8%	stavebníctvo
13.8%	obchod, oprava motorových vozidiel a spotrebného tovaru
6.6%	hotely a reštaurácie
6.3%	doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie
1.1%	peňažníctvo, finančné sprostredkovanie
1.1%	nehnuteľnosti, prenájom a správa
23.7%	obchodné služby
3.6%	iné

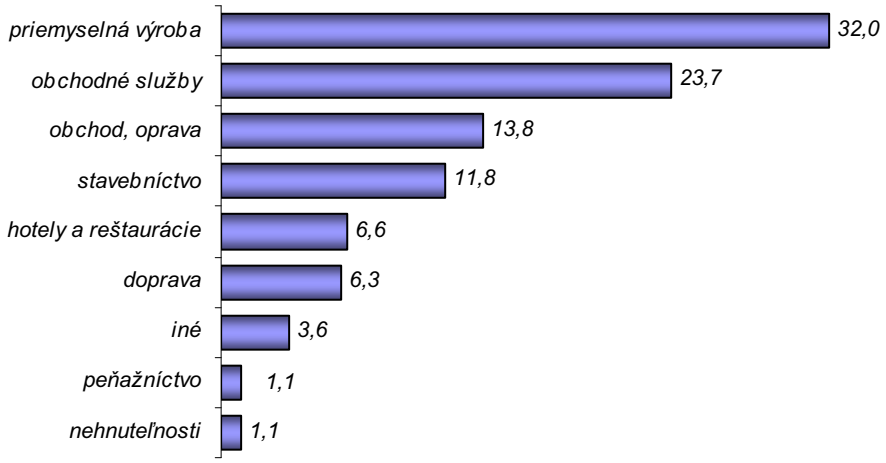

Právna forma firmy:

42.1%	živnostník
41.6%	spoločnosť s ručením obmedzeným
13.2%	akciová spoločnosť
3.0%	iná forma

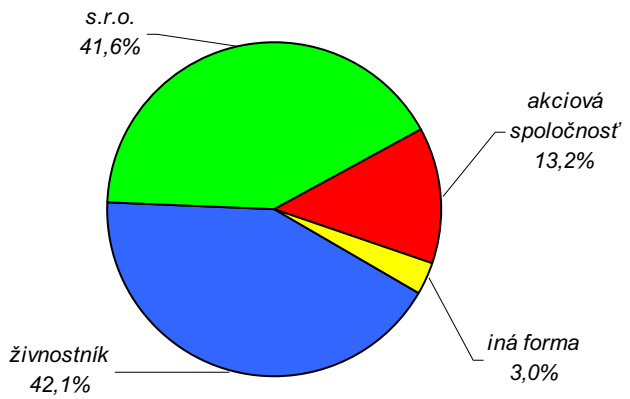

Postavenie respondenta vo firme:

64.2%	(spolu)majiteľ
29.2%	riaditeľ/manažér
6.6%	iná pozícia

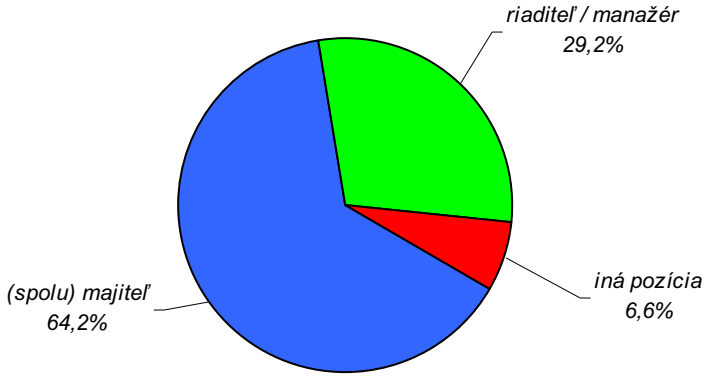

ZHRNUTIE

- Spokojnosť s aktuálnymi podmienkami podnikania v SR vyslovili skoro 2/5 (38.6%) oslovených podnikateľských subjektov. Nespokojných je viac ako 1/4 (28.6%), zvyšní vyjadrili svoje hodnotenie v strede intervalu (spokojní/nespokojní tak napoly).

- Viac ako 1/3 (34.2%) respondentov vyjadrila v prieskume spokojnosť s tým, ako sa menili v SR podmienky na podnikanie v priebehu posledných 3 rokov. Prakticky pre identicky veľkú skupina podnikateľov (34.1%) vyvolal tento vývoja naopak celkovú nespokojnosť.

- Problémy okolo vlastníckeho vysporiadania pôdy označila ako prekážku svojho podnikania necelá 1/5 (18.2%) účastníkov výskumu. Naopak, za žiadnu alebo len miernu prekážku ju pokladá viac ako 3/5 (62.5%) respondentov.

- Podobne ako pôdu aj infraštruktúru zaradilo medzi vážne prekážky svojho podnikania menej respondentov než bolo tých, ktorým spôsobuje problémy: viac ako 3/5 (62.2%) oproti necelej 1/3 (30.3%).

- Nedostatočná kvalita pracovnej sily je prekážkou v podnikaní takmer 1/2 (44.4%) účastníkov prieskumu. O čosi viac (53.4%) bolo tých, ktorým absencia kvalifikovaných pracovníkov nespôsobuje vážnejšie problémy.

- Možnosti financovania svojho podnikania pociťujú ako problém takmer 3/5 (59.2%) respondentov. Pre zvyšné skoro 2/5 (39.9%) oslovených podnikateľských subjektov je získanie financií len miernou alebo dokonca žiadnou prekážkou.

- Na otázku, či predstavuje daňové zaťaženie významnú prekážku v podnikaní, odpovedali pozitívne skoro 3/4 (71.9%) účastníkov výskumu, kým ostatným (28.1%) nespôsobuje vážnejšie problémy.

- Odvodové zaťaženie predstavuje vážnu alebo dokonca rozhodujúcu prekážku pre viac ako 4/5 (81.3%) interviewovaných podnikateľov. Relatívne menej problémové je pre necelú 1/5 (18.2%) respondentov a tento pomer ho posúva na prvé miesto medzi aktuálnymi prekážkami podnikania.

- Rôzne poplatky, spojené s podnikaním, označili ako významnú prekážku viac ako 2/3 (68.0%) recipientov tohto výskumu. Necelá 1/3 (31.2%) poplatky ako vážnu prekážku nepociťuje.

- Nestabilitu a nejednoznačnosť zákonov zaradili respondenti rovnako ako poplatky do kategórie najzávažnejších prekážok podnikania: 2/3 (67.5%) pokladá časté zmeny zákonov a ich “gumený” výklad za rozhodujúcu, resp. vážnu prekážku. Opačné skúsenosti deklarovala necelá 1/3 (29.8%) opýtaných.

- Faktor nepredvídateľnosti vyvolaný politikou sa zaraďuje na základe vyhodnotenia odpovedí respondentov medzi stredne, resp. menej významné činitele. Ako významnú prekážku ho pociťujú 2/5 (42.1%) účastníkov výskumu, kým menej závažný alebo úplne neprekážajúci je pre viac ako 1/2 (53.7%) respondentov.

- Rovnakú kategóriu závažnosti ako politické turbulencie určili recipienti výskumu faktor inflácie. Pomer tých, ktorým inflácia spôsobuje vážne problémy, a tých, ktorí ju bez väčších problémov zvládajú, je 1:1 (48.2% ku 48.2%).

- Respondenti zaradili výmenný kurz medzi najmenej významnú prekážku, aj vplyvom pripravovaného prechodu k jednotnej európskej mene – euru. Vážne prekážal necelej 1/3 (30.0%) účastníkov výskumu, kým pre viac ako 3/5 (62.5%) nepredstavoval významnejšiu prekážku pri podnikateľských aktivitách.

- Súdne prieťahy a vymožiteľnosť práva predstavuje vážnu a rozhodujúcu prekážku pre viac ako 1/2 (55.9%) respondentov, kým necelej 1/3 (32.2%) prekáža len mierne alebo vôbec.

- Úplatkárstvo je vážnou alebo rozhodujúcou prekážkou pre skoro 3/5 (59.5%) respondentov v prieskume, kým 1/3 (32.3%) ju za takú nepovažuje - prekáža im len mierne alebo vôbec.

- Mafiánske praktiky, vydieranie a iné prejavy organizovaného zločinu sú zaradené do kategórie stredne významných - aj tak však znepríjemnili život viac ako 2/5 (43.3%) respondentov. Len o čosi menej (39.1%) opýtaných sa týmto nepríjemnostiam úspešne vyhlo, resp. neoznačilo ich ako významný problém svojho podnikania.

- Obmedzovanie prístupu na trh a podobné aktivity vnímajú ako významnú prekážku v svojom podnikaní 2/5 až 1/2 (44.9%) respondentov. Približne rovnaký (44.1%) je aj podiel tých, ktorí sa s obmedzovaním konkurencie takmer alebo vôbec nepotýkajú.

- Z odpovedí prevažuje nespokojnosť s aktuálnym stavom inovačnej politiky a vytváraním prostredia a podpory pre inovácie. Vyjadrila sa tak viac ako 1/2 (53.8%) účastníkov výskumu. Spokojnosť v tejto oblasti deklarovala viac ako 1/3 (36.9%) opýtaných.

- Skoro 1/2 (49.8%) respondentov vyjadrilo presvedčenie, že vláda SR vytvára priaznivé podmienky pre podnikanie. Len o málo menej (46.3%) má opačný názor.

- Postoje k prínosu národnej rady SR k vytváraniu priaznivých podmienok pre podnikanie takmer kopírujú hodnotenie vlády: podiel pozitívnych hodnotení (47.1%) je takmer rovnaký ako je podiel opačných názorov (48.2%).

- Viac ako 1/2 (52.4%) z celej výskumnej vzorky presvedčených o tom, že polícia nemá pozitívny prínos pre sféru ekonomiky. Opačné hodnotenie zastáva viac ako 1/4 (27.0%) respondentov.

- Len niečo viac ako 1/5 (22.6%) účastníkov výskumu zastávalo názor, že súdy majú pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, kým opačný názor deklarovalo viac ako 3/5 (60.6%) respondentov.

- Krajské a obvodné úrady ako orgány miestnej štátnej správy ocenila skoro 1/2 (49.1%) interviewovaných ako prínosné z hľadiska vytvárania podmienok pre

podnikanie. Menej (44.7%) malo horšie skúsenosti a vyjadrilo ich negatívnym hodnotením týchto orgánov miestnej štátnej správy.

- Úlohu orgánov vyšších územných celkov pri vytváraní podmienok pre podnikanie pokladá takmer rovnaký podiel respondentov za pozitívny (44.0%) ako sú vo vzorke zastúpení negatívne hodnotiaci recipienti (45.2%).

- Skoro 3/5 (57.6%) recipientov vyjadrilo presvedčenie o pozitívnom vplyve obecných a miestnych úradov na podnikateľské prostredie. Samozrejme vyskytli sa aj opačné hodnotenia, pričom ich zastávala viac ako 1/3 (36.3%) respondentov.

- Takmer 1/2 (49.0%) z nich označilo úrad pre reguláciu sieťových odvetví, telekomunikačný úrad a ostatných nezávislých regulátorov ako subjekty, ktoré majú pozitívny vplyv na podmienky podnikania. Je ich teda výrazne viac, ako je tých, ktorý majú opačný názor a v skúmanej vzorke predstavovali viac ako 1/3 (36.3%).

- Približne 1/2 (49.6%) z celej vzorky pokladá profesijné komory za prínosné, opačný názor má len necelá 1/4 (23.4%) respondentov.

- Vyše 1/2 (51.5%) respondentov je s ovplyvňovaním podnikateľských podmienok zo strany Európskej únie spokojných, kým nespokojných je len necelá 1/4 (22.8%).

- Daňové úrady zaradili účastníci výskumu do trojice inštitúcií, ktoré najviac nútia podnikateľov navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie. Takúto negatívnu skúsenosť s daňovými úradmi vyjadrili skoro 3/5 (56.2%) respondentov.

- Takmer 1/4 (24.2%) respondentov považuje vynucovanie osobných návštev zo strany colnej správy za zbytočné.

- Sociálna poisťovňa má medzi účastníkmi výskumu najhoršie renomé z hľadiska vynucovania zbytočných osobných návštev. Zakladá sa na negatívnych skúsenostiach viac ako 3/5 (62.8%) respondentov.

- Zdravotné poisťovne dopĺňajú trojicu inštitúcií, s ktorými majú respondenti najhoršie skúsenosti čo sa týka vynucovaných návštev. Vyjadrilo ich skoro 3/5 (56.7%) účastníkov výskumu.

- Návštevy registrových súdov nepatria medzi pravidelné povinnosti podnikateľov, preto ich len 1/6 (16.8%) označila za byrokratických vynucovačov osobných návštev.

- Krajské a obvodné úrady sa na základe výsledkov výskumu zaraďujú medzi tie inštitúcie, ktoré si relatívne najmenej vyžadujú osobné návštevy podnikateľov. Negatívne skúsenosti v tomto smere má len 1/5 (21.5%) respondentov.

- Zbytočné návštevy, vyžadované od podnikateľov úradmi vyšších územných celkov, patria medzi zriedkavé. V skúmanej vzorke malo s nimi negatívne skúsenosti len trochu viac ako 1/6 opýtaných.

- Orgány miestnej samosprávy takisto nepatria medzi častých pôvodcov vynucovania zbytočných osobných návštev podnikateľov, ale spomedzi posudzovaných lokálnych a regionálnych subjektov sa s nimi respondenti musia vyrovnávať relatívne najčastejšie. Zlú skúsenosť v tomto smere deklarovala viac ako 1/4 (28.9%) zo vzorky.

- Osobné návštevy Štatistického úradu nepatria medzi typické formy komunikácie tejto inštitúcie s podnikateľmi. Napriek tomu skoro 1/4 (23.7%) zo skúmanej vzorky zastáva názor, že sa neprimerane často vyžadujú.

- Najväčšie nejasnosti mali účastníci výskumu pri hodnotení inštitúcií, poskytujúcich dotácie. Viac ako 1/4 (28.7%) respondentov nedokázalo posúdiť, či si vynucujú alebo nevynucujú zbytočné návštevy podnikateľov. Takmer rovnaký podiel (26.7%) je o tom presvedčených.

- Rovnako ako pri vynucovaní zbytočných osobných návštev aj z pohľadu "papierovej" byrokracie patria daňové úrady medzi prvú trojku hriešnikov, komplikujúcich podnikateľom život prostredníctvom nadmerného výkazníctva. Frekvenciu, rozsah a komplikovanosť vyžadovaných hlásení pokladajú za neprimerané takmer 2/3 (66.4%) respondentov.

- Papierová byrokracia colnej správy je o čosi častejšia, ako sú vynucované osobné návštevy, ale táto inštitúcia napriek tomu nepatrí medzi najviac kritizované subjekty. Kritiku prostredníctvom výskumného dotazníka jej adresovala viac ako 1/4 (28.7%) respondentov.

- Sociálna poisťovňa je na prvom mieste aj z hľadiska vyžadovania zbytočne častých, rozsiahlych a neprehľadných výkazov. Rozhodlo o tom skoro 7/10 (69.4%) výskumnej vzorky.

- Zdravotné poisťovne si tiež udržiavajú účasť na negatívnych "stupňoch víťazov" medzi inštitúciami, ktoré nútia podnikateľov vypĺňať časté, rozsiahle a neprehľadné výkazy. Vyjadrilo sa tak viac ako 2/3 (68.9%) respondentov a toto číslo je opäť vyššie než zdravotným poisťovniam prisúdili účastníci výskumu v oblasti "personálnej" (osobné návštevy) byrokracie.

- "Papierová" byrokracia, prisúdená účastníkmi výskumu registrovým súdom, nepresiahla 1/5 (19.8%) a je najnižšia spomedzi všetkých skúmaných inštitúcií v oblasti výkazníctva.

- "Papierová" byrokracia, prisúdená účastníkmi výskumu registrovým súdom, nepresiahla 1/5 (19.8%) a je najnižšia spomedzi všetkých skúmaných inštitúcií v oblasti výkazníctva.

- Úrady vyšších územných celkov sa vo výskume zaradili do kategórie relatívne najmenej častých žiadateľov neprimeraných výkazov vďaka tomu, že svojimi aktivitami v tomto smere iritovali "len" 1/5 (21.5%) respondentov.

- Aj orgány samosprávy na mestskej/miestnej úrovni vyžadujú vyplňovanie rôznych

výkazov, ktoré podnikatelia považujú za neprimerané. Podľa počtu respondentov, ktorí vo výskume uviedli takúto skúsenosť (29.5%), sa úrady lokálnej samosprávy zaraďujú do skupiny stredne častých vynucovateľov "papierovej" byrokracie.

- Štatistický úrad zaraďujú podnikatelia len do strednej kategórie subjektov s nadmernými byrokratickými požiadavkami na podnikateľov.

- Kriticky sa k byrokratickej praxi poskytovateľov a správcov dotácií vyjadrila viac ako 1/4 (27.0%) účastníkov prieskumu.

- Najväčšia časť podnikateľov (30.6%) trávi sledovaním zmien zákonov a riešením problémov s interpretáciou predpisov 5 až 10% času pracovnej doby. Menej ako 5% času pracovnej doby uviedlo 26.4% podnikateľov.

- Pre takmer 2/3 (63.9%) účastníkov prieskumu regulácia cien niektorých tovarov a služieb nepredstavuje žiadnu alebo len miernu prekážku v podnikaní.

- Regulačné zásahy štátu do podoby pracovno-právnych vzťahov neprekážajú 3/5 (60.6%) oslovených podnikateľov.

- Regulácia podnikania prostredníctvom záväzných technických požiadaviek na kvalitu výrobkov patrí medzi stredne závažné faktory: neprekáža skoro 7/10 (69.4%) respondentov, kým opačné stanovisko vyjadrila 1/4 (25.1%) účastníkov výskumu.

- Štátom vyžadované požiadavky na podnikateľov, ktoré sú zamerané na potreby ochrany spotrebiteľov, nevytvára žiadne alebo len mierne bariéry pre skoro 3/4 (72.5%) interviewovaných.

- Názory na záväzné štátne regulatívy pre podnikanie, ktoré smerujú k ochrane životného prostredia, mali v skúmanej vzorke podobné rozloženie ako pri ochrane spotrebiteľa: vyše 2/3 (68.9%) väčšina ich zvláda bez problémov, kým pre viac ako 1/4 (28.4%) spôsobujú vážne až rozhodujúce prekážky v podnikaní.

- Regulácia hospodárskej súťaže zo strany štátu patrí podľa zistení výskumu do kategórie relatívne najmenej významných prekážok v podnikaní. Takmer vôbec alebo vôbec neprekáža 2/3 respondentov, kým 1/5 ju ako problém pociťuje.

- Spomedzi všetkých posudzovaných foriem štátnych zásahov do podnikania zaradili účastníci výskumu ako najmenej problémovú reguláciu zahranično-obchodnej výmeny. Nepredstavuje (takmer) žiadny problém pre skoro 3/5 (58.1%) respondentov, prekážkou je pre cca 1/7 (14.0%) vzorky.

- Bariéry a reguláciu v oblasti registrácie a zmeny registrácie firmy nepredstavujú žiadny alebo len mierny problém pre 4/5 (80.7%) skúmanej vzorky. Opačnú skúsenosť prostredníctvom dotazníka vyjadrilo 15.2% opýtaných.

- Medzi menej závažné administratívno-regulačné prekážky podnikania patria aj procedúry v oblasti licenčného konania. Nie je to (takmer) žiadna prekážka pre 3/5 (61.4%) vzorky, kým vážne ťažkosti spôsobuje necelej 1/4 (23.1%) opýtaných

podnikateľov.

- Colné procedúry neprekážajú v podnikaní (51.7%) respondentov, oproti kritikom (tých je 18.5%).

- Administratívna agenda, ktorú musia vykonávať podnikatelia, zamestnávajúci ľudí, spôsobuje najviac problémov zo všetkých posudzovaných administratívno-regulačných bariér. Ako vážnu či dokonca rozhodujúcu prekážku svojho podnikania ju označilo 43.5% respondentov.

- Problematika vyjasnenia/vysporiadania vlastníckych vzťahov k pôde sa netýka 1/4 (24.5%) zo skúmanej vzorky. Procedúry spojené s touto problematikou spôsobujú vážnu prekážku v podnikaní pre 1/5 (19.6%) respondentov, ostatní (55.9%) s ňou nemajú problémy.

- Pre 1/2 (50.7%) respondentov administratíva spojená so stavebným konaním nepredstavuje (takmer) žiadny problém, kým 3/10 (29.2%) byrokracia v tejto oblasti vážne prekáža.

- Pre 1/3 (33.6%) účastníkov výskumu patrí regulácia a administratíva v oblasti prístupu k dotáciám medzi vážne prekážky v podnikaní, kým relatívne bezproblémové je to pre 41.3%.

- Príspevky na novovytvorené pracovné miesta pokladá za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania 9/10 (91.4%) respondentov oslovených vo výskume.

- Znižovanie administratívnej náročnosti pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (96.4%) respondenti oslovení vo výskume.

- Investičné stimuly pre veľkých investorov nepatrili vo výskumu medzi jednoznačne prijímané opatrenia na podporu podnikania. Schvaľujú ich 3/5 (59.8%) respondentov, ako neúčinné ich hodnotia 2/5 (39.4%) skúmanej vzorky.

- Opatrenia, zamerané na zjednodušenie zamestnávania prostredníctvom legislatívneho oslabenia ochrany zamestnancov, sa stretli s najmenšou podporov účastníkov výskumu. Podporuje ich necelá 1/2 (47.9%) a odmieta taktiež cca 1/2 (51.3%) respondentov.

- Stabilizácia legislatívneho prostredia (menej zmien zákonov) pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (97.6%) respondenti vo výskume.

- Podporu mobility pracovnej sily pokladá za užitočnú z hľadiska rozvoja podnikania 9/10 (90.9%) respondentov oslovených vo výskume.

- Zavedenie nižšej sadzby DPH na vybrané tovary a služby pokladá za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania takmer 9/10 (86.8%) respondentov oslovených vo výskume.

- Zlepšenie vymáhateľnosti práva pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania

prakticky všetci (95.5%) respondenti zaradení do výskumu.

- Opatrenia na účinnejšie potieranie korupcie pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (97.0%) respondenti oslovení týmto výskumom.

- Odstránenie klientelizmu a zavedenie férovosti do verejného obstarávania pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania prakticky všetci (96.4%) respondenti vybraní pre tento výskum.

- Zníženie odvodových sadzieb aj za cenu rozšírenia vymeriavacieho základu napr. o podiely na zisku pokladajú za užitočné z hľadiska rozvoja podnikania viac ako 4/5 (84.8%) respondentov oslovených vo výskume.

- Skoro 3/5 (58.9%) respondentov vyjadrilo presvedčenie, že sa u nás (skôr) dá podnikať aj tak, aby sa nikdy neporušil žiadny zákon. Opačný názor zastávajú 2/5 (39.1%) účastníkov výskumu.

- Spomedzi respondentov, ktorí vyjadrili názor, že v SR je ťažké alebo až nemožné podnikať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu zákonov, vyše polovica (51.2%) pripisuje dôvod takéhoto stavu príliš častým zmenám zákonov, ktoré sa fakticky nedajú usledovať.

- Nadmernú práceneschopnosť označila 1/5 (20.4%) respondentov ako problém, s ktorým sa pri zamestnávaní ľudí často stretávajú.

- S neochotou zamestnancov pracovať v prípade prevádzkovej potreby nad rámec bežného pracovného času sa často stretávajú skoro 3/10 (28.3%) opýtaných podnikateľov zo vzorky.

- S prehnanými mzdovými nárokmi svojich zamestnancov sa často stretáva 1/2 (50.1%) respondentov výskumu. Zhruba rovnako veľkú skupinu vo vzorke (47.1%) tvorili zamestnávatelia, pre ktorých sú neprimerané nároky pracovníkov len nepodstatným problémom s nízkou mierou výskytu.

- Získať ľudí s potrebnou kvalifikáciou býva problémom pre takmer 1/2 (45.7%) zamestnávateľov z výskumnej vzorky, kým pre viac ako 1/2 (51.5%) ostatných to nebýva častým javom.

- Potvrdením závažnosti problémov vznikajúcich pri adaptácii školstva na potreby trhu práce je zistenie, že viac ako 1/2 (51.5%) respondentov výskumu sa často stretáva s nepripravenosťou absolventov na prax.

- Neprispôsobivosť zamestnancov pracovným nárokom signalizuje ako problém vyjadrenie 2/5 (40.5%) účastníkov výskumu.

- Problematika (ne)samostatnosti pracovníkov patrí medzi stredne závažne brzdy podnikania z hľadiska faktorov zamestnávania ľudí. Problémy spôsobuje 2/5 (41.3%) respondentov, nezaťažuje však viac ako 1/2 (55.9%) ostatných.

- S jazykovou nepripravenosťou pracovníkov sa často stretáva skoro 1/2 (48.5%) zamestnávateľov a rovnaká časť (48.3%) respondentov to nepozoruje.

- Skoro 3/4 (72.5%) recipientov z výskumnej vzorky uviedlo, že len zriedkavo im chýbajú pracovníci s potrebnou počítačovou gramotnosťou.

- Najmenej akútnym problémom v súvislosti so zamestnávaním ľudí sa vo výskume ukázalo zneužívanie zákonnej ochrany pracovníkov. Častejšie ho pri svojich podnikateľských aktivitách musí zvládať 15.7% respondentov, kým pre 4/5 (81.3%) ostatných to nepredstavuje častú záťaž.

- Samotnú výšku odvodových sadzieb označili ako vážnu prekážku takmer 3/4 (73.6%) respondentov.

- Nielen výška odvodov, ale aj administratíva a byrokracia s nimi spojená, irituje väčšinu podnikateľov. Spomedzi účastníkov výskum sa 3/4 (74.1%) vyjadrili, že odvodové papierovanie a výkazníctvo je vážnou prekážkou ich podnikania.

- Skoro 4/5 (79.1%) respondentov označilo časté zmeny, sprevádzajúce pravidlá odvodov, za vážnu prekážku rozvoja podnikania. Len 1/5 (20.4%) ostatných stíha sledovať prichádzajúce zmeny a nespôsobuje im to závažnejšie komplikácie.

- Existujúce možnosti vybaviť agendu, spojenú s odvodmi, elektronicky, sa nezdajú dostačujúce pre viac ako 2/5 (43.2%) opýtaných a predstavuje to tak prekážku pri podnikaní. Naopak, necelá 1/2 (48.2%) respondentov s tým nemá vážnejšie problémy.

- Neochota a arogantný prístup úradníkov v inštitúciách, do ktorých smerujú odvody, pokladá za vážny problém viac ako 1/2 (53.7%) respondentov.

- Okrem samotnej frekvencie zmien v odvodových pravidlách, ktoré ako vážnu prekážku označilo najviac respondentov, sťažujú sa účastníci výskumu aj na neskoré a zmätočné informovanie o zmenách. Táto skutočnosť vážne prekáža skoro 2/3 (65.9%) opýtaných.

- Časté zmeny odvodových pravidiel, neskoré a rozporuplné informovanie u nich, vyvoláva stresy zainteresovaných zamestnávateľov. Obávajú sa najmä rizika, že im spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom vôbec nevedeli alebo neboli správne informovaní. Ako vážnu prekážku to označili skoro 4/5 (78.5%) respondentov.

- Viac ako 3/4 (76.6%) účastníkov výskumu vyjadrila, že potreba nahlasovať poisťovniam informácie, ktoré by mohli dostať automaticky z daňového úradu, im vážne prekáža. Zdržanlivejšia v tomto ohľade bola len cca 1/5 (21.5%) vzorky.

- Takmer 3/4 (72.5%) oslovených pripúšťa možnosť, že príčinou negatívnych názorov verejnosti o podnikateľoch je skutočné správanie mnohých podnikateľov. Oponovala cca 1/4 (27.0%) účastníkov výskumu.

- Viac ako 9/10 (91.4%) výskumnej vzorky vidí vysvetlenie negatívnych názorov verejnosti na podnikateľov v skutočnosti, že niektorí (nie všetci, resp. ani nie mnohí) podnikatelia sa skutočne usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú.

- Významná časť respondentov, takmer 4/5 (78.0%), sa nazdáva, že za negatívnou verejnou mienkou sa skrýva stále ešte pretrvávajúce socialistické myslenie.

- Nezanedbateľná časť, takmer 3/4 (72.1) skúmanej vzorky, viní aj politikov, ktorí v ľuďoch živia negatívny obraz podnikateľov. Takéto vysvetlenie sa nepozdávalo cca 1/4 (27.3%) účastníkov výskumu.

- Za zlý obraz, ktorý podnikateľom v očiach verejnosti prisudzuje ako motívy ich činnosti chamtivosť a bezohľadnosť, činia 3/5 (62.6%) respondentov zodpovednými médiá.

- Absolútna väčšina - viac ako 9/10 (91.4%) opýtaných, sa stotožňuje s názorom, že ľudia (verejnosť) majú sklon selektovať a uprednostňovať najmä negatívne informácie, ktoré potom zovšeobecňujú.

- V čase terénneho zberu údajov pre tento výskum len cca 1/5 (21.2%) opýtaných vyjadrila, že ich firma už pocítila výraznejšie vplyvy globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Na 2/5 (41.6%) zatiaľ kríza vôbec nedočiahla a 1/3 (35.5%) ju pocítila len minimálne.

- Názory na očakávanú dĺžku trvania globálnej finančnej a hospodárskej krízy sa medzi skúmanými podnikateľmi výrazne líšili. Ak by sme si odmysleli skupinu tých, ktorí sa neodvážili vôbec tipovať (bolo ich 22.0%), možno ako strednú hodnotu - medián stanoviť 12 mesiacov.

- Viac ako 2/5 (43.5%) respondentov uviedlo, že ich firmy neurobili ani nepripravili (do termínu konania výskumu) žiadne opatrenia, smerujúce k zamedzeniu dopadov krízy. Z konkrétnych opatrení, ktoré už prijali alebo ktoré pripravujú ostatné firmy, sa najčastejšie spomínalo zníženie, resp. obmedzenie investícií. Takto chce čeliť náporu krízy 28.1% skúmaných ekonomických subjektov. Prakticky rovnaký podiel (27.5%) protikrízových opatrení predstavuje v skúmanej vzorke racionalizácia, zníženie výrobných nákladov.

- Pod dojmom prichádzajúcej krízy posudzovali účastníci výskumu očakávaný vývoj hospodárskych ukazovateľov svojich firiem. Najpesimistickejšie odhady sa skoncentrovali do oblasti tržieb. Tu očakáva pokles takmer 3/5 (57.2%) respondentov, kým s nárastom (prevažne len miernym) kalkuluje 1/6 (16.6%) oslovených.

- Aj pri odhade vývoja exportu dominujú pesimisti, predpokladajúci pokles nad optimistami, a to v pomere 4:1.

- Viac ako 1/2 (51.6%) respondentov očakáva v roku 2009 pokles zisku, optimistov je len cca 1/6 (17.6%). So stagnáciou v oblasti zisku kalkuluje 1/4 (25.1%) účastníkov

prieskumu.

- So znížením objemu investícií počítajú 2/5 (40.5%) firiem, 1/5 (19.6%) má (mierne) optimistické vyhliadky.

- Napriek kríze si chcú firmy svojich kmeňových zamestnancov skôr ponechať a ich očakávaný pokles v 1/3 (33.4%) subjektov je oveľa nižší než zníženie tržieb a zisku. Navyše stagnáciu zamestnanosti očakáva viac ako 1/3 (37.7%) firiem.

- Respondenti predikovali v oblasti priemerných nominálnych miezd prevahu rastu oproti poklesu. Približne 1/5 (20.4%) firiem očakáva mierny rast nominálnych miezd, s ich poklesom ráta 16.2% subjektov zo vzorky.

- Účastníci výskumu predpokladajú, že do roku 2011 sa situácia v súvislosti s hospodárskou krízou stabilizuje. Prejavilo sa to aj v tom, že podiel subjektov očakávajúcich do 3 rokov kumulatívny rast tržieb je približne rovnaký aký je podiel dlhodobých pesimistov (35.8% ku 36.9%).

- V oblasti vývoja exportu očakávajú respondenti taktiež stabilizáciu situácie v priebehu najbližších 3 rokov.

- Rast zisku kumulatívne za roky 2009-2011 očakáva viac ako 1/3 (35.3%) skúmaných subjektov, pokles je hrozbou pre necelú 1/3 (32.0%) respondentov.

- V oblasti investícií očakáva do 3 rokov nárast už aj štatisticky významne viac firiem (cca 3/10 - 29.7%) než je podiel tých, kde odhadujú ich pokles (24.7%).

- Stabilizáciu vývoja v priebehu najbližších 3 rokov odhadujú respondenti aj v oblasti počtu zamestnancov - necelá 1/5 (19.1%) predpokladá rast, cca 1/5 (21.2%) pokles.

- Do roku 2011 počíta s vyššími mzdami skoro 2/5 (37.5%) respondentov, kým 1/10 (10.2%) je aj v tomto horizonte naďalej pesimistická.

Príloha - dotazník

MARKETING 53/2008
Prekážky podnikania na Slovensku

Agentúra MVK realizuje v spolupráci s Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania prieskum Prekážky podnikania na Slovensku. Jeho úlohou je čo najreálnejšie identifikovať bariéry efektívneho podnikania. Mapuje tiež postoje podnikateľov a manažérov k možným ozdravným opatrením.

Výskum je prísne anonymný a Vaše odpovede sa budú spracúvať štatistickými metódami len v súhrne s odpoveďami ostatných respondentov.

1 Vyjadrite prosím Vašu celkovú spokojnosť, resp. nespokojnosť s podmienkami na podnikanie na Slovensku a s tým, ako sa menia.
LÍSTOK!

A so súčasným stavom podmienok podnikania

1 maximálna spokojnosť
2 spokojnosť
3 skôr spokojnosť
4 tak napoly
5 skôr nespokojnosť
6 nespokojnosť
7 maximálna nespokojnosť

B s tým, ako sa menili podmienky podnikania počas posledných 3 rokov

1 maximálna spokojnosť
2 spokojnosť
3 skôr spokojnosť
4 tak napoly
5 skôr nespokojnosť
6 nespokojnosť
7 maximálna nespokojnosť

2 Nakoľko sú nasledovné faktory prekážkou pre fungovanie a ďalší rast Vášho podnikania?
LÍSTOK!

A pôda a jej vlastnícka vysporiadanosť

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

B infraštruktúra

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

C pracovná sila a jej kvalita

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

D financovanie

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

E daňové zaťaženie

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

F odvodové zaťaženie

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

G poplatkové zaťaženie

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

H nestabilita a nejednoznačnosť zákonov

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

I politická neistota, nestabilita

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

J inflácia

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

K výmenný kurz, jeho výkyvy

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

L vymožiteľnosť práva cez súdy

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

M korupcia

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

N organizovaný zločin, vydieranie

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

O obmedzovanie vstupu na trh a iné protikonkurenčné praktiky

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

3 Ako ste Vy osobne spokojný alebo nespokojný s inovačnou politikou vlády - vytváranie prostredia a podpory pre inovácie?

1 veľmi spokojný
2 skôr spokojný
3 skôr nespokojný
4 veľmi nespokojný
N neviem posúdiť

4 Podľa Vás: vytvárajú alebo nevytvárajú nasledovné inštitúcie priaznivé podmienky na podnikanie?
LÍSTOK!

A Vláda SR

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

B Národná rada SR

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

C polícia

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

D súdy

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

E miestna štátna správa (krajské a obvodné úrady)

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

F regionálna samospráva (VÚC)

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

G miestna samospráva (obecné/mestské úrady)

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

H regulačné úrady (sieťových odvetví, telekominikačný...)

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

I profesijné komory

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

J orgány Európskej únie

1 určite vytvára
2 skôr vytvára
3 skôr nevytvára
4 určite nevytvára
N neviem posúdiť

5 Nútia alebo nenútia nasledovné inštitúcie podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí navštevovať ich príliš často z dôvodu zbytočnej byrokracie? LÍSTOK!

A daňovové úrady

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

B colná správa

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

C Sociálna poisťovňa

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

D zdravotné poisťovne

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

E registrové súdy

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

F krajské a obvodné úrady

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

G úrady VÚC-iek

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

H mestské/obecné úrady

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

I Štatistický úrad SR

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

J inštitúcie, poskytujúce dotácie (napr. rozhodujúce o eurofondoch)

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

6 Nútia alebo nenútia nasledovné inštitúcie podnikateľov ako ste Vy, prípadne Vašich ľudí vyplňovať zbytočne časté, rozsiahle či neprehľadné výkazy? LÍSTOK!

A daňovové úrady

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

B colná správa

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

C Sociálna poisťovňa

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

D zdravotné poisťovne

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

E registrové súdy

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

F krajské a obvodné úrady

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

G úrady VÚC-iek

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

H mestské/obecné úrady

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

I Štatistický úrad SR

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

J inštitúcie, poskytujúce dotácie (napr. rozhodujúce o eurofondoch)

1 nútia
2 nenútia
N neviem posúdiť

7 Akú časť pracovnej doby trávite Vy osobne sledovaním zmien zákonov a riešením problémov s interpreáciou predpisov, ktoré ovplyvňujú Vaše podnikanie?

1 menej ako 5%
2 5 až 10%
3 11 až 20%
4 21 až 30%
5 31 až 50%
6 viac ako 50%

8 Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku Vášho podnikania zásahy štátu v nasledovných oblastiach?
LÍSTOK!

A regulácia cien tovarov a služieb

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

B regulácia pracovno-právnych vzťahov

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

C technické požiadavky na kvalitu výrobkov

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

D ochrana spotrebiteľa

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

E ochrana životného prostredia

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

F ochrana hospodárskej súťaže

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

G zahranično-obchodná výmena

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

9 Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku pre fungovanie a rozvoj Vášho podnikania administratívne bariéry a regulácia v nasledovných oblastiach? LÍSTOK!

A registrácia a zmeny registrácie firmy

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka
N neviem posúdiť

B licenčné konania

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka
N neviem posúdiť

C colné a iné procedúry v zahraničnom obchode

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka
N neviem posúdiť

D procedúry spojené so zamestnávaním ľudí (odvodová a iná agenda)

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka
N neviem posúdiť

E procedúry pre vyjasnenie/vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka
N neviem posúdiť

F procedúry stavebného konania

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka
N neviem posúdiť

G procedúry pre prístup k eurofondom a iným dotáciám

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka
N neviem posúdiť

10 Predstavte si, že ste predsedom vlády SR. Ktoré opatrenia by ste presadzovali na rozvoj podnikania a podporu tvorby pracovných miest v existujúcich i novovznikajúcich podnikoch?
LÍSTOK!

A príspevky na novovytvorené pracovné miesta

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

B zníženie administratívnej náročnosti podnikania (menej potvrdení, povolení, hlásení...)

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

C investičné stimuly pre veľkých investorov

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

D oslabenie zákonnej ochrany zamestnancov

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

E stabilizácia zákonov ovplyvňujúcich podnikanie (menej zmien)

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

F podpora mobility pracovnej sily

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

G zavedenie nižšej DPH na vybrané tovary a služby

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

H zlepšenie vymáhateľnosti práva

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

I ráznejšie potláčanie korupcie na úradoch

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

J zabezpečenie férovosti pri verejnom obstarávaní

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

K zníženie odvodových sdzieb aj za cenu rozšírenia vymeriavacieho základu napr. o podiely na zisku

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

11 Dá sa podľa Vás podnikať vo Vašom odvetví tak, aby ste nikdy neporušili žiadny zákon?

1 určite sa dá
2 skôr sa dá
3 skôr sa nedá
4 určite sa nedá
N neviem posúdiť

12 Ak si myslíte, že v SR je ťažké, či dokonca nemožné dôsledne dodržiavať zákony, čomu to pripisujete?
LÍSTOK! MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!

0 netýka sa - nemyslím si to
1 je ťažké zistiť, ktoré všetky zákony a predpisy sa konkrétneho podnikania dotýkajú
2 úradníci nepomáhajú podnikateľom zorientovať sa v zákonoch pre danú oblasť
3 časté zmeny zákonov nemožno »usledovať«
4 zákony nie sú jednoznačné
5 zákony sú prijímané bez dostatočnej konzultácie s podnikateľmi
6 zákony sa schvaľujú bez posudzovania ich vplyvu na podnikateľské prostredie
7 dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých, poctivý podnikateľ je voči konkurencii v nevýhode
8 niektoré zmeny zákonov prinášajú nerealizovateľné požiadavky

13 Ako často sa pri zamestnávaní ľudí stretávate s nasledovnými problémami? LÍSTOK!

A častá práceneschopnosť

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

B neochota pracovať nadčas, keď treba

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

C prehnané mzdové nároky

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

D nedostatok ľudí s potrebnou kvalifikáciou

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

E nepripravenosť absolventov škôl na prax

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

F neprispôsobivosť pracovným nárokom

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

G nedostatok samostatnosti

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

H slabá znalosť cudzích jazykov

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

I neschopnosť pracovať s počítačom

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

J zneužívanie zákonnej ochrany pracovníkmi

0 nikdy
2 zriedka
3 často
4 vždy

14 Do akej miery Vám v súvislosti s odvodmi prekážajú nasledovné faktory? LÍSTOK!

A výška odvodových sadzieb

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

B byrokracia, papierovanie spojené s odvodmi

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

C časté zmeny, ktoré treba sledovať

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

D slabé možnosti vybavenia odvodovej agendy elektronickou poštou

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

E neochota, nevhodný prístup úradníkov

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

F neskoré a rozporuplné informovanie o zmenách

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

G riziko, že mi spätne vyrubia sankcie za niečo, o čom som nevedel

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

H potreba nahlasovať poisťovniam informácie, ktoré by mohli dostať automaticky z daňového úradu

0 nie je to žiadna prekážka
1 je to len mierna prekážka
2 je to vážna prekážka
3 je to rozhodujúca prekážka

15 V SR je rozšírený názor, že podnikatelia sa usilujú len o rýchly zisk a zamestnancov neprimerane využívajú. Ako sa podľa Vás na takejto verejnej mienke podpisujú nasledovné faktory?
LÍSTOK!

A odráža to skutočný prístup mnohých podnikateľov

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

B niektorí podnikatelia sú takí a robia ostatným zlé meno

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

C u ľudí stále prežíva socialistické myslenie

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

D niektorí politici živia v ľuďoch negatívne názory na podnikateľov

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

E v médiách prevažujú negatívne informácie o podnikateľoch

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

F ľudia si posúvajú najmä negatívne informácie a tie zovšeobecňujú

1 určite áno
2 skôr áno
3 skôr nie
4 určite nie

16 Prejavil sa už vplyv globálnej finančnej krízy na fungovanie Vašej firmy?

1 zatiaľ nie
2 áno, ale len minimálne
3 áno, už sme ho pocítili pomerne výrazne
4 áno, tvrdo zasiahol do chodu našej firmy
N nevie/nechce odpovedať

17 Ako dlho ešte potrvá, podľa Vás, globálna finančná kríza?

1 už doznieva
2 ešte maximálne 3 mesiace
3 ešte maximálne 6 mesiacov
4 ešte maximálne 12 mesiacov
5 viac ako 12 mesiacov
N neviem

18 Prijali ste alebo pripravujete vo Vašej firme nejaké opatrenia, pomocou ktorých chcete čeliť dopadom finančnej krízy?
LÍSTOK! MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ!

0 nerobíme/nepripravujeme žiadne opatreni
1 zníženie/odloženie investícií
2 zníženie/obmedzenie výroby
3 redukcia počtu zamestnancov
4 zmena výrobného programu
5 obmedzenie marketingových aktivít a reklamy
6 racionalizácia, zníženie výrobných nákladov
7 orientácia odbytu na nové/iné trhy
8 prenesenie výroby do iných teritórií
10 iné opatrenia (uveďte!):

19 Aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v roku 2009 v nasledovných oblastiach:
LÍSTOK!

A tržby

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

B export

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

C zisk

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

D investície

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

E počet zamestnancov

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

F priemerná nominálna mzda

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

20 A aký vývoj považujete za najpravdepodobnejší v najbližších 3 rokoch (kumulatívne za roky 2009 - 2011)?
LÍSTOK!

A tržby

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

B export

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

C zisk

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

D investície

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

E počet zamestnancov

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

F priemerná nominálna mzda

1 výrazný pokles (>30%)
2 mierny pokles (10-30%)
3 stagnáciu (+/-10%)
4 mierny rast (10-30%)
5 výrazný rast (30-50%)
6 rapídny rast (>50%)
X netýka sa nás

Ďakujeme Vám za čas, ktorý ste nášmu rozhovoru venovali.